

PRIREDILI:

KAZNENO PRAVO:

RAJKO KIPKE, voditelj Službe evidencije Kaznenog odjela Županijskog suda u Varaždinu,

DRAGANA ĐULA, viša sudska savjetnica Županijskog suda u Varaždinu

GRADANSKO PRAVO:

SANJA BAĐUN, voditeljica sudske prakse Građanskog odjela Županijskog suda u Varaždinu

GORDANA HRASTIĆ, viša sudska savjetnica Županijskog suda u Varaždinu

SADRŽAJ**KAZNENO PRAVO**

I. KAZNENI ZAKON IZ 1997.....	3-6
II. KAZNENI ZAKON IZ 2011.....	7-13
III. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU.....	14-20

GRADANSKO PRAVO

I. STVARNO PRAVO	21-64
II. OBVEZNO PRAVO	65-105
III. OBITELJSKO PRAVO	106-108
IV. NASLJEDNO PRAVO	109-118
V. RADNO PRAVO	119-121
VI. PARNIČNI POSTUPAK	122-148
VII.PARNIČNI TROŠKOVI.....	149-156
VIII. OVRŠNO PRAVO	157-177

I/ KAZNENI ZAKON – 1997.**KAZNENA DJELA PROTIV PRAVOSUĐA
- SPRJEČAVANJE DOKAZIVANJA**

članak 304. stavak 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97)

Kazneno djelo sprječavanja dokazivanja ne može se počinuti neovjerenom preslikom neke isprave jer se takva isprava nije dokaz odnosno nije podobna da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

Prema činjeničnom opisu kaznenog djela optuženik se tereti da je u parničnom predmetu pred Općinskim sudom u Biogradu dostavio u spis krivotvoreni dokaz po kojem je predugovor o kupoprodaji nekretnine spojio sa sporazumom o prijenosu poslovnog udjela između M. M. i A. i. d.o.o. Z. iako je znao da se radi o krivotvorenom predugovoru. Ovakav činjenični opis ukazuje da se optuženik tereti da je u spis dostavio krivotvoreni dokaz nastao spajanjem izvornika dviju isprava, što nije dokazano budući da iz priloženog parničnog spisa proizlazi da je uz tužbu u parničnom predmetu dostavljena neovjerena preslika nastala spajanjem neovjerenih preslika isprava navedenih u činjeničnom opisu djela, a ne izvornik isprava. Da bi preslika isprave bila podobna služiti kao dokaz neke činjenice relevantne za pravne odnose ista mora biti ovjerena od nadležnog tijela kojom ovjerom se potvrđuje da je preslika isprave istovjetna izvorniku. S obzirom da je u konkretnom slučaju uz tužbu u parnični spis priložena neovjerena preslika nastala spajanjem neovjerenih preslika dviju isprava moglo bi se govoriti samo o pokušaju ostvarenja kaznenog djela neprikladnim sredstvom koji pokušaj za kazneno djelo iz članka 304. stavka 2. KZ/97 nije kažnjiv. Kod ovakvog stanja stvari nije relevantna činjenica da li je optuženik osobno izvršio spajanje preslika isprava i da li je on osobno ovakvu presliku priložio uz tužbu ili je to učinila druga osoba. Zbog navedenoga ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio sve relevantne činjenice te je s pravom zaključio da nije dokazano da bi okrivljenik počinio kazneno djelo koje mu se optužbom stavlja na teret pa ga je pravilno temeljem članka 453. točke 3. ZKP/08 oslobodio od optužbe.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-508/17 od 16. svibnja 2018.

**KAZNENA DJELA KRIVOTVORENJA
- KRIVOTVORENJE ISPRAVE**

članak 311. stavak 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97)

U činjeničnom supstratu kaznenog djela krivotvorenja isprave mora biti navedeno da je lažna isprava nabavljena u cilju njene uporabe jer u protivnom nisu ostvarena obilježja tog kaznenog djela.

U pravu je ODO kada tvrdi da kod određenih kaznenih djela koja se mogu počinuti isključivo s namjerom nije potrebno u činjenični opis unositi da je radnja izvršenja kaznenog

djela počinjena s namjerom, bilo izravnom, bilo neizravnom, već je dovoljno da je u činjeničnom opisu sadržan oblik krivnje tako da bude suglasan pravnom opisu određenog kaznenog djela, međutim kada cilj zbog kojega se radnja izvršenja poduzima predstavlja biće kaznenog djela tada taj cilj mora biti opisan u činjeničnom opisu djela. Kod konkretnog kaznenog djela krivotvorenja isprave iz članak 311. stavak 2. i 1. KZ/97 da bi se ostvarilo biće tog kaznenog djela relevantno je da li je lažna platna kartica nabavljena radi uporabe i ova činjenica mora biti navedena u činjeničnom opisu kaznenog djela što je u predmetnoj optužbi izostalo. Naime, prema zakonskom opisu kaznenog djela iz članka 311. stavka 2. i 1. KZ/97 nije svako nabavljanje krivotvorene isprave kazneno djelo, već samo ako je lažna isprava uporabljena ili nabavljena radi uporabe pa logično ova činjenica treba biti navedena u činjeničnom opisu kaznenog djela. Stoga je prvostupanjski sud pravilno zaključio da iz opisa konkretne optužbe ne proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela krivotvorenja isprave iz članka 311. stavka 2. i 1. KZ/97 te je optuženiku temeljem članka 453. točke 1. ZKP/08 oslobodio optužbe.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-9/18 od 5. lipnja 2018.

KAZNENO DJELO KRIVOTVORENJA ISPRAVE - ZASTARA

članak 311. stavak 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97)

Kazneno djelo krivotvorenja isprave smatra se dovršenim posljednjom aktivnom radnjom počinitelja te od tog trenutka, posljednje aktivne radnje počinje teći zastara.

Optuženica je proglašena krivom za počinjenja kaznenog djela iz članka 311. stavka 1. i 2. KZ/97 počinjenog na način da je preinačenu javnu ispravu - radnu knjižicu u kojoj bilo neistinito upisano i ovjereno da je u trgovačkom društvu "Rudnici boksita Mostar" ukupno radila u trajanju od petnaest godina, jedanaest mjeseci i sedamnaest dana, predala Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Područnoj službi u Osijeku, kao dokaz mirovinskog staža ovlaštenom djelatniku HZMO-a iako je znala da nije radila u trgovačkom društvu "Rudnici boksita Mostar" i da u Bosni i Hercegovini nema ostvaren mirovinski staž najkasnije 15. listopada 1992. kada je HZMO-o donio rješenje kojim se optuženici na temelju takvih neistinitih podataka priznaje pravo na starosnu mirovinu i zaštitni dodatak.

Kako iz činjeničnog opisa tog djela ne proizlazi da je optuženica nakon toga takvu radnju počinjenja – uporabu preinačene javne isprave obnavljala, odnosno sve radnje za koje se tereti poduzela je do 15. listopada 1992. i od tada pa nadalje nije ništa činila kako bi oštećenika dovodila u zabludu niti je preinačenu javnu ispravu upotrebljavala kao pravu, valja zaključiti da je kazneno djelo krivotvorenja isprave iz članka 311. stavka 1. i 2. KZ/97 dovršeno najkasnije 15. listopada 1992. godine. Budući je riječ o kaznenom djelu za koje je propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina, to sukladno odredbi članka 19. stavka 1. podstavak 4. u svezi članka 20. stavak 6. KZ/97 zastara kaznenog progona u svakom slučaju nastupa protekom 10 /deset/ godina od dana kada je kazneno djelo počinjeno.

Stoga je žaliteljica u pravu kada u žalbi tvrdi da je zastara kaznenog progona za kazneno djelo krivotvorenja isprave iz članka 311. stavka 1. i 2. KZ/97 u svakom slučaju

nastupila 15. listopada 2002., zbog čega je njezina žalba zbog povrede kaznenog zakona u tom dijelu osnovana.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-207/17 od 14. lipnja 2017.

KAZNENO DJELO PRIJEVARE - ZASTARA

članak 224. stavak 1. i stavak 4. KZ/97 („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97)

Rok zastare kaznenog progona kod kaznenog djela prijevare kao trajnog kaznenog djela treba računati od isteka posljednjeg dana datuma kada je optuženica svojim nečinjenjem nastavila održavati oštećenika u zabludi, a ne od datuma kada ga je aktivnim radnjama dovela u zabludu i uzrokovala protupravno stanje koje se realizira periodičnim isplatama navedenih davanja.

Prema činjeničnom opisu kaznenog djela prijevare iz članka 224. stavka 1. i 4. KZ/97 sadržanom u izreci pobijane presude optuženica Lj. I. tereti se da je inkriminiranim radnjama stvorila protupravno stanje koje je trajalo sve do zadnje isplate mirovine i zaštitnog dodatka, time što je na temelju radne knjižice u kojoj je bilo neistinito upisano da je u TD R. b. M. ostvarila radni staž u trajanju od 15 godina, 11 mjeseci i 17 dana, premda taj staž stvarno nije odradila, ishodila da Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske (kasnije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, dalje skraćeno HZMO), Područne službe u Osijeku, donese rješenje od 15. listopada 1992. kojim joj je priznato pravo na starosnu mirovinu i zaštitni dodatak, a na temelju kojeg rješenja joj je u razdoblju od 22. rujna 2003. do 31. prosinca 2012. isplaćivana starosna mirovina i zaštitni dodatak, čime je na štetu HZMO ostvarila protupravnu imovinsku korist u ukupnom iznosu od 188.124,99 kuna.

To što su se uvjeti za isplatu starosne mirovine i zaštitnog dodatka stekli tek u rujnu 2003. kada je i započela isplata istih koja je trajala sve do 31. prosinca 2012., suprotno žaliteljici ne dovodi u pitanje zaključak prvostupanjskog suda da se u konkretnom slučaju u odnosu na kazneno djelo prijevare iz članka 224. stavka 1. i 4. KZ/97 radi o trajnom kaznenom djelu. Naime, protupravno stanje na temelju kojeg su u navedenom razdoblju vršene isplate starosne mirovine i zaštitnog dodatka je evidentno stvoreno u onom trenutku kada je HZMO, Područna služba Osijek, na temelju neistinitih podataka iz radne knjižice, 15. listopada 1992. donijelo rješenje kojim se optuženici ta prava priznaju. Spomenuto rješenje i kasnije isplate koje se temelje na istom ne mogu se razmatrati odvojeno i zasebno kako to u žalbi čini optuženica, jer je riječ o jednoj jedinstvenoj i organski povezanoj cjelini, budući se kao nužna pretpostavka i temelj za kasnije isplate starosne mirovine i zaštitnog dodatka ukazuje prethodno donošenje rješenja kojim se ta prava priznaju. U navedenoj situaciji, optuženica Lj. I. je najprije dovodenjem oštećenika u zabludu, a koja se temeljila na podacima iz preinačene javne isprave, uzrokovala protupravno stanje koje se kasnije realizira kroz periodične činidbe – isplatom mirovine i zaštitnog dodatka svakog mjeseca – pri čemu optuženica prikrivanjem činjenica o nedopuštenosti primanja tih mirovina i zaštitnog dodatka, a koje se očituje u tome da optuženica stvarno nije odradila radni staž u trajanju od 15 godina u TD R. b. M. kako se to neistinito navodilo u radnoj knjižici, svaki mjesec obnavlja radnju

izvršenja kaznenog djela prijevare tako što opisanim nečinjenjem oštećenika održava u zabludi u koju ga je prethodno dovela.

Stoga je prvostupanjski sud suprotno žaliteljici pravilno zaključio da se na opisani način kazneno djelo prijevare obnavljalo, dok optuženica nije ništa činila da stvoreno protupravno stanje prekine iako je u to svako doba mogla učiniti, pa tako i u razdoblju od donošenja navedenog rješenja do početka isplata.

Upravo opisani propusti optuženice predstavljaju onu okolnost kojom se prekida zastara u odnosu na kazneno djelo prijevare iz članka 224. stavka 1. i 4. KZ/97

Županijski sud u Varaždinu, Kž-207/17 od 14. lipnja 2017.

II/ KZNENI ZAKON – 2011.**KAZNENA DJELA PROTIV GOSPODARSTVA
- POGODOVANJE VJEROVNIKA**

članak 281. stavci 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., dalje: KZ/11)

U činjeničnom supstratu kaznenog djela pogodovanja vjerovnika moraju biti precizno navedeni vjerovnici kojima se pogodovalo.

Za postojanje kaznenog djela pogodovanja vjerovnika iz članka 281. st. 1. KZ/97, ali jednako tako i iz istoimenog kaznenog djela iz čl. 250. st. 1. KZ/11, traži se da počinitelj toga djela isplatom duga ili na drugi način stavi kojeg vjerovnika u povoljniji položaj glede naplate njegove tražbine i time ošteti najmanje jednog od svojih vjerovnika. To drugim riječima znači da u činjeničnom opisu djela treba navesti koji je to vjerovnik stavljen u povoljniji položaj, a što se u predmetnom slučaju propustilo učiniti. U izreci osporavane presude u činjeničnom opisu djela samo je određeno naznačen vjerovnik koji je oštećen inkriminiranim postupanjem okrivljenika za koje je proglašen krivim (Republika Hrvatska), ali nisu precizirani niti pak su navedeni u razlozima presude konkretni vjerovnici u čiju korist je optuženik pogodovao prilikom naplate njihovih tražbina, već je u tom kontekstu samo uopćeno spomenuto da se u vrijeme blokade žiro računa trgovačkog društva MIO M. i. d.o.o. O. vršilo plaćanje putem kompenzacija, cesija i asignacija drugim vjerovnicima bez konkretiziranja kojim to drugim vjerovnicima. Ta je odlučna činjenica potrebna za utvrđivanje postojanja, kako objektivnog, tako i subjektivnog obilježja kaznenog djela, jer se bez usporedbe kvalitete dospjele tražbine i jednog i drugog vjerovnika (vjerovnika u čiju korist je optuženik pogodovao prilikom naplate njegove tražbine i vjerovnika koji je tim pogodovanjem oštećen) ne može zaključivati o postojanju kaznenog djela iz naprijed naznačene zakonske odredbe. Iz navedenih razloga izreka je pobijane presude nerazumljiva, a niti sadrži razloge o odlučnim činjenicama, slijedom čega je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-56/18 od 22. svibnja 2018.

**KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA
– PROTUZAKONITO ULAŽENJE KRETANJE I BORAVAK U RH, DRUGOJ DRŽAVI
ČLANICI EU ILI POTPISNICI SHENGENSKOG SPORAZUMA**

članak 326. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., dalje: KZ/11)

Prijevoz trinaest emigranata na način da isti sjede na podu kombiju samo za sebe nema značaj prijevoza pod nečovječnim uvjetima pa je postupanjem na takav način optuženik ostario osnovni oblik kaznenog djela iz članka 326. KZ/11.

Prema činjeničnom opisu kaznenog djela optuženik se između ostalog tereti da je 13 migranata prevezio na podu tovarnog sanduka i da su isti bili zbijeni jedni uz druge. Ovaj sud, suprotno žalbenim navodima, nalazi da su shodno takvom činjeničnom opisu pravilno i potpuno utvrđene sve relevantne činjenice, međutim da iz takvog činjeničnog opisa, a i rezultata provedenog dokaznog postupka, ne proizlazi da se radi o nečovječnom postupanju. Naime, samim tim što je optuženik prevezio 13 migranata u tovarnom prostoru kombija pri čemu su sjedili na podu, što svakako predstavlja neprimjeren način prijevoza ljudi, nije prijevoz vršen pod nečovječnim uvjetima. Da bi se moglo govoriti o nečovječnom postupanju potreban je veći stupanj neprimjerenosti uvjeta prijevoza, bilo da se radilo o daleko većem broju osoba koje bi se prevezile u tako malom prostoru, nedostatku zraka, hrane i vode, velikoj hladnoći i duljem prijevozu u takvim uvjetima, što se prema činjeničnom opisu optuženiku niti ne stavlja na teret.

Stoga je ovaj sud povodom žalbe optuženika, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti u smislu članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08, utvrdio da je time što je optuženik proglašen krivim za kazneno djelo iz članka 326. stavka 2. i 1. KZ/11 na njegovu štetu povrijeđen kazneni zakon jer se i prema opisu kaznenog djela za koje je proglašen krivim, a i prema rezultatima provedenog dokaznog postupka, radi o osnovnom obliku kaznenog djela protuzakonitog ulaženja kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državni članici Europske unije ili potpisnici Shengenskog sporazuma označenog i kažnjivog po članku 326. stavku 1. KZ/11. Radi toga je ovaj sud pobijanu presudu preinačio u pravnoj oznaci djela tako da je isto označio kao kazneno djelo iz članka 326. stavku 1. KZ/11.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-246/18 od 27. lipnja 2018.

**KAZNENA DJELA PROTIV OSOBNE SLOBODE
– PRIJETNJA**

članak 139. stavak 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., dalje: KZ/11)

Za postojanje kaznenog djela prijetnje iz članka 139. stavka 2. KZ/11 nije nužno da se u činjeničnom opisu djela izrijeком naznači optuženikova namjera zastrašivanja ili uznemiravanja, već je dovoljno konkretizirati ozbiljnu prijetnju kako bi se moglo ocijeniti je li ona svojim sadržajem i okolnostima pod kojima je izražena objektivno podobna izazvati osjećaj straha, osobne ugroženosti i nesigurnosti u osobe kojoj je upućena, pa ako je tome

tako, tada se i bez izričitog navođenja ujedno podrazumijeva da je počinitelj postupao upravo s tom namjerom.

Prvostupanjski sud donio je pobijanu oslobađajuću presudu jer smatra da djelo koje se optuženiku D. M. stavlja na teret nije kazneno djelo s obzirom da činjenični opis ne sadrži sva zakonska obilježja kaznenog djela prijetnje iz članka 139. stavka 2. i 4. KZ/11 i to poradi toga što u njemu nije navedena optuženikova namjera ustrašivanja ili uznemiravanja oštećenice.

ODO s pravom žalbom osporava naprijed iznijeto stajalište prvostupanjskog suda. Naime, kako se utemeljeno ističe u predmetnom pravnom lijeku, iako u činjeničnom opisu inkriminiranog kaznenog djela nije izrijeком naznačena namjera optuženika, kao njegov subjektivni odnos prema djelu, iz konkretnog činjeničnog supstrata nedvojbeno proizlazi s kojim je ciljem on izrekao navedene riječi. Radi se o tome da iz značenja izrečenih riječi („Završit ćeš na traumatologiji, bit će mrtvih!“) koje eksplicitno upućuju na mogućnost fizičke ugroze, odnosno ugrožavanja života i tijela drugoga, kao i kontekst u kojem su izrečene, nedvojbeno proizlazi i namjera optuženika koja je zasigurno bila usmjerena na zastrašivanje oštećenice, budući da citirane riječi predstavljaju ozbiljnu prijetnju za njezin fizički integritet. Osim toga zakonski opis kaznenog djela iz članka 139. stavka 2. KZ/11, kako ispravno primjećuje državni odvjetnik, podrazumijeva da počinitelj drugome ozbiljno prijeti da će ga usmrtiti ili teško tjelesno ozlijediti, dok cilj postupanja počinitelja nije izrijeком naveden kao zakonsko obilježje ovog kaznenog djela (za razliku kaznenog djela iz članka 139. stavka 1. KZ/11 u kojem je izričito propisano da cilj ozbiljne prijetnje mora biti ustrašivanje ili uznemiravanje osobe kojoj je prijetnja upućena). U zakonskom opisu kaznenog djela prijetnje iz članka 139. stavka 2. KZ/11 nabrojani su svi modaliteti ozbiljnih prijetnji koji su sami po sebi takvi da ukazuju da namjera počinitelja ne može ni biti usmjerena na što drugo, osim na zastrašivanje osobe kojoj se u izgled stavlja neko od opisanih zala. Ovakvo pravno stajalište u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-350/17 od 22. kolovoz 2017.

OPOZIV UVJETNE OSUDE IZVAN ROKA

članak 58. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., dalje: KZ/11)

U slučaju kada je sud odredio nove rokove za izvršenje dodatne obveze izvan proteka roka kušnje, a takve su odluke postale pravomoćne, one proizvode pravne učinke bez obzira što su rokovi pogrešno dani pa se rok za zastaru opoziva uvjetne osude računa od isteka posljednjeg roka koji je osuđeniku bio određen za ispunjenje dopunske obveze.

Osuđenik D. P. je presudom Općinskog suda u Koprivnici broj 3 K-466/11-17 od 5. veljače 2013., koja je postala pravomoćna 15. svibnja 2013., proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela pronevjere iz članka 345. stavka 1. KZ/97 i kaznenog djela krivotvorenja službene isprave iz članka 312. stavka 2. KZ/97 te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset mjeseci uz istodobnu primjenu uvjetne osude s vremenom provjeravanja od dvije godine i uz dodatnu obvezu da u roku od jedne godine od pravomoćnosti te presude nadoknadi oštećeniku TD P. d.o.o. s osnova imovinskopravnog zahtjeva iznos od 29.080,10 kn. Prema tome vrijeme provjeravanja je u konkretnom slučaju trajalo do 15. svibnja 2015. Sukladno pak odredbi članka 56. stavka 5. Kaznenog zakona

(„Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 - dalje u tekstu: KZ/11), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., trajanje posebnih obveza ne smije biti dulje od vremena provjeravanja, a kada se uzme u obzir odredba članka 58. stavka 8. KZ/11, onda neprijeporno proizlazi da je rok za opoziv uvjetne osude u predmetnom slučaju *de facto* istekao s 15. svibnja 2016. Međutim, ovaj žalbeni sud primjećuje da je prvostupanjski sud sa svojim odlukama broj Kv-118/15-4 od 28. travnja 2015., broj Kv-296/15-4 od 9. prosinca 2015. i broj Kv-139/15-4 od 12. srpnja 2016. (u pobijanom rješenju je očitom omaškom naznačeno da je potonje rješenje od 12. srpnja 2017.) o određivanju osuđeniku novog roka za udovoljenje obvezi te nove rokove određivao izvan odmjerenog vremena provjeravanja (kušnje). No kako je riječ o pravomoćnim presudama, ovaj drugostupanjski sud je jedino u mogućnosti konstatirati ovu povredu kaznenog zakona, a te presude, upravo stoga što su stekle svojstvo pravomoćnosti, proizvode pravne učinke koje treba poštivati. U tom smislu budući da je prvostupanjski sud posljednjom pravomoćnom presudom broj 3 Kv-139/16-4 od 12. srpnja 2016. osuđeniku odredio novi rok za ispunjenje dodatnog uvjeta u vidu izvršenja obveze koja se sastoji u nadoknadi štete prouzročene kaznenim djelom, valjalo je, kako ispravno ukazuje državni odvjetnik, zastarni rok za opoziv uvjetne osude računati od isteka naprijed spomenutog posljednjeg roka za ispunjenje dopunske obveze iz predmetne uvjetne osude. Prema tome, kako iz stanja prvostupanjskog kaznenog spisa proizlazi da je presuda Općinskog suda u Koprivnici broj 3 Kv-139/16-4 od 12. srpnja 2016. postala pravomoćna s danom 30. kolovoza 2016., to znači da je novi rok za ispunjenje obveze u trajanju od pet mjeseci istekao 30. siječnja 2017., slijedom čega, a sukladno odredbi članka 58. stavka 8. KZ/11, proizlazi da se predmetna uvjetna osuda može opozvati do 30. siječnja 2018., kako pravilno ukazuje ODO u žalbi.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-357/17 od 5. rujna 2017.

KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA – NEPRUŽANJE POMOĆI

članak 123. stavak 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., dalje: KZ/11)

Za kazneno djelo iz članka 123. stavka 2. KZ/11 kazneno odgovara samo onaj tko ne pruži pomoć osobi u opasnosti koju je sam prouzročio, pa u slučaju kada je prvostupanjski sud optuženika oslobodio optužbe za kazneno djelo izazivanja prometne nesreće iz članka 272. stavka 1. i 2. KZ/97, pravilno ga je oslobodio i optužbe za kazneno djelo nepružanja pomoći iz članka 123. stavka 2. KZ/11, jer u provedenom kaznenom postupku nije utvrđeno da je predmetnu prometnu nesreću prouzročio upravo imenovani optuženik.

Nije u pravu ODO niti kada u pravnom lijeku ističe povredu kaznenog zakona u odnosu na kazneno djelo nepružanja pomoći iz članka 123. stavka 2. KZ/11 opisano u točki 2. izreke napadane presude. To kazneno djelo ispravno je podvedeno pod pravnu oznaku kaznenog djela iz članka 123. stavka 2. KZ/11 (stupio na snagu 1. siječnja 2013.), jer je ono blaže za počinitelja od kaznenog djela nepružanja pomoći osobi koja je teško tjelesno ozlijeđena u prometnoj nesreći iz članka 273. stavak 1. KZ/97 (koji je važio u vrijeme počinjenja djela). To poradi toga što je za kazneno djelo iz članka 273. stavka 1. KZ/97 odgovarao *vozač motornog vozila ili drugog prijevoznog sredstva koji ostavi bez pomoći*

osobu koja je teško tjelesno ozlijeđena tim motornim vozilom ili prijevoznim sredstvom, dok za kazneno djelo iz članka 123. stavka 2. KZ/11 odgovara onaj tko ne pruži pomoć osobi u opasnosti koju je sam prouzročio, iako je to mogao učiniti bez veće opasnosti za sebe i drugoga. Prema tome za kazneno djelo iz članka 123. stavka 2. KZ/11 kazneno odgovara samo onaj tko ne pruži pomoć osobi u opasnosti koju je sam prouzročio, a budući da je prvostupanjski sud optuženika oslobodio od optužbe za kazneno djelo izazivanja prometne nesreće iz članka 272. stavka 1. i 2. KZ/97, pravilno ga je oslobodio i od optužbe za kazneno djelo nepružanja pomoći iz članka 123. stavka 2. KZ/11, jer u provedenom kaznenom postupku nije utvrđeno da je predmetnu prometnu nesreću prouzročio upravo imenovani optuženik. On je eventualno ostvario obilježja kaznenog djela iz članka 104. stavka 1. KZ/97, odnosno članka 123. stavka 1. KZ/11, no ono mu se kao takvo ne stavlja na teret predmetnom optužnicom.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-346/17 od 5. rujna 2017.

KAZNENA DJELA PROTIV SIGURNOSTI PROMETA – OBIJESNA VOŽNJA

članak 226. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., dalje: KZ/11)

Radnju počinjenja kaznenog djela (jedan od taksativno navedenih načina teškog kršenja propisa o sigurnosti prometa) obijesne vožnje, kojom se izaziva konkretna opasnost za život ili tijelo ljudi, počinitelj treba poduzeti iz obijesti kao subjektivnom obilježju djela, kojoj obijesti je imanentna neobuzdanost i bezobzirnost u upravljanju vozilom. Ukoliko do teškog kršenja propisa o sigurnosti prometa nije došlo iz obijesti, tada nisu ispunjena zakonska obilježja kaznenog djela iz članka 226. KZ/11.

Prema stavu ovog suda, za postojanje kaznenog djela obijesne vožnje u cestovnom prometu iz članka 226. KZ/11 potrebno da sudionik u cestovnom prometu teško krši propise o sigurnosti prometa na jedan od taksativno navedenih načina iz obijesti, kod čega treba izazvati konkretnu opasnost za život ili tijelo ljudi. U činjeničnom opisu djela je opisano da je optuženik inkriminiranom vožnjom izazvao konkretnu opasnost za život ili tijelo druge osobe, s obzirom da se navodi da je svojom inkriminiranom vožnjom oduzeo prednost prolaska vozilu kojim je upravljao B. M. s posljedicom da je prednjim dijelom svog vozila udario u prednju desnu bočnu stranu vozila kojim je B.M. upravljao. Nadalje, bez obzira na utvrđenja suda prvog stupnja o maloj šteti na vozilima i maloj sudarnoj snazi, te subjektivnoj ocjeni B. M. da se nije osjećao ugroženim zbog malih brzina vozila, kako optuženikovog, tako i njegovog, pogrešan je zaključak suda prvog stupnja da time nije izazvana konkretna opasnost za njegov život ili tijelo. Naime, konkretna opasnost postoji u slučaju postojanja bliske, neposredne mogućnosti nastupanja štetne posljedice (izazivanja opasnosti za život ili tijelo ljudi). Izazivanje opasnosti nastupa čim je povreda zaštićenog dobra bliska ili kada postoji neposredna mogućnost nastanka opasnosti, kada počinitelj uglavnom nije više u mogućnosti upravljati danom prometnom situacijom, a izostajanje povrede ovisi od slučaja, sreće ili ponašanja druge osobe. S obzirom da je optuženik svojom inkriminiranom vožnjom oduzeo prednost prolaska vozilu s kojim je upravljao B. M., pri čemu je došlo i do slabog naleta vozila optuženika na vozilo B. M., na taj način optuženik je svojom vožnjom izazvao

konkretnu opasnost za život ili tijelo Branka Mojzeša, bez obzira na izostanak težih posljedica.

Kod toga valja dodati da kad bi se kazneno djelo iz članka 226. KZ/11 sastojalo samo od teškog kršenja propisa o sigurnosti prometa na cestama, na jedan od taksativno navedenih načina, i izazivanju konkretne opasnosti za život ili tijelo druge osobe, tada bi u više slučajeva došlo do izjednačavanja prekršaja iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ brojevi: 67/08, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14 i 64/15, u daljnjem tekstu ZOSPC) i predmetnog kaznenog djela. Tako primjerice vozač koji u organizmu ima alkohola iznad 1,50 g/kg čini prekršaj iz članka 199. stavka 8. ZOSPC, a ukoliko je tim prekršajem izazvana prometna nesreća sa materijalnom štetom ili u kojoj ima ozlijeđenih osoba, čini prekršaj iz čl. 293. ZOSPC. Prema tome, ukoliko bi za postojanje kaznenog djela iz članka 226. KZ/11 bilo dovoljno da sudionik u cestovnom prometu teško krši propise o sigurnosti prometa vozeći u stanju nesposobnosti za vožnju izazvanom trošenjem alkohola uz koncentraciju od najmanje 1,50 g/kg alkohola u krvi, te da tim teškim kršenjem propisa izazove konkretnu opasnost za život ili tijelo druge osobe, a za što se optuženik tereti, kako to državni odvjetnik ističe u žalbi, tada bi navedeno ponašanje ujedno predstavljalo i prekršaj iz članka 293. u svezi članka 199. stavka 8. ZOSPC, što sigurno nije bila intencija zakonodavca.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-378/17 od 12. rujna 2017.

KAZNENA DJELA PROTIV SIGURNOSTI PROMETA

članak 38. stavka 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ 67/08, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14 i 64/15, u daljnjem tekstu ZOSPC)

Za odgovornost vozača po blanketnoj odredbi iz članka 38. stavka 2. ZOSPC-a nije dovoljna sama izolirana činjenica postojanja većeg broja obilježenih pješačkih prijelaza u istoj ulici. Navedeni blanketni propis ne podrazumijeva obvezu vozača da se, približavajući se obilježenom pješačkom prijelazu, kreću takvom brzinom kojom se može zaustaviti ispred obilježenog pješačkog prijelaza bez obzira na koji način i pod kojim okolnostima se drugi sudionik u prometu našao na pješačkom prijelazu već je odlučno trenutak nastanka neposredne opasnosti za osumnjičenika odnosno u kojem je trenutku osumnjičenik trebao reagirati na pojavu oštećenika na kolniku u konkretnoj situaciji u smislu poduzimanja određenih mjera posebnog opreza i da li je reakcija osumnjičenika bila pravodobna, a ako nije, da li je taj propust u uzročnoj vezi s nastankom prometne nesreće.

Prema članku 38. stavku 2. ZOSPC, kršenje kojeg propisa se optuženiku stavlja na teret, vozač kad prilazi obilježenom pješačkom prijelazu mora upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može pravodobno zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza. Prema utvrđenjima suda prvog stupnja optuženik je upravljao autobusom, približavajući se predmetnom obilježenom pješačkom prijelazu, s brzinom od 52 km/h, s time da je pravodobno reagirao kočenjem u trenutku kad je oštećenik D. R. na biciklu naglo izašao iz dvorišta na cestu, međutim unatoč poduzetom kočenju nije uspio izbjeći nalet autobusa na oštećenika. Uz navedenu pravodobnu reakciju, optuženik bi uspio izbjeći nalet na oštećenika da se kretao brzinom do 37,6 km/h. Sud prvog stupnja smatra da je optuženik svojom vožnjom prekršio propis iz članka 38. stavka 2. ZOSPC jer se približavajući obilježenom pješačkom prijelazu, nije kretao s brzinom s kojom bi uspio izbjeći nalet na oštećenika, odnosno nije se kretao izbjegljivom brzinom do 37,6 km/h. Pritom sud prvog stupnja ističe da je predmetni pješački prijelaz bio četvrti u nizu u toj ulici

i da je ukupni međusobni razmak pješačkih prijelaza oko 320 metara, koja okolnost (brojnost pješačkih prijelaza na međusobnoj maloj udaljenosti) je dodatno nalagala optuženiku obvezu da vozi s takvom brzinom da u slučaju potrebe može vozilo zaustaviti ispred pješačkog prijelaza.

Optuženik osnovano u žalbi navodi da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da se u postojećim prometnim uvjetima trebao kretati s brzinom do 37,6 km/h, s kojom brzinom bi uspio izbjeći nalet na oštećenika. Naime, optuženik je pravovremeno reagirao u trenutku kad je oštećenik sa biciklom izašao iz dvorišta na pločnik, što znači da je upravljao vozilom s potrebitim oprezom. Približavajući se obilježenom pješačkom prijelazu optuženik je upravljao brzinom od 52 km/h, dakle, brzinom koja je bila u okviru dopuštene brzine od 50 km/h. S obzirom da se nitko nije nalazio na cesti u blizini obilježenog pješačkog prijelaza kada se optuženik približavao obilježenom pješačkom prijelazu vozeći autobus, te je oštećenik na biciklu izašao iz dvorišta na pločnik, krećući se u smjeru obilježenog pješačkog prijelaza, s time da je optuženik pravodobno reagirao na pojavu oštećenika na pločniku, doista nije postojala niti jedna okolnost, kako se to osnovano ističe u žalbi, zbog koje bi optuženik približavajući se predmetnom obilježenom pješačkom prijelazu trebao smanjiti brzinu kretanja vozila na izbježivu brzinu do 37,6 km/h.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-282/17 od 10. listopada 2017.

III ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU

TROŠOVI POSTUPKA - PRAVODOBNOST PODNESENOG ZAHTJEVA

članak 31. stavak 5. Pravilnika o naknadi troškova u kaznenom postupku (NN 58/12, 111/12)

Za pravodobnost podnesenog zahtjeva za naknadu troškova kaznenog postupka odlučan je dan dostave pravomoćne presude ili rješenja osobi koja ima pravo postaviti takav zahtjev pa kad rješenje o obustavi nije dostavljeno okrivljeniku i njegovom branitelju rok od tri mjeseca određen članak 31. stavak 5. Pravilnika o naknadi troškova u kaznenom postupku (NN 58/12, 111/12) nije ni počeo teći.

Nije u pravu oštećenik kao tužitelj kada rješenje pobija s tvrdnjom da je predmetni zahtjev branitelja trebalo odbiti jer je podnesen izvan zakonskog roka, zatim da nije jasno na čemu sudac istrage temelji zaključak da branitelj očigledno nije imao saznanja da je postupak protiv okrivljenika pravomoćno obustavljen, te da se ne može prihvatiti navod branitelja da je za rješenje o obustavi kaznenog postupka saznao u veljači 2017., s obzirom da je rješenje donijeto 17. veljače 2014. Naime, iz spisa Općinskog suda u Varaždinu broj K-709/13 proizlazi da je 28. studenog 2013. oštećenik kao tužitelj podnio optužnicu protiv okrivljenika D. J. radi kaznenog djela utaje iz članka 232. stavka 3. u svezi stavka 1. KZ/11, s time da je povodom podnesene optužnice, rješenjem optužnog vijeća Općinskog suda u Varaždinu broj Kov-9/14-5 od 17. veljače 2014. kazneni postupak obustavljen. Iz spisa Općinskog suda u Varaždinu broj Kov-9/14, u kojem je donijeto citirano rješenje o obustavi kaznenog postupka, proizlazi da je rješenje o obustavi kaznenog postupka dostavljeno samo opunomoćnici oštećenika kao tužitelja S. H., odvjetnici iz Z., ne i okrivljeniku, kao ni njegovom branitelju G. R., odvjetniku iz Č.

Prema članku 31. stavku 5. Pravilnika o naknadi troškova u kaznenom postupku (NN 58/12, 111/12) osobe protiv kojih je pravomoćno obustavljen postupak zahtjev za naknadu troškova koji im pripadaju po odredbama Zakona o kaznenom postupku podnose sudu odnosno državnom odvjetništvu koje je vodilo kazneni postupak u roku od tri mjeseca od dana dostave pravomoćne presude ili rješenja osobi koja ima pravo postaviti takav zahtjev. S obzirom da rješenje o obustavi kaznenog postupka broj Kov-9/14-5 od 17. veljače 2014. nije uopće dostavljeno ni okrivljeniku ni njegovom branitelju, proizlazi da predmetni zahtjev nije podnesen izvan roka od tri mjeseca koji je propisan članku 31. stavku 5. ranije citiranog Pravilnika, pri čemu je po ocjeni ovog vijeća potpuno nebitno kada je okrivljenik odnosno njegov branitelj saznao za navedeno rješenje o obustavi kaznenog postupka, budući da je odlučna činjenica da li mu je i kada mu je rješenje o obustavi kaznenog postupka dostavljeno.

Županijski sud u Varaždinu, Kv -154/17 od 5. listopada 2017.

NIJE PRESUĐENA STVAR

čl. 12. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08)

Kada se u privatnoj tužbi optuženicima stavlja na teret da su inkriminirane radnje počinili s ciljem da privatnog tužitelja tjelesno ozlijede, pri čemu su opisane tjelesne ozljede koje su mu nanijeli, dok u odnosu na isti događaj, u pravomoćnom prekršajnom nalogu nije opisano da su optuženici inkriminirane radnje počinili s ciljem da ga tjelesno ozlijede, niti su opisane tjelesne ozljede koje su mu nanijeli, ne radi se o presuđenoj stvari zbog bitnih razlika u činjeničnom opisu, s time da se radi i o različitim kažnjivim djelima kojima se štite različite vrijednosti.

Prema pravomoćnom prekršajnom nalogu optuženici su proglašeni krivim da su u inkriminirano vrijeme na inkriminiranom mjestu iz privatne tužbe narušavali javni red i mir na način da su vičući došli do stana privatnog tužitelja I. K., te njega i njegovu suprugu S. K. fizički napali udarajući ih više puta rukama i nogama po tijelu, dakle da su se na javnom mjestu ponašali na naročito drzak i nepristojan način vrijeđajući građane i narušavajući njihov mir, čime su počinili prekršaj iz članka 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, za što su kažnjeni novčanim kaznama.

Prema predmetnoj privatnoj tužbi optuženicima se stavlja na teret da su došli do ulaznih vrata kuće privatnog tužitelja I. K. s ciljem da ga tjelesno ozlijede, da su lupali na vrata, a nakon što je S. K. otvorila vrata, da su istu fizički napali na način da su ju udarali šakama, da bi nastavili udarati šakama i nogama privatnog tužitelja I. K. od čega je isti zadobio ogrebotine lijevog lakta, ogrebotine i modrice po glavi i bradi, ozljedu desne sljepoočnice, čela i vjeđe, tjelesne ozljede lake naravi, čime bi počinili kazneno djelo tjelesne ozljede iz članka 98. KZ/97 za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do jedne godine.

Iz prezentiranih činjeničnih opisa jasno proizlazi da su razlike među njima bitne, s obzirom da se u prekršajnom nalogu navodi da su optuženici počinili inkriminirane radnje narušavajući javni red i mir, dok se u privatnoj tužbi navodi da su inkriminirane radnje počinili s ciljem da tjelesno ozlijede privatnog tužitelja I. K. koji cilj su i ostvarili time što su mu nanijeli u činjeničnom opisu opisane tjelesne ozljede. Stoga se ni u kom slučaju ne može raditi o istim djelima.

Osim toga, prekršaj iz čl. 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira i kazneno djelo iz članka 98. KZ/97 imaju različite zaštitne objekte (očuvanje javnog reda i mira odnosno zaštita života i tijela), čemu odgovaraju njihovi potpuno različiti konstitutivni elementi.

Stoga se kažnjiva djela predmetnog prekršaja i kaznenog djela razlikuju ne samo u pogledu bitnim elemenata njihovog zakonskog opisa, već i u pogledu bitnih činjeničnih sastojaka koji su značajno drugačije opisani u činjeničnom opisu.

Županijski sud u Varaždinu, Kž -387/17 od 12. rujna 2017.

OPOZIV UVJETNE OSUDE
- DOSTAVA

članak 175. stavak 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08)

Presuda kojom se osuđeniku opoziva uvjetna osuda zbog neizvršenja posebne obveze, te se određuje izvršenje izrečene kazne zatvora, ne predstavlja presudu koju ima u vidu članak 175. stavak 6. ZKP/08, jer nije riječ o osuđujućoj presudi kojom bi se okrivljeniku izrekla kazna zatvora, već je riječ o presudi koja se donosi u posebnom postupku opoziva uvjetne osude zbog neizvršenja posebne obveze, koji opoziv uvjetne osude zbog neizvršenja posebne obveze u širem smislu predstavlja izvršenje kaznenopravne sankcije zbog čega u slučaju nemogućnosti dostave takve presude osuđeniku nema uvjeta za primjenu odredbe članka 175. stavka 6. ZKP/08.

Pobijanim rješenjem odbijen je prijedlog odnosno zahtjev osuđenika za ukidanje klauzule pravomoćnosti presude Općinskog suda u Varaždinu broj Kvm-8/17-6 od 22. veljače 2017., pravomoćna 29. travnja 2017., kojom je osuđeniku opozvana uvjetna osuda izrečena presudom Općinskog suda u Varaždinu broj K-623/13-37 od 4. ožujka 2014. zbog neizvršenja naložene posebne obveze, s obrazloženjem da je presuda Općinskog suda u Varaždinu broj Kvm-8/17-6 od 22. veljače 2017. dostavljena osuđeniku sukladno čl. 175. st. 5. ZKP/08 (stavljena na oglasnu ploču i internetsku stranicu Općinskog suda u Varaždinu), jer mu presudu nije bilo moguće dostaviti na njegovu dotadašnju adresu prebivanja na kojoj je primio poziv za sjednicu izvanraspravnog vijeća koja je održana dana 22. veljače 2017. na kojoj je donijeta citirana presuda o opozivu uvjetne osude, s time da osuđenik nije obavijestio sud o adresi boravišta u inozemstvu gdje je po izjavi sestre otišao na rad, te da u konkretnom slučaju nije bilo uvjeta za primjenu odredbe članka 175. stavka 6. ZKP/08, tj. da se osuđeniku postavi branitelj po službenoj dužnosti kojem bi se presuda dostavila.

Suprotno žalbenim navodima osuđenika, po ocjeni ovog suda u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni uvjeti za primjenu odredbe članka 175. stavka 6. ZKP/08, tj. osuđeniku nije trebalo postaviti branitelja po službenoj dužnosti radi dostave presude kojom mu je opozvana uvjetna osuda. Naime, prema članku 175. stavku 6. ZKP/08 ako okrivljeniku koji nema branitelja treba dostaviti presudu kojom mu je izrečena kazna zatvora ili presudu kojom je izrečen kazneni nalog, a presuda se ne može dostaviti na njegovu dosadašnju adresu, sud je dužan okrivljeniku postaviti branitelja po službenoj dužnosti kojem će, između ostalog, dostaviti presudu kojom je izrečena kazna zatvora odnosno kazneni nalog.

Prema mišljenju ovog suda, sukladno mišljenju suda prvog stupnja, odredba članka 175. stavka 6. ZKP/08 ima u vidu osuđujuće presude, dakle presude kojima se okrivljenik proglašava krivim, s time da se mora raditi ili o presudi kojom je izrečen kazneni nalog ili o presudi kojom je okrivljenik osuđen na kaznu zatvora. Samo u tim slučajevima se okrivljeniku temeljem odredbe članka 175. stavka 6. ZKP/08 treba postaviti branitelj po službenoj dužnosti (naravno ukoliko nema branitelja) kada mu se te presude ne mogu dostaviti na njegovu dotadašnju adresu.

Županijski sud u Varaždinu, Kžzd - 48/17 od 17. listopada 2017.

PRAVODOBNOST IZJAVE SRODNIKA OKRIVLJENIKA
ZA NASTAVAK KAZNENOG PROGONA

članak 48. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08)

U situaciji kada tijekom postupka umre ovlaštena osoba koja je u smislu članka 48. ZKP/08 podnijela prijedlog za progon, da bi se takav kazneni postupak mogao nastaviti potrebno je da netko od osoba navedenih u članku 49. ZKP/08 da izjavu da postupak nastavlja, a koju izjavu može dati u roku od tri mjeseca poslije smrti osobe ovlaštene za podnošenje prijedloga za progon.

Nije u pravu državni odvjetnik kada presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 5. ZKP/08 s navođenjem da se u konkretnom slučaju nije mogla primijeniti odredba iz članka 49. ZKP/08 jer "...nasljednik oštećenika u konkretnom slučaju ne može podnijeti prijedlog za progon, s obzirom da je isti već podnijet po oštećenici podnošenjem kaznene prijave, niti pak može dati izjavu da nastavlja postupak, s obzirom da se kazneni postupak vodi povodom optužnice državnog odvjetnika koji je ovlašten tužitelj a ne temeljem privatne tužbe oštećenika ili optužnice oštećenika koji bi preuzeo kazneni progon nakon odustanka državnog odvjetnika od optužbe".

Naime, predmetnom optužnicom državnog odvjetnika optuženik se tereti za počinjenje kaznenog djela prijetnje iz članka 139. stavka 2. KZ/11, počinjenog na štetu M. H., za koje kazneno djelo se sukladno članku 139. stavka 4. KZ/11 progona po prijedlogu ovlaštene osobe, koji prijedlog je i podnesen u zakonskom roku od strane M. H. Međutim, M. H. je tijekom postupka, u fazi zakazane rasprave, umrla i to dana 5. listopada 2016., nakon čega je sud prvog stupnja dopisom od 23. studenog 2016. poučio odnosno uputio V. J., kćerku M. H., o mogućnosti davanja izjave u smislu čl. 49. ZKP/08, koji dopis je V. J. primila 2. prosinca 2016., s time da je dana 9. veljače 2017. preporučeno na poštu predala podnesak naslovljen na prvostupanjski sud koji sadrži izjavu da nastavlja kazneni postupak protiv optuženika. S obzirom da je V. J. izjavu da postupak nastavlja podnijela izvan zakonskog roka od tri mjeseca koji je propisan člankom 49. ZKP/08, suprotno žalbenoj tvrdnji državnog odvjetnika, sud prvog stupnja je pobijanom presudom pravilno i osnovano protiv optuženika odbio optužbu temeljem članka 452. točke 4. ZKP/08.

Prema članku 49. ZKP/08 ako oštećenik umre, između ostalog, u tijeku postupka, osobe navedene u citiranoj odredbi, uključivši i djecu, mogu u roku od tri mjeseca poslije njegove smrti dati izjavu da postupak nastavlja. Mišljenje je ovog suda, da se citirana odredba odnosi na kaznena djela koja se progone na prijedlog ovlaštene osobe u smislu članka 48. ZKP/08 i na situaciju kada tijekom postupka ovlaštena osoba koja je podnijela prijedlog za progon umre, u kojem slučaju je potrebno da bi se kazneni postupak mogao nastaviti da netko od osoba navedenih u članku 49. ZKP/08 da izjavu da postupak nastavlja, koju izjavu može dati u roku od tri mjeseca poslije smrti osobe ovlaštene za podnošenje prijedloga za progon. U prilog navedenog mišljenja govori i činjenica da ZKP sadrži posebne odredbe za situaciju kada oštećenik kao tužitelj (članak 55. stavak 6.) odnosno privatni tužitelj (članak 60. stavak 4.) umru tijekom postupka, kada je također potrebna izjava ovlaštenih osoba da nastavlja postupak. Što se tiče propisanog roka, riječ je o objektivnom roku koji se računa od dana smrti osobe ovlaštene za podnošenje prijedloga za progon. U slučaju da takva izjava nije

podnesena u navedenom zakonskom roku, po mišljenju ovog suda, ima se smatrati da je ovlaštena osoba odustala od prijedloga za progon, a sve to iz razloga što u smislu članka 51. ZKP/08 oštećenik tj. osoba ovlaštena za podnošenje prijedloga za progon može disponirati sa podnesenim prijedlogom za progon do završetka rasprave pa tako može i odustati od podnesenog prijedloga za progon, u kojem slučaju se u smislu članka 452. točke 4. ZKP/08 donosi odbijajuća presuda.

Županijski sud u Varaždinu, Kž -417/17 od 3. listopada 2017.

NEZAKONITI DOKAZ

članak 10. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08)

Snimka nadzorne kamere postavljene na privatnom posjedu oštećenika, koja snima nekretninu oštećenika zakonit je dokaz bez obzira da li snima unutrašnjost objekta na koji je video nadzor postavljen ili pak prostor izvan tog objekta te oštećenik kao vlasnik nije dužan upozoriti treće osobe o njihovom postojanju.

Nezakonitim dokazom žalitelj smatra snimak nadzorne kamere postavljene na staji oštećenika jer nije bilo natpisa da je nadzirani objekt pod video nadzorom. Nasuprot ovakvom stavu žalitelja snimka nadzorne kamere postavljene na privatnom posjedu oštećenika, koja snima nekretninu oštećenika po stavu ovog drugostupanjskog suda zakonit je dokaz bez obzira da li snima unutrašnjost objekta na koji je video nadzor postavljen ili pak prostor izvan tog objekta. To zato jer se radi o snimci video nadzora nekretnine u privatnom vlasništvu, konkretno vlasništvu oštećenika, koji postavljanjem video nadzora štiti vlasništvo svoje nekretnine kao i pokretnina smještenih na njoj od zadiranja trećih neovlaštenih osoba. O tome, po stavu ovog suda, budući se radi o privatnom vlasništvu, oštećenik kao vlasnik nije bio dužan upozoriti treće osobe.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-344/17 od 10. listopada 2017.

NAČELO IN DUBIO PRO REO

U situaciji kada kod optužbe za kazneno djelo iz članka 272. stavka 1. i 2. KZ/97 postoji više oprečnih verzija nastanka prometne nesreće, a sud na temelju rezultata dokaznog postupka ne može sa sigurnošću utvrditi odlučne činjenice glede mehanizma nastanka prometne nesreće odnosno zaključiti da je optuženik počinitelj tog kaznenog djela valja donijeti oslobađajuću presudu primjenom načela in dubio pro reo.

U predmetnom su slučaju konkurirale dvije oprečne verzije nastanka prometne nesreće – ona opisana u točki 1. optužnice, tj. da je optuženik L. Š. pretjecao preko neispredane uzdužne linije nepoznato vozilo ispred sebe, bez da se uvjerio da to pretjecanje može izvršiti na siguran način, olako držeći da time neće ugroziti druge sudionike u prometu, zbog čega je na sebi lijevom dijelu kolnika namijenjenom kretanju vozila iz suprotnog smjera prinudio oštećenika M. M., koji je upravljao mopedom krećući se pravilno uz svoj desni rub kolnika,

na reagiranje naglim kočenjem i bacanjem s mopeda udesno, pri čemu je imenovani oštećenik zadobio opisane teške tjelesne ozljede (oštećenikova verzija); i druga, da se optuženik L. Š. kretao svojim desnim prometnim trakom i da je na kritičnom dijelu ceste uočio oštećenika na mopedu, koji se kretao na njegovoj (optuženikovojoj) traci, zbog čega je optuženik, radi izbjegavanja sudara, skrenuo ulijevo, no kako je oštećenik također u tom trenutku skrenuo u svoju desnu stranu došlo je do konkretnog prometnog udesa (optuženikova verzija).

Prvostupanjski je sud oštećenikov opis prometne nezgode ocijenio nedovoljno uvjerljivim iz dva razloga: prvo, jer je u opreci s nalazom i mišljenjem sudsko-medicinskog vještaka dr. J. Š., drugo, jer ga osporava iskaz neutralnog svjedoka – očevica F. B. Budući pak da je usuglašenim prometno-tehničkim vještačenjem po vještacima D. F., dipl. ing., i P. T., dipl. ing., dopuštena tehnička mogućnost da se predmetni prometni udes zbilo na način kako ga opisuje optuženik L. Š., sud prvoga stupnja je imao dodatni razlog za primjenu instituta *in dubio pro reo*, jer činjenice koje idu u korist optuženika uzimaju se da postoje već onda ako su samo vjerojatne.

Raspolažući s naprijed u bitnome iznijetim inačicama mehanizma nastanka prometne nesreće koja je predmet inkriminacije sud prvoga stupnja je zaključio da odlučne činjenice koje terete optuženika u ovom slučaju nisu utvrđene s izvjesnošću, odnosno potpunom sigurnošću, tj. da u pogledu njih postoji sumnja, zbog čega se one ne mogu smatrati pouzdano utvrđenima, slijedom čega je posegnuo za primjenom pravila iz članka 3. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08)

Takav zaključak suda prvog stupnja ODO nije doveo u razumnu sumnju slijedećim žalbenim razlozima: da je unatoč tome što prometno-tehnički vještaci ne isključuju da je do predmetne prometne nesreće došlo na način kako ju je opisao optuženik, u takvoj situaciji radnja optuženika u vidu prelaska vozilom na njegovu lijevu stranu kolnika bila preuranjena, odnosno da se radilo o atipičnoj reakciji, jer mu je bilo uputnije prikočiti i zaustaviti se vozilom uz sebi desni rub kolnika, zatim da optuženik L. Š. i svjedok F. B. na rekonstrukciji nisu pokazali pravo mjesto sudara, zbog čega po mišljenju ODO nije jasno zašto prvostupanjski sud u napadanoj presudi upire samo na nevjerodostojnost iskaza oštećenika M. M., i konačno da se svjedok F. B. pojavio kao očevidac ove prometne nesreće tek nakon nekoliko godina od početka ovog kaznenog postupka, zbog čega je prema stajalištu državnog odvjetnika vjerodostojnost njegova iskaza krajnje upitna.

Protivno citiranoj žalbenoj argumentaciji suština problema nije u tome je li optuženikova reakcija na pojavljivanje mopeda iz suprotnog smjera, koji se kretao po optuženikovojoj desnoj prometnoj traci, bila pogrešna ili neadekvatna prometnoj situaciji, nego je li se optuženik motornim vozilom uopće kretao na način kako ga se tereti, odnosno je li poduzimao radnju pretjecanja nepoznatog vozila ispred sebe i pri tome kršio blanketni prometni propis iz članka 66. stavka 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (dalje u tekstu: ZOSPC-a). Sud prvoga stupnja je, po mišljenju ovog žalbenog suda, iznio valjane i uvjerljive razloge kojima se vodio kod ocjene o postojanju dvojbe glede egzistiranja ovih odlučnih okolnosti (oštećenikov opis mehanizma nastanka predmetne prometne nesreće nije u suglasju sa stručnim mišljenjem naprijed imenovanog sudsko-medicinskog vještaka koji je isključio mogućnost da je oštećenik konstatirane teške tjelesne ozljede zadobio u kontaktu osobnog vozila optuženika i njegovog mopeda, jer one ne predstavljaju primarno nastale ozljede, već je riječ o ozljedama nastalima padom na kolnik, dok oštećenik poriče pad s mopeda prije sruza s vozilom optuženika, a osim toga svjedok F. B. kao očevidac, kojem prvostupanjski sud opravdano poklanja vjeru, osporava oštećenikovu tvrdnju da je optuženik u kritičnom momentu obavljao radnju pretjecanja i potvrđuje optuženikovu verziju nastanka ovog prometnog udesa). Kako pak

usuglašenim prometno-tehničkim vještačenjem, kao što je već rečeno, nije isključeno da se mehanizam ove prometne nezgode odvijao na način kako ga je prezentirao optuženik L. Š., i po uvjerenju ovog žalbenog suda ostalo je dvojbeno je li se spomenuti optuženik uistinu kritične zgrade vozilom kretao na način kako se tereti, tj. je li doista poduzimao radnju pretjecanja i pri tome postupao protivno blanketu iz članka 66. stavka 1. ZOSPC-a.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-346/17 od 5. rujna 2017.

GRAĐANSKO PRAVO

I/ STVARNO PRAVO

JAVNO DOBRO U OPĆOJ UPORABI

(Čl. 3. Zakona o javnim cestama - „Narodne novine“, br. 84/11)

Kada je zakonskom odredbom promijenjen pravni status javne ceste u vremenskom periodu od podnošenja tužbe do donošenja presude na način da su javne ceste umjesto općeg dobra postale javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, sud će odbiti tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži utvrđenje da su određene nekretnine u naravi javne ceste – opće dobro.

„Po ocjeni ovog suda, pravilno je prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan jer je od dana podnošenja tužbe pa do donošenja odluke, stupio na snagu Zakon o cestama („Narodne novine“, br. 84/11 – dalje: ZC) koji se primjenjuje u konkretnom slučaju i koji je na isti način riješio status javnih cesta kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama iz 2010. godine. Već ranije citiranom odredbom izmijenjenog čl. 3. ZJC-a (tako i u čl. 3. ZC-a), javne ceste su dobile status javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, dakle, status javnih cesta je izmijenjen samim zakonom. Odredbom čl. 142. ZC-a propisano je da danom stupanja na snagu tog Zakona prestaje važiti ZJC, a odredbom čl. 143. ZC-a propisano je da taj zakon stupa na snagu osmog dana od objave u Narodnim novinama, odnosno stupio je na snagu 28. srpnja 2011. godine. Kako je glavna rasprava zaključena 28. rujna 2017. godine, to se na sporni odnos treba primijeniti odredba čl. 3. ZC-a. Obzirom da je zakonom određen status javnih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi sa zakonskim određenjem titulara prava vlasništva, nisu ostvarene zakonom propisane pretpostavke da se usvoji tužbeni zahtjev na utvrđenje da su sporne nekretnine opće dobro jer bi usvajanje takvog zahtjeva bilo protivno navedenoj zakonskoj odredbi. Isto tako, kako je za upis u zemljišnu knjigu potrebna pravomoćna uporabna dozvola, to nije ispunjena niti navedena pretpostavka za upis javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnoj knjizi. Odredba čl. 195. ZPP-a se ne može primijeniti jer ta odredba sadrži pravilo o zadržavanju procesno-pravne legitimacije dotadašnjih stranaka u sporu o stvari ili pravu koje je otuđeno, a u konkretnom slučaju se ne radi o takvoj pravnoj situaciji jer se ne radi o otuđenju stvari i prava o kojima teče parnica, već se radi o primjeni kogentne zakonske odredbe kojom je promijenjen pravni status javne ceste u vremenskom periodu od podnošenja tužbe do donošenja presude, zbog čega se promijenila i aktivna legitimacija na strani tužitelja, pa je i to razlog zbog kojeg je tužbeni zahtjev trebalo odbiti.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2136/17-4 od 6. ožujka 2018.

IZVANPARNIČNI POSTUPAK

(Čl. 40. st. 5. i čl. 44. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - Narodne novine broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima izričito je određeno koja prava ovlaštenici stvarnih prava mogu zahtijevati u izvanparničnom postupku, dok preostala prava mogu zahtijevati samo u parničnom postupku.

„Nadalje, ovaj sud prihvaća stajalište prvostupanjskog suda po kojem ZV izričito određuje koja prava ovlaštenici stvarnih prava mogu ostvariti u izvanparničnom postupku. Tako je propisano odredbom čl. 40. st. 5. ZV-a da u izvanparničnom postupku suvlasnik može zahtijevati osiguranje za buduću štetu ako je sud ili većina suvlasnika odlučila da se neki posao poduzme, odredbom čl. 44. st. 4. ZV-a da u izvanparničnom postupku suvlasnici mogu tražiti da se odluči o postavljanju i djelokrugu upravitelja zgrade, a odredba čl. 48. st. 3. ZV-a propisuje da se o razvrgnuću suvlasničke zajednice odlučuje također u izvanparničnom postupku. Nadalje, odredbom čl. 74. st. 2. propisano je da sud korisne vrijednosti utvrđuje odlukom u izvanparničnom postupku, kao i povodom zahtjeva za davanjem osiguranja ako prijeti ozbiljna opasnost nastanka štete zbog poduzimanja pojedinog suvlasnika glede nekretnine bez suglasnosti svih ostalih sukladno odredbi čl. 83. st. 3. ZV-a. Osim toga navedenim zakonom izričito je propisan izvanparnični postupak još samo u postupku radi uređenja međe (čl. 103. st. 1. ZV-a). Dakle, ovlaštenici stvarnih prava, a konkretno i suvlasnici zgrade mogu svoja preostala prava iz ZV-a zahtijevati u parničnim postupcima.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2708/16-2 od 24. rujna 2018.

POSJED

(Čl. 21. i 22. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Električna energija ne može biti samostalni predmet posjedovne zaštite.

„Objekt posjedovne zaštite je konoba s WC-om u posjedu tužiteljice i u ovom slučaju oznaka katastarske čestice nije bitna jer je sud prvog stupnja proveo očevid na adresi na kojoj se konoba nalazi. Međutim, električna energija ne može biti samostalni predmet posjedovne zaštite pa tužiteljica ne može tražiti posjed prava korištenja električne energije. Posjedovna zaštita korištenja električne energije može se ostvariti jedino zaštitom posjeda stvari u funkciji kojoj služi (npr. kuća, stan, poslovne prostorije itd.), a to je nesporno konoba s WC-om u posjedu tužiteljice kojoj je prekinut dovod električne energije.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-520/18-2 od 26. ožujka 2018.

SMETANJE POSJEDA

(Čl. 22. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – Narodne novine br. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14)

Tužiteljica nije stekla posjed stana primitkom ključeva tog stana zbog povremenog ulaska u stan radi izvršavanja obveza iz ugovora o doživotnom uzdržavanju koji je sklopila sa vlasnikom stana.

„Obrazlažući pobijano rješenje prvostupanjski sud prije svega navodi da je tužiteljica sa sada pokojnim B. K. 03. kolovoza 2011. sklopila Ugovor o doživotnom uzdržavanju kojim je ugovoreno da joj B. K. kao primatelj uzdržavanja nakon svoje smrti ostavlja predmetni stan u vlasništvo, a tužiteljica se obvezala istog doživotno uzdržavati. S tim u vezi da je tužiteljica preuzela između ostalog i obvezu pripremanja obroka za primatelja uzdržavanja te čišćenja i pospremanja stana radi čega je posjedovala i ključeve stana kako bi prema potrebi mogla ući u stan. Sud utvrđuje nespornim da je B. K. predmetni stan kupoprodajnim ugovorom iz 2013. prodao I-tuženici uz zadržavanje služnosti doživotnog uživanja. Nije bilo sporno da su tuženici po smrti B. K. promijenili bravu, a potom i cijela vrata, no bilo je sporno da li je time počinjen čin smetanja. Analizirajući iskaze stranaka i svjedoka prvostupanjski sud utvrdio je da je tužiteljica prema potrebi dolazila u predmetni stan radi izvršavanja obveza iz sklopljenog ugovora o doživotnom uzdržavanju time da su ključeve stana posjedovale i druge osobe pa tako i supruga B.K., N. B. i I-tuženica te ocjenom tako utvrđenih odlučnih činjenica zaključuje da primitkom ključeva u cilju povremenog ulaska u stan radi izvršavanja obveza iz sklopljenog ugovora tužiteljica nije stekla posjed stana u smislu odredbe čl. 10. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14 – dalje ZV) pa tužbeni zahtjev za zaštitu posjeda odbija kao neosnovan, a posljedično tome odbija i prijedlog tužiteljice za izdavanje privremene mjere uslijed nedostatka pretpostavki za njezino donošenje iz čl. 346. Ovršnog zakona (NN 112/12.,25/13.,93/14, dalje:OZ.)“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-86/17-2 od 23. veljače 2018.

VLASNIŠTVO POKRETNINA

(Čl. 53. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji - „Narodne novine“ broj 137/10 i 76/12)

Ukoliko prijava prijavnika nije potpisana po tuženiku, tada ista nije dokaz vlasništva prijavnika bez obzira što je na istoj navedeno ime, prezime i adresa tuženika.

„Naime, tijekom postupka tužitelj je predao u spis prijavu prijavnika od 1. prosinca 1987. godine, ali tijekom postupka među strankama nije bilo sporno da tu prijavu nije potpisao tuženik niti je utvrđeno da ju je potpisao bilo tko od članova njegove obitelji. Kako su prema odredbi čl. 53. Zakona o HRT-u vlasnici radijskih i televizijskih prijavnika na području Republike Hrvatske dužni HRT-u plaćati pristojbu, koje obveze se oslobađaju ako prijavnik odjave, tužitelj je u postupku trebao dokazati da je tuženik vlasnik prijavnika, što po

pravilnom utvrđenju suda nije dokazao, jer prijava prijavnika koja nije potpisana po tuženiku, iako je u njoj navedeno ime i prezime i adresa tuženika, nije dokaz vlasništva prijavnika, iz kojih razloga je pravilno ukinut platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Općinskog suda u Š. broj Ovrv-___/04 od 18. travnja 2005. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2305/17-2 od 22. prosinca 2017.

PRAVO NA DOM

(Čl. 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda)

Ukoliko se stranka pozove na pravo na dom, sud je dužan provesti test razmjernosti.

„Domaći sudovi su obvezni prvi pružiti zaštitu konvencijskim pravima pojedinaca pri čemu je među najvažnijim pravima zajamčenim Konvencijom pravo na poštivanje osobnog i obiteljskog života koje štiti čl. 8. Konvencije. Člankom 8. Konvencije propisano je da svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja te da se javna vlast neće miješati u ostvarenje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira ili gospodarske dobrobiti zemlje te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Da bi se u slučaju pozivanja stranke na pravo na dom moglo ocijeniti je li taj prigovor osnovan, u konkretnom slučaju da li bi nalog za iseljenje neovlaštenog posjednika predstavljao neopravdano miješanje u njegovo pravo na dom, potrebno je provesti test razmjernosti, dakle, utvrditi činjenice na temelju kojih je moguće odgovoriti na pitanja je li miješanje utemeljeno na zakonu, je li miješanje usmjereno na postizanje legitimnog cilja te je li miješanje bilo nužno u demokratskom društvu. Sud je u postupku jedino utvrdio da se tužbeni zahtjev tužitelja, kao vlasnika nekretnine, temelji na čl. 162. st. 1. i 2. Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00. i 114/01., dalje u tekstu: ZOV), te da tužitelj kao vlasnik traži predaju u posjed, dakle, da želi postići legitimni cilj, a to je ostvarenje jednog od vlasničkih prava, pravo na posjed, međutim, sud nije utvrdio činjenice je li miješanje bilo nužno u demokratskom društvu. Po ocjeni ovoga suda, u nastavku postupka sud treba utvrditi razloge zbog kojih tužitelj, kao vlasnik nekretnine, traži iseljenje tuženice vodeći računa da pravo vlasništva štiti i čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, a isto tako ocijenit će činjenice, odnosno razloge koje tuženica iznosi kao razloge zbog kojih ne bi trebala iseliti iz nekretnine koju smatra domom, a koji štiti čl. 8 Konvencije. Ukoliko nakon provedenog testa razmjernosti sud utvrdi da pravo na dom tuženici ne bude povrijeđeno njezinim iseljenjem s nekretnine u vlasništvu tužitelja, tada će o tužbenom zahtjevu odlučiti primjenom odredbe čl. 162. st. 1. i 2. ZOV-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2912/16-2 od 7. rujna 2017.

PRAVO NA DOM

(Čl. 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda)

Legitimni interes javne vlasti da kontrolira svoju imovinu sporedan je u odnosu na pravo fizičke osobe na poštivanje njezina doma.

„Tužitelj iseljenjem tuženika nastoji ostvariti zaštitu prava vlasništva Republike Hrvatske na temelju Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, međutim, sadržaj spisa ne daje osnovu za zaključak da je prisilno iseljenje tuženika (odnosno predaja u posjed tužitelju stana slobodnog od osoba iz stvari) nužno u demokratskom društvu. Kod toga valja najprije istaknuti da je predmetna nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, u režimu javnog dobra u općoj uporabi i pod upravom tužitelja. Tužitelj je tijelo javne vlasti odnosno pravna osoba koja obavlja javne ovlasti (što i sam potvrđuje u prigovoru protiv prvostupanjskog rješenja o plaćanju sudske pristojbe) te isti, kako je navedeno, upravlja nekretninom u vlasništvu Republike Hrvatske, što nadalje znači da u ovom slučaju ne postoje suprotstavljeni interesi dviju privatnih osoba. Tužitelj, međutim, nije tijekom prvostupanjskog postupka dao nikakvo razumno i adekvatno obrazloženje na temelju kojeg bi se moglo zaključiti da je iseljenje tuženika nužno, odnosno da za isto postoji prijevika/neodgodiva društvena potreba, a legitimni interes javne vlasti da kontrolira svoju imovinu sporedan je u odnosu na pravo tuženika na poštivanje njegova doma (tako i Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci broj: U-III-2073/2010 od 4. ožujka 2014.). Tužitelj i vlasnica nekretnine su pravne osobe pa istu nekretninu, po naravi stvari, ne bi mogli koristiti za vlastito stanovanje, a kako tužitelj nije u prvostupanjskom postupku dao nikakvo razborito objašnjenje o nužnosti iseljenja tuženika, odnosno da za time postoji prijevika društvena potreba, i koja bi to društvena potreba bila, u konkretnom slučaju u kojem, ponavlja se, ne postoje suprotstavljeni interesi dviju ili više privatnih osoba, preteže pravo tuženika, kao fizičke osobe, na poštovanje njegova doma (time da iz provedenih dokaza nedvojbeno ne proizlazi da bi tuženik mogao živjeti kod svojih roditelja niti da on ima dugoročno stabilne prihode na temelju kojih bi mogao na drugi način dugoročno ostvariti stambeno zbrinjavanje), što ipak, valja na ovom mjestu primijetiti, ne anulira pravo tužitelja da od tuženika potražuje naknadu za uporabu predmetnog stana, no to nije predmet ovog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1724/17-2 od 12. rujna 2018.

PRAVO NA DOM

(Čl. 8. st. 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda)

U parničnom postupku koji se vodi radi iseljenja i predaje u posjed, sud je dužan raspraviti da li stan predstavlja tuženikov dom u smislu odredbi Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Ustava Republike Hrvatske, ukoliko iz činjeničnih navoda tuženika proizlazi da se poziva na pravo na dom.

„Prvostupanjski sud u ovoj parnici propustio je obzirom na činjenične navode tuženika prije svega raspraviti predstavlja li predmetni stan tuženikov dom u smislu citiranih konvencijskih i ustavnih odredbi i to bez obzira što se tuženik nije izriječno pozvao na ustavno odnosno konvencijsko pravo na dom i zaštitu tog prava (tako u odluci Ustavnog suda RH broj: U-III/5374/2013 od 19. prosinca 2017.) te u slučaju utvrđenja da se radi o domu provesti test razmjernosti. U citiranoj odluci Ustavni sud RH pozivajući se na presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Bjedov protiv Hrvatske (broj 42150/09 od 29 svibnja 2012.) ističe da su sudovi pri ocjeni istaknutog prigovora dužni provesti test razmjernosti i razumnosti predložene mjere iseljenja odnosno ispitati da li je miješanje tužiteljice kao javne vlasti utemeljeno na zakonu. Testom razmjernosti potrebno je odgovoriti na pitanje predstavlja li obzirom na istaknute okolnosti zahtjev tužiteljice za iseljenje tuženika neovlašteno miješanje u njegovo pravo na dom koji test se prema stajalištima izražen u više odluka ESLJP provodi pomoću tri eliminacijska pitanja – da li je miješanje utemeljeno na zakonu, je li miješanje usmjereno na postizanje legitimnog cilja i je li miješanje bilo nužno u demokratskom društvu pri čemu negativan odgovor na bilo koje pitanje znači da je iseljenje protivno Konvenciji odnosno jedan negativni odgovor dovoljan je za zaključak da se radi o povredi prava na dom iz čl. 8. Konvencije.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2040/16-2 od 14. veljače 2018.

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

(Čl. 375. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 – pročišćeni tekst)

Ukoliko su za određenu stambenu zgradu suvlasnici te zgrade ovlastili istodobno dvije pravne osobe kao upravitelja te zgrade, tada su suvlasnici uplatom pričuve bilo kojim od ta dva upravitelja ispunili svoju zakonsku obvezu plaćanja zajedničke pričuve.

„Suprotno ocjeni tužitelja, po ocjeni ovog suda prvostupanjski sud je na činjenično stanje kako da je utvrdio, pravilno primijenio materijalno pravo. Naime, nesporno je da su suvlasnici stambene zgrade, sukladno odredbi čl. 375. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 – pročišćeni tekst – dalje u tekstu: ZV) dana 1. srpnja 2006. sklopili ugovor o upravljanju stambeno zgradom sa XX d.o.o. (čl. 12. navedenog ugovora suvlasnici stambene zgrade su se obvezali uplaćivati sredstva pričuve na žiro-račun sredstava zajedničke pričuve) te dana 4. listopada 2006. Ugovor o upravljanju stambenom zgradom i sa YY d.o.o. (čl. 11. navedenog ugovora suvlasnici stambene zgrade su se obvezali uplaćivati sredstva pričuve na žiro-račun sredstava zajedničke pričuve), a kojim sredstvima zajedničke pričuve sukladno čl. 378. st. 4. ZV-a pravo raspolaganja ima upravitelj. U skladu sa ugovorom o upravljanju od 4. listopada 2006. tuženica je u razdoblju od listopada 2006. do prosinca 2009. plaćala pričuvu u korist računa sredstava zajedničke pričuve, koji račun je YY d.o.o. otvorio kod Z. banke d.d. sukladno čl. 11. Ugovora o upravljanju zgradom od 4. listopada 2006., a

kako to proizlazi iz priložene dokumentacije u spisu. Iz navedenog ovaj sud utvrđuje da je tuženica svoju obvezu plaćanja pričuve, sukladno čl. 90. ZV-a, izvršila temeljem Ugovora o upravljanju stambenom zgradom od 4. listopada 2006. sklopljenog sa YY d.o.o., a ta sredstva su sukladno čl. 11. tog Ugovora uplaćena na zajednički račun sredstava pričuve, zbog čega tužitelji ne mogu ponovno od tuženice tražiti plaćanje pričuve za isto razdoblje, jer bi time za to razdoblje tuženica platila dvostruki iznos pričuve.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1975/17-2 od 04. svibnja 2018.

SLUŽNOST DOŽIVOTNOG UŽIVANJA

(Čl. 204. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00 i 73/00)

Tužiteljica koja je u ovršnom postupku kupila stan opterećen služnošću doživotnog uživanja nema pravo zahtijevati isplatu naknade za korištenje tog stana od tuženika, koji taj stan koristi za redovnu uporabu sukladno dogovoru i uz dopuštenje nositeljice prava služnosti doživotnog uživanja kao njezin izvanbračni drug.

„Odlučna činjenica za predmet spora je da tuženik koristi predmetni stan kao izvanbračni suprug H. G. u čiju korist je u zemljišnim knjigama upisano pravo služnosti doživotnog uživanja na ½ dijela zbog čega ista kao ovlaštenik prava osobne služnosti ima pravo na posjed, odnosno suposjed stvari na temelju čl.204. st.1., čl.213. st.1. i čl.217. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00 i 73/00 – dalje u tekstu: ZV) koji se primjenjivao u vrijeme kada je isto upisano u zemljišne knjige, dakle, ovlaštena je služiti se poslužnom stvari u skladu s njezinom namjenom, da je posjeduje kao nesamostalni posjednik te je potpuno za sebe rabi, ali sve to samo u granicama očuvanja sućanstva na ½ suvlasnička dijela predmetnog stana. Imajući u vidu da se radi o pravu stanovanja kao osobnoj služnosti koje se u ovom slučaju prosuđuje po pravilima o uporabi (čl.212. ZV) te da je sukladno čl.214. uporabnik ovlašten služiti se poslužnom stvari u opsegu svojih potreba, primjerenih njegovom dobu, zvanju, zanimanju i veličini obiteljskog kućanstva (st.1.) te da se uporabnikove potrebe određuju prema stanju kad je osnovana služnost uporabe (st.2.), a da se pod potrebom uporabnika podrazumijevaju i potrebe njegovog obiteljskog kućanstva, pri čemu i promjene u njegovom obiteljskom kućanstvu koje su bile prirodno očekivane i predvidive ili koje su promjene nužno potrebne za vođenje obiteljskog kućanstva (st.3.), to se tuženik kao izvanbračni suprug ovlaštenice osobne služnosti ne može smatrati nepoštenim posjednikom predmetnog stana u ½ dijela samo zbog toga što je prijašnjih godina izgubio pravo vlasništva svojeg ½ suvlasničkog dijela. Pri tome valja ukazati da je suvlasništvo kako je definirano čl.36. st.1. ZV-a vlasništvo više osoba na istoj fizički nepodijeljenoj stvari po dijelovima koji su alikvotno (idealno) određeni te da je između suvlasnika vlasništvo podijeljeno po obujmu, a ne po sadržaju, a što znači da svaki suvlasnik ima sve vlasničke ovlasti ali samo u veličine svoje kvote. U konkretnom slučaju to bi značilo da i tužiteljica ima pravo na suposjed predmetnog stana obzirom da je osobna služnost u korist H. G. zasnovana samo na ½ dijela stana, a iz provedenog dokaznog postupka

proizlazi nespornim da niti H. G., a niti tuženik nisu tužiteljici onemogućili suposjed predmetnog stana koji kao uporabna cjelina nije podijeljena na dva jednaka dijela i zbog čega bi ovlaštenica osobne služnosti bila ovlaštena koristiti se samo točno određenim dijelom stana i zbog čega se ni tuženik kao član obitelji ovlaštenice osobne služnosti ne može smatrati nepoštenim posjednikom ½ dijela predmetnog stana na kojem nije zasnovana osobna služnost.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-983/17-2 od 4. siječnja 2018.

ZAKONSKA SLUŽNOST

(Čl. 40. st. 2. Zakona o energiji - Narodne Novine br.: 120/12., 14/14., 95/15., 102/15.)

Pravo energetskeg subjekta da koristi nekretnine koje nisu u njegovom vlasništvu za izgradnju i održavanje mreža tj. sustava koji služe za prijenos, odnosno transport i distribuciju energije u skladu s posebnim propisima predstavlja zakonsku služnost.

„Pravo energetskeg subjekta da koristi nekretnine koje nisu u njegovom vlasništvu za izgradnju i održavanje mreža, odnosno sustava koji služe za prijenos, odnosno transport i distribuciju energije u skladu s posebnim propisima, koje je propisano čl. 40. st. 1. ZE, predstavlja ograničenje prava vlasništva te po svom sadržaju predstavlja zakonsku služnost definiranu čl. 185. ZV-a. Tom je odredbom propisano da određuje li neki posebni zakon da pod određenim pretpostavkama neke služnosti terete one stvari glede kojih su te pretpostavke ispunjene (zakonske služnosti), to su zakonska ograničenja prava vlasništva, pa se na njih ne primjenjuju pravila o služnostima, ako zakonom nije drugačije određeno. Ovlaštenja kojima predlagatelj u prijedlogu definira sadržaj i opseg služnosti propisana čl. 40. st. 2. ZE te čl. 8. Pravilnika na koji se predlagatelj poziva u žalbenim navodima, predstavljaju zakonska ograničenja prava vlasništva vlasnika nekretnina u koje je ukopan cjevovod na koja se ne primjenjuju pravila o služnostima.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-214/18-2 od 11. lipnja 2018.

OSOBNJE SLUŽNOSTI

(Čl. 201. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12)

Smatra se da su stranke ugovaranjem prava doživotnog korištenja ugovorile pravo osobne služnosti plodouživanja.

„Što se tiče odbijajućeg dijela prijedloga predlagateljice S. S. koji se odnosi na upis prava osobne služnosti pogrešno je shvaćanje prvostupanjskog suda da pravo doživotnog plodouživanja nije propisano Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Prema odredbi čl. 199. st. 2. ZV osobne služnosti su: pravo plodouživanja, pravo uporabe i pravo

stanovanja. Prema tome, pravo plodouživanja koje je ugovorom osnovano u korist predlagateljice S. S. protivno mišljenju prvostupanjskog suda predstavlja osobnu služnost sukladno izričitoj zakonskoj odredbi, pri čemu je potpuno nebitna okolnost da se u ugovoru spominje i pravo doživotnog korištenja jer se prema shvaćanju Vrhovnog suda RH izraženom u odluci Rev-137/07 od 15. ožujka 2007. smatra da su ugovaranjem prava doživotnog korištenja stranke ugovorile pravo osobne služnosti plodouživanja. Ugovaranje prava doživotnog plodouživanja nije protivno zakonu jer u smislu odredbe čl. 201. ZV osobne služnosti traju samo onoliko vremena za koliko su osnovane, što u konkretnom slučaju znači da osobna služnost traje do kraja života predlagateljice S. S.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-269/18-2 od 4. lipnja 2018.

SUSJEDSKA PRAVA

(Čl. 105. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, br. 91/96, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Tužiteljica nije ovlaštena zahtijevati od tuženika da sa njezine nekretnine ukloni raslinje koje svoje korijenje ima na nekretnini tuženika.

„Što se tiče dijela prvostupanjske presude kojim je odbijen dio tužbenog zahtjeva radi nalaganja 2. tuženiku da ukloni raslinje s tužiteljice nekretnine, tu je prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je na temelju čl. 105. st. 1. ZOV-a odbio taj dio tužbenog zahtjeva jer tužiteljica nije ovlaštena tražiti od 2. tuženika da sa njezine nekretnine ukloni raslinje koje svoj korijen ima na nekretnini 2. tuženika već je jedino ovlaštena sama ukloniti to raslinje.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1129/17-2 od 12. srpnja 2018.

PRIVREMENA UPORABA SUSJEDNE NEKRETNINE

(Čl. 107. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst)

Tuženik kao vlasnik susjedne nekretnine nije ovlašten određivati kada će njegov susjed i na koji način obavljati radove na postavljanju fasade na svojoj kući.

„Na temelju odredbe čl. 107. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst – dalje: ZOV), koji propisuje da vlasnik nekretnine na kojoj je nužno obaviti radove potrebne za njezinu uporabu ili korištenje može privremeno uporabiti tuđe zemljište radi izvođenja radova, postavljanja skele i slično ako se to na drugi način ne može izvesti, sud je usvojio tužbeni zahtjev jer je utvrdio da tužitelji ne

moгу na drugačiji način postaviti fasadu na sjevernoj strani kuće i gospodarskih objekata bez da postave skelu na nekretninama tuženika. Sud je također utvrdio da se tuženik tijekom postupka nije protivio postavljanju skele, samo je tražio da tužitelji fasadu izvedu na način na koji je on smatrao da bi to trebalo te je unaprijed tražio naknadu u visini 3.000,00 kn, ali u tom smislu zahtjev tijekom postupka nije postavio. Pravna je ocjena suda prvog stupnja da tuženik nije ovlašten određivati kada će tužitelji i na koji način obaviti radove na postavljanju fasade na svojoj kući, a sukladno odredbi čl. 107. st. 2. ZOV-a tužitelji su dužni tuženiku naknaditi eventualno nastalu štetu po općim propisima odgovornosti za štetu, zbog čega razlozi zbog kojih se tuženik protivi postavljanju skele nisu pravno relevantni.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1748/17-2 od 4. listopada 2018.

UREĐENJE MEĐE

(Čl. 103. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01 – dalje u tekstu: ZOV)

Kada stranke posjeduju nekretnine na način da se posjed ne podudara sa katastarskim granicama parcela, time da predlagateljica ima sagrađenu stambenu zgradu na dvije parcele a protustranka ima neke prostorije na parceli predlagateljice, pri čemu je posjed stranaka jasno vidljiv, tada se ne radi o spornoj međi već o neriješenim imovinsko-pravnim odnosima, zbog čega je sud dužan postupak uređenja međe obustaviti.

„Odredbom čl. 103. ZOV-a propisano je da će sud u izvanparničnom postupku po prijedlogu susjeda obnoviti ili ispraviti među ako su međašni znakovi između dvije nekretnine zbog bilo kakvih okolnosti toliko oštećeni da bi se moglo dogoditi da se međe neće moći raspoznati, ili ako se međe više ne raspoznaju, ili su sporne. Kako bi i iz navoda žalbe, kao i očevida na nekretninama stranaka, proizlazilo da stranke posjeduju nekretnine tako da se posjed ne podudara sa katastarskim granicama parcela te da konkretno predlagateljica ima stambenu zgradu na dvije parcele, a protustranka A. O. ima neke prostorije (kuhinja i kupaona) na nekretnini u vlasništvu protustranke T. K., te kako je na očevidu sud utvrdio da je posjed stranaka jasno vidljiv, obzirom da se radi o ograđenim dvorištima i stambenim jedinicama i po ocjeni ovoga suda među strankama ovog postupka nisu sporne međe nego se radi o neriješenim imovinsko-pravnim odnosima, pa je pravilan zaključak suda prvog stupnja da je ovaj izvanparnični postupak uređenja međe trebalo obustaviti.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-397/17-2 od 12. prosinca 2017.

UTVRĐENJE PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 145. do čl. 162. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne Novine br.: 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13., 60/13.)

Ukoliko tužiteljica tvrdi da je vlasnica samo određenog dijela čestice zbog čega je potrebno parcelacijom formirati novu česticu, tada je sud dužan utvrditi da li se radi o izgrađenom ili neizgrađenom građevinskom zemljištu jer o činjenici da li se izgrađeno građevinsko zemljište može parcelirati i tako postati pojedinačna samostalna zemljišna čestica ovisi osnovanost zahtjeva za utvrđenje prava vlasništva na dijelu takve zemljišne čestice.

„Prema čl. 2. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne Novine br.: 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13., 60/13.) zemljište je određeno kao dio zemljine površine koji je u katastru zemljišta označen posebnim brojem i nazivom katastarske općine u kojoj leži (katastarska čestica). Pojedinačna nekretnina kao objekt pravnih odnosa može se sastojati od jednog ili više zemljišta, a kad se nekretnina sastoji od više zemljišta, ta su zemljišta pravo sjedinjena u jedno zemljišnoknjižno tijelo i upisana su u isti zemljišnoknjižni uložak u smislu čl. 19. ZZK-a. Da bi predmet raspolaganja u pravnom prometu bila pojedina katastarska čestica prema čl. 19. st. 4. ZZK-a treba se u zemljišnim knjigama promijeniti sastav zemljišnoknjižnog tijela otpisom i pripisom katastarskih čestica sukladno odredbama čl. 145. do čl. 162. ZZK-a. Međutim, ukoliko se provodi postupak otpisivanja i pripisivanja geometrijski odijeljenog dijela zemljišta, odnosno katastarske čestice, uvijek je potrebno prethodno provesti postupak diobe te čestice, parcelacijom formirati novu česticu i za česticu dobivenu diobom provesti postupak otpisivanja i pripisivanja. Uzimajući u obzir navedeno ne postoji pravna zapreka za utvrđenje, u okviru vlasničke zaštite u sudskom postupku, da je tužiteljica stekla pravni osnov za stjecanje prava vlasništva na geometrijski određenom dijelu nekretnine koji predstavlja neizgrađeno građevinsko zemljište. Međutim, ukoliko se radi o izgrađenom građevinskom zemljištu, tada se parcelacija takvog zemljišta može provoditi samo u skladu s uvjetima parcelacije propisanim u čl. 160. ZPU-a. O činjenici da li se izgrađeno građevinsko zemljište može parcelirati i tako postati pojedinačna samostalna zemljišna (katastarska) čestica ovisi osnovanost zahtjeva za utvrđenje prava vlasništva na dijelu takve zemljišne čestice, jer ukoliko taj dio čestice ne može postojati kao samostalna stvar, tj. kao pojedinačna nekretnina i posebna zemljišna čestica tada ne može biti niti objektom prava vlasništva. Kako prvostupanjski sud nije utvrdio da li predmetni dijelovi nekretnine predstavljaju neizgrađeno ili izgrađeno građevinsko zemljište, o čemu ovisi ocjena osnovanosti zahtjeva tužiteljice, to je ovaj sud djelomično prihvatio žalbu prvotuženice koja ima učinak i na ostale tuženike kao jedinstvene suparničare ...“.

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2191/17-4 od 4. rujna 2018.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 122. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Smatra se dopuštenim i određenim tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da ga se utvrdi vlasnikom faktično odijeljenog dijela nekretnine, koji je individualiziran prema skici vještaka.

„U navedenoj revizijskoj odluci Vrhovni sud Republike Hrvatske izrazio je pravno shvaćanje da kao dopušten i određen treba prihvatiti i zahtjev vlasničke zaštite kojim se faktično odijeljeni dio precizno grafički individualizira prema skici lica mjesta, odnosno kao u konkretnom slučaju prema skici vještaka mjernika, ali koji jasno određuje predmet vlasničke zaštite. Kod tako pravomoćno prihvaćenog tužbenog zahtjeva stjecatelj je ovlašten kasnije zahtijevati provedbu parcelacije predmetnog zemljišta prema granicama stečenog prava vlasništva, otpis novonastale čestice u zemljišnim knjigama i upis vlasništva na svoje ime. U konkretnom slučaju to znači da, bez obzira na očitovanje Odjela za katastar nekretnina Đ. od 13. rujna 2016. godine prema kojemu se parcelacijski elaborat izrađen u ovom postupku ne može koristiti za potrebe provođenja promjena u katastru zemljišta, ta činjenica nije prepreka za usvajanje tužbenog zahtjeva, s time da će provođenje promjene u katastru zemljišta biti moguće tek kada tužitelj dostavi parcelacijski elaborat koji je moguće provesti u katastru zemljišta, odnosno kada dostavi elaborat koji ispunjava sve zakonske pretpostavke za zatraženu parcelaciju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2020/17-2 od 18. rujna 2018.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 125. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – Narodne novine br. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Za stjecanje prava vlasništva nekretnine nije dovoljno samo da je neka osoba prva zatražila upis u zemljišnu knjigu, već je potrebno da je ista to učinila u dobroj vjeri.

„Dakle, navedena odredba regulira pravnu situaciju kada je više osoba sklopilo s otuđivateljem pravne poslove radi stjecanja vlasništva iste nekretnine. U konkretnoj situaciji konkurira stjecanje temeljem ugovora o doživotnom uzdržavanju u smislu odredbe čl. 116. Zakona o nasljeđivanju (NN br. 52/71; 47/78 i 56/00) koji Zakon se primjenjuje na valjanost ugovora o doživotnom uzdržavanju u smislu odredbe čl. 254. st. 2. trenutno važećeg Zakona o nasljeđivanju (NN br. 48/03; 163/03; 35/05; 127/13 i 33/15) i stjecanje temeljem ugovora o darovanju u smislu odredbe čl. 479. Zakona o obveznim odnosima (NN br. 35/05 i 41/08). U vezi navedenog, ovaj sud još napominje da su navedeni ugovori kojima se vrši prijenos prava vlasništva s jedne na drugu osobu time da je prijenos prava vlasništva na davatelja uzdržavanja (ovdje tužiteljicu) odgođen do nastupa smrti primatelja uzdržavanja, a kod darovanja se darovatelj obvezuje predati bez protučinidbe stvar obdareniku, u pravilu u momentu sklapanja tog ugovora. U smislu citirane odredbe ZV-a, za stjecanje prava vlasništva nije dovoljno samo da je neka osoba prva zatražila upis tog prava u zemljišnu knjigu, već je nužno da je to učinila u dobroj vjeri. U tom kontekstu za sada se ne može prihvatiti zaključak prvostupanjskog suda da je drugotuženica bila savjesni stjecatelj u trenutku zaključenja ugovora o darovanju i da u prilog tome govori činjenica da u zemljišnim knjigama nije bila evidentirana zabilježba postojanja ugovora o doživotnom uzdržavanju, a tužiteljica tijekom postupka nije nedvojbeno dokazala da bi drugotuženica bila upoznata s tom činjenicom.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1175/16-8 od 22. ožujka 2018.

VLASNIČKA TUŽBA PREDMNIJEVANOG VLASNIKA

(Čl. 166. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, br. 91/96, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Predmnijevanim vlasnicima smatraju se samo one osobe koje su stekle posjed stvari pa su ga naknadno izgubile.

„Prednik tužitelja se nije uknjižio u zemljišnoj knjizi kao suvlasnik predmetne nekretnine pa stoga nije niti stekao suvlasništvo te nekretnine i u času svoje smrti nije bio suvlasnik pa niti tužitelji kao njegovi nasljednici nisu nasljeđivanjem mogli steći suvlasništvo predmetne nekretnine. Oni su od svog prednika mogli naslijediti samo ono što je on sklapanjem ugovora o doživotnom uzdržavanju stekao, a to je titulus za stjecanje prava suvlasništva. No, suvlasništvo nisu mogli naslijediti te je stoga prvostupanjski sud pravilno odbio dio tužbenog zahtjeva radi utvrđenja da su tužitelji suvlasnici predmetne nekretnine. Obzirom da tužitelji nisu suvlasnici predmetne nekretnine, ne pripada im niti pravo na suposjed jer to pravo pripada samo suvlasniku. Tužitelji se također ne mogu smatrati niti predmnijevanim suvlasnicima u smislu čl. 166. ZOV-a jer se ta odredba, koja regulira vlasničku tužbu predmnijevanog vlasnika, primjenjuje samo na osobe koje su stekle posjed stvari pa su ga naknadno izgubile. Niti tužitelji, a niti njihov pravni prednik, nisu bili u suposjedu predmetne nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1547/17-2 od 23. kolovoza 2018.

BESPRAVNO UZNEMIRAVANJE

(Čl. 167. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – Narodne novine br. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14)

Pasivno legitimirana treća osoba koja bespravno uznemirava vlasnika nekretnine ne mora biti vlasnik niti posjednik susjedne nekretnine.

„Tužitelj je već u tužbi deklarirajući se vlasnikom kuće kroz koju je provedena sporna cijev za odvod oborinskih voda iz susjednog stambenog objekta naveo da je njegova nekretnina u posjedovnom listu još uvijek upisana na ime pokojnog oca A. B., da je u zemljišnim knjigama upisana na ime više fizičkih osoba time da zemljišnoknjižni upis ne održava stvarno i faktično stanje te kao dokaz priložio Izvod iz popisa katastarskih čestica i dokumentaciju u svezi obnove u ratu oštećene kuće koju je ostvarila njegova pokojna majka M. B., koju dokumentaciju tuženici nisu osporili, pa kada se uzme u obzir iskaz svjedokinje N. Š., tužiteljeve sestre, iz čijeg iskaza proizlazi da ona ne polaže nikakva vlasnička prava na predmetnoj nekretnini i svjedoka M. B., koji je u tazbinskom srodstvu sa strankama da je samo tužitelj vlasnik kuće, koje iskaze sud ne ocjenjuje, a da tuženici kao stranke nisu

saslušani, ostaje nejasno temeljem kojih utvrđenih činjenica je sud ocijenio osnovanim po tuženicima istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Nadalje, okolnost da je samo 2. tuženica O. B. vlasnica susjedne nekretnine, a 1. tuženik Z. B., koji je njezin sin, živi u drugoj kući, sama za sebe nije dostatna za zaključak o promašenoj pasivnoj legitimaciji u odnosu na 1. tuženika Z. B., obzirom da odredba čl. 167.st.1. ZV regulira zaštitu od bespravno uznemiravanja od strane treće osobe, a ta treća osoba ne mora biti vlasnik ili posjednik susjedne nekretnine već je bitno da je treća osoba poduzela radnje kojima se vlasnika bespravno uznemirava u vršenju njegovih vlasničkih ovlaštenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1338/16-3 od 5. rujna 2018.

PRAVO NA OTKUP STANA

(Čl. 13. Zakona o fondu za naknadu oduzete imovine - „Narodne novine“ broj 69/97., 105/97., 64/00. i 141/13.)

Ukoliko je za stan koji se nalazio na nekretnini koja je bila konfiscirana bio podnesen zahtjev za naknadu oduzete imovine i isti je vraćen slijednicima prijašnje vlasnice, tada stanari konfisciranog stana nisu mogli steći pravo na otkup istog.

„Odredbom čl. 13. Zakona o fondu za naknadu oduzete imovine („Narodne novine“ broj 69/97., 105/97., 64/00. i 141/13. – dalje: Zakon o fondu) je propisano da stanari (najmoprimci) konfisciranih stanova za koje nadležnom tijelu ne budu podneseni zahtjevi za naknadu u roku propisanom Zakonom o naknadi ili ti zahtjevi budu pravomoćno odbijeni, stječu pravo na otkup stanova po odredbama toga Zakona. Budući da je za predmetni stan, koji se nalazi na nekretnini koja je bila konfiscirana, bio podnesen zahtjev za naknadu, te je u konačnici i vraćen slijednicima M. R., prvostupanjski sud je zaključio temeljem citiranog čl. 13. Zakona o naknadi da tužitelji kao stanari predmetnog stana koji je bio konfisciran M. R. nisu mogli steći pravo na otkup toga stana slijedom čega je Ugovor sa Općinom V., kojim je ta općina tužiteljima prodala predmetni stan, ništetan jer je suprotan prisilnom propisu tj. čl. 13. Zakona o fondu. Zbog tih razloga tužitelji nisu stekli valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva predmetnog stana pa je stoga prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1661/18-2 od 27. rujna 2018.

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA DOSJELOŠĆU

(Čl. 129. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09. i 143/12.)

Kada su tužitelji dosjelošću stekli vlasništvo točno određenog realnog dijela nekretnine, tada ne mogu tražiti stjecanje prava suvlasništva na cijeloj nekretnini već samo na tom realnom dijelu nekretnine.

„Tuženica je nadalje navela u žalbi da smatra nejasnim to što su tužitelji u tužbi zatražili utvrđenje suvlasništva, dok se u izreci presude navodi realni dio nekretnina označen na skici sudskog očevida slovima i bojama. Takvi žalbeni navodi također nisu osnovani jer tužitelji su nakon provedenog vještačenja, podneskom od 5. svibnja 2015. godine koji je dostavljen punomoćnici tuženice 11. svibnja 2015. g., uredili tužbeni zahtjev u skladu s nalazom vještaka na način da su zatražili utvrđenje vlasništva na realnim dijelovima nekretnina. Tuženica pritom pogrešno smatra da se ne može tražiti vlasništvo određenog realnog dijela nekretnina, jer u situaciji kada su tužitelji dosjelošću stekli vlasništvo točno određenog, realnog dijela nekretnine tada, s obzirom na pravni značaj prava vlasništva odnosno prava suvlasništva, ne mogu tražiti stjecanje suvlasništva na cijeloj nekretnini, već samo na realnom dijelu nekretnine na kojem su stekli vlasništvo i koji faktično posjeduju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1908/16-2 od 23. siječnja 2018.

ZAŠTITA OD IMISIJA

(Čl. 110. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – Narodne novine br. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12; 152/14; 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17 - ispravak)

Otvaranje i zatvaranje ulaznih željeznih vrata predstavlja prosječnu životnu situaciju korištenja tih vrata, kod čega se smatra da buka koja se stvara udaranjem u željezni stup ne prelazi uobičajene granice.

„Naime, tužbenim zahtjevom kojim traži da tuženici izvrše određene radove na ulaznim željeznim vratima, kako korištenjem tih vrata ne bi dolazilo do stvaranja prekomjerne buke, tužiteljica zapravo traži zaštitu od imisija koja je normirana u odredbi čl. 110. ZV-a. Sud navodi da je bilo sporno uznemiruju li tuženici tužiteljicu na način da zatvaranjem ulaznih željeznih vrata i njihovim udaranjem u željezni stup proizvode buku takvog intenziteta koja smeta tužiteljicu u svakodnevnom životu i korištenju njezine nekretnine. Također je bilo sporno postoji li u ogradi koja dijeli nekretnine stranaka prolaz kroz koji tuženici ulaze na nekretninu tužiteljice. Prvostupanjski sud zaključuje da nije osnovana tvrdnja tužiteljice da tuženici korištenjem ulaznih željeznih vrata stvaraju prekomjernu buku i na taj način uznemiruju tužiteljicu u korištenju njene nekretnine, već se radi o jednoj prosječnoj životnoj situaciji korištenja tih vrata. Nema nikakve sumnje da otvaranje i zatvaranje željeznih kliznih vrata stvara određenu razinu buke. No, u konkretnom slučaju na tužiteljici je bilo da dokaže da se takvim radnjama stvara buka koja prelazi uobičajene granice, a to je i prema stajalištu ovoga suda bilo moguće utvrditi odgovarajućim vještačenjem, jer se radi o činjenici za čije utvrđenje je potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže. Stoga se tužiteljica neosnovano poziva na okolnost da prvostupanjski sud nije saslušao svjedoka S. Š., jer taj svjedok prema ocjeni ovoga suda nema "...izravnih saznanja o intenzitetu buke koju stvaraju vrata...", kako se to tvrdi u dopuni žalbe, pa se je prvostupanjski sud odbijanjem tog dokaznog prijedloga kretao u granicama ovlaštenja koja proizlaze iz odredbe čl. 220. st. 2. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2372/17-2 od 18. listopada 2018.

UPIS PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 119. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ br. 91/96., 73/00., 114/01., 79/06., 146/08., 38/09., 153/09., 90/10., 143/12., 152/14. i 81/15.- pročišćeni tekst)

Nakon što je sklopljen i proveden u zemljišnim knjigama ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, primatelj uzdržavanja nije ovlašten aneksom ugovora o dosmrtnom uzdržavanju ugovoriti promjenu u pogledu suvlasničkih omjera vlasništva koje prenosi na davatelje uzdržavanja jer isti više nije upisan kao vlasnik te nekretnine.

„Po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo na koje se pozvao u svojoj odluci, odnosno prihvaća se stav prvostupanjskog suda da se provedba upisa promjene prava vlasništva u zemljišnoj knjizi nije mogla dozvoliti na temelju Aneksa ugovora, jer je Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju proveden u zemljišnoj knjizi, primatelj uzdržavanja više nije upisani vlasnik, pravni posao temeljem kojeg se traži upis prava vlasništva je zaključen između primatelja uzdržavanja koji više nije vlasnik i između davatelja uzdržavanja, zbog čega nije moguć prijenos prava vlasništva jer su davatelji uzdržavanja upisani kao vlasnici te ukoliko žele izvršiti promjenu suvlasničkih omjera na način da dopuštaju jedni drugima drugačije upise suvlasničkih omjera, tada je potrebno sastaviti ispravu o pravnom poslu između davatelja uzdržavanja međusobno temeljem koje bi se izvršila promjena suvlasničkih omjera, uz koji pravni posao je potrebno dostaviti i klauzulu intabulandi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-497/17-2 od 1. ožujka 2018.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 357. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – Narodne novine br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Ukoliko prednik predlagatelja u trenutku sklapanja kupoprodajnog ugovora nije bio stranac nego državljanin tadašnje SFRJ, tada nije potrebna suglasnost nadležnog ministra za uknjižbu prava vlasništva predlagatelja u zemljišne knjige.

„Predlagatelj pravilno ističe da je u postupku obnove zemljišne knjige za k.o. V. pogrešno upisana predbilježba prava vlasništva u korist B. Z. jer prema podacima u spisu prednik predlagatelja zaključio je kupoprodajni ugovor sa upisanim z.k. vlasnikom M. B. pok. K. 24. lipnja 1988. pa nije bilo nikakve osnove da se ne provede uknjižba prava vlasništva umjesto predbilježbe prava vlasništva pod uvjetom da se ova predbilježba opravda suglasnošću Ministarstva pravosuđa RH prema čl.356. st.2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09,

153/09, 143/12, 152/14 - dalje: ZV). Naime, u smislu čl.388. st.2. istog Zakona propisano je da se stjecanje promjena, pravni učinak i prestanak stvarnog prava do stupanja na snagu tog Zakona prosuđuje prema pravilima koja su se primjenjivala u trenutku stjecanja, promjene i prestanka prava i njihovih pravnih učinaka pa kako prednik predlagatelja u trenutku zaključenja kupoprodajnog ugovora nije bio stranac već državljanin bivše SFRJ u kojem trenutku je bio na snazi Zakon o osnovnim vlasničkim pravnim odnosima (Sl. list SFRJ 6/80) to je u trenutku zaključenja kupoprodajnog ugovora između z.k. vlasnika M. B. kao prodavatelja i B. Z. kao kupca taj ugovor predstavljao valjani pravni temelj bez ikakve suglasnosti nadležnog Ministarstva za uknjižbu prava vlasništva podnositelja u zemljišne knjige (ukoliko je zadovoljavao ostale materijalne pretpostavke za uknjižbu) zbog čega nije bilo nikakvog osnova uknjižbu uvjetovati suglasnošću Ministarstva pravosuđa RH iz čl.357. ZV-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk32/18-2 od 16. travnja 2018.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 131. st. 4. Zakona o cestama – Narodne novine br. 84/11)

Zemljišnoknjižni sud će nerazvrstane ceste izgrađene do dana stupanja Zakona o cestama (NN. 84/11) upisati kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na temelju prijavnog lista nadležnog katastarskog ureda.

„Imajući u vidu sadržaj citirane odredbe Zakona o cestama osnovano je prvostupanjski sud na temelju priloženih isprava proveo predloženu promjenu koja se odnosi na provedbu prijavnog lista i upis nerazvrstane ceste u zemljišnu knjigu koja još nije upisana u katastarski operat, a izgrađena je prije stupanja na snagu Zakona o cestama. U takvoj situaciji zemljišnoknjižni sud rješenje donosi na temelju prijavnog lista nadležnog katastarskog ureda kao jedinog relevantnog dokumenta koji dokazuje stvarno stanje nekretnine i provodi upis nerazvrstane ceste kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave slijedom čega se žalbeni navodi protustranke ne mogu prihvatiti osnovanim jer je pravilnom primjenom materijalnog prava iz čl. 11., čl. 10. st. 4. i čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama (NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 – dalje: ZZK), uzevši u obzir naprijed navedenu materijalnopravnu regulativu koja propisuje upis nerazvrstane ceste, udovoljeno prijedlogu za provedbu prijavnog lista, pa je prvostupanjski sud pravilno odbio prigovor protustranke.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-310/18-2 od 21. kolovoza 2018.

TABULARNA ISPRAVA

(Čl. 374. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima - „Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 111/12, 125/11 i 68/13)

Likvidator likvidacijske mase trgovačkog društva ovlašten je izdati tabularnu ispravu u ime likvidacijske mase.

„Kako je likvidacija jedan od načina prestanka pravne osobe, to bi završetkom likvidacije navedeni stan ostao upisan u zemljišnim knjigama bez titulara vlasništva, odnosno na pravnu osobu koja više ne postoji (E. d.o.o. P. rješenjem nadležnog suda od 21. veljače 2011. godine brisan iz sudskog registra), pa je sukladno odredbi čl. 374. st. 1. ZTD-a likvidator bio ovlašten izdati Tabularnu ispravu jer to zahtijeva provođenje likvidacije. Prema odredbi čl. 374. st. 2. ZTD-a u poslovima koje obavljaju likvidatori, oni imaju pravo i obveze uprave društva odnosno izvršnih direktora, a uprava odnosno izvršni direktori su ovlašteni izdavati punomoći u ime pravnih osoba zbog čega je i likvidator bio ovlašten izdati punomoć E. d.o.o.. Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci, Stalna služba u Pazinu, N. B. je imenovan likvidatorom likvidacijske mase jer je odredbom čl. 382. st. 6. ZTD-a propisano da ako se kasnije pokaže da je potrebno provesti daljnje mjere u likvidaciji društva, sud će na prijedlog osobe koja ima pravni interes ponovno imenovati ranijeg ili novog likvidatora. Zbog toga je Tabularna isprava od 14. kolovoza 2014. godine izdana od strane ovlaštene osobe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-243/17-6 od 24. srpnja 2018.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 84. st. 3. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14, 55/16 i 73/17)

Nakon zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi nije dopušten upis promjene prava vlasništva na temelju presude na temelju priznanja.

„Međutim, pazeći na pravilnu primjenu materijalnog prava ovaj sud je utvrdio da je sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je dopustio uknjižbu prava vlasništva na temelju presude na temelju priznanja. Naime, prema odredbi čl. 84. st. 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14, 55/16 i 73/17 - dalje: OZ) nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugog stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta. Priznanje tužbenog zahtjeva je raspoložba ovršenika, iz kojeg razloga na temelju presude na temelju priznanja zemljišnoknjižni sud nije smio dopustiti uknjižbu prava vlasništva, jer je na nekretninama označenim kao čkbr. ___ i ___ k.o. M. B., koje su bile upisane u zk.ul. ___ k.o. M. B. od 27. travnja 2011. godine, bila zabilježena ovrha koja se vodi u predmetu Ovr-___/11 po prijedlogu za ovrhu pravnog prednika žalitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-305/17-4 od 15. lipnja 2018.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Zakon o poljoprivrednom zemljištu - Narodne novine 34/91, 71/91, 40/92, 26/93, 79/93, 90/93, 29/94, 37/94, 65/94, 21/95, 48/95, 19/98, 105/99, 66/01)

Činjenica da je određena nekretnina upisana kao općenarodna imovina s pravom upravljanja mjesnog narodnog odbora, ne znači sama po sebi da je općina kao pravni slijednik tog mjesnog narodnog odbora nositelj prava vlasništva i raspolaganja.

„Sama činjenica što je predmetna nekretnina upisana kao općenarodna imovina s pravom upravljanja Mjesnog narodnog odbora K. ne znači da je Općina K. pravni slijednik upisane općenarodne imovine i sada nositelj prava vlasništva i raspolaganja. Da bi se predmetna nekretnina mogla smatrati vlasništvom Općine K., odnosno da je Općina K. pravni slijednik upisanog vlasnika, uz prijedlog je trebalo priložiti potvrdu nadležnog upravnog tijela da se predmetna nekretnina nalazila unutar granica građevinskog zemljišta na dan 24. srpnja 1991. godine, dakle na dan stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, odnosno da na dan 16. listopada 1990. godine nije bila obuhvaćena šumsko-gospodarskom osnovom, tj. da nekretnina nije predstavljala šumu u društvenom vlasništvu. Kako te isprave nisu priložene uz prijedlog za uknjižbu prava vlasništva, citirana presuda ne udovoljava svim pretpostavkama za upis prava vlasništva.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-501/17-2 od 16. srpnja 2018.

UKNJIŽBA PRAVA FIDUCIJARNOG VLASNIŠTVA

(Čl. 43. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – ispravak)

Ukoliko je predlagatelj u vrijeme podnošenja prijedloga za uknjižbu prava fiducijarnog vlasništva bio upisan u sudskom registru, tada će zemljišnoknjižni sud provesti zahtijevani upis bez obzira što je nakon zaprimanja prijedloga nad predlagateljem otvoren i zaključen stečajni postupak te je brisan iz sudskog registra.

„A kako je u trenutku zaprimanja prijedloga za prijenos fiducijarnog vlasništva bila ispunjena i opća pretpostavka o knjižnom predniku iz čl. 40. ZZK-a, pravilno je dopuštena zahtijevana uknjižba, te ovakvu primjenu materijalnog prava prihvaća i ovaj sud, zbog čega temeljem odredbe čl. 375. st. 5. ZPP-a u svezi čl. 91. st. 1. ZZK-a neće posebno obrazlagati svoju odluku pogotovo iz razloga što navodi žalbe ni na koji način ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske odluke. Ukratko samo valja navesti, da niti navodi žalitelja da je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-___/2014 od 24. rujna 2014. otvoren i zaključen stečajni postupak nad predlagateljem, nakon čega je predlagatelj brisan iz sudskog registra, nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke, jer je, sukladno odredbi čl. 107. st. 1. ZZK, za odlučivanje o prijedlogu za upis mjerodavno stanje u času kad je taj prijedlog stigao zemljišnoknjižnom sudu, dakle stanje na dan 27. travnja 2012., a iz

priloženog izvotka iz sudskog registra jasno proizlazi da je na taj dan predlagatelj postojao kao pravna osoba i bio upisan u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-125/17-2 od 10. srpnja 2018.

PRETPOSTAVKE ZA UPIS POMORSKOG DOBRA

(Čl. 118. st. 1. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama – Narodne novine br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11, 56/16)

Zemljišnoknjižni sud nije ovlašten upisanom knjižnom vlasniku izravnom primjenom zakonske odredbe brisati pravo vlasništva s faktičnim učinkom izvlaštenja bez prethodne mogućnosti da vlasnik sudjeluje u sudskom parničnom postupku u kojem mu je omogućena zaštita njegovih prava.

„Naime, okolnost da se svim upisima oduzima presumirana valjanost ne znači automatski da su ti upisi nevaljani, već zbog toga jer iz čl. 118. st.1. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama proizlazi da su nevaljani samo oni upisi za koje se ne može dokazati pravno valjani način stjecanja. Upisanom knjižnom vlasniku ne može se izravnom primjenom citirane zakonske odredbe brisati pravo vlasništva s faktičnim učincima izvlaštenja, a bez prethodne mogućnosti sudjelovanja u sudskom (parničnom/kontradiktornom) postupku u kojem bi mu bila omogućena zaštita njegovih prava. Izneseno pravno shvaćanje izrazio je Ustavni sud RH u odluci br. U-I-4445/2008 od 4. listopada 2011. (NN 123/11) kojom je ukinuta odredba čl. 118. st. 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama kojom je dana ovlast državnom odvjetniku za podnošenje prijedloga zemljišnoknjižnom sudu radi brisanja upisa prava vlasništva ili drugog stvarnog prava na pomorskom dobru iz st. 1. iste odredbe i upis pomorskog dobra, pa, dakle, državni odvjetnik nije ovlašten u zemljišnoknjižnom postupku podnijeti prijedlog zemljišnoknjižnom sudu radi brisanja prava vlasništva ili drugog stvarnog prava na zemljištu i građevinama na pomorskom dobru za koje se ne može dokazati pravno valjani način stjecanja, niti je zemljišnoknjižni sud ovlašten u zemljišnoknjižnom (izvanparničnom) postupku po službenoj dužnosti odrediti otpis određenih katastarskih čestica i njihov prijenos u druge zemljišnoknjižne uloške koji imaju status pomorskog dobra jer se brisanje pravno nevaljanih upisa može provesti tek na temelju presude donesene po brisovnoj tužbi, a postupak po brisovnoj tužbi ne provodi zemljišnoknjižni sud (po pravilima izvanparničnog postupka), već se taj postupak provodi pred (redovnim) sudom po pravilima parničnog (kontradiktornog) postupka u kojem stranka koja tvrdi da je upis neistinit treba to dokazati, a druga stranka (knjižni vlasnik) ima mogućnost očitovati se o tim tvrdnjama i osporavati ih. Istovjetno pravno shvaćanje izraženo je u odluci Vrhovnog suda RH br. Rev-1029/14-4 od 4. listopada 2016.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-425/17-2 od 16. ožujka 2018.

UPIS U ZEMLJIŠNU KNJIGU

(Čl. 67. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15)

Dijelovi nekretnine koji ne mogu biti predmet pravnog prometa ne mogu se upisati u zemljišnu knjigu kao posebna etaža.

„U pravu je prvostupanjski sud kada citirajući odredbu čl. 67. ZOV-a navodi koji posebni dijelovi nekretnine mogu biti predmet pravnog prometa. Međutim, oni dijelovi nekretnine koji ne mogu biti predmet pravnog prometa ne mogu se niti upisivati u zemljišnu knjigu kao posebna etaža, odnosno kao posebni dio nekretnine koji je povezan sa određenim dijelom građevine, kako je to učinjeno u odnosu na etažu broj 8 koja je bila predmet kupoprodajnog ugovora. S obzirom da je ta etaža koja ima oznaku 8.etaža 13/626 je upisana kao posebni dio nekretnine, povezan sa određenim suvlasničkim dijelom nekretnine, radi se o posebnom dijelu nekretnine koji može biti predmetom pravnog prometa. Da li se radi o zajedničkom dijelu nekretnine ili sporednom dijelu nekog od navedenih posebnih dijelova, trebao je voditi računa zemljišnoknjižni odjel prvostupanjskog suda kada je upisivao predmetnu etažu kao posebni dio nekretnine, a kako to opravdano ističe predlagatelj u svojoj žalbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-317/17-2 od 5. ožujka 2018.

PROMJENA NAZIVA VLASNIKA NEKRETNINE

(Čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama)

Ukoliko pravna osoba katoličke crkve traži promjenu upisa naziva vlasnika nekretnine, tada je dužna uz prijedlog priložiti povijesni izvod iz registra koji se vodi kod Ministarstva uprave Republike Hrvatske iz kojeg je vidljiv slijed promjene naziva vlasnika nekretnine.

„Predlagatelj, S.-m. nadbiskupija, je predložio promjenu imena dosadašnjeg vlasnik na ime S.-m. nadbiskupije. Uz prijedlog je priložio posvjedočenje S.-m. nadbiskupije u kojem je navedeno da se navedeni upis vlasništva treba ispraviti na način da se upiše točan naziv pravne osobe registrirane pri Ministarstvu uprave Republike Hrvatske tako da ispravno kao vlasnik predmetne nekretnine treba biti upisana S.-m. nadbiskupija. Prvostupanjski sud je odbio prijedlog uz obrazloženje da predlagatelj svojim prijedlogom traži promjenu naziva vlasnika nekretnine, a uz svoj prijedlog nije priložio povijesni izvod iz registra pri Ministarstvu uprave Republike Hrvatske iz kojeg bi bio vidljiv slijed promjene naziva vlasnika nekretnine pa stoga utemeljenost prijedloga ne proizlazi iz sadržaja podnesenih isprava. Predlagatelj se žali navodeći u žalbi da prvostupanjski sud od predlagatelja traži dostavu isprave koja ne postoji te da Ministarstvo uprave vodi Evidenciju pravnih osoba katoličke crkve u Republici Hrvatskoj, a u tu evidenciju nije upisana C. C. di S. d. t. d. B. V. A. jer se u navedenu Evidenciju ne upisuju pravne osobe katoličke crkve koje su djelovale prije upisa u tu Evidenciju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-335/17-2 od 15. prosinca 2017.

UPIS PRAVA ZAKUPA NEKRETNINE U ZEMLJIŠNE KNJIGE

(Čl. 25. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13. i 60/13.)

Ukoliko je zakupodavac isključivi vlasnik nekretnine koju daje u zakup, dopušteno je u zemljišnu knjigu upisati pravo zakupa na cijeloj nekretnini, bez obzira što iz ugovora o zakupu proizlazi da se u zakup ne daje cijeli poslovni prostor, samo ako je zakupodavac ugovorom o zakupu odobrio zakupoprimcu da ishodi uknjižbu prava zakupa na cijeloj nekretnini.

„Iako iz ugovora o zakupu proizlazi da protustranka predlagatelju u zakup ne daje sav poslovni prostor koji se nalazi u zgradi sagrađenoj na predmetnoj nekretnini, već samo dio tog poslovnog prostora, ovaj sud nalazi da nema zapreke da se udovolji prijedlogu predlagatelja i da se pravo zakupa upiše na cijeloj predmetnoj nekretnini, budući da je protustranka kao zakupodavac i vlasnik predmetne nekretnine ugovorom o zakupu odobrio predlagatelju kao zakupoprimcu da ishodi uknjižbu prava zaloga ne samo glede zakupljenog poslovnog prostora već cijele predmetne nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-383/16-2 od 11. rujna 2017.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

(Čl. 491. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Ako je darovateljica ovlastila daroprimatelja da ishodi upis prava vlasništva na darovanoj nekretnini nakon njezine smrti, tada za provedbu upisa u zemljišnu knjigu ugovor o darovanju mora biti sastavljen u obliku javnobilježničkog akta ili ovjerovljene privatne isprave.

„Predlagatelj u žalbi navodi da je predmetni ugovor o darovanju ispunjen za života darovateljice, jer mu je darovana nekretnina predana u suposjed te je istu kompletno uredio i za istu plaća sve režijske troškove što znači da je isključena primjena odredbe čl. 491. ZOO-a te je za zemljišnoknjižnu provedbu dovoljan samo ovjereni potpis darovateljice. Člankom 6. Ugovora o darovanju od 10. listopada 2010. darovateljica je ovlastila daroprimatelja (predlagatelja) ishoditi upis prava vlasništva na darovanoj nekretnini nakon njezine smrti što sa stanovišta primjene zemljišnoknjižnog prava znači da je za provedbu upisa potrebna forma propisana čl. 491. ZOO-a koja u konkretnom slučaju nije zadovoljena pa nedostatak propisane forme predstavlja zapreku zatraženog upisa u smislu odredbe čl. 108. st. 1. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-141/17-3 od 3. rujna 2018.

ZABILJEŽBA

(Čl. 118. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne novine br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13, 108/17)

Zabilježbom ugovora o doživotnom uzdržavanju nije osiguran prvenstveni red upisa.

„Prvostupanjski sud je odbio prijedlog predlagateljice za ispravak pogrešnog upisa jer je utvrdio da je na temelju ugovora o doživotnom uzdržavanju od 16. listopada 2012. godine zabilježeno da je K. K. otuđio za slučaj smrti predmetnu nekretninu u korist predlagateljice. Na temelju ugovora o darovanju od 27. travnja 2010. godine uknjiženo je pravo suvlasništva na ½ dijela za korist K. M., a isto tako na temelju prijedloga predlagateljice od 4. studenog 2013. godine uknjiženo je pravo vlasništva predlagateljice u ½ dijela. Temeljem odredbe čl. 118. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13. – dalje: ZZK) pogreška u upisu koja se opazi nakon provedenog upisa može se ispraviti samo po službenoj dužnosti samo ako takav ispravak ne bi dovodio u pitanje već stečena prava drugih osoba. Primjenjujući te zakonske propise sud je utvrdio da nema zakonske osnove za udovoljenje prijedloga predlagateljice i upisom nekretnine u cijelosti u korist predlagateljice, iz razloga što je pravilno predmetna nekretnina upisana na predlagateljicu u ½ dijela. Naime, postojanjem zabilježbe ugovora o doživotnom uzdržavanju nije osiguran prvenstveni red upisa predlagateljici pa stoga niti nema zakonske osnove za ponovnu zabilježbu predmetnog ugovora, kako je to bilo upisano prije brisanja tog upisa.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž ZK-47/17-2 od 1. rujna 2017.

ZABILJEŽBA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17)

Dopuštena je zabilježba postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra.

„Prvostupanjski sud je utvrdio da je na predmetnoj nekretnini temeljem odredbe čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17 – dalje: ZZK) upisana zabilježba spora, odnosno zabilježba postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra. Nadalje, sud utvrđuje da se taj postupak pokreće prijedlogom Županijskog državnog povjerenstva i da se radi o upravnom postupku koji se može zabilježiti u zemljišnim knjigama temeljem čl. 81. st. 2. ZZK-a. Zbog toga nije osnovan navod predlagatelja da ne postoji isprava na temelju koje je trebalo dopustiti zabilježbu, a s obzirom da se za utvrđivanje granica pomorskog dobra i dalje vodi upravni postupak zbog kojeg je izvršena zabilježba, prvostupanjski sud je odbio prigovor predlagatelja i potvrdio rješenje sudske savjetnice od 12. siječnja 2016. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-523/17-2 od 16. srpnja 2018.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – ispravak i 108/17)

Kada ovršni sud nije odlučio o prijedlogu za promjenu predmeta i sredstva ovrhe na nekretninama, ovrhovoditelj je ovlašten zatražiti zabilježbu pokretanja ovršnog postupka u zemljišnoj knjizi.

„Suprotno žalbenim navodima protustranke, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je temeljem prijedloga za promjenu sredstva i predmeta ovrhe zaprimljenog na sudu 8. svibnja 2001., dana 6. lipnja 2003. upisana plomba pod brojem Z-___/03 (sadržaja "prijedlog za ovrhu u zk.ul.br. ___ k.o. Grad Z., koji nije konačno riješen"), pa kako ista nije zamijenjena upisom zabilježbe ovrhe (jer ovršni sud još nije odlučio o prijedlogu za promjenu sredstva ovrhe na nekretninama), upis plombe je, sukladno odredbi čl. 84.a ZZK u vezi čl. 86. ZID ZZK, valjalo zamijeniti zabilježbom pokretanja postupka, obzirom da je pokrenut postupak ovrhe na nekretninama protustranke, za kojeg se ne može upisati zabilježba spora, a isti bi u slučaju udovoljavanja prijedlogu, mogao rezultirati određenim upisom u zemljišnim knjigama, te ovakvu primjenu materijalnog prava prihvaća i ovaj sud..“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-394/18-2 od 11. rujna 2018.

ZABILJEŽBA POKRETANJA OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 59. Ovršnog zakona - Narodne novine 112/2012, 25/2013, 93/2014, 55/2016, 73/2017)

Zemljišnoknjižni sud će odbiti žalbu protustranke kojom pobija upis zabilježbe pokretanja ovršnog postupka na temelju prijedloga za ovrhu iz razloga što nije stvarna vlasnica nekretnine na kojoj se provodi ovrha.

„Polazeći od nesporne činjenice da je predlagatelj podnio prijedlog za zabilježbu pokretanja ovršnog postupka temeljeći ga na prijedlogu za ovrhu zaprimljenim na sudu 26. svibnja 2017. pod brojem Ovr-___/2017., to je pravilno utvrđeno činjenično stanje i pravilno primijenjena odredba čl. 84.a. st. 1. ZZK, temeljem koje je dopušten upis predložene zabilježbe pokretanja ovršnog postupka. Žalbeni navodi protustranke da nije vlasnica predmetnih nekretnina zapravo su razlozi zbog kojih treća osoba (stvarna vlasnica nekretnina), u smislu odredbe čl. 59. OZ, u ovršnom postupku može podnijeti prigovor protiv ovrhe tražeći da se ovrha na tim predmetima proglasi nedopuštenom, dok u ovom postupku isti ne dovode u sumnju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-253/18-2 od 30. kolovoza 2018.

ZABILJEŽBA POKRETANJA POSTUPKA

(Čl. 84.a st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – ispravak i 108/17)

Dopuštena je zabilježba pokretanja postupka na temelju prijedloga za osiguranje zaprimljenog kod prvostupanjskog suda.

„Polazeći od nesporne činjenice da je predlagatelj podnio prijedlog za zabilježbu pokretanja postupka temeljeći ga na prijedlogu za osiguranje zaprimljenim na sudu 29. veljače 2016., to je pravilno prvostupanjski sud utvrdio činjenično stanje i pravilno primijenio odredbu čl. 84.a st. 1. ZZK dopustivši predloženu zabilježbu pokretanja postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-138/18-2 od 28. kolovoza 2018.

LITISPENDENCIJA

(Čl. 84.a i 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. br. 91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 - ispravak)

Kod zabilježbe pokretanja postupka ovrhe i zabilježbe ovrhe ne radi se o identičnim zemljišnoknjižnim postupcima.

„Iako žalitelj ponavlja prigovor litispendencije, pravilno je zemljišnoknjižni sud utvrdio da se kod zabilježbe pokretanja postupka (ovrhe) i zabilježbe ovrhe ne radi o identičnim postupcima koji uz to nemaju niti identične pravne učinke. Prema odredbi čl. 84.a st. 2. ZZK-a, zabilježba pokretanja postupka iz st. 1. tog članka ima učinak da odluka donesena pred drugim sudom ili tijelom povodom pokrenutog postupka djeluje protiv onih osoba koje su stekle knjižna prava nakon što je prijedlog za zabilježbu pokretanja postupka stigao zemljišnoknjižnom sudu, dok prema stavku 3., kad je u postupku na koji se odnosi zabilježba odlučeno o provedbi određenog upisa, taj upis dobiva ono mjesto u prvenstvenom redu koje mu je bilo osigurano zabilježbom pokrenutog postupka. Pravni učinci zabilježbe ovrhe normirani su u odredbi čl. 84. Ovršnog zakona (NN br. 112/12; 25/13; 93/14; 55/16 - odluka US RH i 73/17; dalje: OZ). Prema stavku 2. tog članka, zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine (pravo na namirenje) i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine, a prema stavku 3., nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugoga stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta. Zbog navedenog, osnovano je otklonjen prigovor litispendencije jer se kod zabilježbe pokretanja postupka i zabilježbe ovrhe očigledno ne radi o istom zahtjevu (nema objektivnog identiteta) među istim strankama u smislu odredbe čl. 194. st. 3. ZPP-a, na koju se poziva žalitelj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-81/17-5 od 14. lipnja 2018.

ZABILJEŽBA OVRHE

(Čl. 19. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – ispravak i 108/17)

Ukoliko je ovrha određena na samo jednoj katastarskoj čestici, a ne na cijelom zemljišnoknjižnom ulošku, tada je zemljišnoknjižni sud dužan otpisati tu katastarsku česticu u novi zemljišnoknjižni uložak i u tom ulošku upisati zabilježbu ovrhe.

„Kako je odredbom čl. 19. st. 4. ZZK propisano da zemljišnoknjižno tijelo je pravna cjelina čiji se sastav može promijeniti samo zemljišnoknjižnim otpisom ili pripisom katastarskih čestica, to je i po ocjeni ovog suda, a sukladno odredbi čl. 145. ZZK, prvostupanjski sud bio dužan prethodno otpisati čkbr. ___ u novi zemljišnoknjižni uložak, te nakon toga u novoosnovanom zemljišnoknjižnom ulošku upisati zabilježbu ovrhe određenu rješenjem o ovrsi Općinskog suda u R., Stalne službe u C. poslovni broj Ovr-___/2017 od 18. listopada 2017. Zbog zauzetog stava da činjenica upisa više čestica u jedan zemljišnoknjižni uložak nije od utjecaja na pravilnost pobijanog rješenja ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta obzirom da iz sadržaja rješenja o ovrsi jasno proizlazi da je ovrha određena samo na čkbr. ___, a ne na cijelom zemljišnoknjižnom ulošku, prvostupanjski sud nije ispitivao pretpostavke za otpis čestice u novi zemljišnoknjižni uložak u smislu čl. 145. ZZK-, a posljedično tome je propustio utvrditi i da li su ispunjene pretpostavke iz čl. 108. st. 2. ZZK-a odnosno utvrditi da li je upis provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige, a bez prethodnog otpisa čestice, pa za sada niti činjenično stanje nije potpuno utvrđeno.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-125/2018-2 od 7. rujna 2018.

ZABILJEŽBA

(Čl. 35., čl. 36. Zakona o postupanju sa nezakonito izgrađenim zgradama - "Narodne novine" broj 86/12., 143/13.)

Rješenje o izvedenom stanju odnosno promjena izgrađenosti nekretnine u zemljišnoj knjizi i upis ozakonjene građevine može se upisati samo temeljem prijavnog lista nadležnog ureda za katastar.

„Dakle, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da se rješenje o izvedenom stanju odnosno promjena izgrađenosti nekretnine u zemljišnoj knjizi i upis ozakonjene građevine može upisati samo temeljem prijavnog lista nadležnog ureda za katastar, a kako je to i propisano odredbom čl. 35. ZPNIZ, a nadležni sud će sukladno čl. 36. ZPNIZ, prilikom upisa zgrade i promjene izgrađenosti nekretnine, po službenoj dužnosti u posjedovnici zemljišne knjige staviti zabilježbu da je priloženo rješenje o izvedenom stanju, a koja zabilježba će zamijeniti "negativnu" zabilježbu, slijedom čega priloženo rješenje o izvedenom stanju ne predstavlja ispravu temeljem koje bi se moglo udovoljiti prijedlogu predlagateljice u smislu odredbe čl. 10., 43. i 55. ZZK-a, te ovakvu primjenu materijalnog prava prihvaća i ovaj sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-186/17-2 od 27. ožujka 2018.

ZABILJEŽBA

(Čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“, br. 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Zemljišnoknjižni sud će dopustiti zabilježbu pokretanja postupka osiguranja određivanjem privremene mjere zabranom otuđenja i opterećenja nekretnine jer se za pokretanje tog postupka ne može upisati zabilježba spora.

„I po ocjeni ovoga suda a prema odredbi čl. 84. a. ZZK-a zemljišnoknjižni sud dopustit će zabilježbu pokretanja postupka osiguranja privremenom mjerom zabranom otuđenja i opterećenja nekretnine jer se za pokretanje tog postupka ne može upisati zabilježba spora, a temeljem rješenja kojim bi se takva privremena mjera odredila mogao bi se odrediti upis te privremene mjere u zemljišne knjige. Pri tome nisu odlučni navodi protustranke o tome da je prijedlog predlagatelja za određivanje privremene mjere odbijen jer zemljišnoknjižni sud odlučuje na temelju onog stanja kakvo je bilo u trenutku podnošenja prijedloga u zemljišnim knjigama, a što u konkretnom slučaju znači da je prvostupanjski sud o prijedlogu predlagatelja za zabilježbu pokretanja postupka trebao odlučiti na temelju činjenice koje su bile odlučne u trenutku podnošenja tog prijedloga tj. da li je doista od strane predlagatelja podnesen prijedlog za određivanje privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-381/17-2 od 15. prosinca 2017.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“, br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Nakon donošenja drugostupanjske odluke ne postoje više zakonski uvjeti za zabilježbu spora.

„Zabilježbu spora je moguće dopustiti ukoliko se pred sudom vodi neki postupak. Donošenjem drugostupanjske odluke u gore opisanom parničnom postupku je taj postupak prestao te ne postoje zakonski uvjeti za zabilježbu naknadnog postupka povodom predlagateljeve revizije već bi temeljem čl. 83. st. 1. ZZK-a postojali uvjeti za brisanje zabilježbe spora ukoliko je ona bila izvršena povodom gore opisanog parničnog postupka. Predlagatelja se u svojoj žalbi poziva na odredbu čl. 84.a st. 1. ZZK-a kojom je propisano da kad stranka koja je pred sudom ili upravnim tijelom pokrenula postupak u kojem bi se mogao odrediti upis za koji se ne može upisati zabilježba spora, na temelju tog podneska s potvrdom da je predan sudu ili upravnom tijelu na rješavanja, zemljišnoknjižni sud dopusti će zabilježbu pokretanja tog postupka. Međutim, ta zakonska odredba se ovdje ne primjenjuje jer se u gore

opisanom parničnom postupku može odrediti zabilježba spora, no samo za vrijeme trajanja tog spora, kako je to gore obrazloženo.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-535/17-2 od 19. ožujka 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne novine broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 51/08, 126/10, 55/13, 60/13, 108/17)

Ukoliko predlagatelj u parnici zahtijeva utvrđenje ništetnosti ugovora o darovanju i uspostavu ranijeg zemljišnoknjižnog stanja, tada su ispunjeni uvjeti za zabilježbu spora u zemljišnu knjigu.

„Obrazlažući pobijano rješenje prvostupanjski sud navodi da su ispunjeni uvjeti za određivanje zabilježbe spora propisani čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama. Uvidom u tužbeni zahtjev predlagatelja utvrđeno je da predlagatelj u parnici traži utvrđenje ništetnosti ugovora o darovanju (kojim je J. B. darovala G. B. ½ dijela kčbr. __/2 k.o. O.), a traži i uspostavu ranijeg zemljišnoknjižnog stanja, dok pod točkom II. tužbenog zahtjeva traži da mu J. B. izda tabularnu ispravu za uknjižbu prava vlasništva glede predmetne nekretnine. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci pobijanog rješenja. S obzirom na predmet spora u parnici ovaj sud u cijelosti prihvaća obrazloženje i razloge prvostupanjskog suda, pa ovu odluku sukladno čl. 375. st. 5. Zakona o parničnom postupku nije potrebno dodatno obrazlagati. Slijedom navedenog svi žalbeni navodi žalitelja neosnovani su.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž Zk-514/17-2 od 7. kolovoza 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne novine br.: 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13., 60/13.)

Upravni postupak koji se vodi pred Državnom geodetskom upravom ne smatra se sporom o knjižnom pravu.

„Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da upravni postupak koji se vodi pred Državnom geodetskom upravom ne predstavlja spor o knjižnom pravu u smislu čl. 31. st. 1. ZZK-a i da ishod tog postupka ne može utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje toga prava temeljem kojeg bi se mogao dopustiti upis u zemljišnoj knjizi primjenom čl. 82. ZZK-a sa svrhom propisanog učinka iz čl. 81. st. 2. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-457/17-2 od 10. travnja 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 39. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13)

Sud neće dopustiti zabilježbu spora ukoliko upravno tijelo nije donijelo rješenje kojim se dopušta obnova postupka jer sam prijedlog za obnovu ne odgađa izvršenje rješenja po kojem se obnova traži.

„Prema Zakonu o općem upravnom postupku (NN 47/09) i to čl.124. st.3. prijedlog za obnovu postupka ne odgađa izvršenje rješenja po kojem se obnova traži već tek ukoliko nadležno tijelo utvrdi da postoje razlozi za obnovu postupka donosi se rješenje kojim će dopustiti obnovu postupka i odrediti u kojem će se opsegu postupak obnoviti. Iz navoda prijedloga za zabilježbu spora i priloženih isprava u prvostupanjskom spisu vidljivo je da nije donijeto rješenje kojim se dopušta obnova postupka pa je rješenje nadležnog upravnog tijela o vraćanju predmetnog stana protustranci i nadalje pravomoćno. Prema tome niti u trenutku podnošenja prijedloga predlagateljice za zabilježbu upravnog postupka a niti u trenutku odlučivanja po žalbi predlagateljice ne vodi se upravni postupak glede kojeg bi se mogla odrediti zabilježba tog postupka jer rješenje kojim se po zahtjevu predlagateljice dopušta obnova postupka nije doneseno pa se i ne može smatrati da se vodi bilo kakav upravni postupak glede nekretnina na kojima se traži zabilježba postupka, tek rješenje kojim se dopušta obnova postupka odgađa izvršenje rješenja protiv kojeg je obnova dopuštena i tek nakon toga započinje postupak povodom prijedloga za obnovu postupka u kojem nadležno tijelo donosi rješenje o upravnoj stvari koja je bila predmet obnovljenog postupka. Zbog navedenog pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da sam prijedlog predlagateljice za obnovu upravnog postupka nema značaja u ovom zemljišnoknjižnom postupku jer se još uvijek ne vodi postupak obnove pravomoćno dovršenog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-57/18-2 od 22. ožujka 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10. – Odluka US RH, 55/13., 60/13. i 108/17)

Zahtjev predlagatelja za odvajanje ostavine od imovine nasljednika ne smatra se sporom o knjižnom pravu.

„Prijava novčanog potraživanja iz ugovora sklopljenog sa ostaviteljicom u ostavinski postupak koji se iza njezine smrti vodi kod javnog bilježnika nije dokaz da se radi o sporu o knjižnom pravu, a takav značaj nema niti zahtjev predlagatelja za odvajanje ostavine od imovine nasljednika u smislu odredbe čl. 140. Zakona o nasljeđivanju (NN. 48/03; 163/03; 35/05; 127/13; 33/15 - dalje ZN) obzirom da i pod uvjetom da sud u ostavinskom postupku udovolji prijedlogu vjerovnika, vjerovnik time ne stječe pravo vlasništva na imovini ostavitelja već pravo na namirenje iz te imovine prije drugih vjerovnika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-383/17-2 od 27. rujna 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 98. Stečajnog zakona – Narodne novine br. 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06., 116/10., 25/12. i 133/12.)

Zabrana upisa zabilježbe ovrhe i prisilnog zasnivanja založnog prava nakon otvaranja stečajnog postupka ne odnosi se na zabranu upisa zabilježbe spora.

„Prema sadržaju tužbe kojom predlagatelj kao tužitelj traži utvrđenje svog prava vlasništva na predmetnim nekretninama što je tuženik dužan priznati jasno je da se radi o sporu čiji bi ishod mogao utjecati na knjižna prava pa je zemljišnoknjižni sud, dopustivši zahtijevani upis, pravilno primijenio odredbu čl. 81. ZZK-a. Članak 98. Stečajnog zakona (NN. 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06., 116/10., 25/12. i 133/12.) koji se u ovom predmetu primjenjuje osnovom čl. 441. st. 1. novog Stečajnog zakona (NN. 71/15.) regulira pitanje zabrane ovrhe i osiguranja nakon otvaranja stečajnog postupka te se i odredba st. 6. tog članka odnosi na upise povodom pokrenutih ovršnih postupaka (npr. zabilježba ovrhe) i postupaka osiguranja (npr. zasnivanje prisilnog založnog prava) protiv stečajnog dužnika, a ne i na upis zabilježbe spora čija je svrha učiniti vidljivim da se u odnosu na nekretninu vodi spor koji bi u slučaju usvajanja tužbenog zahtjeva mogao dovesti do promjene zemljišnoknjižnog stanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-534/17-2 od 18. srpnja 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13, 108/17)

Kada je predlagateljima zabilježbe spora oduzeto i nacionalizirano privatno poduzeće, tada im se u postupku naknade za oduzetu imovinu oduzete nekretnine ne vraćaju već im samo pripada naknada, pa nisu ispunjene pretpostavke za zabilježbu spora.

„Nadalje iz uz prijedlog dostavljene dokumentacije po predlagateljima razvidno je da predlagatelji navode kako je nekretnina za koju traže upis zabilježbe spora nacionalizirana temeljem Zakona o nacionalizaciji privatnih privrednih poduzeća. Prema odredbi čl.45. Zakona o naknadi, poduzeća oduzeta prijašnjem vlasniku na temelju propisa iz čl.2. te akata i načina propisanih člankom 3. tog Zakona ne vraćaju se, već prijašnjem vlasniku, pripada naknada, pravo na naknadu utvrđuje rješenjem nadležna služba ureda državne uprave, a pravomoćno rješenje provodi Hrvatski fond za privatizaciju prijenosom dionica, odnosno udjela u društvima koja su provela pretvorbu sukladno Zakonu o pretvorbi društvenih poduzeća. Iz prethodno navedenog slijedi da bez obzira na vođenje postupka naknade za oduzetu imovinu ovdje predlagateljima se obzirom da im je oduzeto i nacionalizirano privatno poduzeće, ove nekretnine se ne vraćaju već im samo pripada naknada, zbog navedenog u

konkretnom slučaju postupak koji predlagatelj traže da se zabilježi ne može utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje knjižnog prava, zbog čega se prvostupanjski sud valjano pozvao na odredbu čl.81. st.1. ZZK-a i odbio prijedlog predlagatelja za upis zabilježbe spora.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-188/18-2 od 19. srpnja 2018.

ZABILJEŽBA UPRAVNOG POSTUPKA

U ODNOSU NA PRAVO GRAĐENJA

(Čl. 280. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst)

Upravni postupak koji se vodi po zahtjevu predlagatelja za povrat nacionalizirane imovine ne odnosi se na pravo građenja zbog čega nema osnove da se zabilježba tog spora uknjiži u zemljišnoknjižni uložak u koji je uknjiženo pravo građenja.

„Pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da je pravo građenja prema odredbi čl. 280. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst – dalje: ZV) ograničeno stvarno pravo na nečijem zemljištu koje ovlašćuje svoga nositelja da na površini toga zemljišta ili ispod nje ima vlastitu zgradu, a svagdašnji vlasnik tog zemljišta dužan je to trpjeti. Prema stavku 2. citiranog članka pravo građenja je u pravnom pogledu izjednačeno s nekretninom. Iz tih razloga pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da se upravni postupak kojeg koji se vodi po zahtjevu predlagatelja za povrat nacionalizirane imovine ne odnosi na pravo građenja, koje je u pravnom pogledu izjednačeno s nekretninom, pa nije bilo osnove da se to pravo uknjiži u zemljišnoknjižnom ulošku broj ___ k.o. S. u koji je uknjiženo pravo građenja. Kako je zabilježba pokrenutog upravnog postupka već ranije 2004. godine provedena u odnosu na nekretnine koje su predmet povrata nacionalizirane imovine, a koje su uknjižene u zk.ul.br. ___ i ___ k.o. Split, pravilno je sud zaključio da je prijedlog predlagatelja u cijelosti neosnovan, iz kojeg razloga je pravilno njihov prigovor protiv rješenja broj Z-___/15 od 25. svibnja 2015. godine odbijen kao neosnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-601/16-2 od 19. veljače 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne novine“ broj 91/96, 68/88, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17)

Nije dopuštena zabilježba spora povodom tužbe kojom predlagateljica zahtijeva utvrđenje da bračnu stečevinu čine poslovni udjeli u trgovačkim društvima njezinog supruga jer se ne radi o sporu glede knjižnog prava.

„Sud utvrđuje da se tužbeni zahtjev ne odnosi na upis bilo kojeg knjižnog prava predlagateljice u zemljišnoj knjizi, jer se spor vodi o poslovnim udjelima u trgovačkom društvu, te radi zaključenja ugovora o ustupu ½ dijela poslovnog udjela podobnog za upis u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu. Zaključak je suda da se spor ne vodi radi knjižnog prava, iz kojeg razloga nisu ispunjeni uvjeti za zabilježbu spora, te se sud pri tom poziva na odredbu čl. 54. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/88, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17 – dalje: ZZK), navodeći da tužbeni zahtjev ne sadrži točnu oznaku zemljišta. Pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da tužba koju je predlagateljica podnijela Trgovačkom sudu u Splitu ne odnosi se na spor glede knjižnog prava, već se radi o sporu da bračnu stečevinu predlagateljice i njezinog supruga čine poslovni udjeli u trgovačkim društvima, iz kojih razloga je pravilno sud zaključio da nisu ispunjeni uvjeti za zabilježbu tog spora u zemljišnim knjigama u smislu odredbe čl. 81. ZZK-a. Naime, ishod toga spora ni na koji način ne utječe na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje bilo kojeg zemljišnoknjižnog prava, te pravomoćna presuda koja bude donesena u tom sporu neće se provoditi u zemljišnim knjigama, kako je to pravilno zaključio i sud prvog stupnja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-Zk-250/17-2 od 15. lipnja 2018.

ZABILJEŽBA SPORA

(Čl. 81. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/88, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13)

Nije dopuštena zabilježba spora povodom tužbe radi utvrđenja bračne stečevine kojom se traži utvrđenje da je bračni drug vlasnik određene nekretnine, ukoliko je kao vlasnik te nekretnine upisano trgovačko društvo u kojem taj bračni drug ima poslovne udjele.

„Sud prvog stupnja ocjenjuje da je prigovor protustranke osnovan iz razloga što predlagateljica traži zabilježbu spora temeljem tužbe podnesene Općinskom sudu u Splitu, Stalnoj službi u Sinju pod brojem Pob-___/15, koju je podnijela kao tužiteljica protiv D. Ž. kao tuženika radi utvrđenja bračne stečevine, između ostalih i u odnosu na nekretnine iz zk.ul. ___, te ___ k.o. S., na kojim nekretninama je kao vlasnik upisano trgovačko društvo H. d.o.o. Kako tuženik u predmetu Pob-___/15 nije upisani vlasnik nekretnina sud utvrđuje da u smislu odredbe čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/88, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 – dalje: ZZK) ishod parničnog postupka ne može utjecati na uknjižbu prava vlasništva tužiteljice, jer presuda neće biti donesena u odnosu na upisanog vlasnika nego na treću osobu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-168/17-2 od 14. lipnja 2018.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“, broj 91/96, 68/88, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13)

Ako je u vrijeme podnošenja prijedloga za pojedinačni ispravni postupak bio u tijeku postupak obnove zemljišne knjige za određenu katastarsku općinu, ali još nije donesena odluka o otvaranju zemljišne knjige i nije otvoren ispravni postupak, tada sud nije ovlašten odbiti prijedlog za pokretanje i otvaranje pojedinačnog ispravnog postupka iz razloga što je u tijeku obnova zemljišne knjige.

„Skreće se pažnja sudu prvog stupnja da prilikom ponovnog odlučivanja o prijedlogu predlagatelja vodi računa o odredbi čl. 200. st. 2. ZZK-a koji propisuje da se na pojedinačni ispravni postupak na odgovarajući način primjenjuju odredbe o sastavljanju uložaka u ispravnom postupku, a da je čl. 180. st. 2. ZZK-a propisano da se s danom otvaranja zemljišne knjige zatvara zemljišna knjiga koja je do tada bila u uporabi. Dakle, u smislu citiranih propisa, ukoliko je u vrijeme podnošenja prijedloga predlagatelja već bio u tijeku postupak obnove zemljišne knjige za k.o. P., ali ako u to vrijeme u tom postupku još nije donesena odluka o otvaranju zemljišne knjige te otvaranju postupka ispravljanja upisa u njoj (ispravni postupak) tada ta činjenica nije od utjecaja na mogućnost vođenja pojedinačnog ispravnog postupka u smislu odredbe čl. 200. ZZK-a iz kojih razloga je u tom slučaju o prijedlogu potrebno odlučiti utvrđujući činjenice propisane odredbom čl. 200. i 200. a. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-184/18-2 od 12. lipnja 2018.

PROMJENA KULTURE I POVRŠINE

NA KATASTARSKOJ ČESTICI

(Čl. 10. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“, br. 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Zemljišnoknjižni sud po primitku prijavnog lista nije ovlašten ispitivati pravilnost izvršene promjene kulture i površine katastarske čestice od nadležnog upravnog tijela.

„Prijavni list nalazi se u spisu predmeta i tim prijavnim listom upravo je intervenirano na način da je izmijenjena kultura i površina i izgrađenost navedene katastarske čestice. Kako to i navodi prvostupanjski sud temeljem odredbe čl. 10. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, br. 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13 – dalje: ZZK) promjena katastarskih podataka u zemljišnoj knjizi provodi se po službenoj dužnosti na temelju dostavljenog prijavnog lista te sud nije ovlašten ispitivati pravilnost promjena i podataka izvršenih od strane nadležnog upravnog tijela. Preciznije, o promjeni podataka sukladno dostavljenom prijavnom listu sud odlučuje bez saslušanja stranaka, no ako bi promjena katastarskih podataka po obliku, površini ili izgrađenosti zemljišta u zemljišnoj

knjizi utjecala na zemljišnoknjižna prava, takva se promjena može provesti jedino ako su s njom suglasni svi nositelji prava na tom zemljištu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-151/17-2 od 14. lipnja 2018.

POVEZIVANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE SA KNJIGOM POLOŽENIH UGOVORA

(Čl. 23. st. 1. Pravilnika o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine - „Narodne novine“ broj 121/13)

Rješenje doneseno u postupku povezivanja zemljišne knjige sa knjigom položenih ugovora sud nije dužan dostaviti osobno i neposredno pojedinim suvlasnicima stambene zgrade.

„Međutim, budući da je dostava gore navedenog rješenja obavljena sukladno citiranom čl. 23. Pravilnika o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine (etažnog vlasništva), a što niti žalitelj žalbom ne osporava, ovaj sud smatra da je prvostupanjski sud pravilno zaključio da je žaliteljev prigovor podnesen nepravovremeno jer je podnesen više od mjesec dana nakon isteka roka za podnošenje prigovora i pravilno je postupio kada je pobijanim rješenjem odbacio žaliteljev prigovor kao nepravovremen, pri čemu treba reći da, sukladno gore citiranom propisu, nije propisana osobna i neposredna dostava pojedinim suvlasnicima stambene zgrade.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici br. Gž Zk-148/18-2 od 26. lipnja 2018.

POLAGANJE ISPRAVA

(Čl. 136. st. 1. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudovima - „Narodne novine“, br. 81/97, 109/02, 123/02, 153/02, 14/05, 60/10 i 55/13)

Zemljišnoknjižni sud odbit će prijedlog predlagatelja za upis polaganja isprava – zabilježbu spora za određenu nekretninu ukoliko predlagatelj uz prijedlog nije priložio izvadak iz katastarskog plana o položaju, obliku i površini zemljišta.

„Žalba predlagateljice u odnosu na čet. zem. __ nije osnovana iz razloga što predlagateljica uz prijedlog nije dostavila izvadak iz katastarskog plana o položaju, obliku i površini zemljišta. Prema odredbi čl. 136. st. 1. ZP-a, polaganje isprava je postupak u kojim se u zbirku položenih isprava polažu sve isprave koje po ZZK mogu biti temelj za provedbu zemljišnoknjižnih upisa (uknjižbe, predbilježbe, zabilježbe), a odnose se na zemljišta koja nisu upisana ni u jednoj zemljišnoj knjizi, odnosno za koja zemljišna knjiga nije osnovana ili je uništena ili je nestala usred rata ili elementarnih nepogoda. U čl. 138. ZP-a propisano je kako mora biti sastavljen prijedlog za polaganje, a u čl. 139. st. 1. ZP-a navedeno je da se uz prijedlog za polaganje isprave mora, između ostalog, priložiti izvadak iz katastarskog plana o

položaju, obliku i površini zemljišta. Kako predlagateljica nije priložila izvadak iz katastarskog plana o položaju, obliku i površini zemljišta, to je prvostupanjski sud pravilno preinačio rješenje zemljišnoknjižnog referenta i odbio njezin prijedlog za upisa polaganjem isprava - zabilježbu spora za čest. zem. ___ u k.o. K. S..“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-280/17-2 od 22. veljače 2018.

BRISANJE ZABILJEŽBE SPORA

(Čl. 83. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10. – Odluka US RH, 55/13., 60/13. i 108/17.)

Predlagatelj kao nositelj knjižnog prava koji je u postupku u kojem je izvršena zabilježba spora sudjelovao na strani tuženika, smatra se ovlaštenim predlagateljem za podnošenje prijedloga za brisanje zabilježbe spora.

„Protivno žalbenim navodima prvostupanjski je sud osnovano zaključio da su ispunjene materijalno pravne pretpostavke iz čl. 83.st.1. ZZK-a kojom je propisano da će, ako nakon provedene zabilježbe spora tužbeni zahtjev bude pravomoćno odbijen, zemljišnoknjižni sud na prijedlog nositelja knjižnog prava protiv kojeg je ta zabilježba bila određena, odrediti njezino brisanje, pri čemu se protivno žalbenim navodima predlagatelj kao nositelj knjižnog prava koji je u postupku u kojem je izvršena zabilježba spora sudjelovao na strani tuženika, ima smatrati ovlaštenim predlagateljem za podnošenje prijedloga za brisanje zabilježbe spora.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-223/18-2 od 9. srpnja 2018.

PROVEDBA UPISA SPOREDNIH DIJELOVA KOJI PRIPADAJU

POSEBNOM DIJELU NEKRETNINE

(Čl. 72. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj: 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14. – pročišćeni tekst)

Za provedbu upisa sporednih dijelova koji pripadaju posebnom dijelu nekretnine potrebna je suglasna odluka svih suvlasnika nekretnine i potvrda nadležnog tijela iz čl. 73. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

„Povezujući citiranu odredbu sa odredbom čl. 72. st. 2. ZV-a, a kojom je propisano da se vlasništvo određenog posebnog dijela nekretnine upisuje u vlasničkom listu na suvlasničkom dijelu onoga suvlasnika za kojega je osnovano vlasništvo posebnog dijela, uz navođenje posebnog dijela nekretnine i sporednih dijelova na koje se proteže, a na posjedovni list se stavlja natpis: Etažno vlasništvo i odredbom čl. 73. st. 1. ZV kojom je propisano da se vlasništvo posebnog dijela nekretnine uspostavlja na temelju pisane suglasnosti svih

suvlasnika te nekretnine, za provedbu upisa sporednih dijelova koji pripadaju posebnom dijelu potrebno je ispunjenje sljedećih pretpostavki: suglasna odluka svih suvlasnika nekretnine i potvrda nadležnog tijela iz čl. 73. st. 3. ZV. Isprava suvlasnika, u ovom konkretnom slučaju sporazum o uspostavi vlasništva na posebnim dijelovima zgrade, trebala bi, stoga, sadržavati podatke o svim posebnim dijelovima nekretnine i sporednim dijelovima na koje se protežu, određivanje etažnog vlasnika tog dijela i veličinu suvlasničkog dijela pojedinog suvlasnika, kao i izričitu suglasnost suvlasnika da pristaju da suvlasnik u čiju korist je uspostavljeno vlasništvo posebnog dijela sa pripadajućim sporednim dijelom to i upiše u zemljišnu knjigu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-73/17-2 od 13. srpnja 2018.

BESTERETNI OTPIS

(Čl. 118. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - Narodne novine br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13, 108/17)

Zemljišnoknjižni sud nije ovlašten po službenoj dužnosti odrediti upis kojim se čini vidljivim besteretni otpis određenih katastarskih čestica i njihov prijenos u druge zemljišnoknjižne uloške koji imaju status pomorskog dobra, jer se brisanje pravno nevaljanih upisa može provesti na temelju pravomoćne presude donesene u postupku povodom brisovne tužbe.

„Zbog svega naprijed navedenog proizlazi da državni odvjetnik nije ovlašten u zemljišnoknjižnom postupku podnijeti prijedlog zemljišnoknjižnom sudu radi brisanja upisa prava vlasništva ili drugog stvarnog prava na zemljištu i građevinama na pomorskom dobru za koje se ne može dokazati pravno valjan način stjecanja. Također, zemljišnoknjižni sud nije ovlašten u zemljišnoknjižnom postupku po službenoj dužnosti odrediti upis kojim se čini vidljivim besteretni otpis određenih katastarskih čestica i njihov prijenos u druge zemljišnoknjižne uloške koji imaju status pomorskog dobra. Brisanje pravno nevaljanih upisa može se provesti tek na temelju presude donesene po brisovnoj tužbi, a koji postupak ne provodi zemljišnoknjižni sud već redovni sud po pravilima parničnog kontradiktornog postupka u kojem stranka koja tvrdi da je upis neistinit treba to i dokazati, a druga stranka (zemljišnoknjižni vlasnik) ima mogućnost očitovati se o tim tvrdnjama, odnosno osporavati ih. Takav jasan stav izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 4. listopada 2016. godine broj Rev-1029/14-4.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-73/18-2 od 27. ožujka 2018.

PROMJENA KATASTARSKOG BROJA, OBLIKA, POVRŠINE

ILI IZGRAĐENOSTI ZEMLJIŠTA

(Čl. 10. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 i 55/13)

Zemljišnoknjižna evidencija o položaju, obliku, površini, izgrađenosti i ostalim podacima temelji se na podacima katastarske izmjere, zbog čega se pojedinačna nekretnina u zemljišnim knjigama označava samo i jedino prema tim podacima.

„Zemljišnoknjižna evidencija o položaju, obliku, površini, izgrađenosti te ostalim podacima temelji se na katastarskoj evidenciji odnosno podacima katastarske izmjere te se pojedinačna nekretnina u zemljišnim knjigama označava – individualizira upravo prema katastarskim podacima i niti na koji drugi način se ta nekretnina ne može označiti. Bez obzira na tvrdnje predlagateljice u žalbi i u postupku te interpretaciju predlagateljice odredbe čl. 10. st. 4. ZZK-a, doista postoji nesuglasje između stanja u prijavnom listu (dosadašnje stanje novo stanje koje se razlikuje u površini zemljišta) i to za znatnu površinu od 187 m², zbog čega je doista prvostupanjski sud posumnjao osnovano u vjerodostojnost prezentiranog prijavnog lista.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-543/16-2 od 3. svibnja 2018.

POVEZIVANJE ZEMLJIŠNIH KNJIGA I KNJIGA POLOŽENIH UGOVORA

I UPIS POSEBNIH DIJELOVA NEKRETNINE

(Čl. 8. st. 1. Pravilnika o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine – NN. 121/13)

Zemljišnoknjižni sud svoju odluku nije ovlašten temeljiti na ispravama koje će tek nastati nakon podnošenja prijedloga za upis ili kojim bi nakon podnošenja prijedloga za upis bili uređeni neki pravni odnosi glede nekretnine i sa njom povezanih knjižnih prava.

„Naglasio je i da zemljišnoknjižni sud provodi postupak na osnovu isprava koje postoje u času podnošenja odnosnog prijedloga (iako nisu i dostavljene) i da svoju odluku zbog načela prvenstvenog reda ne može zasnivati na ispravama koje bi nastale nakon podnošenja odnosnog prijedloga za upis ili kojima bi nakon podnošenja prijedloga za upis bili uređeni neki pravni odnos glede nekretnine i sa njom povezanih knjižnih prava. Žalbeni navodi u kojima predlagatelj ističe da je sud bio dužan nastaviti postupak poduzimanjem sudskih radnji unatoč tome što uz prijedlog nije dostavljen nužni prilog, za koji je neizvjesno da li će i kada će biti izrađen obzirom na same navode predlagatelja, u protivnosti su s načelom efikasnosti, ekonomičnosti i formalnog legaliteta u skladu s kojim je zemljišnoknjižni sud dužan postupati. Osim toga za postupanje suda upisom neupisanih posebnih dijelova u knjigu položenih ugovora u konkretnom slučaju nisu ispunjene pretpostavke propisane čl. 30. Pravilnika.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-283/18-2 od 9. kolovoza 2018.

PRIJENOS HIPOTEKE

(Čl. 347. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst)

Za prijenos hipoteke na novu tražbinu potrebno je da je prvobitna tražbina prestala.

„Polazeći od naprijed citiranih zakonskih odredbi kao i odredbe čl. 2. st. 2. Dodatka ugovora o kreditu, iz koje proizlazi da se dodatkom mijenjaju odredbe iz Osnovnog ugovora o kreditu i to valutna klauzula, kamatna stopa i iznos preostalog neotplaćenog kredita, prvostupanjski sud zaključuje da tražbina po Ugovoru o kreditu iz 2007. nije prestala, pa time niti založno pravo u smislu čl. 346. ZV-a, pa da stoga vlasnik ne može niti raspolagati neizbrisanom hipotekom u smislu čl.347. ZV-a jer je za prijenos hipoteke na novu tražbinu potrebno i da je tražbina prestala, a što u konkretnom predmetu nije slučaj time da primjećuje i da je odredba čl.14. st.3. Dodatka ugovoru o kreditu u kojoj se navodi da je tražbina koju osigurava hipoteka upisana pod brojem:Z-___/07 na predmetnoj nekretnini "na temelju Zakona ex lege prestala" u suprotnosti s čl.2. st.2. Dodatka ugovoru o kreditu". Prvostupanjski sud svoj zaključak argumentira i odredbama čl. 19.a do čl. 19.i Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15 i 102/15 - dalje: ZPK), kojima su uređena načela i postupak konverzije tražbine, a kojim propisima nije određen prestanak obveze kako se to navodi u čl. 14. st. 3. Dodatka ugovora o kreditu. Zaključno, prvostupanjski sud smatra da tražbina osigurana založnim pravom nije prestala zbog čega se s istom u smislu čl.347. st. ZV-a ne može raspolagati, a da već upisano založno pravo sukladno čl.301. st.5. ZV-a osigurava namirenje tražbine naznačene u Dodatku ugovora o kreditu i zbog čega primjenom čl.108. st.1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – dalje u tekstu:ZZK) te čl.123.a i čl.124. istog Zakona odbija prigovor predlagatelja kao neosnovan i ujedno potvrđuje pobijano rješenje ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-203/18-2 od 16. svibnja 2018.

PRIJEDLOG ZA POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine br. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 - ispravak)

O prijedlogu predlagatelja za ispravak pogrešnog upisa sud nije ovlašten podredno odlučivati kao o prijedlogu za pojedinačni ispravni postupak.

„Zaključno, o prijedlogu predlagatelja za ispravak pogrešnog upisa ne može se (podredno) odlučivati kao o prijedlogu za pojedinačni ispravni postupak, kako to predlagatelj pogrešno

smatra u žalbi. Postupak ispravka pogrešnog upisa normiran je u Dijelu trećem "Postupak u zemljišnoknjižnim stvarima", Glava četvrta "Provedba upisa", dok je pojedinačni ispravni postupak normiran u Dijelu petom "Osnivanje, obnavljanje, dopunjavanje i preoblikovanje zemljišnih knjiga", Glava treća "Pojedinačni ispravni postupak". Dakle, radi se o dva različita i u ZZK-u odvojeno normirana postupka. Pojedinačni ispravni postupak u skladu s odredbom čl. 200. st. 1. ZZK-a, provodi kad za to postoji opravdani razlog, a prema st. 3. istog članka, opravdani razlog za vođenje pojedinačnog ispravnog postupka postoji kad je nekom ispravom učinjeno vjerojatnim da nekoj osobi pripada pravo koje nije u njezinu korist upisano i radi čijeg bi upisa trebalo ispraviti određene zemljišnoknjižne upise, a radi se o pravu koje po odredbama tog zakona može biti predmet zemljišnoknjižnog upisa. Naprotiv, kod postupka ispravka pogrešnog upisa radi se o slučajevima ispravljanja pogreške nastale prilikom provedbe rješenja o upisu, kada se sadržaj provedenoga upisa razlikuje od sadržaja upisa kako je on naveden u nalogu rješenja o upisu, a sve kako bi se sadržaj zemljišnoknjižnog upisa u potpunosti podudara sa sadržajem upisa u rješenju o upisu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk.60/17-2 od 30. siječnja 2018.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. st. 3. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – ispravak)

Ukoliko je predlagatelj upisan kao posjednik predmetnih nekretnina u katastru u cijelosti i ako je u faktičnom posjedu istih tada ima opravdani razlog za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka.

„Obzirom da iz stanja spisa proizlazi da je predlagatelj, uz prijedlog, dostavio posjedovni list broj __ k.o. D., povijest promjena na katastarskim česticama Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar od 13. studenoga 2017. i izjavu zakonskih nasljednika pok. M. Kukuljana o posjedu nekretnina od 27. prosinca 1993., a iz kojih isprava proizlazi da je predlagatelj upisan kao posjednik predmetnih nekretnina u katastru u cijelosti i da je u faktičnom posjedu istih, prema ocjeni ovog suda, a protivno stajalištu prvostupanjskog suda, predlagatelj je dokazao da ima opravdani razlog za pokretanje ovog postupka obzirom na nesuglasje između zemljišnoknjižnog i stvarnog stanja, te je učinio i vjerojatnim da mu pripada pravo koje nije upisano u njegovu korist vezano za predmetne nekretnine. Prvostupanjski sud postojanje opravdanog razloga za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka nije cijenio sukladno činjeničnim navodima iz prijedloga, a niti je analizirao sadržaj priložene dokumentacije, odnosno isprava kojima je predlagatelj, kako osnovano ističe u žalbi, učinio vjerojatnim da mu pripada pravo koje nije upisano u njegovu korist, već je uopćenim obrazloženjem, koje nema uporišta u činjenicama koje proizlaze iz stanja spisa, ocijenio prijedlog neosnovanim, pogrešno smatrajući da se opravdani razlog za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka dokazuje samo javnom ili javnoovjerenom ispravom, a što je protivno odredbi čl. 200. st. 3. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-401/18-2 od 18. rujna 2018.

POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK

(Čl. 200. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine br. 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10. – Odluka US RH, 55/13., 60/13. i 108/17.)

Uknjižba prava stvarne služnosti može biti predmet pojedinačnog ispravnog postupka.

„Prema odredbi čl. 200. st. 1. ZZK-a pojedinačni ispravni postupak provodi se kad za to postoji opravdani razlog, a opravdani razlog za vođenje pojedinačnog ispravnog postupka u smislu st. 3. istog članka postoji kad je nekom ispravom učinjeno vjerojatnim da nekoj osobi pripada pravo koje nije u njezinu korist upisano i radi čijeg bi upisa trebalo ispraviti određene zemljišnoknjižne upise, a radi se o pravu koje po odredbama ovog Zakona može biti predmet zemljišnoknjižnog upisa. Stvarna služnost u smislu odredbe čl. 186. st.1 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima je stvarno pravo svagdašnjega vlasnika određene nekretnine (povlasna nekretnina) da se za potrebe te nekretnine na određeni način služi nečijom nekretninom (poslužna nekretnina), čiji svagdašnji vlasnik to more trpjeti ili mora propuštati određene radnje glede svoje nekretnine koje bi inače imao pravo činiti. Nadalje prema odredbi čl. 31. st. 1. ZZK-a u zemljišnu knjigu upisuju se pravo vlasništva i ostala stvarna prava na nekretninama u koja stvarna prava spadaju i stvarne služnosti prolaza i provoza pa je utoliko pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da uknjižba prava stvarne služnosti na bi mogla biti predmetnom pojedinačnog ispravnog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-326/17-3 od 16. srpnja 2018.

BRISOVNA TUŽBA

(Čl. 129. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08. i 126/10.)

Aktivnu legitimaciju za podnošenje brisovne tužbe imaju i univerzalni pravni sljednici upisanog vlasnika ili nositelja knjižnog prava koje je povrijeđeno spornim upisom.

„Kako je odredbom čl. 129. st. 1. ZZK-a propisano da je nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten radi zaštite toga svoga prava zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja (brisovna tužba) sve dok ne nastupe činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo i tako trebalo prestati, ako zakonom nije drukčije određeno, može se zaključiti da tužitelj kod brisovne tužbe može biti samo ona osoba čije je knjižno pravo povrijeđeno neistinitim upisom u korist stjecatelja ili njegovi univerzalni sljednici, dakle samo onaj koji je prije spornog upisa bio uknjižen kao nositelj knjižnog prava u zemljišnim knjigama ili njegovi univerzalni sljednici. Po ocjeni ovog suda, aktivnu legitimaciju za podnošenje brisovne tužbe imaju i univerzalni pravni sljednici upisanog vlasnika ili nositelja knjižnog prava koje je

povrijeđeno spornim upisom, jer su nasljeđivanjem stekli materijalnopravna ovlaštenja prema predmetnoj nekretnini, odnosno knjižnim pravima na njoj, kakva je imao njihov univerzalni prednik.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-45/18-6 od 8. veljače 2018.

BRISOVNA TUŽBA

(Čl. 129. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Mogućnost podnošenja brisovne tužbe iz čl. 129. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama nije ograničena rokom.

„U ovom predmetu se ne radi o situaciji iz čl. 129. st. 2. ZZK-a jer prednik tuženika nije uknjižio svoje pravo izvodeći ga iz uknjiženoga, ali neistinitoga (nevaljanoga) prava prednika već se radi o situaciji iz čl. 129. st. 1. ZZK-a temeljem kojeg tužitelji kao nositelji knjižnog prava imaju pravo štititi to svoje pravo ukoliko je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe te zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ih vrijeđa i uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja. Mogućnost podnošenja brisovne tužbe temeljem čl. 129. st. 1. ZZK-a nije ograničena nikakvim rokom.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1957/17-2 od 20. rujna 2018.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 213. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 57/11., 148/11. i 25/13.)

Za postupak razvrgnuća geometrijskim putem nije bitno da li je zgrada sagrađena na nekoj čestici legalno ili ilegalno.

„Prvostupanjski sud je utvrdio da se razvrgnuće neće provoditi civilnim putem, dakle prodajom predmetnih nekretnina, već se izvršiti geometrijska dioba. Budući da je na č.k.br. ___/2 nelegalno izgrađena zgrada, te da je pokrenut postupak legalizacije, prvostupanjski sud je temeljem čl. 213. st. 1. ZPP-a zaključio da je ovaj postupak potrebno prekinuti do završetka postupka legalizacije i to radi ekonomičnosti postupka budući da je u ovom postupku nužno provesti mjerničko i građevinsko vještačenje. Prema odredbi čl. 213. st. 1. ZPP-a sud će prekid postupka odrediti ako je odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju. U postupku legalizacije zgrade izgrađene na č.k.br. ___/2 se odlučuje o tome da li je zgradu moguće legalizirati ili ne. No, za postupak razvrgnuća geometrijskom putem nije od značaja da li je zgrada sagrađena na nekoj čestici legalno sagrađena ili ne. Postupak razvrgnuća može se provesti i onda ukoliko je zgrada na nekoj čestici sagrađena bez odgovarajućih dozvola a pitanje legalizacije će se rješavati u upravnom postupku, kako je to ovdje i slučaj.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž- 2659/16-2 od 25. kolovoza 2017.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 47. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, br. 91/96, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Suvlasnik je ovlašten tražiti razvrgnuće suvlasničke zajednice na jednoj, na više ili na svim nekretninama na kojima postoji suvlasništvo, a nije nužno da prijedlogom za razvrgnuće obuhvati sve nekretnine na kojima je suvlasnik s drugim osobama.

„Svaki suvlasnik može tražiti razvrgnuće suvlasničke zajednice, pri tome nije nužno da se razvrgnućem obuhvate sve nekretnine na kojima je suvlasnik sa drugim osobama. Razvrgnuće se može tražiti na jednoj, na više nekretnina ili na svim nekretninama na kojima postoji suvlasništvo. Kako su prijedlogom bile obuhvaćene sve nekretnine na kojima je predlagatelj suvlasnik sa protustrankama, a da se kako to proizlazi iz postupka, spor između njega i 1. protustranke F. B. odnosi samo na neke od nekretnina koje su predmet ovog postupka, dok 3. protustranka M. B. ne osporava predloženo razvrgnuće, prvostupanjski sud je trebao jasno i određeno navesti koje su nekretnine obuhvaćene prigovorom 1. protustranke F. B., u čemu se sastoji konkretno osporavanje, a tek nakon toga odlučiti o tome za koje nekretnine se postupak obustavlja i predlagatelj upućuje na parnicu, bez obzira na izjavu 1. protustranke F. B. da osporava predmet razvrgnuća.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-730/18-2 od 24. srpnja 2018

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava)

Sud je dužan pravo na dom staviti ispred prava suvlasništva protustranke u postupku razvrgnuća suvlasničke zajednice ukoliko protustranka ima riješeno stambeno pitanje, a nekretnina na kojoj se treba provesti razvrgnuće suvlasničke zajednice predstavlja dom predlagatelja u smislu odredaba Konvencije za zaštitu ljudskih prava.

„U konkretnom slučaju predlagatelji su uz svoj prijedlog da se razvrgnuće suvlasničke zajednice provede isplatom suvlasničkog dijela protustranke istakli i prigovor prava na dom tvrdeći da je predmetna nekretnina u njihovom posjedu dugi niz godina, da oni nemaju druge nekretnine u kojoj bi stanovali, zbog čega je taj prigovor prava na dom trebao riješiti prvostupanjski sud u tijeku ovog postupka. Iako izričito prvostupanjski sud u svojoj odluci ne navodi da je odluku donio rješavajući pri tome prigovor prava na dom predlagatelja, prvostupanjski sud je u stvari u svojoj odluci proveo test razmjernosti u odnosu na prigovor predlagatelja o pravu na dom i upravo je iz navoda prvostupanjskog rješenja vidljivo da je provođenjem testa razmjernosti prvostupanjski sud zaključio da postoje osobito valjani razlozi da se u ovom slučaju suvlasnička zajednica nekretnina razvrgne isplatom suvlasničkog dijela protustranke. Naime, razvrgnuće suvlasničke zajednice, odnosno postupak kod suda predstavlja miješanje u pravo vlasništva suvlasnika, koje miješanje je utemeljeno na hrvatskom pravu i kojim se ostvaruje legitiman cilj zaštite prava drugih. Pri tome, s obzirom

na istaknutu tvrdnju predlagatelja da oni dugi niz godina posjeduju predmetnu nekretninu, da u njoj žive i da nemaju drugu nekretninu u kojoj bi živjeli ukoliko bi se ta nekretnina prodala na javnoj dražbi ili bi bili isplaćeni za suvlasnički dio od strane protustranke, bilo je potrebno riješiti taj prigovor prava na dom i u skladu sa provedenim testom razmjernosti odlučiti o tome da li postoji osobito ozbiljan razlog da se prihvati prijedlog predlagatelja za razvrgnuće suvlasničke zajednice isplatom suvlasničkog dijela protustranke. I po ocjeni ovoga suda prigovor prava na dom predlagatelja je osnovan u ovom postupku i provođenjem testa razmjernosti pravilno je prvostupanjski sud pravo na dom stavio ispred prava suvlasništva protustranke na predmetnim nekretninama s obzirom da protustranka ima riješeno stambeno pitanje i suvlasnik je stana na adresi R., I. L. 28, dok predlagatelji nemaju druge nekretnine u kojoj bi mogli živjeti, a s obzirom na dugotrajnost življenja u predmetnoj nekretnini, ta nekretnina po svim kriterijima Konvencije za zaštitu ljudskih prava i to čl. 8. i čl. 1. Protokola 1 predstavlja dom predlagatelja i ima odgovarajuću zaštitu u skladu sa navedenim člancima Konvencije. Zbog toga, i po ocjeni ovoga suda, u konkretnom slučaju postoji osobito ozbiljan razlog iz čl. 51. st. 1. ZOV-a da se suvlasnička zajednica na predmetnoj nekretnini razvrgne isplatom suvlasničkog udjela protustranke od strane predlagatelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2333/17-2 od 8. lipnja 2018.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 47. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15)

Razvrgnuće suvlasničke zajednice ne može se provesti prema stanju nekretnina u katastarskom operatu.

„Predlagatelj je podnio prijedlog za razvrgnuće suvlasničke zajednice prema stanju nekretnina u katastarskom operatu koji se potpunosti razlikuje od stanja u zemljišnim knjigama i to kako u odnosu na upisane vlasnike, tako i u odnosu na podatke o samim tim nekretninama. I po ocjeni ovoga suda razvrgnuće suvlasničke zajednice ne može se provesti prema stanju nekretnina u katastarskom operatu već isključivo prema podacima iz zemljišnih knjiga, pa tako kao stranke u postupku razvrgnuća moraju biti navedeni upisani zemljišnoknjižni vlasnici ili njihovi pravni slijednici. Činjenica da su te nekretnine prijavljene u ostavinskom postupku iza pok. F. O., a koje rješenje o nasljeđivanju nije provedeno u zemljišnim knjigama na predmetnim nekretninama, nije dokaz stvarnog vlasništva stranaka na predmetnim nekretninama i pravilno je i po ocjeni ovoga suda prvostupanjski sud u odnosu na te nekretnine odbio prijedlog za razvrgnuće suvlasničke zajednice. Navodi predlagatelja u žalbi o tome da je predlagatelj iznenađen takvim pravnim stavom koji do sada nije postojao na području Županijskog suda u Zadru nije relevantna za ishod ovog postupka i čuđenje predlagatelja, odnosno njegov punomoćnika nije razlog za osnovanost žalbe protiv prvostupanjskog rješenja. Kako razvrgnuće suvlasničke zajednice u odnosu na te nekretnine

nije zatraženo prema stanju u zemljišnim knjigama, pravilno je prvostupanjski sud odbio prijedlog predlagatelja za razvrgnuće suvlasničke zajednice na tim nekretninama.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-561/18-2 od 20. srpnja 2018.

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

(Čl. 47. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - „Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15)

Razvrgnuće suvlasničke zajednice nije dopušteno provesti prema planu posebnih dijelova zgrade izrađenom po sudskom vještaku.

„Naime, uspostava vlasništva posebnog dijela ili etažno vlasništvo regulirano je odredbama čl. 71. – 78. ZOV-a i tužbeni zahtjev tužiteljice u odnosu na uspostavu vlasništva na posebnom dijelu zgrade nije podnesen sukladno navedenim zakonskim propisima i potpuno je neodređen s obzirom da se razvrgnuće ne može provesti prema planu posebnih dijelova zgrade izrađenom po sudskom vještaku, već se uspostava vlasništva posebnog dijela provodi na način da se točno naznači od čega se sastoji posebni dio vlasništva svake od stranaka, što čine zajedničke dijelove zgrade i sporednih dijelova, a kako to propisuje odredba čl. 72. ZOV-a. Osim toga, temeljem odredbe čl. 73. st. 3. ZOV-a vlasništvo posebnog dijela zgrade ne može se uspostaviti dok nadležno tijelo ne potvrdi da je određeni stan ili druga prostorija u određenoj zgradi i na određenoj zemljišnoj čestici samostalna uporabna cjelina, a koja potvrda mora sadržavati popis i opis posebnih dijelova nekretnine i da su izgrađeni u skladu sa dozvolom nadležnog tijela, a ukoliko je predmetna nekretnina ucertana u katastarskom operatu temeljem odredbe čl. 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, br. 79/06) vlasništvo posebnog dijela zgrade ne može se uspostaviti dok nadležno tijelo ne potvrdi da je određeni stan ili druga prostorija u određenoj zgradi i na određenoj zemljišnoknjižnoj čestici samostalna uporabna cjelina, a koja potvrda mora sadržavati popis i opis posebnih dijelova nekretnine i napomenu koji je posebni dio zgrade izgrađen bez, odnosno protivno dozvoli građevnog tijela. U konkretnom slučaju tužiteljica nije od nadležnog upravnog organa dobila takvu potvrdu, a što nedvojbeno proizlazi iz samog spisa i na što osnovano ukazuje tužena u svojoj žalbi, zbog čega ne postoji obvezatni zakonski uvjet iz čl. 73. st. 3. ZOV-a za uspostavu vlasništva na posebnom dijelu zgrade u konkretnom slučaju, pa isto tako i za razvrgnuće suvlasničke zajednice stranaka na taj način.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1966/17-2 od 12. srpnja 2018.

II/ OBVEZNO PRAVO

UGOVORNA KAMATA

(Čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača - „Narodne Novine“, br. 41/14 i 110/15)

Ugovorna kamata u ugovoru o kreditu predstavlja cijenu usluge kreditiranja zbog čega se smatra bitnim elementom tog ugovora.

„Nadalje, primjenjujući odredbu čl. 83. ZZP-a sud je zaključio da je obzirom na okolnosti i prirodu usluge koju je tuženik pružio tužiteljici, kamata bila cijena usluge pruženog kreditiranja, te je stoga ta cijena bitan element ugovora o kreditu te mora biti određena odnosno određiva već samim ugovorom o kreditu, a da je cijena koja se određuje samo prema odluci banke bez unaprijed formuliranog čvrstog kriterija s promjenom u suprotnosti s načelom savjesnosti i poštenja iz čl. 12. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08 125/11 i 78/15 – dalje u tekstu: ZOO). Zbog toga da je odluka o promjeni kamatne stope ključna ugovorna odredba i ne može se jednostrano određivati samo po kreditoru, ovdje tuženiku. Sud prvog stupnja je konačno utvrdio da je zbog toga na strani tuženika došlo do stjecanja bez osnove pa da se ima primijeniti odredba čl. 1111. ZOO-a, upravo zbog više plaćenih iznosa anuiteta, a kako je to prije komentirano u ovoj drugostupanjskoj, a i navedeno u prvostupanjskoj presudi.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1413/17-2 od 29. svibnja 2018.

ODREDBA OPĆIH UVJETA

(Čl. 96. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača - Narodne novine, broj: 79/07)

Odredba općih uvjeta kojom se visina kamatne stope određuje u zavisnosti od tekućih tržišnih prilika, cijene novca i kapitala na domaćem i inozemnim tržištima smatra se nerazumljivom odredbom.

„S tim u vezi valja se osvrnuti na tvrdnju tuženice iz predmetne žalbe da je Općim uvjetima poslovanja sa stanovništvom iz 2005. u toč. VI jasno ugovoren način promjene kamatne stope, na način da tuženica visinu kamatnih stopa određuje u zavisnosti od tekućih tržišnih prilika, cijene novca i kapitala na domaćem i inozemnim tržištima. Po ocjeni ovog suda, takva odredba Općih uvjeta ne može se smatrati razumljivom u smislu da druga ugovorna strana na temelju iste raspolaže objektivnim kriterijima na osnovi kojih bi bio određen predmet njezine obveze pa se ne može smatrati niti da je na taj način određena stopa ugovorne kamate, a u tom smislu i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi poslovni broj: Pž-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. zaključuje da opći uvjeti na koje se svaki pojedini ugovor poziva ne sadrže niti referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi poslovni broj: Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. također zaključuje da se razlozi za promjenljivost kamatne stope, kako su prikazani u odlukama (općim uvjetima poslovanja) tuženih banaka, ne

moгу smatrati načelnim i objektivnim kriterijima koji bi trebali omogućiti potrošaču da provjeri opravdanost razloga za promjenu kamatne stope tijekom razdoblja trajanja kredita.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-63/18-2 od 27. kolovoza 2018.

NIŠTETNOST UGOVORA

(Čl. 330. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 35/05., 41/08., 125/11.

Ukoliko tužitelj tvrdi da ugovor nije zaključio s tuženikom jer ga nije potpisao, tada može tražiti samo utvrđenje da je ugovor nepostojeći i bez pravnih učinaka.

„Pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da se utvrđenje ništetnosti ugovora može tražiti samo za ugovore koji su sklopljeni. Kako tužitelj tvrdi da ugovor nije zaključio s tuženikom, jer ga nije potpisao, tada ne može tražiti utvrđenje ništetnosti takvog ugovora, već jedino utvrđenje da je ugovor nepostojeći i bez pravnih učinaka, međutim u tom smislu tužitelj nije postavio tužbeni zahtjev, zbog čega je pravilno tužbeni zahtjev odbijen (isti stav zauzet je i u odlukama VSRH broj Revt-156/13 i Rev-1148/10). Također pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da kada bi se i utvrdilo da je ugovor zaključen, tada zbog toga što je tužitelj osoba koja je djelomično lišena poslovne sposobnosti to predstavlja razlog za poništenje toga ugovora u smislu odredbe čl. 330. ZOO-a, a ne za utvrđenje ništetnosti, a tužitelj nije podnio tužbeni zahtjev za poništenje ugovora, pa je i iz tih razloga tužbeni zahtjev neosnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-652/17-2 od 30. studenog 2017.

NIŠTETNOST UGOVORA

(Čl. 241. i čl. 242. Zakona o trgovačkim društvima - „Narodne novine“ br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07)

Činjenica što je ugovor potpisao samo jedan član uprave ne čini taj ugovor ništetnim bez obzira što je isti trebao biti potpisan po sva tri člana uprave.

„Prije svega, pogrešno je prvostupanjski sud protumačio odredbu čl. 241. i 242. ZTD-a. Prema odredbi čl. 242. st. 1. ZTD-a ovlast uprave da zastupa društvo ne može se ograničiti, a prema st. 2. članovi uprave moraju se u odnosu na društvo u vođenju poslova držati ograničenja koja su im u okviru propisa postavljena statutom, odlukama nadzornog odbora, glavne skupštine, te poslovnikom rada uprave. Ograničenja koja su propisana ovom odredbom te prekoračenje takovih ovlaštenja mogu imati samo posljedicu odgovornosti uprave prema društvu, ali ne prema trećima. U konkretnom slučaju bez obzira što je prema navedenim ugovorima, posebno ugovor o reprogramu, potpisao jedan član uprave, G. M., to ne dovodi do, kako to pogrešno navodi prvostupanjski sud, ništavosti ugovora, jer da je trebao biti potpisan od sva tri člana uprave prema važećem statutu u vrijeme potpisa tog ugovora.

Preciznije, to znači da su poslovi članova uprave prema trećima pravno valjani iako su ti poslovi poduzeti suprotno važećem statutu društva i tim internim ograničenjima.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-61/18-4 od 6. veljače 2018.

ZASTARA

(Čl. 232. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, 125/11)

Za primjenu jednogodišnjeg roka zastare nije odlučno da li je tuženik fizička osoba, već je bitno da je električna energija isporučena za potrebe kućanstva.

„U odnosu na žalbene navode tuženika najprije valja reći da za primjenu jednogodišnjeg roka zastare iz čl. 232. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, 125/11 – nastavno: ZOO) nije odlučna (nesporna) činjenica da je tuženik fizička osoba, već bi od utjecaja bilo da je električna energija isporučena za potrebe kućanstva. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je, međutim, na temelju provedenih dokaza pravilno zaključio da tuženik Zahtjevom od 5. listopada 2010. nije zatražio i promjenu kategorije potrošnje s kategorije poduzetništvo na kategoriju kućanstvo, što tuženik žalbom neosnovano osporava. Tuženik se pritom poziva na odredbe Zakona o obveznim odnosima o tumačenju ugovora, međutim, kako iz navedenog Zahtjeva proizlazi samo da se traži promjena imena na ime tuženika T. B., a nije vidljiv nikakav zahtjev za promjenu kategorije potrošnje, treba zaključiti da navedeni Zahtjev u tom smislu ne sadržava nejasne odredbe koje bi se mogle protumačiti u korist tuženika na način na koji on ukazuje tijekom postupka, konkretno da je tom prilikom zatražena i promjena kategorije potrošnje, a tome treba dodati da se u slučaju promjene kategorije potrošnje izdaje i prethodna elektroenergetska suglasnost (čl. 3. st. 5. Općih uvjeta za opskrbu električnom energijom (Narodne novine, broj: 14/06), dok u konkretnom slučaju ne proizlazi da bi ista bila zatražena.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-412/17-2 od 25. siječnja 2018.

ZASTARA

(Čl. 241. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare, zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene povodom kolektivne tužbe.

„U odnosu na prigovor zastare potraživanja tužiteljice, po utvrđenju ovoga suda došlo je do prekida zastare podnošenjem kolektivne tužbe Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača, a po kojoj je i donesena pravomoćna presuda od strane Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 13. lipnja 2014. godine broj Pž-7129/13. Naime, takav stav zauzeo je Vrhovni

sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 20. ožujka 2018. godine broj Rev-2245/17-2 u kojoj je povodom izvanredne revizije odlučivao povodom postavljenog pravnog pitanja da li tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava iz čl. 131. Zakona o zaštiti potrošača predstavlja tužbu definiranu čl. 241. ZOO-a kao radnju vjerovnika zbog koje se prekida trajanje zastare. Vrhovni sud Republike Hrvatske u toj odluci zauzeo je stav da je pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača došlo do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a, zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, dakle od 13. lipnja 2014. godine. Kako je tužba u ovom predmetu podnesena 19. kolovoza 2015. godine, proizlazi da nakon ponovnog početka tijeka zastarnog roka od 13. lipnja 2014. godine nije istekao zastarni rok od pet godina iz čl. 225. ZOO-a, zbog čega nije osnovan prigovor zastare od strane tužene.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2152/17-2 od 6. srpnja 2018.

ZASTARA

(Čl. 372. st. 2. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01/91)

Na otplatu u obrocima ne primjenjuje se zastarni rok od tri godine.

„Netočno je i nastavno stajalište prvostupanjskog suda da se na otplate u obrocima ne primjenjuju zastarni rokovi jer takvo što ne proizlazi ni iz jednog mjerodavnog materijalno-pravnog propisa. Također valja navesti da se na prosudbu istaknutog prigovora zastare u konkretnom slučaju sukladno odredbi čl. 1163.stav.1.ZOO/05 primjenjuju odredba čl. 372.stav.2. Zakon o obveznim odnosima (dalje: ZOO/91 - NN 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01) koji međutim na sadržajno istovjetan način odredbi čl. 226.stav.2. ZOO/05 propisuje da se na otplatu u obrocima ne primjenjuje zastarni rok od tri godine, pa valja primijeniti odredbu čl.371. ZOO/91 prema kojoj potraživanja zastaraju za pet godina ako tim zakonom nije određen neki drugi rok zastare. Imajući u vidu da je prvostupanjski sud zbog pogrešnog materijalno-pravnog pristupa propustio analizirati istaknuti prigovor zastare pa pobijanoj presudi nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama to je usvajanjem žalbe tužene pobijanu presudu valjalo ukinuti u pobijanom dosuđujućem dijelu pozivom na odredbu čl.369.stav.1. ZPP-a i predmet vratiti istom sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1561/17-2 od 7. kolovoza 2018.

ZASTARA

(Čl. 240. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Isplata dijela naknade štete ne smatra se priznanjem cijelog duga s osnove naknade štete.

„Po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da tražbina tužiteljice po osnovu neimovinske štete nije u zastari, ali ne iz razloga koje navodi prvostupanjski sud. Isplatom dijela naknade štete nije došlo do priznanja cijelog duga, pa se na zastaru ne bi mogla primijeniti odredba čl. 240. ZOO-a. Šteta je tužiteljici nastala u režimu primjene Zakona o obveznim odnosima koji je pitanje naknade štete regulirao na drugačiji način nego što je to bilo ranijim Zakonom o obveznim odnosima. Naknada neimovinske štete se prema novom zakonskom uređenju isplaćuje za povredu prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje, a obuhvaća povredu prava osobnosti koja se manifestira kao trpljenje fizičkih bolova, straha, duševnih bolova zbog smanjenja životne aktivnosti, duševnih bolova zbog naruženosti, povrede dostojanstva, časti i ugleda. Ranije se neimovinske štete sastojala od samostalnih vidova naknade te vrste štete pa se zastara računala za svaki vid štete jer je zahtjev oštećenik za pojedine vidove štete mogao dospjeti u različito vrijeme, a zastara od tri godine počinje teći od saznanja za štetu i za osobu koja je štetu učinila. Sada su raniji samostalni vidovi neimovinske štete samo kvalifikatorne okolnosti, zbog čega po ocjeni ovog suda neimovinsku štetu treba sagledavati kao cjelinu i ista dopijeva u trenutku kada tužitelj odnosno oštećenik saznaje za ukupnost neimovinske štete koju je pretrpio uključujući sve kvalifikatorne okolnosti koje čine i utječu na visinu neimovinske štete. Da bi počela teći zastara šteta mora biti dospjela, dakle tužitelj mora znati za štetu, štetnika i visinu štete, a visinu štete u konkretnom slučaju kada se radi o tjelesnim ozljedama bilo je moguće saznati tek u trenutku kada je liječenje završeno, odnosno kada je stanje zaostalo nakon liječenja postalo trajno i nepromjenjivo.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2197/17-2 od 24. srpnja 2018.

ZASTARA

(Čl. 270. st. 7. Zakona o općem upravnom postupku - Narodne novine broj 53/91, 103/96)

Zastara prisilnog izvršenja rješenja kojim je utvrđena obveza plaćanja komunalnog doprinosa nastupa nakon proteka roka od pet godina od dana kada je to rješenje postalo izvršno.

„Odredbom čl. 32. st. 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01) propisano je da izvršno rješenje o komunalnom doprinosu izvršava upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalno gospodarstvo u postupku i na način određen propisima o prisilnoj naplati poreza na dohodak odnosno dobit, a što znači da se Opći porezni zakonik primjenjuje samo na postupak ovrhe rješenja o komunalnom doprinosu. Obzirom da Zakon o komunalnom gospodarstvu ne upućuje na primjenu nekog drugog zakonskog propisa u pogledu rokova u kojima se može prisilno izvršavati rješenje kojim je utvrđena obveza plaćanja komunalnog doprinosa u pogledu zastare valja primijeniti Zakon o općem upravnom postupku i to u konkretnom postupku čl. 270. st. 7. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 103/96 - dalje: ZUP), a koji je u trenutku donošenja rješenja o određivanju obveze plaćanja komunalnog doprinosa bio na snazi. Tom odredbom čl. 270. st. 7. ZUP-a propisano je da se

rješenje ne može izvršiti po isteku roka od pet godina od dana kada je rješenje postalo izvršno.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1770/16-5 od 18. srpnja 2018.

ZASTARA

(Čl. 233. st. 2. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Mirovina predstavlja povremenu tražbinu koja se utvrđuje odlukom nadležnog tijela, pa tražbina s osnove mirovine zastaruje u roku od 3 godine.

„Po svojoj pravnoj naravi mirovina predstavlja povremenu tražbinu koja se utvrđuje odlukom nadležnog tijela, a sve povremene tražbine koje proistječu iz pravomoćnih sudskih odluka ili odluka drugih nadležnih tijela zastarijevaju u roku predviđenom za zastaru povremenih tražbina, sukladno odredbi čl. 233. st. 2. ZOO. Rok zastarijevanja povremenih tražbina propisan je odredbom čl. 226. st. 1. ZOO i taj rok iznosi tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Nema nikakve dileme da se taj rok primjenjuje i za tražbine kamata koje također predstavljaju povremene tražbine. Prema tome, u konkretnom slučaju ne može se primijeniti zastarni rok od 10 godina iz čl. 233. st. 1. ZOO već se primjenjuje rok od 3 godine prema odredbi čl. 233. st. 2. u vezi čl. 226. st. 1. ZOO. „

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1505/18-2 od 11. rujna 2018.

ZASTARA

(Čl. 371. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01.)

Nagrada za svaku obavljenju radnju po punomoćniku koji je odvjetnik zastarijeva u općem zastarnom roku od pet godina od dana kad je pojedina radnja obavljena, osim ako stranke sporazumom nisu ugovorile drugačiji način plaćanja (po dovršetku postupka).

„U konkretnom slučaju radi se o potraživanju naknade za obavljanje usluge zastupanja tuženica od strane tužitelja kao odvjetnika koje potraživanje u smislu odredbe čl. 371. ZOO-a zastarijeva u općem zastarnom roku od pet godina. Prema odredbi čl. 361. st. 1. ZOO-a zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano. Odredbom čl. 18. st. 1. Zakona o odvjetništvu (NN. 9/94.) propisano je da odvjetnici imaju pravo na nagradu za svoj rad te na naknadu troškova za obavljene rad sukladno Tarifi koju utvrđuje i donosi Komora. I prema stajalištu ovog suda u slučaju kada nema posebnog sporazuma između odvjetnika i klijenta o načinu plaćanja odvjetničkih usluga, odvjetnik ima pravo zahtijevati nagradu za svaku obavljenju radnju što znači da zastara tražbine za svaku obavljenju

radnju teče od dana kada je ista obavljena. Međutim iz iskaza tužitelja proizlazi da je ugovoreno plaćanje po dovršetku postupka, a na zaključak da nije ugovoreno plaćanje po pojedinoj radnji ukazuje i činjenica da je tuženica svoju obvezu djelomično podmirila tek nakon otkaza punomoći, iz čega proizlazi da je tek otkazom punomoći tužitelj stekao pravo tražiti nagradu za zastupanje pa je imajući u vidu da je tuženica otkazala punomoć podneskom od 3. veljače 2010., a prijedlog za ovrhu podnesen je 27. svibnja 2011. očigledno da potraživanje tužitelja za sve obavljene radnje iz računa broj 34 nije zastarjelo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1085/17-2 od 25. rujna 2018.

ZASTARA

(Čl. 388. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Zahtjev za prijenos devizne štednje smatra se obveznopравnim zahtjevom između podnositeljice zahtjeva i banke, a ne vlasničkopравnim zahtjevom za povrat imovine.

„Da je potraživanje tužitelja prema tuženoj obvezno pravni zahtjev, proizlazi iz odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 17. lipnja 2010. godine broj U-III-2725/09 u kojoj je jasno izražen stav da je zahtjev za prijenos devizne štednje obvezno pravni zahtjev između podnositeljice zahtjeva i banke i da se ne radi o vlasničko pravnom zahtjevu za povrat imovine, zbog čega takav obvezno pravni zahtjev podliježe i eventualnoj zastari te tražbine. Kako je odluka Ustavnog suda obvezujuća za sve građane Republike Hrvatske, pa tako i za ovaj sud, ovaj sud utvrđuje da zahtjev tužitelja prema tuženoj predstavlja obvezno pravni zahtjev, a ne vlasničko pravni zahtjev i da se na taj zahtjev primjenjuju pravila o zastari tražbine. Kako je rok zastare u konkretnom slučaju započeo teći 14. travnja 1999. godine, istekao je protekom pet godina od tog datuma tj. 14. travnja 2004. godine, a kako je tužitelj tužbu u ovom predmetu podnio 21. lipnja 2006. godine, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je nastupila zastara tražbine tužitelja prema tuženoj za prijenos devizne štednje sa štedne knjižice J. d.d. na račun tužitelja kod tužene, zbog čega je prvostupanjski sud pravilno odbio tužbeni zahtjev tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2256/17-2 od 21. prosinca 2017.

ZASTARA

(Čl. 74. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva - „Narodne novine“ br. 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15 i 120/16)

Rok zastare za naknadu za uređenje voda propisan je Općim poreznim zakonom u trajanju od tri godine.

„Pravilno je sud prvog stupnja ocijenio da je nastupila zastara tražbine tužitelja, ali ne temeljem ZOO-a. Naime, Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“ br. 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15 i 120/16 – dalje: ZFVG), kao *lex specialis*, u čl. 74. propisuje da se na zastaru obračuna i izvršenja odnosno ovrhe vodnih naknada, osim naknada iz st. 2. istog članka, primjenjuje Opći porezni zakon. Člankom 94. st. 1. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15 – dalje: OPZ) propisano je da pravo poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo na pokretanje postupka naplate poreza, kamata i troškova ovrhe, te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe, zastarijeva za tri godine računajući od dana kada je zastara počela teći. Člankom 94. st. 4. OPZ-a propisano je da zastara prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći nakon isteka godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili nakon isteka godine u kojoj je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu, kamate i troškove. Kako je zastara potraživanja za obveze plaćanja naknade za uređenje voda za 2009. godinu počela teći 1. siječnja 2010. godine, za 2010. godinu 1. siječnja 2011. godine, a za 2012. godinu 1. siječnja 2013. godine, proizlazi da je do dana podnošenja prijedloga za ovrhu 21. lipnja 2016. godine proteklo više od tri godine, iz kojeg razloga je pravilan zaključak suda prvog stupnja da je nastupila zastara za te tražbine te da je ovrha u tom dijelu nedopuštena. Kako je sud utvrdio da je u vrijeme podnošenja tužbe tužiteljici ta tražbina u iznosu od 140,00 kn sa zateznim kamatama već naplaćena, pravilno je ocijenio da je osnovan tužbeni zahtjev tužiteljice da joj tuženik vrati neosnovano naplaćenu glavnicu sa kamatama u ukupnom iznosu od 243,03 kn u smislu odredbe čl. 56. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1936/17-2 od 30. studenog 2017.

TRGOVAČKI UGOVOR

(Čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 25/11 i 78/15). Ugovor o djelu sklopljen između trgovca i fizičke osobe nije trgovački ugovor.

„Ispitujući pobijanu odluku u odnosu na navedeno, ocjena je ovog suda da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je tužiteljici-protutuženici na dosuđeni iznos od 20.637,87 kn dosudio zakonsku zateznu kamatu po stopi koja se priznaje na odnose iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava, a koja stopa je veća od stope zakonske zatezne kamate koja se priznaje u ostalim odnosima. U konkretnom slučaju, ugovor o djelu zaključen je između obrta, dakle između trgovca, i fizičke osobe, a ne između drugog trgovca ili osobe javnog prava, zbog čega isti ne predstavlja trgovački ugovor, pa je ovaj sud preinačio pobijanu odluku u odnosu na stopu zakonske zatezne kamate koja se dosuđuje tužiteljici-protutuženici na dosuđeni iznos glavnice od 20.637,87 kn, na način da je ista odbijena sa zahtjevom iznad propisane dosuđene stope zakonske zatezne kamate do dosuđene stope zakonske zatezne kamate.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1697/17-2 od 29. svibnja 2018.

UGOVOR O CESIJI

(Čl. 82. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br.: 35/05., 41/08., 125/11., 78/15.)

Vođenje parnice pred prvostupanjskim sudom smatra se obavještavanjem dužnika (tuženika) o ustupu tražbine.

„Pravilno prvostupanjski sud navodi da je u konkretnom slučaju došlo do promjene u obvezno pravnom odnosu na strani vjerovnika u smislu čl. 80. st. 1. ZOO-a jer je O.T. d.d. prenio svoju tražbinu prema tuženiku na tužitelja, te da za ustup tražbine nije potreban pristanak dužnika u smislu čl. 82. st. 1. ZOO-a. Isto tako činjenica da tuženik nije obaviješten o ustupanju tražbine novom vjerovniku, a što je isticao tijekom postupka ukazujući da ne prebiva na adresi na koju je dostavljena obavijest o prijenosu potraživanja i što ponavlja u žalbenim navodima, ne utječe na valjanost ustupanja jer se u konkretnom slučaju vođenje parnice pred prvostupanjskim sudom smatra obavještavanjem tuženika o ustupu tražbine, što znači da je tuženik o ustupu potraživanja od O.T. d.d. tužitelju obaviješten u ovom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1608/17-2 od 24. rujna 2018.

UGOVOR O ZAKUPU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

(Čl. 23. Zakona o poljoprivrednom zemljištu - „Narodne novine“ broj 66/01, 87/02, 48/05 i 90/05)

Zaključenje ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta koje se temelji na javnom natječaju ovlaštena je sklopiti jedinica lokalne samouprave temeljem zakona.

„Treba napomenuti i da se prema odredbi čl. 47. st. 1. ZPZ-a, nacrt ugovora o zakupu dostavlja prije njegovog potpisivanja na prethodno mišljenje Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske. U konkretnom slučaju to je i učinjeno jer na spornom ugovoru postoji potvrda Općinskog državnog odvjetništva u K. od 27. studenoga 2006. godine da je ugovor pravno valjan. Zahtjev da se utvrdi da je sklopljen ugovor između Republike Hrvatske i tužitelja kao najpovoljnijeg ponuđača temeljem javnog natječaja ne bi se mogao prihvatiti niti u situaciji da je prvi tužbeni zahtjev prihvaćen, jer samo utvrđenje ne bi moglo proizvesti nikakav pravni učinak, jer je zaključenje ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta, a koje se temelji na javnom natječaju, po samom Zakonu ovlašteno zaključiti tijelo jedinice lokalne samouprave, u ovom slučaju Grada K. koji bi tada mogao samo raspisati novi javni natječaj.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-179/18-2 od 13. veljače 2018.

MATERIJALNI NEDOSTATAK

(Čl. 410. st. 1. toč. 4. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Nepostojanje uporabne odnosno građevne dozvole za nekretninu koja je predmet prodaje predstavlja materijalni nedostatak kupljene stvari.

„Prema utvrđenom stanju u spisu proizlazi da je tužitelj M. B. potraživanjem iznosa od 69.750,00 kn zbog nepostojanja uporabne dozvole zatražio sniženje cijene zbog umanjnja vrijednosti predmetne nekretnine. Sud prvog stupnja je odbio takav tužbeni zahtjev s obrazloženjem da je objekt u kojem se nalazi stan tužitelja u međuvremenu legaliziran i da je time prestao razlog za umanjnje vrijednosti građevine vezano uz do tada nepostojanje uporabne dozvole. Nepostojanje uporabne dozvole, tj. građevne dozvole je materijalni nedostatak. Budući da je taj materijalni nedostatak otklonjen i po stajalištu ovog suda prestao je razlog za umanjnje vrijednosti građevine zbog nepostojanja uporabne dozvole.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1750/17-2 od 5. listopada 2017.

MATERIJALNI NEDOSTACI STVARI

(Čl. 479. st. 1. toč. 3. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br.: 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01.)

Činjenica da stambeni objekt nije ucrtan u katastru i da je izgrađen protivno građevinskoj dozvoli predstavlja materijalne nedostatke stvari.

„Pogrešno je pravno stajalište prvostupanjskog suda kojim zaključuje da nedostaci na nekretninama koje tužitelj činjenično opisuje u tužbi predstavljaju ograničenja javnopravne prirode koja propisuje odredba čl. 514. ZOO-a. Nedostaci koji se odnose na činjenicu da stambeni objekt nije ucrtan u katastru, da je površina nekretnina koje je tužitelj dobio u zamjenu manja od ugovorene i da je stambeni objekt izgrađen protivno građevinskoj dozvoli predstavljaju materijalne nedostatke stvari jer stvar (nekretnina) nema svojstva i odlike koje su ugovorene u smislu čl. 479. st. 1. toč. 3. ZOO-a. Odredbom čl. 488. st. 1. ZOO-a propisano je da kupac koji je pravodobno i uredno obavijestio prodavatelja o nedostatku može: 1) zahtijevati od prodavatelja da nedostatak ukloni ili da mu preda drugu stvar bez nedostatka (ispunjenje ugovora); 2) zahtijevati sniženje cijene i 3) izjaviti da raskida ugovor. U svakom od tih slučajeva kupac ima pravo i na naknadu štete (st. 2.), kao i na naknadu štete koju je zbog nedostatka stvari pretrpio na drugim svojim dobrima (st. 3.). Dakle, pravo na naknadu štete povezano je s primjenom jednog od prava propisanih toč. 1. do toč. 3. st. 1. čl. 488. ZOO-a, pa ako kupac ne bi imao pravo na jedno od njih, nema pravo niti na naknadu štete.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1532/17-2 od 2. listopada 2018.

PRAVO NA SNIŽENJE CIJENE ZA IZVEDENE RADOVE

(Čl. 606. st. 2. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Tužitelji su prekludirani u pravu na sniženje cijene nakon što su tuženiku u cijelosti isplatili naknadu za izvedene radove.

„Kod odgovornosti za nedostatke građevine primjenjuju se pravila ugovora o djelu. Prema odredbi čl.606. st.1. ZOO-a propisano je da naručitelj koji je izvođača na vrijeme obavijestio o nedostacima izvršenog dijela gubi svoja prava nakon isteka dvije godine od učinjene obavijesti osim ako je izvođačevom prijevarom bio spriječen da ih ostvaruje. Kako su tužitelji primjedbe na izvršeni rad tuženika na njihovoj obiteljskoj kući u K., V. __ stavili odmah po pregledu radova 24. listopada 2010. to isti u trenutku podnošenja tužbe sudu (26. srpnja 2012.) radi naknade štete nisu izgubili svoja prava. Prema odredbi čl.606. st.2. ZOO-a i nakon isteka roka od dvije godine naručitelj ima pravo ako je o nedostacima pravodobno obavijestio izvođača prigovorom protiv izvođačeva zahtjeva za isplatu naknade istaknuti svoj zahtjev za sniženje naknade i naknadu štete. Tuženik je u cijelosti naplatio cijenu radova i to iznos od 216.230,00 kn direktno na račun B. M. te 100.087,56 kn u tijeku ovršnog postupka pod br.Ovr-__/11 vođenog kod Općinskog suda u K. s time da iz iskaza 2. tužiteljice proizlazi da je ona odnosno njezin suprug cjelokupni zatraženi iznos ovrhom podmirio u tijeku tog ovršnog postupka pa je očito da tužitelji nisu na zahtjev za isplatu (ovrhom) istaknuli svoj zahtjev u vidu prigovora na sniženje naknade i naknadu štete, već sniženje naknade traže tek u ovom postupku tužbenim zahtjevom od 13. lipnja 2017., iz čega slijedi da pravo na sniženje naknade tužitelji više nemaju, u tom pravu su prekludirani, jer su u cijelosti isplatili cijenu izvedenih radova tuženiku bez da su u ovršnom postupku istaknuli u vidu prigovora svoj zahtjev za sniženje naknade, a ne kako to pogrešno prvostupanjski sud navodi da je u pogledu ovog tužbenog zahtjeva nastupila zastara.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2031/17-2 od 18. listopada 2018.

ODGOVORNOST IZVOĐAČA RADOVA

(Čl. 608. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Izvođač se ne može osloboditi odgovornosti za nesolidno izvedene radove koje je obavio podizvođač jer odgovara naručitelju i za one radove koje nije obavljao on osobno već je za iste angažirao treću osobu.

„Tužitelji su naručitelji, a tuženik je izvođač i tužitelji su sa tuženikom zaključili Ugovor o građenju u kojem ugovoru su točno definirali koje će radove tuženik izvesti, te su naknadno dogovorili i izvođenje radova na hidroizolaciji balkona i postavljanju oluka, a što među strankama i nije sporno. Također nije sporno da su radove na postavljanju stolarije i klupčica te radove na izradi fasade radile druge osobe. Prihvatljiv je i stav prvostupanjskog suda da se radi o skrivenim nedostacima koji su postali vidljivi nakon određenog vremena od dovršetka

stambenog objekta, odnosno nakon perioda kiša, kada se vlaga pojavila u unutarnjim prostorijama odnosno na zidovima, podovima i na vanjskoj strani objekta. J. S. ispitan kao svjedok koji je dogovorio i potpisao u ime tuženika Ugovor o građenju sa tužiteljima, u svom je iskazu naveo da hidroizolaciju balkona – lođa, nije izvodio tuženik osobno, jer za to nije stručan, već je angažirao za izvođenje tih radova podizvođača „I“, koji je radove izveo i kojemu su ti radovi plaćeni. Međutim, tuženik se ne može osloboditi odgovornosti za nesolidno izvedene radove po podizvođaču, iz razloga što tuženik naručitelju odgovara i za one radove koje nije obavljao on osobno, već je za iste angažirao treću osobu jer su ugovornom odnosu naručitelj i izvođač, a ne naručitelj i podizvođač. Nebitno je u ovom postupku i to što su tužitelji nakon što su podigli tužbu kojom su inicijalno tražili da tuženik izvede sanaciju loše izvedenih radova koji mu se stavljaju na teret, angažirali treću osobu da izvrši sanaciju, iz razloga što je tuženik prije utuženja nakon primitka nalaza i mišljenja J. Č. i nakon provedenog postupka osiguranja odbio izvršiti otklanjanje utvrđenih nedostataka, smatrajući da ne postoji njegova odgovornost za utvrđene nedostatke. Kako se radi o prodiranju vlage u objekt, zbog nastanka veće štete unutar objekta, tužitelji su opravdano angažirali treću osobu koja je i izvršila otklanjanje nedostataka zbog kojih je dolazilo do vlaženja unutar samog objekta. Pogrešan je stav prvostupanjskog suda da je isplata iznosa koji je plaćen za otklanjanje nedostataka po trećoj osobi po svojoj pravnoj prirodi šteta. Kada je otklanjanje nedostataka u radovima koje je obavio tuženik izvršila treća osoba, tada novčani iznos čiju isplatu tužitelji traže od izvođača radova ne predstavlja naknadu štete, već se radi o isplati po osnovu otklanjanja nedostataka po trećoj osobi, pa stoga tužitelji imaju pravo samo na isplatu onog novčanog iznosa kojeg su platili za otklanjanje nedostataka po trećoj osobi, a ne na isplatu procijenjenog iznosa od strane vještaka.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-319/17-2 od 7. studenog 2017.

ODGOVORNOST JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

(Čl. 56. st. 5. Zakona o zaštiti životinja - Narodne novine broj 135/06, 37/13 i 125/13)

Za štetu koji počini pas lotalica odgovara jedinica lokalne samouprave po načelu presumirane krivnje.

„Ovaj sud prihvaća utvrđenje prvostupanjskog suda da je tužiteljicu ugrizao pas lotalica. Da je tako proizlazi iz iskaza tužiteljice, te svjedoka I. Š.. Pri tome se napominje da tužiteljica i svjedok I. Š. nisu bitno različito opisali psa (jedan je rekao da je pas bio bež boje, a drugi da je bio smeđo-bijele boje). Iz policijske potvrde (list br. 5) može se zaključiti da se radi o psu lotalici. Pri tome se napominje da je svjedok I. R. (policajac) iskazao da o tome da li se radi o psu lotalici policija zaključuje po tome ima li pas ogrlicu ili ne. Iz iskaza svjedoka I. Š. proizlazi da pas nije imao ogrlicu. Za štetu koju počini pas koji luta, a čiji vlasnik je nepoznat, odgovara (u ovom slučaju) Grad Z., a to sukladno čl. 56. st. 5. i čl. 58. st. 4. Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine Republike Hrvatske broj 135/06, 37/13 i 125/13), kao što navodi i prvostupanjski sud. Ovaj sud prihvaća obrazloženje i razloge prvostupanjskog suda i glede odgovornosti tuženika za nastalu štetu po načelu presumirane krivnje. Tuženik neosnovano

prigovara da ne odgovara za štetu zbog toga što se štetni događaj nije dogodio na javnoj površini (nego na nekretnini "K."). Naime, pas koji je ugrizao tužiteljicu došao je s javne površine, lutao je gradom, a njegov vlasnik je nepoznat.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, GŽ-980/17-3 od 6. rujna 2018.

ODGOVORNOST REPUBLIKE HRVATSKE

(Čl. 67. Zakona o sudovima - „Narodne novine“ broj 3/94)

Odgovornost Republike Hrvatske za štetu koju u obnašanju sudačke dužnosti nanese sudac građaninu je objektivna odgovornost.

„Što se tiče odgovornosti za štetu koju tužiteljica trpi zbog toga što je iseljena iz kuće u kojoj je živjela i ovaj sud prihvaća utvrđenje prvostupanjskog suda da je za tu štetu odgovorna tužena. Naime, tužena temeljem odredbe čl. 67. Zakona o sudovima odgovara za štetu koja je nastala stranci u obnašanju sudačke dužnosti zbog nepravilnog rada suca. Ta odgovornost je i po ocjeni ovoga suda objektivna odgovornost i tužena se te odgovornosti može osloboditi samo prema Općim propisima obveznog prava, odnosno čl. 177. st. 2. ZOO-a. U konkretnom slučaju, do nepravilnog rada suca došlo je zbog toga što je vođenje ostavinske rasprave iza pok. supruga tužiteljice povjerio sudskoj pripravnici koja pri tome nije u rješenje o nasljeđivanju unijela pravo doživotnog uživanja na kući, a koje pravo doživotnog uživanja je tužiteljici ostavljeno oporukom njezinog supruga, a uređujući sudac je propustio vidjeti propust sudske pripravnice i takvo rješenje je potpisao, zbog čega tužiteljica nije stekla pravo doživotnog uživanja na kući i zbog čega je po tužbi svoje kćerke, koja je po rješenju o nasljeđivanju postala vlasnik te kuće, iseljena 21. rujna 2004. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1544/18-2 od 13. rujna 2018.

OBVEZE ZADRUGE

(Čl. 17. st. 1. i čl. 22. st. 1. Zakona o zadrugama –Narodne novine br. 36/95; 67/01 i 12/02)

Za obveze zadruga odgovaraju svi ortaci neograničeno.

„Kako se na obveze zadrugara primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima koje reguliraju odnose u ortakluku, što znači da za obveze Zadruga odgovaraju svi ortaci neograničeno (takvo stajalište ovaj sud je izrazio i u odluci br. GŽ-4934/11-3 od 10. siječnja 2012.), zakonito se je prvostupanjski sud pozvao na odredbe Zakona o zadrugama i Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na ortakluk, pa je neosnovana žalbena tvrdnja tuženika da odredbe tih zakona nisu u vezi s predmetom spora.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2054/17-5 od 25. travnja 2018.

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

(Čl. 103. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Ukoliko je na strani primatelja uzdržavanja kao inicijatora zaključenja ugovora o doživotnom uzdržavanju postojala nedopuštena pobuda za koju su davateljice uzdržavanja znale, tada je tako sklopljeni ugovor o doživotnom uzdržavanju ništetan.

„Po ocjeni ovog suda, motiv za zaključenje Ugovora, a osobito sklapanja njegovih Aneksa, bio je da se tužiteljicu kao zakonsku nasljednicu primatelja uzdržavanja isključi iz sudjelovanja u ostavinskom postupku i eventualnom nasljeđivanju dijela imovine. Da je tome tako može se zaključiti iz činjenice da primatelj uzdržavanja T. T. u trenutku zaključenja Ugovora 1998. godine, kojim su obuhvaćena samo dvije nekretnine, nije trebao nikakvo uzdržavanje, da je bio dobrog zdravlja prema iskazu samih tuženica, da mu je nakon toga djelomična pomoć bila potrebna prilikom loma kuka i loma ruke, koju su mu pružale također tuženice, te da je Aneksima Ugovora obuhvatio svu svoju nepokretnu i pokretnu imovinu, dozvolio da se tuženice kao davateljice uzdržavanja upišu u zemljišnu knjigu još za njegova života, te je na taj način isključio tužiteljicu iz nasljedstva. Same tuženice navode da ih je on na taj način želio osigurati, što znači da je želio riješiti imovinskopravne odnose između njih i tužiteljice. Tuženice su znale za tužiteljicu, te su bile svjesne da u ostavinskom postupku iza T. T. je ona nasljednica prvog nasljednog reda kao što su to i one. Završno, zaključak je ovog suda da je na strani primatelja uzdržavanja kao inicijatora zaključenja Ugovora postojala nedopuštena pobuda, za koju su tuženice znale zbog čega su Ugovor i Aneksi Ugovora koji slijede pravnu sudbinu glavnog ugovora, ništetni. Tako je riješeno i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev x-121/11 u gotovo identičnom činjeničnom sklopu. Zbog toga je ovaj sud preinačio pobijanu odluku u točki I. izreke presude na način da je usvojio tužbeni zahtjev na utvrđenje da je Ugovor o doživotnom uzdržavanju i njegovi Aneksi ništetan, a kao posljedica ništetnosti jest i nalog zemljišnoknjižnom sudu da uspostavi ranije zemljišnoknjižno stanje kakvo je postojalo prije provedbe navedenog Ugovora i njegovih Aneksa.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1329/17-4 od 14. studenog 2017.

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

(Čl. 125. st. 3., čl. 135. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ br. 52/71, 47/78 i 56/00)

Pravo zahtijevati raskid ugovora o doživotnom uzdržavanju predstavlja imovinsko pravo koje prelazi na nasljednike trenutkom smrti ostavitelja.

„Ocjenjujući pravnu osnovu tužbenog zahtjeva prvostupanjski sud je obrazložio da ostavina umrle osobe u smislu čl. 135. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“ br. 52/71, 47/78 i 56/00 – dalje u tekstu: ZN) prelazi po sili zakona na njezine nasljednike u trenutku njene smrti te da pravo zahtijevati raskid ugovora o doživotnom uzdržavanju predstavlja imovinsko pravo

koje kao takvo trenutkom smrti ostavitelja prelazi na nasljednike, što je u skladu sa smislom odredbe čl. 125. ZN-a i prirodom ugovora o doživotnom uzdržavanju, kao i načelom sigurnosti i poštenja u prometu te potrebom očuvanja ugovorne discipline. Zbog toga je prvostupanjski sud u cijelosti prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja na temelju čl. 125. st. 3. ZN-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-726/17-3 od 28. kolovoza 2018.

UGOVOR O ORTAŠTVU

(Čl. 637. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Ukoliko su stranke uložile svoja financijska sredstva radi zajedničke gradnje obiteljske kuće u kojoj će svaka od njih koristiti točno određeni dio, smatra se da su sklopile ugovor o ortaštvu.

„Na temelju svih provedenih dokaza prvostupanjski sud je utvrdio da su predmetne stranke zaključile ugovor o ortakluku u odnosu na predmetnu kuću i da su tim ugovorom uložili svoj rad i imovinu radi postizavanja zajedničkog cilja, a to je gradnja kuće kojom će osigurati svoje stambeno zbrinjavanje. Ortaštvo nastalo tim ugovorom o ortakluku predstavlja zajednicu osoba i dobara bez pravne osobnosti a koju karakterizira suvlasništvo, kako to propisuje odredba čl. 642. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje u tekstu: ZOO). Prvostupanjski sud utvrđuje da su u tom ortaštvu tužiteljica i njezin suprug dali nekretninu na kojoj je kuća sagrađena te dio financijskih sredstava koji im je ostao nakon što su prodali svoj stan u Z. i dio uložili u renoviranje kuće u B., dok je tužena sa svojim suprugom, a sinom tužiteljice, uložila financijska sredstva koja je dobila od svojih roditelja nakon što su oni prodali svoj stan u Z. a isto tako podizala je i kredite koji su utrošeni za gradnju te kuće. Prvostupanjski sud na temelju provedenih dokaza dolazi do zaključka da je u pogledu sporne kuće došlo do povezivanja i udruživanja na temelju prethodne zajedničke odluke stranaka da novčana sredstva i svoj rad udruže radi gradnje ove kuće, zbog čega prvostupanjski sud smatra da taj njihov dogovor ima obilježja ortakluka iz čl. 637. ZOO-a. Takva gradnja kuće mogla je biti izvedena samo na temelju dogovora o financiranju gradnje te kuće i kako su sve stranke temeljem tog dogovora uložile svoja financijska sredstva i dale dio svoje imovine i po ocjeni ovoga suda takav njihov dogovor ima sve karakteristike ugovora o ortaštvu iz čl. 637. ZOO-a, a koji ugovor je zaključen radi postizavanja zajedničkog cilja a to je gradnja obiteljske kuće u kojoj će svaki od ortaka koristiti točno određeni dio i time riješiti svoje stambeno pitanje. Zbog toga i po ocjeni ovoga suda, tužena također ima pravo na suposjed predmetnih nekretnina, zbog čega su osnovani njezini prigovori prema odredbi čl. 163. ZOV-a koji osporavaju tužiteljici isključivo pravo na posjed predmetne nekretnine. Dok predmetna nekretnina ne bude podijeljena u postupku diobe zajedničke imovine ona predstavlja njihovo suvlasništvo, a koje suvlasništvo u sebi sadrži i pravo na suposjed predmetne nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-427/17-2 od 8. studenog 2017.

UGOVOR O OSIGURANJU IMOVINE

(Čl. 925. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11)

Ugovor o osiguranju imovine predstavlja neformalni pravni posao.

„Skreće se pažnja sudu prvog stupnja na osnovane žalbene tvrdnje tužitelja da je osiguranje imovine neformalni pravni posao te da je Ugovor sklopljen kada osiguratelj prihvati ponudu osiguranika neovisno o tome je li tom prilikom izdana policica osiguranja ili nije. Ponuda za sklapanje Ugovora o osiguranju može biti u pisanom obliku, ali i usmena, te je Ugovor moguće sklopiti i usmenim putem. Odredba čl. 925. st. 2. ZOO-a samo propisuje obvezu osiguratelja da preda osiguraniku uredno sastavljenu i potpisanu policicu osiguranja ili neku drugu ispravu o osiguranju, ali pismena forma nije uvjet valjanosti zaključenog ugovora. Zbog toga je potrebno i po ocjeni ovoga suda provesti sve dokaze koje je tužitelj predložio na okolnost zaključenja Ugovora o osiguranju imovine pa tek nakon tog ocijeniti je li Ugovor zaključen, a nije dovoljno samo utvrditi činjenicu, koja je utvrđena u do sada provedenom postupku, da tuženica ponudu za osiguranje imovine nije potpisala.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1058/17-2 od 31. kolovoza 2018.

UGOVOR O ZALOGU

(Čl. 460. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Davanje u zalog tuđe nekretnine ne čini ništavim ugovor o zalogu.

„U ovom slučaju 2. i 3. tuženici su u trenutku zaključenja Ugovora o davanju nekretnine u zalog i upisa založnog prava bili upisani kao vlasnici predmetne nekretnine. Kako predmetni Ugovor o davanju nekretnine u zalog nije ništav, te kako je pravni prednik 1. tuženika postupao u skladu s načelom zaštite povjerenja u zemljišne knjige, a tužitelji nisu dokazali da bi pravni prednik 1. tuženika znao da je izvanknjižno stanje različito od upisanog i da bi njegovo postupanje bilo nesavjesno i protivno načelu savjesnosti i poštenja, ovaj sud zaključuje da je odluka prvostupanjskog suda zakonita, a žalba neosnovana. Pri tome se napominje da davanje u zalog tuđe nekretnine (kada bi i bila točna tvrdnja tužitelja da su u trenutku sklapanja ugovora o zalogu oni bili vlasnici predmetne nekretnine) ugovor o zalogu ne čini ništavim. Naime, kako prodaja tuđe stvari sukladno čl. 460. Zakona o obveznim odnosima obvezuje ugovaratelje, tako i zalaganje tuđe nekretnine obvezuje ugovaratelje, pa predmetni ugovor nije ništav.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-643/17-2 od 7. prosinca 2017.

NAKNADA ZA ODVOZ KOMUNALNOG OTPADA

(Čl. 6. st. 1. toč. 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom – Narodne novine br. 94/13)

Činjenica da tuženica nema sklopljeni ugovor o najmu sa vlasnikom stana ne oslobađa istu od plaćanja nastalih troškova odvoza otpada i troškova vodnih usluga ukoliko koristi te usluge kao potrošač i korisnik.

„Istovremeno sama tužena kao razlog zbog kojeg smatra da nije dužna podmiriti troškove pruženih joj usluga navodi da je Grad R. koji je vlasnik predmetnog stana njoj (neosnovano) naplatio stanarinu. Obzirom da dakle i prema vlastitom iskazu tužena plaća stanarinu vlasniku to između njih mada nema zaključenog pisanog ugovora postoji Ugovor o korištenju stana jer u suprotnom Grad R. ne bi mogao teretiti i naplaćivati tuženoj za naplatu stanarine. Sama okolnost koju tužena ističe da ona sa Gradom R. nema zaključeni pisani Ugovor no bez obzira na to da predmetni stan koristi dugi niz godina ne može biti činjenica zbog koje bi bila oslobođena obveze plaćanja nastalih troškova odvoza otpada i troškova vodnih usluga jer ove usluge upravo kao potrošač i korisnik tih usluga ona koristi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1748/18-2 od 11. listopada 2018.

KOMUNALNA USLUGA

(Čl. 30. st. 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom – Narodne novine br. 94/13)

Jedinicama lokalne samouprave je 1. veljače 2018. godine istekao rok za donošenje odluke o načinu pružanju javne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada iz čl. 30. st. 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

„Tome valja nadodati da je u međuvremenu, dana 25. svibnja 2017. donesena Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) koja je stupila na snagu 1. studenog 2017. pa kako je odredbom čl.179. stav. 5. ZOGO propisana obveza jedinice lokalne samouprave donijeti odluku iz čl. 30. stav. 7. (kao i odluku iz čl. 36. st. 3. istog Zakona) u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe iz čl. 29. stav. 10. istog Zakona što znači da je jedinicama lokalne samouprave tek 1. veljače 2018. istekao rok za donošenje odluke o načinu pružanja javne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada iz čl. 30. stav. 7. istog Zakona, to davatelji te javne usluge u periodu na koji se odnosi utužena tražbina nisu bili u obvezi donijeti cjenike u skladu s odredbom čl. 33. stav. 5. ZOGO već su naplatu ove usluge mogli vršiti prema cjenicima za komunalne usluge donesenim na temelju Zakona o komunalnom gospodarstvu i Zakona o otpadu (koji je prestao važiti stupanjem na snagu ZOGO) i odlukama o obvezatnom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1404/17-2 od 22. kolovoza 2018.

SKLAPANJE UGOVORA O USLUGAMA NA DALJINU PUTEM TELEFONA

(Čl. 66.a Zakona o zaštiti potrošača -Narodne novine br. 41/14., 110/15.)

Sud je dužan tijekom postupka utvrditi reprodukcijom audio snimke da li je između stranaka sklopljen ugovor na daljinu sukladno odredbama Općih uvjeta i Zakona o elektroničkim komunikacijama te da li su tuženici pružene predugovorne obavijesti sukladno Zakonu o zaštiti potrošača.

„Ocjenu neosnovanosti zahtjeva tužitelja prvostupanjski sud je utemeljio na utvrđenju da između stranaka nije zasnovan ugovorni odnos telefonskim putem 1. prosinca 2015. jer tužitelj nije dokazao da je tuženici dostavio pisanu obavijest iz čl. 57. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.: 41/14., 110/15., u daljnjem tekstu: ZZP) kojom je propisano da prije sklapanja ugovora na daljinu trgovac mora potrošača na jasan i razumljiv način obavijestiti o predugovornim obavijestima taksativno navedenim u st. 1. toč. 1. do toč. 20., te da navedena obavijest prema st. 8. citirane odredbe mora biti napisana na hrvatskom jeziku i na latiničnom pismu. Kako je odredbom čl. 66.a ZZP-a propisano da se ugovor o uslugama na daljinu smatra sklopljenim kad potrošač pisanu ponudu ili pisani pristanak pošalje trgovcu, a tužitelj nije dokazao da mu je tuženica dostavila pisanu ponudu odnosno pristanak, to je ukinuo platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi. Uzimajući u obzir navode tuženice iz prigovora u kojem tvrdi da prilikom ponude usluge putem telefona operateri tužitelja "nisu bili transparentni te se nisu izjasnili koja su prava i mogućnosti te usluge", a da je tužitelj radi utvrđenja da je ugovor na daljinu sklopljen na zakoniti način dostavio audio snimku, te da prvostupanjski sud u obrazloženju presude samo navodi da je reprodukcijom audio snimke utvrdio "da je djelatnica tužitelja telefonskim putem kontaktirala tuženicu u vezi ponude usluge koja je ranije ponuđena tuženici putem telefona", a da nije utvrdio da li je na taj način između stranaka sklopljen ugovor na daljinu sukladno čl. 4.2.7. Općih uvjeta tužitelja i ZEK-a i da li su tuženici pružene predugovorne obavijesti sukladno posebnom propisu kojim je uređena zaštita potrošača (čl. 66. st. 1. i st. 2. ZZP-a), to u prvostupanjskom postupku nisu utvrđeni a niti u pobijanoj presudi navedeni razlozi o odlučnim činjenicama za ocjenu osnovanosti zahtjeva.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2143/17-2 od 29. kolovoza 2018.

KORIŠTENJE PARKIRALIŠNOG PROSTORA

(Čl. 3. Pravilnika o znaku pristupačnosti – Narodne novine br. 79/08)

Vozila kojima se prevoze osobe sa invaliditetom sa istaknutim znakom pristupačnosti dopušteno je parkirati bez naplate isključivo na posebnim parkirališnim mjestima obilježenim za tu kategoriju vozača, a ukoliko se ista parkiraju na drugom parkirališnom mjestu tada znak pristupačnosti ne oslobađa takve osobe plaćanja naknade za parkiranje.

„Iz cjelovito iznesene normativne regulative, koju je prvostupanjski sud doduše propustio imati u vidu, jasno i nedvosmisleno proizlazi da vozila kojima se prevoze osobe sa

invaliditetom koji status potvrđuje znak pristupačnosti, mogu parkirati bez naplate isključivo na posebnim parkirališnim mjestima predviđenim i obilježenim za navedenu kategoriju vozača, a ukoliko koriste drugo parkirališno mjesto to ih znak pristupačnosti ne oslobađa obveze plaćanje naknade za parkiranje (kupovine parkirne karte). Obzirom da je tužena predmetne zgrade koristila parkirališni prostor koji nije namijenjen za parkiranje vozila kojima se prevoze osobe sa invaliditetom i da nije kupila parkirnu kartu to se sukladno odredbi čl.8.stav.2. Odluke o uvođenju naplate parkiranja vozila na parkiralištima Grada K. uzima da je preuzela dnevnu kartu pa je osnovano obvezana podmiriti istu, a što tužena ustrajanjem na stajalištu da je slobodna bez naplate parkirati vozila i na mjestu koje nije obilježeno za vozila kojima se prevoze invalidne osobe nije dovela u sumnju slijedom čega je njezinu žalbu u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u dijelu kojim je obvezana tužitelju isplatiti iznos od 102,00 kn sa zateznom kamatom tekućom od 9. ožujka 2013. do isplate, pozivom na odredbu čl.368.stav.1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1569/17-2 od 8. kolovoza 2018.

POBIJANJE DUŽNIKOVIH PRAVNIH RADNJI

(Čl. 66. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Ukoliko su stranke nakon primitka tužbe radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji sporazumno raskinule darovni ugovor u odnosu na koji tužitelj traži da se utvrdi da gubi učinak prema njemu u dijelu u kojem je potrebno da se ispuni njegovo novčano potraživanje, smatra se da su tuženici udovoljili tužbenom zahtjevu.

„Suprotno žalbenim tvrdnjama i po ocjeni ovoga suda pravilno je sud zaključio da su u konkretnom slučaju tuženici u obvezi tužitelju naknaditi parnične troškove primjenom odredbe čl. 158. st. 1. ZPP-a. Kako nije sporno da je darovni ugovor između tuženika raskinut nakon primitka tužbe u ovom predmetu, te je tužitelj odmah nakon saznanja za tu činjenicu povukao tužbu, tuženici su u obvezi naknaditi tužitelju parnične troškove. Naime, tužbeni zahtjev tužitelj je podnio radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji temeljem odredbe čl. 66. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, dalje: ZOO), a stranke su nakon primitka tužbe sporazumno raskinule darovni ugovor, koji je bio predmet tužbenog zahtjeva, čime je darovana nekretnina ponovno postala vlasništvo tuženice E. N. koja je dužnica tužitelja, zbog čega ona ponovno ima imovinu iz koje se tužitelj može naplatiti, pa po ocjeni ovoga suda treba smatrati da su tuženici udovoljili tužbenom zahtjevu. Kako je tužitelj odmah nakon saznanja za raskid darovnog ugovora povukao tužbu, tuženici su mu u obvezi platiti parnične troškove koje je on imao u ovom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-314/17-2 od 4. prosinca 2017.

POBIJANJE DUŽNIKOVE PRAVNE RADNJE

(Čl. 331.b Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01,117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Sud nije ovlašten donijeti presudu zbog ogluhe temeljem tužbenog zahtijeva kojim se pobija dužnikova pravna radnja – ugovor o darovanju samo u odnosu na obdarenika, jer su darovatelj i obdarenik jedinstveni suparničari.

„Po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je počinio bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. toč. 5. ZPP-a, dakle, usvojio je tužbeni zahtjev presudom zbog ogluhe iako za to nije bilo zakonske osnove. Naime, u pravu je 3. tuženica H. B. kada tvrdi da se tužbeni zahtjev u odnosu na nju nije mogao usvojiti, a da se istovremeno ne usvoji i u odnosu na 1. tuženika O. V. koji je darovatelj i dužnik tužitelja kao vjerovnika, jer da su ona i 1. tuženik O.V. kao stranke obvezno-pravnog odnosa koji je nastao Ugovorom o darovanju jedinstveni suparničari u odnosu na koje je moguće donijeti samo jednaku odluku. S obzirom na navedeno nije bilo osnova da se presuda zbog ogluhe donese samo u odnosu na 3. tuženicu H. B., odnosno nisu bili kod ovakve tužbe ispunjeni zakonom propisani razlozi za usvajanje tužbenog zahtjeva u odnosu na 3. tuženicu H. B. presudom zbog ogluhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2311/17-2 od 8. svibnja 2018.

POBIJANJE DUŽNIKOVIH PRAVNIH RADNJI

(Čl. 66., 67. i 70. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.)

Vjerovnik je ovlašten tužbom radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji tražiti utvrđenje da izjava o odricanju od nasljedstva koju je dužnik dao u ostavinskom postupku gubi učinak prema njemu u dijelu u kojem je to potrebno za ispunjenje njegove tražbine koju ima prema dužniku.

„Zaključak je prvostupanjskog suda da su se ispunile sve pretpostavke za utvrđenje da izjava o odricanju od nasljedstva gubi pravni učinak prema tužitelju za iznos potraživanja kojeg tužitelj ima prema 1. tuženiku Ž. V. jer da je u trenutku davanja izjave 1. tuženik Ž. V. znao da ima dug prema tužitelju i da nema imovine iz koje bi se taj dug mogao podmiriti, te da je 2. tuženica Lj. V. znala za dugove 1. tuženika Ž. V. prema tužitelju jer tako to proizlazi iz iskaza 1. tuženika Ž. V. i svjedokinje M. V.. Kako bi u situaciji da se nije odrekao nasljedstva naslijedio 1/3 ostavinske imovine, a među kojom ostavinskom imovinom se nalaze i nekretnine obuhvaćene tužbom, to da je na taj način oštetio svoga vjerovnika, odnosno tužitelja. Primjenu materijalnog prava kako ga je primijenio prvostupanjski sud u cijelosti prihvaća i ovaj sud pa stoga neće dodatno obrazlagati svoju odluku primjenom odredbe čl. 375. st. 5. ZPP-a u odnosu na ispunjenje pretpostavki za usvajanje tužbenog zahtjeva na pobijanje dužnikovih pravnih radnji. U cijelosti prihvaća stav prvostupanjskog suda u pogledu prigovora tuženika u odnosu na suvlasnički omjer koji bi naslijedio 1. tuženik Ž. V. da se nije

odrekao nasljedstva, a bez obzira na to je li objekt na nekretnini legaliziran ili ne, svaka nekretnina ima svoju prometnu vrijednost.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-129/17-2 od 3. listopada 2017.

POBIJANJE DUŽNIKOVIH PRAVNIH RADNJI

(Čl. 71. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11.)

Kada vjerovnik pobija ugovor o darovanju koji je zaključio njegov dužnik, tada se rok za podnošenje tužbe računa od trenutka kada je poduzet posljednji akt kojim se radnja dužnika okončava, a kod ugovora o darovanju posljednji akt kojim se okončala radnja darovanja nekretnina je upis prava vlasništva u zemljišnim knjigama na obdarenicu.

„U odnosu na zahtjev tužitelja za pobijanje pravnih radnji tuženika sporan je u ovom postupku bio prekluzivni rok iz čl. 71. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11. – dalje: ZOO) u kojem su tužitelji mogli podnijeti tužbu za pobijanje tih pravnih radnji tuženika. S obzirom da se radi o ugovoru o darovanju, dakle besplatnom raspolaganju, prekluzivni rok za podnošenje takve tužbe je tri godine a koji rok se računa od dana kada je poduzeta pravna radnja koja se pobija odnosno od dana kada je trebalo poduzeti propuštenu radnju. U konkretnom slučaju radi se o ugovorima o darovanju od 23. studenog 2011. godine u odnosu na čkbr. ___/16 odnosno o ugovoru o darovanju od 4. prosinca 2014. godine u odnosu na čkbr. ___/1 sve k.o. P.. Prvostupanjski sud je pri tome otklonio prigovor prekluzije koji su izjavili tuženici, jer je utvrdio da se rok za podnošenje takve tužbe računa od trenutka kada je poduzet posljednji akt kojim se ta radnja okončava, a koji stav je iznio i Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 3. srpnja 2014. godine broj U-III/5050/2011. U konkretnom slučaju posljednji akt kojim se okončala radnja darovanja predmetnih nekretnina je upis prava vlasništva na tuženu M. Š. u zemljišnim knjigama.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2991/16-2 od 5. listopada 2017.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Bivši bračni drugovi u jednakim dijelovima odgovaraju za obveze bračne stečevine, pa kada jedan bračni drug otplaćuje kredit temeljem kojeg je za vrijeme bračne zajednice kupljen stan koji predstavlja bračnu stečevinu, tada isti ima pravo potraživati od drugog bračnog druga polovicu isplaćenog iznosa kredita.

„U žalbi navodi da između parničnih stranaka nije sporno da je bračna zajednica trajala od 1999. do 15. studenog 2009., da je kredit podignut, odnosno realiziran za vrijeme trajanja bračne zajednice (2004.) i da je sredstvima kredita kupljen stan koji je bračna stečevina u kojoj je udio svakog od njih ½ dijela, te da od prestanka bračne zajednice kredit otplaćuje

isključivo on sa svojim sredstvima. Na taj je način kod tuženice došlo do stjecanja bez osnove, jer je suvlasnica stana u ½ dijela, a ne otplaćuje kredit (kojim kreditom je kupljen stan). U ovom slučaju stranke su u jednakim dijelovima suvlasnici predmetne nekretnine, koja je kupljena sredstvima kredita, pa prema tome u jednakim dijelovima odgovaraju i za obveze bračne stečevine. Ističe da on nikada nije osporio tuženici pravo na ½ dijela nekretnine, niti je ona tvrdila da nije suvlasnica u ½ dijela. Kako su stranke suvlasnici nekretnine svaki u ½ dijela, to iste odgovaraju i za obveze koje proizlaze iz nekretnine, konkretno za obveze otplate kredita, kojim je nekretnina kupljena. Kako je u utuženom razdoblju isključivo tužitelj plaćao rate kredita, to on prema pravilima o stjecanju bez osnove ima pravo na povrat isplaćenih rata kredita. Ovaj sud prihvaća utvrđeno činjenično stanje. Međutim, zaključak je ovog suda da je na utvrđeno činjenično stanje materijalno pravo pogrešno primijenjeno. Stav je ovog suda da je na strani tuženice došlo do stjecanja bez osnove, jer je postala suvlasnica stana koji je kupljen sredstvima kredita, a kredit je u spornom razdoblju otplaćivao tužitelj svojim sredstvima. Slijedom navedenog ovaj sud zaključuje da tužitelj osnovano potražuje utuženi iznos (s obzirom na pregled prometa po kreditu sa listova 136-151 spisa), a sve sukladno čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine Republike Hrvatske broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15). Zbog navedenog tuženica je u obvezi isplatiti tužitelju utuženih 14.894,78 kn.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-201/18-3 od 10. rujna 2018.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 1117. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 35/05, 41/08 i 63/08)

Ukoliko je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukinuta pravomoćna presuda ne temelju koje je tuženiku izvršena isplata, tada tužiteljica ima pravo na povrat isplaćenih novčanih sredstava jer je otpala osnova za isplatu.

„Polazeći od činjeničnog osnova predmetne tužbe kojom tužiteljica potražuje povrat isplaćenog temeljem ukinute sudske presude, od odredbe čl. 1117. stav. 1. Zakona o obveznim odnosima (dalje:ZOO - NN 35/05, 41/08 i 63/08) kojom je određeno kada se može zadržati primljeno iako su ispunjene pretpostavke za vraćanje stečenog bez osnova (u slučaju neosnovano plaćenih iznosa na ime naknade štete zbog ozljeda tijela i narušenje zdravlja ako je isplata izvršena poštenom stjecatelju) te od stav.2. citirane odredbe koja propisuje da se stjecatelj smatra poštenim do trenutka dostave odluke o prihvaćanju izvanrednog pravnog lijeka (u konkretnom slučaju – revizije) i dužan je vratiti primljeno na osnovi koja je otpala s kamatom od trenutka kada je postao nepošten pa kako je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukinuta pravomoćna presuda na osnovu koje je predniku tuženih izvršena sada utužena isplata to prvostupanjski sud zaključuje da je otpala osnova za isplatu pa je obvezao tuženike kao nasljednike na povrat njihovom predniku isplaćenog novčanog iznosa sa zateznom kamatom tekućom od dana kada je punomoćnik prednika tuženika primio rješenje Vrhovnog suda broj Rev-___/11 od 30.11.2011. (02.03.2012.) od kojeg trenutka se stjecatelj smatra nepoštenim.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2119/17-2 od 11. prosinca 2017.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, broj 35/05)

Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe smatra se zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove.

„Osnovna posljedica ništetnosti ugovora prema čl. 323. st. 1. ZOO-a je ta da je svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. U ovom slučaju posljedica ništetnosti ugovorne odredbe je vraćanje drugoj strani primljenog na temelju ništetne odredbe jer je došlo do povrede propisa zaštite potrošača pa je pravni stav ovog suda da se zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove (čl. 1111. ZOO). Prema odredbi čl. 138a. ZZP/07 odluka kojom sud usvaja tužbeni zahtjev povodom kolektivne tužbe za zaštitu potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem banke, tj. u ovom slučaju tuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1934/17-2 od 7. lipnja 2018.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Tužitelj ima pravo na povrat svih iznosa koji su mu naplaćeni u ovršnom postupku temeljem poreznog rješenja ukoliko je isto naknadno poništeno, bez obzira što je kasnije doneseno drugo porezno rješenje kojim je tužitelju razrezan porez u istom iznosu kao i prvim (poništenim) poreznim rješenjem.

„Tuženica je sporne iznose stekla upravo obzirom na osnovu koja je kasnije otpala jer je u trenutku stjecanja to stjecanje bilo na osnovi prvog poreznog rješenja, no kako je to porezno rješenje poništeno nakon stjecanja, pravna osnova stjecanja je otpala. Stoga tužitelju na temelju čl. 1111. st. 1. i 3. ZOO-a pripada vraćanje onoga što je tuženica stekla obzirom na osnovu koja je kasnije otpala, a radi se upravo o utuženom iznosu. Na to pravo ne utječe činjenica što je nakon poništenja prvog poreznog rješenja doneseno drugo porezno rješenje kojim je tužitelju razrezan porez u istom iznosu kao i prvim poreznim rješenjem. To drugo rješenje predstavlja zasebnu pravnu osnovu i tuženica je, ako je njezina tražbina prema tužitelju po tom drugom poreznom rješenju dospjela, mogla tijekom postupka tu svoju tražbinu tužitelju staviti u prijeboj što, međutim, nije učinila. Zbog iznesenih razloga tužitelju pripada pravo na povrat svih iznosa koji su mu po osnovi prvog, poništenog poreznog rješenja

naplaćeni u ovršnom postupku pa je žalba tuženice protiv dijela prvostupanjske presude kojim joj je naloženo da tužitelju plati iznos od 8.275,57 kn sa pripadajućim zateznim kamatama tekućim od 22. listopada 2015. godine do isplate odbijena kao neosnovana temeljem čl. 368. st. 1. ZPP-a i taj dio prvostupanjske presude je potvrđen.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-883/17-2 od 1. veljače 2018.

STJECANJE BEZ OSNOVE

(Čl. 210. Zakona o obveznim odnosima - Narodne Novine br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01.)

Ulaganjem izvršenim u građevinu izgrađenu na pomorskom dobru ne može se povećati imovina tuženice.

„Dakle, da bi se radilo o primjeni instituta stjecanja bez osnove moraju biti ispunjene pretpostavke i to - povećanje imovine na strani tuženice, umanjnje imovine na strani tužitelja, postojanje uzročne veze između povećanja i umanjenja imovine, nepostojanje osnove u nekom pravnom poslu i sl. npr. odluci suda, zakonu i sl. i ne smije se raditi o štetnoj radnji jer u tom slučaju postoji odgovornost za štetu. Tužitelj nije osporio niti navode tuženice da je ulaganje izvršeno u građevinu koja je izgrađena na pomorskom dobru koje nije (i ne može biti) u vlasništvu tuženice radi čega ulaganjem nije niti povećana imovina tuženice, pa se dodatno i iz tog razloga ne može raditi o ostvarenim pretpostavkama za isplatu s osnova stjecanja bez osnove.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-156/18-2 od 6. veljače 2018.

ODGOVORNOST VIŠE OSIGURATELJA

(Čl. 414. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08 125/11 i 78/15)

Kada za štetu uzrokovanu trećim osobama uporabom motornog vozila odgovaraju dva osiguratelja, tada oni zajedno odgovaraju do iznosa limita osiguranja koji je propisan za jednu policu osiguranja od automobilske odgovornosti po štetnom događaju.

„I po ocjeni ovoga suda, u situaciji kada za štetu uzrokovanu trećim osobama uporabom motornog vozila odgovaraju dva osiguratelja, oni odgovaraju do iznosa osigurateljnog pokrića koje je bilo propisano u vrijeme štetnog događaja, dakle u konkretnom slučaju do 1.000.000,00 dinara. Kako je u toku postupka utvrđeno da je isplatom od strane C. osiguranja d.d. tužitelju isplaćen iznos naknade štete i preko osigurateljnog pokrića od 1.000.000,00 dinara, a koje je vrijedilo u vrijeme štetnog događaja prema Odluci SIV-a SFRJ („Službeni list“ broj 18/90), i po ocjeni ovoga suda time je prestala i obveza tuženika kao drugog solidarnog dužnika prema tužitelju. Naime, svaki dužnik solidarne obveze odgovara

vjerovniku za cijelu obvezu sve dok ona ne bude potpuno ispunjena, ali kad jedan dužnik ispuni obvezu, ona prestaje i svi ostali dužnici oslobađaju se svoje obveze. Takav stav jasno je izražen u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 3. studenoga 2015. godine broj Revx-644/13-2. Osim toga, po ocjeni ovoga suda, u situaciji kada za štetu odgovaraju dva različita osiguratelja oni solidarno odgovaraju do visine limita osiguranja po jednom štetnom događaju te ne dolazi u obzir naknada štete prema zbroju osiguranih svota za oba motorna vozila, već i jedan i drugi odgovaraju zajedno do limita osiguranja koji je propisan za jednu policu osiguranja od automobilske odgovornosti po štetnom događaju, a koji stav je izražen i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-854/11-2 od 7. veljače 2017. godine. Kako u konkretnom slučaju odgovaraju dva osiguratelja, limiti osigurateljnog pokrića po njihovim policama se ne zbrajaju, već i jedan i drugi osiguratelj odgovaraju do limita osiguranja koji je propisan za jednu policu osiguranja, dakle u konkretnom slučaju do iznosa od 1.000.000,00 dinara. Prema tome, i po ocjeni ovoga suda, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je isplatom iznosa od strane C. osiguranja d.d. tužitelju za naknadu štete, koji premašuje limit po polici osiguranja u vrijeme štetnog događaja od 1.000.000,00 dinara, prestala i obveza tuženika prema tužitelju, zbog čega je pravilno primijenjeno materijalno pravo iz čl. 414. ZOO-a kada je prvostupanjski sud tužbeni zahtjev tužitelju u cijelosti odbio.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1740/18-2 od 4. listopada 2018.

ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA ZADUŽENIH ZA ODRŽAVANJE DRŽAVNIH CESTA

(Čl. 94. st. 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama - „Narodne novine“ broj 54/96)

Pravna osoba zadužena za održavanje državnih cesta nije dužna postaviti ogradu uz državnu cestu koja bi onemogućila pristup životinja na tu cestu, jer ta obveza postoji samo kod održavanja autocesta.

„U odnosu na odgovornost 2. tuženika H. c. d.o.o. (u uvodu presude pogrešno naznačen kao H. c. d.d.) sud utvrđuje da ta pravna osoba, koja je zadužena za održavanje državnih cesta i za sigurno prometovanje po njima, odgovara za štetu po osnovi krivnje. U konkretnom slučaju sud utvrđuje da tužitelj nije dokazao da mu je šteta nastala zbog postupanja ili nepostupanja H. c. d.o.o., odnosno da bi postojala pravno relevantna uzročna veza između štetne radnje i nastale posljedice (u konkretnom slučaju da je domaća životinja – krava stupila na kolnik na mjestu prometne nezgode uslijed propusta tog tuženika). Zaključak je suda prvog stupnja da je prema odredbi čl. 94. st. 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj 54/96) vlasnik stoke dužan vršiti nadzor kretanja stoke po kolniku državne ceste iz čega sud izvodi zaključak da se od organizacije nadležne za održavanje ceste ne može zahtijevati da u svakom trenutku bude na svakoj dionici ceste i da odmah uoči i otkloni prepreke na cesti pa tako i domaće životinje, jer je to dužan učiniti vlasnik stoke. Obzirom da se nezgoda dogodila na državnoj cesti, prema odredbama Zakona o javnim cestama, po utvrđenju suda, tuženik H. c. d.o.o. nisu bile dužne postaviti ogradu koja bi onemogućila pristup životinje na cestu, jer

takva obveza postoji samo kada su u pitanju autoceste. Sud utvrđuje da na strani tuženika H. c. d.o.o. ne postoji propust niti prema Zakonu o sigurnosti prometa na cestama niti prema Zakonu o javnim cestama, odnosno Pravilniku o održavanju i zaštiti javnih cesta. Sud je također utvrdio činjenicu da je prije mjesta nezgode uz cestu bio postavljen prometni znak „životinje na cesti“ pa je po ocjeni suda postavljanje znaka bilo jedino realno što je u konkretnoj situaciji tuženik H. c. d.o.o. mogao poduzeti, dakle upozoriti sve sudionike u prometu na mogućnost pojave životinja na cesti, iz kojeg razloga su vozači bili dužni prilagoditi upravljanje vozilom prema postavljenoj prometnoj signalizaciji i uvjetima na kolniku. Iz tih razloga sud odbija tužbeni zahtjev i u odnosu na 2. tuženika H. c. d.o.o.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2208/17-2 od 22. prosinca 2017.

ODGOVORNOST LOVAČKOG DRUŠTVA

(Čl. 1064. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Na odgovornost lovačkog društva ne primjenjuju se odredbe Zakona o cestama.

„I po ocjeni ovoga suda pravilan je pravni stav suda prvog stupnja da se na odgovornost tuženika kao lovačkog društva ne primjenjuju odredbe Zakona o cestama, jer se odredbe tog Zakona primjenjuju samo na eventualnu krivnju osoba koje upravljaju javnom cestom, a ne i na odgovornost osoba koje upravljaju lovištem. I po ocjeni ovoga suda pravilno je sud prvog stupnja kao materijalno pravo primijenio ZOO i to odredbe o odgovornosti za štetu od opasne stvari jer je srneća divljač opasna stvar te za štetu koju ona počini po pravilnom pravnom stavu suda prvog stupnja odgovara ovlaštenik prava lova na području na kojem se dogodio štetni događaj na temelju odredbe čl.1064. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-189/17-3 od 2. listopada 2018.

OPASNA STVAR

(Čl. 1064. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Krovište kuće izvedeno protivno pravilima struke s obzirom na područje na kojem se nekretnina nalazi predstavlja opasnu stvar.

„Naime, i po ocjeni ovoga suda krovište na kući tužene je u konkretnom slučaju predstavljalo opasnu stvar. Prema odredbi čl. 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13) građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da opterećenja koja na nju mogu djelovati tijekom građenja i uporabe ne mogu dovesti do rušenja cijele građevine ili nekog njezinog dijela, velikih deformacija u stupnju koji nije prihvatljiv, oštećenja na drugim dijelovima građevine, instalacijama ili ugrađenoj opremi kao rezultat velike deformacije nosive konstrukcije i

oštećenja kao rezultat nekog događaja u mjeri koja je nerazmjerna izvornom uzroku. U konkretnom slučaju iz nalaza i mišljenja građevinskog vještaka, kojeg je pravilno prihvatio prvostupanjski sud kao argumentiran i vjerodostojan, proizlazi da je krovište kuće tužene izvedeno protivno pravilima struke s obzirom na područje na kojem se nekretnina nalazi. Naime, na tom dijelu opće je poznato da znaju puhati jaki vjetrovi i to posebno bura, zbog čega se u takvim predjelima krovište ne smije graditi na način da se isto učvršćuje čavlima, već je takvo krovište potrebno učvršćivati vijcima. U slučaju tužene nedvojbeno je utvrđeno da je njezino krovište učvršćeno čavlima i po ocjeni građevinskog vještaka to je isključivi razlog što je došlo do rušenja krovišta na kući tužene i razlog ne leži u jakoj buri, kako želi prikazati tužena, već u nepravilnoj izvedbi krovišta na njezinoj kući. Dakle, kuća tužene je sagrađena suprotno odredbi čl. 9. Zakona o gradnji i po ocjeni ovoga suda kada je u predjelu gdje je općepoznato da u nekim dijelovima godine pušu izuzetno jaki vjetrovi sjevernog smjera, krovište koje je sagrađeno na način da su njegovi dijelovi učvršćeni čavlima, a ne vijcima, što bi predstavljalo pravilno učvršćivanje krovišta u takvom predjelu, predstavlja opasnu stvar u trenucima kada ti jaki vjetrovi pušu. Kako je upravo do pada krovišta došlo u trenutku kada je na tom području puhala jaka bura, a isključivi razlog pada krovišta je u njegovoj nepravilnoj gradnji, odnosno učvršćivanju krovišta čavlima, takvo krovište predstavlja opasnu stvar i tužena kao vlasnica te opasne stvari odgovara za štetu koja je trećim osobama nastala u vezi te opasne stvari, a kako to propisuje odredba čl. 1064. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje u tekstu: ZOO).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1858/17-2 od 13. travnja 2018.

OPASNA STVAR

(Čl. 174. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Tuženik koji je temeljem ugovora bio dužan održavati dizalo, a nije imalac niti vlasnik dizala kao opasne stvari, odgovara po načelu krivnje.

„Ovdje samo treba dodati da tuženik ne odgovara po načelu objektivne odgovornosti, kako to tužitelj očito pogrešno smatra, jer nije imalac odnosno vlasnik dizala (čl. 174. st. 1. ZOO-a) kao opasne stvari, već odgovara po načelu krivnje (čl. 154. st. 1. ZOO-a), pa kako je dokazao da je svoje ugovorne obveze uredno izvršavao, jer je prije štetnog događaja uredno izvršio mjesečni servis dizala, a od servisa do štetnog događaja ga nitko od korisnika nije zvao radi prijave kvara ili neispravnosti dizala, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da tuženik nije kriv za nastanak štetnog događaja. Tuženik, sukladno ugovorom preuzetim obvezama, mora isključiti dizalo iz pogona jedino zbog nedostataka koji su opasni za život i zdravlje korisnika, a takve nedostatke prilikom redovnog servisa dizala nije utvrdio, dok mu od dana servisa do dana štetnog događaja nitko takve nedostatke nije prijavio.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalne služba u Koprivnici, Gž-165/18-2 od 20. veljače 2018.

OPASNA STVAR

(Čl. 1067. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08)

Dalekovod pod naponom je opasna stvar.

„Suprotno žalbenim navodima prvotuzenika i drugotuzenika prvostupanjski sud je pravilno utvrdio solidarnu odgovornost oba tuženika za nastali štetni događaj, ali se pogrešno pozvao na odredbu čl. 1066. ZOO-a. Naime, nesporno je utvrđeno da je prvotuzenik vlasnik dalekovoda kojeg je povjerio drugotuzeniku na upravljanje u smislu čl. 15. i 15. Zakona o tržištu električne energije ("Narodne novine" broj 177/04. i 76/07.), pa u ovom konkretnom slučaju postoji njegova odgovornost kao vlasnika opasne stvari jer po ocjeni ovog suda dalekovod koji je pod naponom predstavlja opasnu stvar. Kako je utvrđeno postojanje uzročno-posljedične veze između opasne stvari i nastalog štetnog događaja, da nastala šteta potječe od opasne stvari, a tijekom postupka tuženici nisu uspjeli dokazati da se u smislu odredbe čl. 1067. ZOO-a oslobađaju od odgovornosti (vjetar nije nepredvidiva okolnost, pa se udari vjetra na predjelu M. gdje je nastao štetni događaj ne mogu smatrati višom silom), to za tu štetu uz drugotuzenika kao osobu kojoj je vlasnik povjerio opasnu stvar na upravljanje, u smislu čl. 1064. ZOO-a odgovara i vlasnik opasne stvari, pa se i njihova solidarna odgovornost temelji na citiranoj zakonskoj odredbi.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1867/17-2 od 26. travnja 2018.

OPASNA STVAR

(Čl. 1067. st. 3. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Električni stup predstavlja opasnu stvar.

„Neosnovanim je ocijenjen i žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava jer je prvostupanjski sud pravilno prosuđivao odgovornost tuženika za naknadu štete primjenom čl.1067. st.3. ZOO-a budući je pravilno utvrdio da je predmetni stup opasna stvar. ZOO doduše ne određuje pojam opasne stvari, međutim u iskristaliziranoj pravnoj teoriji i sudskoj praksi (npr. presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-190/07-2 od 27. ožujka 2007.) zauzeto je stajalište da su opasne stvari one koje po svojoj namjeni, osobinama, položaju, mjestu i načinu uporabe ili na drugi način čine povećanu opasnost štete za okolinu, pa ih se mora nadgledati i upotrebljavati s povećanom pozornošću. Odredbom čl.1067. st.2. ZOO-a određeno je da se vlasnik opasne stvari oslobađa odgovornosti i ako dokaže da je šteta nastala isključivo radnjom oštećenika ili treće osobe koju on nije mogao predvidjeti i čije posljedice nije mogao ni izbjeći ni otkloniti. U konkretnom slučaju premetni stup izgrađen je u naseljenom mjestu (svega 20 m od prve kuće, na livadi) kojem postavljanjem fizičke zaštite tuženik nije onemogućio pristup i penjanje po istom pa tako i mlađoj djeci za koju je igra penjanjem na sve što im je dostupno uobičajena i zbog čega je mogao predvidjeti da će se djeca penjati po stupu sve do njegovog vrha gdje su neizolirani električni vodovi visokog

napona i stoga ugrožena od struje visokog napona. Pri tome činjenica da li se tužiteljica popela do samog vrha stupa visine 9 m na kojem dijelu su neizolirani vodiči kako to utvrđuje prvostupanjski sud ili prema mišljenju vještaka, na razinu nešto višu od 2 m na kojem dijelu su uslijed kiše koja je padala puzne staze na izolaciji VN kablova maksimalno aktivne i uslijed čega je dodira lijevom rukom jednog kabela puzna staza sa površine izolacije prenijela po ionizirajućem kanalu preskok struje na ruku tužiteljice kratkog trajanja ali višestruko jače struje nego što je prenosi sama puzna staza, što je zbog napona 10000 V dovelo do zatvaranja strujnog kruga od ruke preko lijeve noge i djelomično preko podlaktice na uzemljenu čelično rešetkastu konstrukciju stupa, nije niti činjenica koja bi bila odlučna za drugačiju kvalifikaciju predmetnog stupa.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1482/18-2 od 5. rujna 2018.

ODGOVORNOST ZA OPASNU DJELATNOST

(Čl. 1064. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05, 41/08 i 78/15)

Košnja trave u uvjetima jakog vjetra uz pušenje cigarete predstavlja opasnu radnju.

„Ocjenom nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za požare i eksplozije M. R. prvostupanjski sud je utvrdio da je uzrok požara opušak cigarete koji je M. V. pao u suhu travu i tinjao te uz jači vjetar koji je puhao izazvao požar koji se nekontrolirano proširio na tužiteljevu nekretninu. Tužiteljeve tvrdnje da je do požara došlo zbog paljenja biljnog otpada prvostupanjski sud nije prihvatio, ocjenjujući da to tužitelj nije dokazao, kao što nije dokazao niti da bi postojalo ognjište na nekretnini na kojoj su radili. Po ocjeni prvostupanjskog suda košnja trave u uvjetima jakog vjetra uz pušenje predstavlja opasne radnje u smislu čl. 1064. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05, 41/08 i 78/15 – dalje u tekstu: ZOO). Ocjenjeno je da su M. V. i Đ. Č. za tuženike M. P. i I. P. obavljali poslove sadnje oraha i čišćenja korova na nekretnini temeljem usmenog ugovora o djelu (čl. 591. ZOO-a). Zbog toga da je I. P. kao naručitelj imao pravo nadzirati obavljanje tih poslova i davati upute kako to odgovara naravi posla u smislu čl. 593. ZOO-a, a M. P. da se suglasila da I. P. samostalno organizira posao i nadzire njegovo obavljanje. „

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-456/17-2 od 16. listopada 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1045. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“, br. 35/05 i 41/08 125/11 i 78/15)

Pravna osoba zadužena za održavanje državne ceste odgovara za štetu koja je nastala tužitelju zbog toga što stijene koje se nalaze uz desni rub prometnice nije osigurala žičanim mrežama kako bi spriječila odron kamenja sa stijena.

„I po ocjeni ovoga suda tuženik je odgovoran za nastanak štete koju trpi tužitelj jer je ta šteta nastala zbog propusta u održavanju državne ceste D __, G.-O., a koju cestu po zakonu održava upravo tuženik, a koji propust tuženika se ogleda u činjenici da stijene koje se nalaze uz desni rub prometnice nije osigurao žičanim mrežama kako bi spriječio eventualni odron kamenja sa tih stijena. Kako je i po ocjeni ovog suda prvostupanjski sud na pravilan način iz provedenih dokaza utvrdio da je uzrok nastanka štetnog događaja upravo odron kamenja u trenutku kada je tužitelj prolazio svojim vozilom kraj tog mjesta, tuženik je odgovoran za nastanak štete koju tužitelj trpi i inzistiranje tuženika da je šteta nastala na način da je tužitelj naletio na odron zbog neprimjerene brzine ni na koji način od strane tuženika nije dokazao u ovom postupku, već upravo suprotno, iz provedenih dokaza proizlazi da je šteta nastala zbog odrona kamenja u trenutku prolaska tužitelja, zbog čega je došlo do destabiliziranja njegovog vozila, što je za krajnju posljedicu imalo udarac automobila u stijenu sa desne strane prometnice. Zbog toga i po ocjeni ovog suda tuženik odgovara tužitelju za štetu temeljem odredbe čl. 1045. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-476/18-2 od 20. travnja 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1086. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Ukoliko je visina štete utvrđena kaznenom presudom, tada zatezna kamata na tako utvrđenu visinu imovinske nenovčane štete teče od dana presuđenja u kaznenom predmetu.

„Odredbom čl. 1086. ZOO-a je propisano da se obveza naknade štete smatra dospjelom u trenutku nastanka štete. Međutim, visina predmetne štete je utvrđena gore navedenom kaznenom presudom i tek tada je postala poznata visina štete te zatezne kamate na tako utvrđenu visinu imovinske nenovčane štete teku od dana presuđenja u kaznenom predmetu, a što je bilo dana 3. srpnja 2014. godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1323/17-2 od 26. lipnja 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 3. st. 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu - „Narodne novine“ broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11 i 90/11)

Ukoliko su meteorolozi najavljivali pad snijega na određenom području, tada činjenica što je na tom području pala neuobičajeno obilna količina snijega ne predstavlja iznenađan i nepredvidiv događaj.

„Prvostupanjski sud smatra da je za štetu koju je tužitelj pretrpio padom na zaleđenom nogostupu odgovoran tuženik sukladno odredbi čl. 2. st. 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11 i 90/11 – dalje: ZKG) prema kojoj jedinice lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalnu djelatnost moraju osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti. Prema odredbi čl. 3. st. 1. t. 6. ZKG-a, komunalne djelatnosti su, između ostalog, održavanje javnih površina, a prema odredbi čl. 3. st. 7. ZKG-a, pod održavanjem javnih površina se naročito podrazumijeva, između ostalog, održavanje pješačkih staza. Tuženik, nadalje odgovara za štetu koju tužitelj trpi i na temelju odredbe 1045. u svezi s odredbom čl. 1049. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje u tekstu: ZOO) kao i temeljem čl. 1063. ZOO-a. Utvrđeno je da tužitelj nije doprinio nastanku štetnog događaja. Prvostupanjski sud je također utvrdio da se u predmetnom slučaju ne radi o iznenadnom i nepredviđenom događaju, odnosno o višoj sili, jer su meteorolozi najavljivali pad snijega u S. te je tuženik znao i morao znati da će u S. pasti neuobičajeno obilna količina snijega.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2653/16-2 od 5. veljače 2018.

UTVRĐIVANJE RADNE SPOSOBNOSTI

(Čl. 99. st. 2. Kaznenog zakona - Narodne novine br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15)

Dio izreke kaznene presude u kojoj se navodi da je štetnik drugog tjelesno ozlijedio tako teško da je uslijed toga prouzročena trajna nesposobnost za rad ozlijeđenog i trajno i teško narušenje njegova zdravlja ne predstavlja činjenični opis kaznenog djela počinjenog na štetu tužitelja, nego pravnu kvalifikaciju kaznenog djela teške tjelesne ozljede pa je parnični sud dužan utvrditi u kojem omjeru i za koje poslove je tužitelju radna sposobnost smanjena.

„Kao i tijekom prvostupanjskog postupka tako i u najvećem dijelu žalbe tužitelj ukazuje na vezanost parničnog suda za pravomoćnu kaznenu presudu tvrdnjom da je kaznenom presudom Općinskog suda u S. broj IK-___/90 od 21. kolovoza 2007. (koja presuda nema obrazloženja jer su se sve stranke odrekle prava na podnošenje žalbe) utvrđeno da je kod tužitelja nastupila trajna nesposobnost za rad što sud u ovom parničnom postupku nije poštovao. Na ove žalbene navode valja reći da je parnični sud sukladno čl.12. st.3. mjerodavnog ZPP-a u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti učinioca vezan za pravomoćnu presudu krivičnog suda kojom se optuženik oglašava krivim, što kako to pravilno tužitelj ističe uključuje i činjenični opis tog kaznenog djela, no u konkretnom slučaju iz činjeničnog opisa kaznenog djela koje je počinjeno na štetu ovdje tužitelja jasno i nedvojbeno proizlazi da je kod tužitelja došlo do trajnog i teškog narušenja zdravlja uslijed kojeg je njegova radna sposobnost bitno i trajno smanjena. Dio izreke prvostupanjske presude u kojem se navodi „dakle drugog tjelesno ozlijedio tako teško da je uslijed toga prouzročena trajna nesposobnost za rad ozlijeđenog i trajno i teško narušenje njegovog zdravlja“ nije činjenični opis kaznenog djela počinjenog na štetu tužitelja već pravna kvalifikacija kaznenog djela teške tjelesne ozljede iz čl.99. st.2. KZ-a za koje kazneno djelo je Ž. V. pravomoćno

proglašen krivim. Prema tome pravomoćnom presudom kaznenog suda što se tiče tužitelja utvrđeno je da je njegova radna sposobnost bitno i trajno smanjena, a ne da je kod njega došlo do trajne nesposobnosti za rad, pa je prvostupanjski sud osnovano u ovom postupku utvrđivao u kojem omjeru i za koje poslove mu je radna sposobnost smanjena te je pravilno utvrdio temeljem provedenih vještačenja na koje ni tužitelj nije imao prigovore i primjedbe da je kod tužitelja došlo do trajnog smanjenja radne sposobnosti u omjeru od 35%.,,

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1521/18-2 od 26. rujna 2018.

NAKNADA IMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 44. st. 5. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu - „Narodne novine“, br. 151/05.)

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nema pravo potraživati od Hrvatskog ureda za osiguranje iznose koje je isplatio oštećenoj osobi na ime troškova liječenja.

„I po ocjeni ovoga suda, sukladno odredbi čl. 44. st. 5. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu tužitelj nema pravo potraživati od tuženika iznose koje je isplatio oštećenoj osobi na ime troškova liječenja, iako iz odredbe čl. 119., 126. i 127. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 85/06., 77/07., 111/07. i 35/08.) postoji pravo i obveza tužitelja da zahtijeva naknadu štete, a koja obuhvaća troškove za zdravstvene i druge usluge od osobe koja je prouzročila štetu, a isto tako i od osiguravajućih društava kod kojih je vozilo bilo osigurano. Naime, u konkretnom slučaju štetu je prouzročilo neosigurano vozilo pa se prema tome ne mogu primijeniti odredbe Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju s obzirom da iz odredbi tog Zakona je jasno vidljivo da tužitelj ima pravo naplatiti štetu koja se sastoji od troškova za zdravstvene usluge samo od onih osiguravajućih društava kod kojih je štetnik imao osigurano vozilo s kojim je prouzročio štetu osiguranicima tužitelja. Dakle, niti prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju tužitelj ne bi mogao utuženi iznos naplaćivati od Hrvatskog ureda za osiguranje, jer vozilo štetnika nije bilo osigurano kod tuženika, s obzirom da se radilo o neosiguranom vozilu. Osim toga, odredbe Zakona o obveznim osiguranjima u prometu predstavljaju lex specialis u odnosu na zahtjev tužitelja prema Hrvatskom uredu za osiguranje, odnosno Garancijskom fondu za štete nastale neosiguranim motornim vozilima, a koji Zakon u svojoj odredbi čl. 44. st. 5. izričito propisuje da tužitelj nema pravo na naknadu isplaćenih iznosa iz Garancijskog fonda.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2334/16-2 od 7. travnja 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 40. st. 3. Zakona o medijima - Narodne novine, broj: 59/04 i 84/11)

Zakon o medijima ne propisuje način na koji je tužitelj dužan glavnom uredniku i nakladniku dostaviti zahtjev za ispravak informacije.

„Tuženik inzistira da je zahtjev za ispravak informacije bilo nužno dostaviti prema pravilima o osobnoj dostavi (preporučenom pošiljkom), no takvi navodi nisu od bitnog značaja jer u žalbi tuženik izričito ne osporava utvrđenje prvostupanjskog suda da je tužitelj od tuženika zatražio objavu ispravku spornog članka zahtjevom od 27. veljače 2013. Tuženik, stoga, žalbom ne pobija pravilnost utvrđenja činjenice da mu je u roku dostavljen zahtjev za ispravak, pa je irelevantno na koji način mu je isti dostavljen, time da valja reći kako iz činjenice da Zakon o medijima (Narodne novine, broj: 59/04 i 84/11 – nastavno: ZM) u čl. 40. st. 3. propisuje samo da se zahtjev za ispravak podnosi u pisanoj formi, dok ne propisuje način njegova dostavljanja, proizlazi da je bitna činjenica uspješne dostave, a ne i načina dostave.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2036/16-9 od 7. prosinca 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 22. st. 2. Zakona o medijima - „Narodne novine“ broj 5/04, 84/11 i 81/13)

Smatra se da tužiteljica nije nakladniku uputila osobni zahtjev za objavu ispravka informacije, ukoliko je nakladniku dostavljen službeni dopis ureda državne uprave koji je supotpisala tužiteljica kao predstojnica tog ureda.

„Prvostupanjski sud je utvrdio da je tuženiku upućen zahtjev za objavljivanje ispravka informacije i to u formi službenog dopisa koji ima memorandum Republike Hrvatske, Ureda državne uprave u O.-b. županiji, nosi oznaku klase i urudžbenog broja a potpisan je po predstojnici A. Č., tužiteljici te po službeniku za informiranje B. V. Š.. Tim dopisom je Ured opće uprave u O.-b. županiji, predstojnica kojeg je tužiteljica, zatražio od tuženika objavljivanje ispravka informacije koja se je odnosila na rad tog tijela i tužiteljice na predmetu povodom zahtjeva J. M. za darovanje građevnog materijala za stambeno zbrinjavanje na području posebne državne skrbi. Nadalje je utvrđeno da je tuženik na svom internetskom portalu objavio u cijelosti traženi ispravak te je u tekstu navedeno da se tuženik ispričava Uredu državne uprave O.-b. županije i predstojnici A. Č.. Upravo na temelju činjenice da je u tekstu navedeno da se tuženik ispričava i predstojnici A. Č. je prvostupanjski sud zaključio da se može smatrati da se je tužiteljica, prije podnošenja tužbe, na gore opisani način obratila tuženiku sa zahtjevom za ispravak informacije sukladno odredbi čl. 22. st. 2. ZM-a. Takav zaključak prvostupanjskog suda nije pravilan. Službeni dopis Ureda državne uprave u O.-b. županiji kojim je taj Ured od tuženika zatražio ispravak informacije, a kojeg je supotpisala tužiteljica kao predstojnica tog Ureda, se ne može smatrati i osobnim zahtjevom tužiteljice upućenim tuženiku radi objave ispravka informacije sukladno odredbi čl. 22. st. 2. ZM-a već bi se zahtjevom za objavu ispravka informacije mogao smatrati samo zahtjev kojeg je tužiteljica osobno uputila tuženiku.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-453/18-2 od 15. ožujka 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1. Protokola 1. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda)

Vlasnik stana ima pravo potraživati od Republike Hrvatske naknadu imovinske štete koja se sastoji od razlike između visine zaštićene najamnine koju je primao kroz određeno razdoblje i tržišne najamnine koju bi ostvario iznajmljivanjem tog stana na slobodnom tržištu.

„Nije sporno da je Zakonom o najmu stanova („Narodne novine“, br. 91/96) osobama koje su do dana stupanja na snagu tog Zakona imale status nositelja stanarskog prava priznat status zaštićenog najmoprimca i vlasnici takvih stanova bili su dužni sa zaštićenim najmoprimcima zaključiti ugovor o najmu stana kojim su, između ostalog, ugovorili i visinu najamnine koja je bila propisana kao zaštićena najamnina i koja je bila daleko niža od najamnine koju bi vlasnici tih stanova mogli ostvariti na tržištu. Također, tim Zakonom je onemogućeno vlasnicima stanova da uđu u posjed svojih stanova, odnosno ulazak u posjed bio je skopčan sa znatnim teškoćama i ispunjavanjem određenih zakonskih pretpostavaka. Dodatna otegotna okolnost vlasnicima tih stanova bila je činjenica da su se u ugovor o najmu unosili i članovi porodičnog domaćinstva dotadašnjeg nositelja stanarskog prava koji su imali nakon smrti nositelja stanarskog prava ista prava tako dugo dok su živjeli u tim stanovima, dakle imali su i pravo na plaćanje zaštićene najamnine. Takvo postupanje tužene u donošenju Zakona o najmu stanova ESLJP je u svojim odlukama Statileo protiv Republike Hrvatske te Bego i drugi protiv Republike Hrvatske utvrdio kao miješanje u vlasnička prava vlasnika stanova i s obzirom da je Zakonom o najmu stanova bila propisana visina zaštićene najamnine koja je nekoliko desetaka puta niža od stvarne cijene najma kojeg je vlasnik stana mogao ostvariti na tržištu, da je vlasnik stana ograničen u svojim pravima jer nije mogao ući u posjed stana i morao je trpjeti činjenicu da će u posjedu tog stana osim dotadašnjeg nositelja stanarskog prava biti i njegovi članovi porodičnog domaćinstva koji su s njim živjeli u tom trenutku, ESLJP smatra da je takvim postupanjem Republika Hrvatska donošenjem Zakona o najmu stanova nepravedno raspodijelila socijalni i financijski teret koji je nastao kao posljedica reforme u stambenom sektoru i da je na vlasnike stanova stavljen nerazmjerni i pretjeran pojedinačni teret, budući da je vlasnik stana morao snositi većinu socijalnih i financijskih troškova stambenog zbrinjavanja zaštićenog najmoprimca i da time donošenjem ovakvog Zakona nije postignuta potrebna ravnoteža između općih interesa zajednice i zaštite vlasničkih prava podnositelja čime je povrijeđena odredba čl. 1. Protokola 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog čega je ESLJP u svojoj odluci Statileo protiv Republike Hrvatske podnositelju zahtjeva dosudio naknadu štete upravo u iznosu koji predstavlja razliku između ostvarene zaštićene najamnine i najamnine koju bi ostvario na tržištu. Suprotno navodima žalbe tužene odluke ESLJP-a kojima je utvrđena povreda Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i pridružujućih Protokola obvezatna je za sve sudove u Republici Hrvatskoj i ona djeluje prema svima, a ne samo prema podnositelju zahtjeva pred ESLJP-om, a kako je to jasno izraženo i u odluci broj U-I-745/1999 od 8. studenoga 2000. godine („Narodne novine“, broj 112/00.) Ustavnog suda Republike Hrvatske. Naime, Ustavni sud je u toj odluci zauzeo načelno ustavnopravno stajalište da svaka nesuglasnost nacionalnog zakona s Konvencijom ujedno znači i nesuglasnost nacionalnog zakona s načelom vladavine prava propisanim čl. 3., načelom ustavnosti i zakonitosti propisanim čl. 5. i načelom pravnog

monizma nacionalnog i međunarodnog prava propisanim čl. 134. Ustava. Zbog toga Ustavni sud smatra da izvršenje presuda ESLJP-a u kojima je utvrđena povreda Konvencije treba razumjeti u prvom redu kao izvršenje međunarodne ugovorne obveze koju je Republika Hrvatska kao ugovorna stranka prihvatila ratifikacijom Konvencije i priznavanjem jurisdikcije Europskog suda u svim predmetima koji se tiču tumačenja i primjene Konvencije. Kako je, dakle, citiranom presudom Statileo protiv Republike Hrvatske ESLJP zauzeo jasno pravno stajalište da je odredbama Zakona o najmu stanova izvršeno miješanje države u pravo vlasništva vlasnika stanova u kojima žive zaštićeni najmoprincipi i da je to miješanje bilo pretjerano, odnosno da time nije postignuta potrebna ravnoteža između općih interesa zajednice i zaštite vlasničkih prava vlasnika stanova, proizlazi da je tim odlukama utvrđeno pravo vlasnika stanova da od Republike Hrvatske potražuju naknadu materijalne štete koja se sastoji iz razlike u visini zaštićene najamnine, koju su primali kroz određeno razdoblje, i tržišne najamnine koju bi ostvarili iznajmljivanjem tih stanova na tržištu. Zbog toga nije u pravu tužena kada smatra da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je pozivajući se na citirane presude ESLJP-a naložio tuženoj da plati tužiteljici naknadu štete koja se sastoji upravo u razlici između visine zaštićene najamnine koju je primala za svoj stan koji je u njezinom vlasništvu i visine najamnine koju bi ostvarila iznajmljivanjem stana na tržištu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-889/17-2 od 18. siječnja 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 230. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima – Narodne novine br. 53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01)

Kada je javna cesta izgrađena na dijelu nekretnine u vlasništvu fizičke osobe bez provedenog postupka izvlaštenja tog dijela nekretnine, tada vlasnik ima pravo tražiti naknadu štete u rokovima propisanim Zakonom o obveznim odnosima.

„Izgrađena cesta postala je dio državne ceste D___, a tuženik je kao pravna osoba koja upravlja državnom cestom obveznik plaćanja naknade u postupku izvlaštenja radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javne ceste, sukladno odredbi čl. 36. st. 10. Zakona o cestama (NN 84/11) i slijedom toga pasivno je legitimiran u ovoj parnici. Imajući u vidu da je tužiteljevoj majci nezakonito oduzeto zemljište radi izgradnje javne ceste prema ocjeni ovoga suda zahtjev tužitelja za isplatu novčane naknade treba cijeliti kao odštetni zahtjev ranijeg vlasnika kojem je zemljište oduzeto bez zakonom propisanog postupka izvlaštenja (eksprijacije). Potraživanje naknade štete zastarijeva za tri godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju to potraživanje zastarijeva za pet godina od kada je šteta nastala, sukladno odredbi čl. 230. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99; 88/01; dalje: ZOO) koji Zakon u konkretnom slučaju valja primijeniti temeljem odredbe čl. 1163. st. 1. važećeg Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/14).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-368/17-2 od 6. veljače 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 145. st. 2. i 3. Zakona o socijalnoj skrbi - Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17)

Prilikom utvrđivanja visine nenovčane imovinske štete koja pripada tužitelju bitno je utvrditi da li tužitelj ima pravo na tuđu pomoć prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi.

„Nejasno je i mišljenje prvostupanjskog suda da se eventualna mogućnost da tužitelj ostvari naknadu za tuđu pomoć i njegu po odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ne može odbiti od imovinske štete koja mu je suđena, a temeljem tuđe pomoći i njege. Iako tužitelj smatra da se ne bi mogao prihvatiti stav sudske prakse koji potječe još iz 1985. godine i prema kojem se šteta koju oštećenik pretrpi treba umanjiti za iznos onoga što on može ostvariti po drugim osnovana, po ocjeni ovog suda, s obzirom na dugogodišnju sudsku praksu koja nije promijenjena, bitno je za visinu imovinske štete utvrditi ima li tužitelj pravo na naknadu za tuđu pomoć po odredbama Zakona o socijalnoj skrbi, te ako ima, koliko bi ona iznosila. Neprihvatljiv je stav prvostupanjskog suda da bi tuženik trebao pokretati u ime tužitelja postupak kod Centra za socijalnu skrb, već je upravo tužitelj taj koji bi takav postupak trebao pokrenuti. Tuženik je zatražio od suda da utvrdi spornu činjenicu kao prethodno pitanje, te je prvostupanjski sud trebao radi pravilnosti utvrđenja visine nenovčane imovinske štete pribaviti podatak od nadležnog Centra za socijalnu skrb da li bi tužitelj imao pravo na navedenu naknadu i u kojem iznosu, osobito stoga što je takav prijedlog tuženika stavljen tijekom postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2917/16-4 od 26. rujna 2017.

TUĐA POMOĆ I NJEGA

(Čl. 63. Zakona o socijalnoj skrbi - „Narodne novine“ br. 157/13)

Činjenica što je otac oštećenika temeljem Zakona o socijalnoj skrbi ostvario status roditelja njegovatelja zbog štete koja je oštećeniku nastala u štetnom događaju, ne isključuje pravo oštećenika na mjesečnu rentu s osnova tuđe pomoći i njege.

„Prvostupanjski sud je zauzeo stav da činjenica što je 2.tužitelj B. R., otac 1.tužitelja M. R. ostvario status roditelja njegovatelja, a temeljem kojeg statusa mu pripada i odgovarajuća naknada, 1.tužitelj M. R. izgubio pravo na naknadu štete po osnovu tuđe pomoći i njege. Pogrešan je stav prvostupanjskog suda da je time što je njegov otac ostvario status roditelja njegovatelja 1.tužitelj M. R. izgubio pravo na naknadu tuđe pomoći i njege od strane osobe koja je štetu počinila. Dakle, po ocjeni ovog suda to što je otac 1.tužitelja M. R. ostvario status roditelja njegovatelja ni na koji način ne utječe na pravo 1.tužitelja M. R. na isplatu štete u vidu mjesečne rente po osnovu tuđe pomoći i njege od štetnika. Prema odredbama

Zakona o socijalnoj skrbi ostvarenje prava na status roditelja njegovatelja ne isključuje pravo na naknadu za tuđu pomoć i njegu kada se ona ostvaruje po tom Zakonu kao jedno od prava iz sustava socijalne skrbi, pa stoga ako se ta dva prava ne isključuju i mogu se ostvariti u sustavu socijalne skrbi istovremeno, tada status roditelja njegovatelja ne može isključiti pravo oštećenika na ostvarenje naknade za tuđu pomoć i njegu od štetnika. Tuđa pomoć i njega u smislu odredbe ZOO-a obuhvaća pomoć u svakodnevnim životnim potrebama (oblačenje, svlačenje, održavanje osobne higijene, nabava i priprema hrane, održavanja čistoće i higijene prostora u kojima oštećenik živi i sl.) i predstavlja izvjesno obeštećenje za plaćanje drugih osoba koje će mu pružati pomoć u svakodnevnim životnim potrebama. Tuđa pomoć i njega u navedenom smislu je vremenski ograničena na nekoliko sati u danu ili tjednu, dok je skrb roditelja njegovatelja drugačije prirode (obuhvaća i određenu medicinsku skrb) i pokriva cijeli dan, pa se ni u tom smislu ne može izvršiti izjednačenje. Zbog toga bi po ocjeni ovog suda 1. tužitelj M. R. imao pravo na naknadu štete po osnovu tuđe pomoći i njege.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-812/17-3 od 20. ožujka 2018.

KAPITALIZIRANA RENTA

Čl. 1096. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine 35/05, 41/08 - prijevod objave na strani jezik, 125/11, 78/15, 29/18)

Ukoliko su se stranke nagodbom sporazumjele da nakon isplate kapitalizirane rente nemaju više nikakvih potraživanja jedna prema drugoj, tada tužitelj više nema pravo zahtijevati isplatu rente niti povećanje dosuđenog iznosa.

„Nesporno je tužitelju renta isplaćena u jednoj ukupnoj svoti pa stoga tužitelj i tuženik prema Nagodbi nemaju jedan prema drugom više nikakva potraživanja po bilo kojoj osnovi na ime prometne nezgode od dana 5. siječnja 2000. godine. I po stajalištu ovog suda u slučaju kada su stranke sklopile nagodbu o kapitaliziranom iznosu rente trebaju postojati znatnije promjene okolnosti te bi u tom slučaju tužitelj izmjene mogao tražiti isključivo ubuduće. Tužitelj prema Nagodbi nema više nikakva potraživanja po bilo kojoj osnovi na ime prometne nezgode od dana 5. siječnja 2000. godine, a traži povećanje rente od 1. lipnja 2011. godine. Dakle, tužitelj više nema pravo zahtijevati isplatu rente kao ni povećanje dosuđenog iznosa te iste kapitalizirane rente pa ovaj sud nalazi da je sud prvog stupnja pravilno utvrdio činjenično stanje i na njega pravilno primijenio materijalno pravo i to odredbu čl. 1096. ZOO/05.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-617/16-2 od 15. rujna 2017.

OBJAVA ISPRAVKA OBJAVLJENE INFORMACIJE

(Čl. 42. st. 1. Zakona o medijima - „Narodne novine“ br. 59/04., 84/11. i 81/13.)

Ukoliko tužitelj u tekstu kojim traži ispravak objavljene informacije nije ispravio netočne ili nepotpune informacije niti je iznio konkretne činjenice i okolnosti kojima bi pobijao ili dopunio objavljeni tekst, tada tuženik nije bio dužan objaviti takav ispravak.

„Po ocjeni ovoga suda u tekstu ispravka tužitelj nije naveo niti jednu činjenicu, odnosno okolnost, u vezi s navodima u objavljenom članku od 15. ožujka 2015. godine, već iznosi stav o prirodi objavljene informacije tvrdeći da se tužitelja i njegova oca u članku kleveće i vrijeđa, dakle, izražava se nezadovoljstvo izrazima koje je tuženik u spornom članku koristio za tužitelja te nakon toga paušalno navodi da su objavljene informacije višekratno argumentirano demantirane, obraćajući se pritom autoru članka tvrdnjom da mu je to više nego poznato i da to što piše nisu istine. Ocjena je ovoga suda da tekstom ispravka tužitelj ne ispravlja netočne ili nepotpune informacije niti iznosi konkretne činjenice i okolnosti kojima bi pobijao ili s namjerom pobijanja bitno dopunio navod objavljenog teksta. Odredbom čl. 40 st. 4. ZM-a definiran je pojam ispravka na način da se ne misli na ispravak samo u užem smislu, odnosno ispravljanje pogrešnih tvrdnji ili netočnih navoda u objavljenoj informaciji, već i na iznošenje činjenica i okolnosti kojima povrijeđeni pobija ili s namjerom pobijanja bitno dopunjuje navode u objavljenom tekstu. Ovakav ispravak kakav je tužbenim zahtjevom zatražen po ocjeni ovoga suda ne predstavlja ispravljanje netočne ili nepotpune informacije već odgovor na negativne vrijednosne sudove iznesene u objavljenom članku, a na koje se ne može odgovarati na jednak način, jer to nije svrha ispravka u smislu odredbe čl. 40. st. 1. ZM-a. Ako tužitelj smatra da je povrijeđenim člankom povrijeđeno njegovo dostojanstvo, ugled i čast on ima drugi put pravne zaštite.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1182/17-2 od 31. kolovoza 2017.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 22. st. 2. Zakona o medijima – Narodne novine br. 59/04, 84/11 i 81/13)

Podnošenje zahtjeva za ispravak informacije nakladniku predstavlja procesnu pretpostavku za podnošenje tužbe za naknadu neimovinske štete, a činjenica što uz zahtjev za ispravak nije dostavljena punomoć za zastupanje oštećenika i njegov osobni identifikacijski broj ne može biti razlog za odbijanje objave ispravka informacije.

„Vraćajući se na odredbu čl.22.stav.2. ZM koja ne propisuje nikakav sadržaj zahtjeva radi ispravka upućenog nakladniku (niti se propisuje obveza objave ispravka kao uvjet prava na tužbu) valja navesti i da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju broj Rev-1553/09-2 od 24.studengo 2009. izrazio stajalište da takva odredba – osim što propisuje obvezu obraćanja nakladniku - ne može sadržavati ni svrhu sebe same koja se sastoji u omogućavanju oštećeniku ispravka pa obzirom da sadržaj takvog zahtjeva upućenog nakladniku nije propisan to ga nakladnik doduše može ignorirati u smislu da ne objavi ispravak no navedena odredba ne dopušta tumačenje koje ne čini njezin sadržaj. Povezujući nadalje sadržaj čl. 38.stav.4. Ustava Republike Hrvatske kojim je zajamčeno pravo na ispravak svakomu komu je javnom viješću povrijeđeno ustavom utvrđeno pravo, sa sadržajem odredbe čl.40.stav.1. ZM-a kojom

je normirano pravo svake osobe da traži objavu ispravka informacije od glavnog urednika, evidentno je da je takva ustavna zaštita izravno inkorporirana u pravo oštećenika (povrijeđenog nekom javnom viješću) da zatraži njezin ispravak. Imajući nadalje u vidu da je podnošenje zahtjeva za ispravak, sukladno odredbi čl.22.stav.2. ZM-a procesna pretpostavka podnošenja tužbe za naknadu neimovinske štete što valja tumačiti kao obvezu oštećenika da sa svoje strane poduzme sve mogućnosti da se šteta umanjí odnosno ublaže posljedice štetne radnje to se osnovano tužiteljica poziva na stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci broj U-III/4057/2013 od 17. rujna 2014. prema kojemu je suviše formalističko stajalište sudova koji smatraju da se zbog činjenice što uz zahtjev za ispravak nije dostavljena punomoć za zastupanje ima smatrati da takav zahtjev nije podnesen u smislu čl.22.stav.2. i čl.40.stav.3. ZM čime da je povrijeđeno i ustavno pravo na pravično suđenje jer se gubi iz vida temeljna svrha obveze obraćanja oštećenika nakladniku odnosno glavnom uredniku.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2635/16-2 od 11. prosinca 2017.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 40. st. 1. Zakona o medijima - Narodne novine br. 59/04, 84/11 i 81/13)

Kada je tuženik izvršio ispravak informacije na temelju zahtjeva tužitelja, tada tužitelj nije ovlašten tužbom tražiti ispriku nakladnika.

„Prema odredbi čl. 22. ZM-a nematerijalna šteta u pravilu se naknađuje objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika, te isplatom naknade sukladno Općim propisima obveznog prava. Pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno Općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć. Prema čl. 23. ZM-a tužba za naknadu štete može se podnijeti najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana saznanja za objavu informacije kojom je šteta prouzročena. Pogrešno tužitelj smatra da ovu zakonsku odredbu treba tumačiti na način da nije isključeno pravo tužbenim zahtjevom od nakladnika zatražiti ispriku kao jedan od vidova naknade štete u roku od 3 mjeseca od dana saznanja za informacije kojom je šteta prouzročena. Ovo stoga što pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć. Ovo znači da se nematerijalna šteta prije svega naknađuje objavljivanjem ispravka informacije i isprikom kada objavljivanje ispravka nije moguće. U konkretnom slučaju izvršen je ispravak informacije po zahtjevu tužitelja, pa se tužbom ne bi mogla tražiti isprika nakladnika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-260/18-2 od 25. rujna 2018.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE POČINJENE PUTEM MEDIJA

(Čl. 48. st. 1. Zakona o parničnom postupku - Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14)

Smatra se da je štetna radnja počinjena objavom na web stranici tuženika počinjena u sjedištu tuženika, pa je nadležan sud prema registriranom sjedištu tuženika kao pravne osobe.

„Tužiteljica tužbom traži naknadu štete počinjene putem medija. Štetna radnja je počinjena objavom informacije na web stranici tuženika, a treba smatrati da je počinjena u sjedištu tuženika koje je na području nadležnosti Općinskog suda u N. Z.. Polazeći od te činjenice i toga da su štetne posljedice za tužiteljicu nastale na području njezinog prebivališta koje je u P., dakle na području Općinskog suda u Z., ocjena je i ovog suda da je u konkretnoj situaciji za suđenje nadležan sud prema registriranom sjedištu tuženika kao pravne osobe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1132/18-2 od 4. rujna 2018.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 1101. st. 2. Zakona o obveznim odnosima)

Unuci imaju pravo na novčanu naknadu u slučaju smrti bake ili djeda ukoliko je između njih i umrlog postojala trajna zajednica života.

„Prema odredbi čl.1101. st.1. ZOO-a u slučaju smrti ili osobito teškog invaliditeta neke osobe pravo na pravičnu novčanu naknadu neimovinske štete imaju članovi njezine uže obitelji (bračni drug, djeca i roditelji). Pravična novčana naknada štete u slučaju smrti može se dosuditi a sukladno čl.1101. st.2. ZOO-a i unučadi ukoliko je između njih i umrlog postojala trajna zajednica života. Iz priloženih uvjerenja o prebivalištu za 4.i 5. tužitelje razvidno je da su oni živjeli zajedno sa bakom i djedom tj. 1. tužiteljicom i pok. A. M., a iz iskaza 2. tužitelja da su djeca bila bliska sa pok. djedom te da ih je on zajedno sa 1. tužiteljicom spremao u školu i vodio brigu o njima obzirom su 2. tužitelj i njegova supruga zaposleni.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1574/17-2 od 6. prosinca 2017.

NAKNADA NEIMOVINSKE ŠTETE

(Čl. 480. st. 1. toč. 1. Zakona o kaznenom postupku – „Narodne novine“ 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17)

Srodnicima osobe koja je bila u pritvoru, a kasnije je pravomoćno oslobođena za počinjenje kaznenog djela, ne pripada pravo na naknadu neimovinske štete.

„U ovom slučaju okolnost da je suprug odnosno otac tužitelja R. Š. bio u pritvoru pa je u konačnici oslobođen optužbe za počinjenje kaznenog djela, može predstavljati protupravnu

štetnu radnju isključivo u odnosu na njega, a ne i u odnosu na njegove srodnike. Štetna radnja protupravna je samo onda kad predstavlja povredu one norme objektivnog prava koja je određena da služi za zaštitu subjektivnih prava i interesa (tako prof. dr. Petar Klarić i prof. dr. Martin Vedriš u knjizi Građansko pravo, Narodne novine d.d., Zagreb, 2008., str. 600) te u konkretnom slučaju Zakon o kaznenom postupku i legitimira osobu koja je bila pritvorena zahtijevati naknadu štete. Takvo pritvaranje dovelo je do povrede subjektivnog prava upravo te osobe (zaštićenog i Ustavom Republike Hrvatske), dok u odnosu na ostale osobe (pa i na bliske srodnike pritvorene osobe) nije došlo do povrede neke pravne norme koja bi neposredno štitila njihova subjektivna prava. Drugim riječima, konkretna štetna radnja nije bila usmjerena prema tužiteljima, nego isključivo prema R. Š., te nema bliske uzročno-posljedične veze između štetne radnje i štete koja je nastala tužiteljima, pa slijedom toga nisu ispunjene sve pretpostavke odgovornosti za nematerijalnu štetu. Pritom valja istaknuti da jedino u slučaju smrti odnosno osobito teškog invaliditeta neke osobe sud može dosuditi pravičnu novčanu naknadu bliskim srodnicima te osobe za njihove duševne bolove, iako štetna radnja nije bila usmjerena prema njima, međutim, za sve to postoji posebna pravna osnova predviđena u čl. 201. ZOO/91.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2352/17-2 od 10. listopada 2018.

III/ OBITELJSKO PRAVO

IZVANBRAČNA ZAJEDNICA

(Čl. 3. Obiteljskog zakona - „Narodne novine“ br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11 i 25/13)

Za utvrđenje postojanja izvanbračne zajednice sud je dužan utvrditi kada se tužiteljica službeno razvela od bivšeg supruga, obzirom je samo kao neudata žena mogla zasnovati izvanbračnu zajednicu s tuženikom.

„Prvostupanjski sud početak izvanbračne zajednice smješta u studeni 1998. godinu kada je tuženik prema tvrdnji tužiteljice došao živjeti na adresu njenog stanovanja u Š. Za sada se ovakav zaključak prvostupanjskog suda ne bi mogao prihvatiti jer se ne zna je li tada tužiteljica već bila razvedena ili ne. Za utvrđenje postojanja izvanbračne zajednice u konkretnom slučaju potrebno je utvrditi kada se tužiteljica službeno razvela od svog bivšeg supruga, jer je samo kao neudata žena mogla zasnovati izvanbračnu zajednicu sa tuženikom. Dakle, za pravilnu primjenu materijalnog prava potrebno je utvrditi kada se tužiteljica razvela od bivšeg supruga, pa kako ta činjenica nije utvrđena, iako se ista mogla utvrditi saslušanjem tužiteljice i tuženika, to se za sada ne može prihvatiti da je materijalno pravo pravilno primijenjeno.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ob-11/17-2 od 23. siječnja 2018.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 34.-46. Obiteljskog zakona - „Narodne novine“, br. 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11., 61/11., 25/13. i 75/14.)

Ako je kredit za kupnju motornog vozila realiziran za vrijeme trajanja braka, a tužiteljica je podnijela tužbu za isplatu onoga što je platila na ime tog kredita, ista može od bivšeg bračnog druga tražiti samo dio koji prelazi novčani iznos od ½ vrijednosti kredita.

„Prema odredbi čl. 36. st. 1. OBZ-a bračna stečevina je imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine. Prema st. 3. čl. 36. OBZ-a bračni drugovi su u jednakim dijelovima suvlasnici bračne stečevine ako nisu drukčije ugovorili. Primjenom ove odredbe na spor stranaka, a pokraj nesporno utvrđene činjenice da je navedeni automobil kupljen u braku stranaka te da je kredit realiziran 2006. godine za kupnju motornog vozila, dakle u vrijeme trajanja braka stranaka, ima se uzeti utvrđenim da je tužiteljica suvlasnica navedenog automobila u ½ dijela, a tuženik u drugoj polovini. Obzirom da je tužiteljica ustala tužbom za isplatu onoga što je ona isplatila na ime kredita za kupnju motornog vozila tužbenim zahtjevom može tražiti samo ono što je platila na ime suvlasništva tuženika na tom motornom vozilu, a to je isplata koja bi prelazila u novčanom iznosu ½ vrijednosti kupljenog automobila, odnosno vrijednosti kredita, a kredit je prema raspoloživim podacima bio u visini protuvrijednost od 22.504,79 švicarskih franaka (CHF). Zbog

pogrešnog pravnog pristupa prvostupanjski sud nije u tom pravcu utvrđivao činjenice odlučne za presuđenje pa je zbog toga činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno, a što je bitno radi pravilne primjene materijalnog prava iz odredbe čl. 36. OBZ-a koje je osnova za odluku o tužbenom zahtjevu same tužiteljice.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1997/16-2 od 24. kolovoza 2017.

BRAČNA STEČEVINA

(Čl. 248. Obiteljskog zakona - Narodne Novine br.: 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11., 61/11., 25/13.)

Poslovni udjeli u trgovačkom društvu predstavljaju bračnu stečevinu bračnih drugova ukoliko je to društvo osnovano novčanim sredstvima koje su dobili kao dar i sredstvima koje je drugi bračni drug ostvario zaradom tijekom trajanja bračne zajednice.

„Uzimajući u obzir da je društvo C. d.o.o. osnovano tijekom trajanja braka tužiteljice i prvotuzenika, da je društvo osnovano novčanim sredstvima koja su stranke dobile kao dar prilikom vjenčanja i sredstvima koje je prvotuzenik ostvario zaradom tijekom trajanja braka i da prvotuzenik nije dokazao da udjeli predstavljaju njegovu vlastitu imovinu, da su stranke zajednički vodile poslovanje društva u kojem je tužiteljica bila zaposlena te u kojem je u određenom periodu bila član uprave društva ovlaštena za samostalno zastupanje društva i da su treće osobe (S. S. i S. R.) navedene kao ovlaštenici poslovnih udjela radi ostvarivanja određenih (svojih) prava i da nisu ni na koji način faktično sudjelovali u osnivanju, u ulaganjima i poslovanju društva, te cijeneći tvrdnje tužiteljice da joj prvotuzenik nije osporavao prava na udio u društvu sve dok nije pokrenula postupak razvoda braka, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom materijalnog prava iz čl. 248. Obiteljskog zakona (Narodne Novine br.: 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11., 61/11., 25/13., u daljnjem tekstu: ObZ) koja propisuje da je bračna stečevina imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine i čl. 249. st. 1. ObZ-a koja propisuje da su bračni drugovi u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini, ako nisu drugačije ugovorili, osnovano utvrdio da oba poslovna udjela u ½ dijela čine bračnu stečevinu tužiteljice, koja je suovlaštenica po tom osnovu u poslovnim udjelima društva C. d.o.o. u smislu čl. 417. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine br.: 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-526/16-2 od 23. siječnja 2018.

ZAKONSKO UZDRŽAVANJE

(Čl. 9. i čl. 164. Zakona o obveznim odnosima -"Narodne novine" br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Ukoliko je obvezniku uzdržavanja tražbina s osnova uzdržavanja samo ustegnuta od njegove mirovine, a navedeni iznos nije isplaćen već se nalazi na žiro računu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, tada se ne može smatrati da je obveznik uzdržavanja ispunio svoju zakonsku obvezu.

„Kako se preostali dio žalbe tužitelja svodi na isticanje teze da je isti platio dospjele obroke uzdržavanja tuženicama, iako i sam u svojoj žalbi ne spori da iz dopisa HZMO-a, Područna služba Z., a na kojem dokazu prvostupanjski sud temelji svoju odluku o neosnovanosti tužbenog zahtjeva, proizlazi da su tužitelju samo ustegnuti iznosi s osnova uzdržavanja, ali ne i uplaćeni tuženicama niti njihovoj majci i zakonskoj zastupnici, tvrdeći čak da je s osnova uzdržavanja tuženicama uplatio iznos od 40.600,00 kn, o čemu je u spis dostavio uplatnice, iako razmatranjem prvostupanjskog spisa proizlazi da tužitelj kao dokaz svojih tvrdnji nije u spis priložio nikakve uplatnice, a navedeni iznos je očito platio s osnova dospjelih obroka uzdržavanja za ranije razdoblje, s obzirom da su tuženice tijekom postupka isticale da tužitelj svoju obvezu zakonskog uzdržavanja uplaćuje vrlo neredovito, žalba tužitelja ocjenjuje se potpuno neosnovanom, s obzirom da žalbeno osporavanje činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda i na njemu zasnovanog materijalno pravnog stajališta na način na koji tužitelj to ističe nije od utjecaja na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1526/17-2 od 29. siječnja 2018.

IV/ NASLJEDNO PRAVO

PRAVO NASLJEĐIVANJA

(Čl. 2. st. 2. Zakona o nasljeđivanju - Narodne novine br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13)

Stranac nije dužan priložiti suglasnost Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske za uknjižbu prava vlasništva ukoliko je isto stekao nasljeđivanjem, ako postoji uzajamnost u nasljeđivanju.

„Prema citiranoj pravomoćnoj presudi pravo vlasništva predlagatelj je stekao nasljeđivanjem i osnovano se poziva u odgovoru na žalbu na odredbu čl. 2. st. 2. Zakona o nasljeđivanju (uzajamnost u nasljeđivanju) te da stoga nije u obvezi prilagati potvrdu, odnosno Suglasnost Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. Nadalje, udovoljeno je uvjetima za provedbu uknjižbe i svim pretpostavkama iz čl. 52., 55. te konačno 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/08, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17 – dalje: ZZK). Prvostupanjska pravomoćna presuda broj P-___/11 je nesporno isprava kojom je osnovano zatražena uknjižba, a činjenica da je podnesena revizija prema tvrdnji samih protustranaka, što iste nisu niti dokumentirale na odgovarajući način pismenim dokazom, ne utječe na pravilnost i zakonitost prvostupanjskog rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-74/17-2 od 18. listopada 2018.

OSTAVINA

(Čl. 5. Zakona o nasljeđivanju – Narodne novine br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Ostavinskom imovinom smatra se sve ono što je bilo u vlasništvu ostavitelja u trenutku smrti i ono što proizlazi iz te imovine nakon njegove smrti.

„Pobijajući ovaj dio prvostupanjske presude tužiteljica ističe da nakon smrti Š. M. njezin suprug pok. Š. I. na navedeni račun nije više ulagao ništa, što je među strankama i nesporno, već su na iznos od 5.131,40 DEM samo i isključivo pripisivane kamate zbog čega je stajalište prvostupanjskog suda da ove upisane kamate ne predstavljaju u ½ dijela ostavinsku imovinu pok. Š. M. pogrešno. Sa žalbenim stavom tužiteljice slaže se i ovaj sud jer iako je točno i nesporno da u ostavinsku imovinu ostavitelja sukladno čl.5. Zakona o nasljeđivanju (NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15–dalje:ZN) ulazi sve što je bilo ostaviteljevo u trenutku njegove smrti, ali i ono što potiče iz imovine ostavitelja koja je postojala na dan njegove smrti. Iznos kamata pripisivan nakon smrti pok. Š. M. nisu novčana sredstva koja su ulagana po Š. I. st. već novčana sredstva nastala iz zajedničke imovine pok. roditelja tužiteljice bez ikakve njihove voljne raspoložbe. Obzirom na navedeno ½ cjelokupnog iznosa od 4.758,64 € predstavlja ostavinsku imovinu pok. Š. M. jer se radi o bračnoj stečevini nje i pok. supruga Š. I. st. u kojoj su oni kao zajedničkoj imovini doprinijeli svaki u jednakom dijelu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-761/16-2 od 30. kolovoza 2016.

OSTAVINSKA IMOVINA

(Čl. 179. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ br. 48/03, 163/03 i 35/05)

Bivša supruga ostavitelja ne smatra se strankom u ostavinskom postupku koji se vodi iza njezinog bivšeg bračnog druga, te eventualno pravo vlasništva na nekretninama koje je ista stekla tijekom trajanja njihovog braka nije pravo iz ostavine pa to pravo može ostvarivati jedino izvan ostavinskog postupka.

„Prvostupanjski sud je pobijano rješenje donio temeljem čl. 224. i 225. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“ br. 48/03, 163/03 i 35/05 – dalje: ZN). Te zakonske odredbe uređuju upućivanje stranaka u parnicu zbog spora o sastavu ostavinske imovine. Odredbom čl. 179. ZN-a je propisano da se strankom u smislu toga Zakona smatraju nasljednici i zapisovnici kao i druge osobe koje ostvaruju neko pravo iz ostavine. R. V., kao bivša supruga ostavitelja, nije nasljednik niti zapisovnik, a niti je druga osoba koja ostvaruje neko pravo iz ostavine. Pravo vlasništva predmetnih nekretnina koje je R. V. stekla tijekom svog braka sa ostaviteljem po osnovi zajedničkog stjecanja u braku nije pravo iz ostavine jer nekretnine koje je ona stekla na taj način ne ulaze u sastav ostavinske imovine budući da u času ostaviteljeve smrti nisu bile njegovo vlasništvo. Stoga nije bilo pravnog osnova za upućivanje R. V. u parnicu, kako je to prvostupanjski sud učinio pobijanim rješenjem i ona svoja prava može ostvarivati izvan ovog ostavinskog postupka u kojem niti ne može sudjelovati kao stranka, budući da nema taj status.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2241/17-2 od 11. prosinca 2017.

ODRICANJE U KORIST ODREĐENOG NASLJEDNIKA

(Čl. 4. Zakona o nasljeđivanju – Narodne novine br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Bez obzira na činjenicu što je nasljednik ustupio svoj nasljedni dio drugom sunasljedniku, isti je dužan preuzeti postupak kao nasljednik ovršenika koji je tijekom postupka umro.

„Točno je da je rješenjem o nasljeđivanju iza pok. U. G., donesenim po v.d. javnog bilježnika H. K. iz O., poslovni broj: O-___-5, UPP-OS-___-5 od 18. srpnja 2013. utvrđena ostavina pokojnog U. uručena nasljednici D., kao i da je prvostupanjski sud rješenjem poslovni broj: Ovr-___/12-17 od 27. studenog 2014. imenovanu nasljednicu pozvao na preuzimanje ovog postupka, međutim, iz istog rješenja o nasljeđivanju, kako pravilno obrazlaže prvostupanjski sud, proizlazi i da je, osim D. G., prvotnog ovršenika U. G. naslijedio i žalitelj D. G. On je, doduše, svoj nasljedni dio ustupio drugoj nasljednici D. G., no kako se odricanje u korist određenog nasljednika tj. ustupanje nasljednog dijela u korist određenog nasljednika ne smatra odricanjem od nasljedstva te je moguće tek nakon što se utvrdi da ustupitelj ima nasljedno pravo iza ostavitelja, a nasljedno pravo stječe se u trenutku ostaviteljeve smrti (čl. 4. st. 4. Zakona o nasljeđivanju (Narodne novine, broj: 48/03, 163/03, 35/05 – nastavno: ZN), nema dvojbe da je žalitelj, kao nasljednik prvotnog ovršenika, dužan preuzeti predmetni postupak. Pritom se, protivno žalbenim navodima, ovdje ne radi u subjektivnoj preinaci niti o

proširenju zahtjeva ovrhovoditelja, već o procesnoj radnji koja omogućava nastavljanje postupka prema nasljednicima ovršenika koji je umro tijekom postupka, time da se žalitelju napominje da to što se ovaj postupak nastavlja u odnosu na njega samo po sebi ne znači da će biti moguće prisilno ostvarenje predmetne tražbine, drugim riječima, ne isključuje primjenu pravila o odgovornosti nasljednika za dugove ostavitelja do visine naslijeđene imovine, no inicijativa za ograničenje ovrhe u tom smislu je na osobi koja tvrdi da ima takvo pravo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1145/17-2 od 5. prosinca 2017.

NEDOSTOJNOST ZA NASLJEĐIVANJE

(Čl. 125. st. 3. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ broj: 48/03; 163/03; 35/05; 127/13; 33/15)

Ukoliko je nasljednica namjerno pogrešno prezentirala pravu volju ostavitelja na način da je krivotvorila oporuku, tada se smatra da je ista postala nedostojna za nasljeđivanje.

„Također je pogrešan stav tužiteljice da je za postojanje zaključka o krivotvorenju oporuke potrebna pravomoćna osuđujuća kaznena presuda zbog kaznenog djela krivotvorenja. Odredba čl. 125 st. 3. ZN nigdje ne propisuje da bi samo kaznena osuđujuća presuda bila ta koja bi definirala nekog kao krivotvoritelja oporuke, odnosno kao osobu koja bi iz tog razloga bila nedostojna za nasljeđivanje. Kao što se sud prvog stupnja pravilno pozvao na komentar odredbe čl. 125 toč. 3. ZN-a (Kreč-Pavić, Komentar Zakona o nasljeđivanju, 1964.), nedostojna za nasljeđivanje je i svaka druga osoba koja na bilo koji drugi način sudjeluje u uništavanju, sakrivanju i krivotvorenju oporuke ili druge isprave koja sadrži izjavu posljednje volje, a to uključuje i slučajeve ako određeni nasljednik nije krivotvorio oporuku niti osobno sudjelovao kod krivotvorenja, ali je znajući da je oporuka krivotvorena dao nasljedničku izjavu na temelju te oporuke. I prema stavu ovog suda drugog stupnja, a imajući u vidu sve prezentirane dokaze, tužiteljica je nedvojbeno bila svjesna da bez potpisa dva svjedoka ima ispravu koja nema svojstvo pravovaljane oporuke te je pribavila potpise svjedoka oporuke nakon smrti ostavitelja kako bi u ostavinskom postupku mogla predati oporuku podobnu da temeljem nje postane nasljednica. Dakle, prema svemu navedenom pravilan je zaključak suda prvog stupnja da je tužiteljica namjerno pogrešno prezentirala pravu volju ostavitelja i postala nedostojna za nasljeđivanje u smislu odredbe čl. 125. st. 3. ZN.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1062/16-2 od 16. listopada 2018.

OPORUKA

(Čl. 36. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“, br. 48/03, 163/03, 35/05 i 127/13)

Osobom koja je sastavila oporuku smatra se osoba koja je odredila njezin sadržaj, a ne smatra se osoba koja je po uputama oporučitelja samo oporuku napisala.

„Tužiteljica je u podnesku od 24. studenoga 2015. godine iznijela novu činjenicu, i to da je spornu oporuku pisala tuženica S. Š. osobno. Ta činjenica je iznijeta tek tijekom glavne rasprave. No, kako iz stanja spisa proizlazi da je tužiteljica tu činjenicu saznala tek tijekom glavne rasprave, i to iz iskaza svjedoka, treba zaključiti da tu činjenicu bez svoje krivnje nije mogla iznijeti prije zaključenja prethodnog postupka pa ju je obzirom na odredbu čl. 299. st. 2. ZPP-a mogla iznijeti na način kako ju je iznijela. Stoga je prvostupanjski sud trebao raspraviti i tu činjenicu te utvrditi da li je oporuka ništava zbog činjenice da ju je sastavila tuženica S. Š.. Tu prvenstveno treba raspraviti tko je sastavio spornu oporuku. Ukoliko bi se utvrdilo da ju je napisala tuženica S. Š., kako su to naveli neki svjedoci, to još ne znači da je ona sastavila oporuku. Sastaviti oporuku u smislu odredbe čl. 36. ZN-a znači odrediti njezin sadržaj. Ukoliko je sadržaj oporuke odredio pok. T. Š., a tuženica S. Š. je po njegovim uputama samo napisala oporuku, tada se ne bi moglo smatrati da ju je ona i sastavila.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-640/16-2 od 28. rujna 2017.

OPORUKA

(Čl. 41. Zakona o nasljeđivanju – Narodne novine br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15)

Ukoliko je vlastoručna oporuka ostaviteljice uništena radnjom druge osobe uz znanje ostaviteljice, tada isto proizvodi učinke kao da je oporuku uništila sama ostaviteljica.

„Naime da bi uništena oporuka mogla proizvesti pravne učinke valjane oporuke ista mora biti uništena bez saznanja za ovo uništenje od strane oporučitelja. Upravo iz iskaza svjedokinje P. M. A. koja je potvrdila navode tužitelja i njegove supruge N. Ž. o postajanju vlastoručne oporuke ostaviteljice proizlazi da je ostaviteljica znala za uništenje te oporuke po tužitelju. Naime rečena svjedokinja je izričito navela da joj je ostaviteljica prilikom posjeta rekla kako je tužitelj oporuku bacio. Ovo proizlazi i iz iskaza samog tužitelja te svjedokinje N. Ž. koji su naveli da je jednom prilikom zbog ostaviteljičinog učestalog prigovaranja i nezadovoljstva sa pruženom joj brigom po njemu on predmetnu oporuku bacio u smeće. Obzirom na sve prethodno navedeno a i bez obzira na počinjenje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. toč.11. ZPP-a po sudu prvog stupnja, bitne činjenice je moguće utvrditi na temelju izvedenih dokaza po prvostupanjskom sudu s time da se iz njih nedvojbeno može zaključiti da ukoliko je i postojala vlastoručna oporuka ostaviteljice M. M. ista je uništena radnjom samog tužitelja, a ovo uz znanje same ostaviteljice što proizvodi iste učinke kao da je i uništena od nje same, pa takva oporuka ne može proizvesti učinke valjane oporuke...“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2224/17-2 od 31. siječnja 2018.

NIŠTETNOST USMENE OPORUKE

(Čl. 66. st. 1. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“, br. 52/71., 47/78. i 56/00.)

Ukoliko tužitelj smatra da oporuka nije valjana zbog nesposobnosti za rasuđivanje oporučitelja tada je ovlašten podnijeti kondemnatornu tužbu kojom traži poništenje oporuke, a ne deklaratornu tužbu kojom traži utvrđenje njene pravne nevaljanosti.

„Dakle, i po ocjeni ovoga suda, pravilno je prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja, jer prema odredbi čl. 66. st. 1. ZN-a koja se primjenjuje na konkretan slučaj, tužitelj je morao tražiti poništenje oporuke, a ne utvrđenje njene pravne nevaljanosti. Takvim tužbenim zahtjevom ne može biti stavljena izvan snage oporuka pok. V. G. niti je ona takvim tužbenim zahtjevom poništena, a kako to propisuje naprijed citirana zakonska odredba. Zbog toga je i po ocjeni ovoga suda prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja, jer tužitelj u odnosu na usmenu oporuku pok. V. G. nije podnio tužbu za poništenje oporuke, zbog čega tako postavljeni tužbeni zahtjev nije osnovan niti može dovesti do poništenja oporuke V. G.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1252/17-2 od 7. rujna 2017.

NUŽNI DIO

(Čl. 70. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“, br. 48/03., 163/03., 35/05. i 112/13.)

Zakonski nasljednik nije ovlašten tražiti nužni dio iz točno određene imovine ostavitelja.

„U ponovnom postupku sud prvog stupnja prije svega će sa zakonskim nasljednicima raspraviti činjenice iz čl. 71. ZN-a koji propisuje na koji način se utvrđuje vrijednost ostavine u smislu da će od stranaka zatražiti da se očituju o tome jesu li one među njima sporne, odnosno je li sporno što je koji od zakonskih nasljednika dobio za života ostavitelja, te koju imovinu je ostavitelj imao u vrijeme smrti, odnosno je li imao kakvih tražbina prema nasljednicima ili trećim osobama. Ukoliko te činjenice među strankama nisu sporne, tada sud u ostavinskom postupku treba utvrditi vrijednost ostavine sukladno citiranom čl. 71. ZN-a te potom ocijeniti je li darovanjem zakonskom nasljedniku A. K. povrijeđen nužni dio zakonske nasljednice M. K., te je li osnovan njezin zahtjev za nužnim dijelom u smislu odredbe čl. 70. ZN-a. Pritom se skreće pažnja sudu prvog stupnja da vodi računa o tome da zakonski nasljednik ne može tražiti nužni dio iz točno određene imovine, jer se nakon obračuna vrijednosti ostavinske imovine ostavitelja izračunava vrijednost njegovog nužnog dijela, veličina kojeg je propisana odredbom čl. 70. st. 3. ZN-a, te se potom nužni dio, ukoliko već nije namiren, prije svega namiruje iz imovine koja je predmet raspravljanja u ostavinskom postupku, a tek ako ta imovina ne bi bila dovoljna, tada dolazi do primjene instituta vraćanja darova propisanog odredbom čl. 78. ZN-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2981/16-2 od 8. rujna 2017.

NUŽNI DIO

(Čl. 71. Zakona o nasljeđivanju - Narodne novine br. 52/71, 47/78, 71/91, 37/94, 56/00, 48/03)

Zakonski nasljednik koji tvrdi da je povrijeđen njegov nužni dio, dužan je platiti predujam za izvođenje vještačenja kojim će se utvrditi vrijednost ostavine.

„Da bi se utvrdila osnovanost navoda nasljednika da je povrijeđen njegov nužni dio zbog darovanja koje je ostavitelj učinio za života drugom nasljedniku potrebno je utvrditi vrijednost ostavine i upravo je zakonski nasljednik koji tvrdi da je povrijeđen njegov nužni dio dužan platiti predujam za izvođenje vještačenja kojim će se ta vrijednost utvrditi jer sud nema dovoljno stručnog znanja da sam utvrdi vrijednost ostavine. Kako zakonski nasljednik D. L. nije predložio izvođenje takvog dokaza, pravilno prvostupanjski sud nije utvrđivao vrijednost ostavine, zbog čega nije mogao niti utvrditi osnovanost prigovora nasljednika da je njegov nužni dio povrijeđen učinjenim darovanjem.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1186/18-2 od 6. srpnja 2018.

NUŽNI DIO

(Čl. 69. st. 2. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“, br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13 i 33/15)

Potomci predaka iz čl. 69. st. 2. Zakona o nasljeđivanju ne ulaze u krug nužnih nasljednika bez obzira što su po pravu predstavljanja pozvani na zakonsko nasljeđivanje.

„Prema odredbi čl. 69. st. 2. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13 i 33/15, dalje u tekstu: ZN) ostaviteljevi roditelji, posvojiteljevi i ostali predci nužni su nasljednici samo ako su trajno nesposobni za rad i nemaju nužnih sredstava za život. Nije sporno da je S. V. sin od brata ostaviteljičine pokojne majke. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da stoga nasljednik S. V. ne ulazi u krug nužnih nasljednika, iako je po pravu predstavljanja pozvan na zakonsko nasljeđivanje. Pod predcima iz čl. 69. st. 2. ZN-a treba smatrati samo nositelje trećeg i daljnjih nasljednih redova tako da bi u krug nužnih nasljednika – predaka ulazili roditelji ostaviteljice, zatim njezini djedovi i bake i dalje pradjedovi i prabake, a ne i njihovi potomci.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-533/18-2 od 12. listopada 2018.

NUŽNI DIO

(Čl. 83. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ broj 48/03, 163/03, 35/05, 127/13 i 33/15)

Pravo na nužni dio je nasljeđivo samo ako je nužni nasljednik prije svoje smrti stavio zahtjev za nužni dio.

„Prema odredbi čl. 83. ZN-a umanjenje raspolaganja oporukom kojom je povrijeđen nužni dio mogu zahtijevati samo nužni nasljednici, a to pravo nasljeđivo je samo ako je nužni nasljednik prije svoje smrti već stavio zahtjev za nužni dio. Kako je u konkretnom slučaju pravo na nužni dio stavljen prije smrti zakonske nasljednice E. P., ali ta nasljednička izjava ne proizvodi pravne učinke jer je istu dala punomoćnica prema punomoći na kojoj nasljednica nije javno ovjеровila svoj potpis, prvostupanjski sud utvrđuje da zakonska nasljednica prije svoje smrti nije stavila zahtjev za nužni dio zbog čega pravo za isticanje nužnog dijela nije nasljeđivo od strane K. P., a koja svoje pravo nasljedstva u ovom postupku temelji na odredbi čl. 10. ZN-a. Ovakvu primjenu materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje prihvaća i ovaj sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-737/18-2 od 24. kolovoza 2018.

UTVRĐIVANJE VRIJEDNOSTI NASLIJEĐENE IMOVINE

(Čl. 139. Zakona o nasljeđivanju - Narodne Novine br.: 48/03., 163/03., 35/05.)

Vrijednost naslijeđene imovine procjenjuje se prema tržišnoj vrijednosti stvari koje predstavljaju ostavinsku imovinu na dan smrti ostavitelja.

„Međutim, kako je tužiteljica tijekom postupka osporavala vrijednost naslijeđene imovine, te isto osporava i žalbenim navodima, ovaj sud utvrđuje da je prvostupanjski sud u pogledu te činjenice pogrešno utvrdio činjenično stanje. Prema čl. 139. st. 1. Zakona o nasljeđivanju (Narodne Novine br.: 48/03., 163/03., 35/05., u daljnjem tekstu: ZN) nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove, a prema st. 3. nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove do visine vrijednosti naslijeđene imovine, s time da na visinu vrijednosti naslijeđene imovine i vrijednost ostaviteljevih dugova koje je nasljednik već podmirio sud pazi samo na prigovor nasljednika. Dakle, tuženica odgovara za dugove pok. Š. J. do visine vrijednosti naslijeđene imovine koju je imovina imala u trenutku prijelaza na tuženicu kao nasljednicu. Stoga se vrijednost naslijeđene imovine procjenjuje prema tržišnoj vrijednosti stvari koje predstavljaju ostavinsku imovinu u vrijeme smrti pok. prednika tuženice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-370/17-2 od 15. veljače 2018.

ODGOVORNOST NASLJEDNIKA

(Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina - Narodne novine br. 78/15)

Procjena vrijednosti ostavinske imovine ne uključuje financijske terete upisane u zemljišnim knjigama.

„Vrijednost naslijeđene nekretnine upisane u zk.ul. __ k.o. Č. prvostupanjski sud temeljio je nalazu i mišljenju sudskog vještaka prema kojem procjena vrijednosti nekretnine ne uključuje

financijske terete upisane u zemljišnim knjigama. Prvostupanjski sud prihvatio je nalaz i mišljenje vještaka ocijenivši da je isti u skladu s čl.12. Pravilnika o metodama procjene vrijednosti nekretnina. Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina na koji se poziva žalba, između ostalog, uređen je način procjene vrijednosti prava i tereta koji utječu na vrijednost nekretnine (čl.1.) dok je u čl.4. st.1. određeno značenje pojedinih pojmova pa tako u toč.21. i pojma obilježja koja utječu na vrijednost nekretnine (obilježja nekretnine), a što su pravna i stvarna svojstva nekretnine kao kategorije zemljišta, namjena površina, način korištenja i uređenje površina, prava i tereti koji utječu na vrijednost, doprinosi i priključci, akti o gradnji, položajna obilježja, vrijeme čekanja, predvidivi ostatak održivog vijeka korištenja i daljnja obilježja nekretnine. Tim zakonom uređena je procjena vrijednosti prava i stvarnih tereta (teret služnosti puta, vodova, stanovanja, plodouživanja), ali ne i zaloga, pa stoga što je Pravilnikom o metodama procjene vrijednosti nekretnina donesenim na temelju ovlaštenja iz čl.25. naprijed navedenog Zakona određeno da upisi hipoteka ne utječu na vrijednost nekretnine, već samo na financiranje (čl.12. st.3.), taj Pravilnik nije u suprotnosti s Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina, a niti je posljedično utvrđenom vrijednošću naslijeđene nekretnine bez umanjenja za tražbinu osiguranu zalogom, prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-136/18-2 od 31. siječnja 2018.

ODGOVORNOST NASLJEDNIKA

(Čl. 139. st. 3. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13 i 33/15)

Zatezna kamata na koju vjerovnik ima pravo zbog zakašnjenja u namirenju njegove tražbine a koja teče nakon smrti ostavitelja, predstavlja dug nasljednika a ne dug ostavitelja.

„I po ocjeni ovog suda u pravu je tužitelj kada ocjenjuje da zakonske zatezne kamate na koje bi kao vjerovnik imao pravo zbog zakašnjenja sa namirenjem njegove tražbine i koje teku na glavni dug nakon smrti ostavitelja, predstavljaju dug nasljednika, a ne dug ostavitelja, pa da se stoga ograničenje iz čl. 139. st. 3. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“ br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13 i 33/15 – dalje ZN) na taj dio njegove tražbine ne odnosi. Dakle, u trenutku smrti ostavitelja njegov dug dopijeva u cijelosti, a uključuje glavni dug, redovnu kamatu i zakonsku zateznu kamatu zbog zakašnjenja u plaćanju glavnice. Nakon toga na takav dug teče zakonska zatezna kamata koja tereti nasljednika i predstavlja dug nasljednika, a ne dug ostavitelja. U trenutku smrti ostavitelja nasljednik dolazi u zakašnjenje sa isplatom duga ostavitelja koji je prešao na njega u trenutku smrti ostavitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1722/17-6 od 17. listopada 2018.

TRAŽBINA VJEROVNICA U OSTAVINSKOM POSTUPKU

(Čl. 226. Zakona o nasljeđivanju - Narodne novine br. 48/03, 163003, 35/05, 127/13, 33/15)

Tražbine vjerovnika ostavitelja ne smatraju se ostavinskom imovinom niti se iste unose u rješenje o nasljeđivanju.

„Tužitelj je pogrešno smatrao da je ostavinski sud o njegovoj prijavljenoj tražbini trebao donositi nekakvu odluku. Ukoliko u ostavinskom postupku ostaviteljevi vjerovnici prijave svoje tražbine koje su imali prema ostavitelju, ostavinski sud o njima ne donosi nikakvu odluku jer te tražbine ne spadaju u ostavinsku imovinu. Prijava tražbina u ostavinskom postupku predstavlja informaciju nasljednicima o postojanju tih tražbina no o njima ostavinski sud ne donosi nikakvu odluku već ostaviteljevi vjerovnici i nasljednici svoja prava i obveze rješavaju izvan ostavinskog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2379/17-2 od 24. svibnja 2018.

VRAĆANJE DARA U OSTAVINSKU IMOVINU

(Čl. 77. st. 1. Zakona o nasljeđivanju – Narodne novine br. 48/03, 163/03 i 135/05)

Činjenica što je tuženica pozajmila ostavitelju novčana sredstva za stan koji je isti otkupio i kasnije darovao tuženici, nije od značaja za prosudbu takvog raspolaganja ostavitelja u smislu odredbi Zakona o nasljeđivanju koje normiraju vraćanje dara zbog povrede nužnog dijela nasljednika.

„No razmatranjem sadržaja citirane sudske prakse valja navesti da je interpretacija istih na način kako to čini tužena proizvoljna i bez utjecaja na materijalno-pravno stajalište prvostupanjskog suda obzirom da su sudovi u citiranim odlukama zauzimali stajalište o pravu na otkup stana kao osobnom (i nenasljedivom) nasljednom pravu dok je u konkretnom slučaju pok. ostavitelj otkupio stan kojim je potom darovnim ugovorom raspolagao u korist svoje kćeri – tužene. Okolnost da je tužena pozajmila /darovala svom ocu novčana sredstva za takav otkup nije od značaja za prosudbu takvog raspolaganja u smislu odredbi Zakona o nasljeđivanju koje normiraju vraćanje dara zbog povrede nužnog dijela nasljednika. Nije ni od kakvog značaja njezina žalbena tvrdnja da se nalazi u kvalificiranom posjedu predmetnog stana.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1546/17-2 od 27. kolovoza 2018.

NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA

(Čl. 5. st. 3. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“, broj 48/03, 163/03, 35/05 i 112/13)

Činjenica što se na temelju ugovora o doživotnom uzdržavanju ne može ishoditi upis prava vlasništva u zemljišnim knjigama na svoje ime, ne može biti razlog za donošenje rješenja o naknadno pronađenoj imovini.

„Suprotno žalbenim tvrdnjama i po ocjeni ovoga suda pravilno je sud prvog stupnja odbio prijedlog za donošenje rješenja o naknadno pronađenoj imovini jer je pravilno utvrdio da se ne radi o naknadno pronađenoj imovini s obzirom da je u provedenom ostavinskom postupku utvrđeno da je ostaviteljica bila vlasnica, između ostalog, i nekretnina iz zk.ul.br. __ k.o. S., međutim, ta imovina nije raspravljena kao ostavinska imovina jer je sud utvrdio da je ona obuhvaćena ugovorom o doživotnom uzdržavanju, dakle, pravnim poslom kojeg je ostaviteljica zaključila s predlagateljem, a prema kojem je imovina obuhvaćena tim ugovorom trebala biti prenesena u vlasništvo predlagatelja u trenutku smrti ostaviteljice. Ukoliko se nasljednik ne može temeljem ugovora o doživotnom uzdržavanju upisati kao vlasnik u zemljišnim knjigama iz razloga što nekretnina iz zk.ul.br. __ k.o. S. nije izrijekom navedena u ugovoru, tada on to svoje pravo može ostvariti drugim pravnim putem (pokretanjem zemljišnoknjižnog ispravnog postupka po čl. 200. Zakona o zemljišnim knjigama), ali to ne može biti razlog za donošenje rješenja o naknadno pronađenoj imovini.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1509/17-2 od 7. rujna 2018.

NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA

(Čl. 234. Zakona o nasljeđivanju - „Narodne novine“ broj 48/03, 163/03, 35/05 i 112/13)

Kada zakonski nasljednik smatra da ima neko pravo u pogledu naknadno pronađene imovine iza ostavitelja, tada to svoje pravo može ostvariti samo u posebnoj parnici.

„Žalbeni navodi nasljednika G. K. nisu osnovani iz razloga što je po ocjeni ovoga suda sud prvog stupnja pravilno donio pobijano rješenje na temelju odredbe čl. 234. ZN-a kojom je propisano da ako se nakon pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju pronađe imovina koja nije obuhvaćena tim rješenjem, sud neće ponovno provoditi ostavinsku raspravu, nego će ovu imovinu novim rješenjem rasporediti na temelju prije donesenog rješenja o nasljeđivanju, osim ako se neki od nasljednika odrekao nasljedstva ili svoj nasljedni dio ustupio sunasljedniku. Rješenjem o nasljeđivanju Općinskog suda u D. M. broj O-_/97 od 6. lipnja 1997. godine ostavinska imovina, koja se sastojala od neisplaćene mirovine i pokretnina, uručena je sinovima ostaviteljice na jednake dijelove na temelju nasljedničkih izjava kojima su prihvatili nasljedstvo na temelju zakona, zbog čega je sud prvog stupnja pravilno na temelju takvog rješenja o nasljeđivanju donio pobijano rješenje. Ukoliko zakonski nasljednik smatra da ima neko pravo u pogledu imovine koja je predmet pobijanog rješenja on to svoje pravo može ostvariti jedino u parnici, ali ne više u ostavinskom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1577/17-2 od 11. rujna 2018.

V/ RADNO PRAVO

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU PRAVA

Rok za odgovor poslodavca na podneseni zahtjev radnika za zaštitu prava računa se od dana predaje tog zahtjeva preporučeno pošti.

„Umještač se očitovao da su u vrijeme podnošenja tužbe postojali različiti stavovi sudova u Republici Hrvatskoj o rokovima podnošenja tužbe u sporovima iz radnog odnosa. Zbog toga je to pravno pitanje raspravljeno na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 16. studenoga 2015. godine te je zauzet stav o načinu računanja roka za podnošenje tužbe na koji se poziva tuženik, a iz kojega proizlazi da je on u konkretnom slučaju podnio pravovremenu tužbu. Uvidom u policu osiguranja s uvjetima za osiguranje od odgovornosti odvjetnika prvostupanjski sud je utvrdio da je umještač u vrijeme zastupanja tužitelja u radnom sporu bio osiguran kod tuženika od odgovornosti za svoj rad pa je tuženik pasivno legitimiran sukladno čl. 7. Zakona o odvjetništvu te čl. 1045. st. 1. i 2., čl. 1049. i čl. 965. st. 1. Zakona o obveznim odnosima. Između stranaka nije bilo sporno da je umještač po zanimanju odvjetnik i da je zastupao tužitelja u postupku koji se vodio pred Općinskim radnim sudom u Z. pod brojem Pr-___/11 radi pobijanja odluke o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 19. kolovoza 2011. godine koju je donio tužiteljev poslodavac Z. h. d.o.o., Z. Nije bilo sporno da je tužitelj nakon primitka odluke o izvanrednom otkazu pravovremeno podnio svom poslodavcu Zahtjev za zaštitu prava koji je poslodavac zaprimio 8. rujna 2011. godine. Tužiteljev poslodavac nije odgovorio na zahtjev za zaštitu prava pa je tužitelj, zastupan po umještaču, dana 10. listopada 2011. godine podnio Općinskom radnom sudu u Z. tužbu radi pobijanja Odluke o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 19. kolovoza 2011. godine, povrata na posao i isplatu naknade plaće. Nesporno je bilo da je Općinski radni sud u Zagrebu odbacio tužbu kao nepravovremenu u dijelu kojim je zatraženo da se Odluka o izvanrednom otkazu utvrdi nedopuštenom i naloži povrat tužitelja na radno mjesto, dok je preostali dio tužbenog zahtjeva za isplatu naknade plaće posljednično odbijen kao neosnovan. Navedena prvostupanjska presuda je potvrđena odlukom Županijskog suda u Z., a Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio je tužiteljevu reviziju, također potvrđujući da je tužba podnesena nepravovremeno. Svi navedeni sudovi u svojim odlukama su zauzeli stav da se petnaestodnevni rok za odgovor poslodavca na podneseni zahtjev za zaštitu prava računa od dana predaje tog zahtjeva preporučeno pošti, u konkretnom slučaju od 7. rujna 2011. godine, a ne od 8. rujna 2011. godine kada je poslodavac taj zahtjev zaprimio.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-965/17-3 od 17. listopada 2017.

UGOVOR O RADU

(Čl. 13. st. 1. Zakona o radu – Narodne novine br. 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 30/04, 137/04 - pročišćeni tekst)

Ugovor o radu i ugovor o posredovanju za istu vrstu posla ne mogu egzistirati istovremeno u odnosu na istu osobu.

„Obzirom na prethodna utvrđenja prvostupanjski sud usvajanjem tužbenog zahtjeva tužitelja uz zaključak da je između stranaka bio zaključen Ugovor o radu a da tužitelju pripada zatraženi iznos tužbom temeljem između stranaka zaključenog Ugovora o posredovanju u vidu posredničke provizije, pogrešno je primjeno materijalno pravo. Pravilno tuženi u žalbi ukazuje da ugovor o radu i ugovor o posredovanju za istu vrstu posla ne mogu egzistirati istovremeno. Kako iz stanja prvostupanjskog spisa, pa niti iz iskaza tužitelja, ne proizlazi da je on u bilo kojem smislu dogovarao uvjete pravnog posla zaključenog između tuženice i Z., da je on na bilo koji način doveo do sklapanja Ugovora, da je on kako se u tužbi tvrdi usmeno dogovorio posao, to mu i ne može pripasti varijabilni dio plaće temeljem zaključenog Ugovora o radu za posao koji je zaključen između tuženice i Z. u mjesecu lipnju 2008., a konačna isplata tuženici izvršenog posla tek 5. rujna 2009. (prema u spisu priloženoj okončanoj situaciji od 22. srpnja 2009.). Plaća tužitelja za mjesec svibanj 2008., jer tužitelj od tuženice može potraživat temeljem Ugovora o radu samo ugovorenu plaću, ne može sadržavati varijabilni dio od 20% na ime provizije za zaključeni posao između tužene i Z. u mjesecu lipnju 2008. čija isplata je u potpunosti uslijedila tek u rujnu 2009. i za koji posao on nije dogovorio bilo kakve uvjete. Sama okolnost da je on odgovornoj osobi Z. koju je slučajno zatekao u A. u Sv. K. Z. u mjesecu veljači 2008. predočio propagandni materijal tuženice, nakon čega nije sudjelovao u bilo kakvim pregovorima oko uvjeta zaključenja posla ne daje mu pravo na isplatu varijabilnog dijela plaće za posao zaključen a isplaćen tuženici tek više od godinu dana nakon prestanka Ugovora o radu između njega i tuženice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1324/17-2 od 3. rujna 2018.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 103. st. 4. Zakona o radu - „Narodne novine“, br. 38/95., 54/95., 65/95., 102/98., 17/01., 82/01., 114/03., 142/03., 123/03., 30/04., 68/05., 94/09. i 149/09.)

Poslodavac nije obvezan radniku platiti naknadu štete s osnove izgubljene zarade zbog povrede na radu, ukoliko je radniku radni odnos prestao temeljem poslovno uvjetovanog otkaza ugovora o radu koji radnik nije pobijao u sudskom postupku.

„Isto tako, neosnovane su žalbene tvrdnje tužitelja o tome da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu imovinske štete s osnova izgubljene zarade, kao i rente s istog osnova, jer je pravilan pravni stav suda prvog stupnja da tužitelju radni odnos nije prestao s dostavom pravomoćnog rješenja o mirovini zbog opće nesposobnosti za rad poslodavcu, kao posljedici povrede na radu, koji je jedan od propisanih načina prestanka ugovora o radu prema odredbi čl. 103. st. 4. Zakona o radu („Narodne novine“, br. 38/1995., 54/1995., 65/1995., 102/1998., 17/2001., 82/2001., 114/2003., 142/2003., 123/2003., 30/2004., 68/2005., 94/2009. i 149/2009.), već je radni odnos tužitelju prestao otkazom zbog poslovno uvjetovanih razloga, koji tužitelj nije pobijao u sudskom postupku, te je primio i otpremninu zbog otkaza ugovora o radu. Naime, iz rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 1. veljače 2008. godine vidljivo je da je kod tužitelja nastupila profesionalna nesposobnost za rad, a iz nalaza i mišljenja prim. dr.

V. B., spec. medicine rada, proizlazi da kod tužitelja postoji preostala radna sposobnost u omjeru od 40% opće sposobnosti te da postoje poslovi koje bi on mogao raditi. Kako razlog odlaska u mirovinu nije dostava rješenja o invalidskoj mirovini zbog opće nesposobnosti za rad, jer je kod tužitelja utvrđena profesionalna nesposobnost za rad, već je radni odnos tužitelju kod tuženice prestao temeljem Odluke o poslovno uvjetovanom otkazu, tuženica nije u obvezi tužitelju naknaditi štetu koju on trpi kao razliku između plaće koju bi primao da radi i invalidske mirovine koju prima zbog odlaska u mirovinu nakon otkaza ugovora o radu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž R-34/16-2 od 21. rujna 2017.

NAKNADA ŠTETE

(Čl. 1067. st. 2. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Poslodavac odgovara radniku za štetu nastalu slučajnim padom koji je kao rizik sastavni dio obavljanja povjerenog posla.

„Prema rezultatu dokazivanja do štetnog događaja kako ga je prikazala tužiteljica, a tuženik nije dokazao suprotno, došlo je na način da se ista popela na ljestve s tri gazišta i podestom radi pranja staklene površina do visine oko 2,5 m. Prema iskazu tužiteljice nakon što se popela na ljestve sa spužvicom u lijevoj ruci te s gumom i krpom u desnoj ruci došlo je do pada s ljestava unatoč tome što je imala odgovarajuće zaštitne cipele i što ljestve nisu bile mokre. Prema navodima tužiteljice navedenu radnju obavljala je na uobičajeni način nakon što je istog dana prethodno već oprala četiri staklene površine pa iz takvog prikaza događaja proizlazi da na strani tužiteljice nema krivnje za nastanak štetnog događaja niti njezinog eventualnog doprinosa, već se radi o slučajnom padu kao sastavnom dijelu rizika obavljanja poslova na visini koja zahtijeva, kao u konkretnom slučaju, korištenje ljestava kod kojih nema dijelova za pridržavanje. Za slučajno nastalu štetu odgovara osoba koja je za nastanak štete objektivno odgovorna, a to je u konkretnom slučaju poslodavac, odnosno njegov osiguratelj. Stoga je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da tuženik nije dokazao okolnosti koje bi ga u cijelosti ili djelomično oslobodile odgovornosti za nastanak štetnog događaja i time nastalu štetu. Suprotno stavu tuženika, a što je njegov temeljni prigovor, odabir da li će se pri pranju služiti ljestvama ili štapom ne može se pripisati doprinosu tužiteljice koja je upravo zbog visine staklene površine ocijenila potrebnim korištenje ljestava koje joj je upravo za tu svrhu osigurao poslodavac.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-769/17-2 od 18. listopada 2018.

VI/ PARNIČNI POSTUPAK

STVARNA NADLEŽNOST

(Čl. 34.b toč. 1. Zakona o parničnom postupku -Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Za provedbu postupka povodom prigovora tuženika na rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u postupku u kojem je tužitelj pravna osoba a tuženik obrtnik, stvarno je nadležan trgovački sud.

„Odredbom čl. 287. st. 2. Ovršnoga zakona propisano je da će u slučaju iz čl. 282. st. 3. Ovršnoga zakona javni bilježnik spis proslijediti sudu koji bi bio stvarno nadležan u parničnom postupku. U ovom slučaju radi se o sporu između pravne osobe i obrtnika, za koji je sukladno čl. 34. b. toč. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine Republike Hrvatske broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14) stvarno nadležan trgovački sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-1330/16-2 od 8. kolovoza 2017.

STVARNA NADLEŽNOST

(Čl. 51. st. 1. Općeg poreznog zakona - „Narodne novine“, br. 115/16)

Redovni sudovi nisu nadležni za odlučivanje o povratu stečenog bez osnove u postupku naplate i povrata poreza kada je porez naplaćen bez pravne osnove.

„Međutim, prvostupanjski sud je utvrdio da ovakav zahtjev tužiteljice ne ide u sudsku nadležnost, odnosno da redovni sudovi nisu nadležni za odlučivanje o povratu stečenog bez osnove u postupku naplate i povrata poreza, zbog toga što je taj porez naplaćen bez valjane pravne osnove. Pri tome, prvostupanjski sud se poziva na odredbu čl. 51. st. 1. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 115/16 – dalje OPZ), a također i na odredbe čl. 127. st. 5. i 6. OPZ-a. Također, prvostupanjski sud se u svojoj odluci pozvao i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 2010. godine broj U-IV-4820/09, a kojom odlukom je utvrđeno da je za odlučivanje o pravima i obvezama iz čl. 113. OPZ-a, dakle i za povrat stečenog bez osnove u postupku naplate poreza, nadležno porezno upravno tijelo. Ta odluka je donijeta u postupku rješavanja sukoba nadležnosti između općinskog suda i Ministarstva financija, a koja odluka sukladno Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu veže sve sudionike u pravnim poslovima, a i sudove u Republici Hrvatskoj. Zbog toga je prvostupanjski sud utvrdio da ovaj postupak ne ulazi u sudsku nadležnost, zbog čega je temeljem odredbe čl. 16. ZPP-a odbacio tužbu tužiteljice, a tužiteljicu je obvezao i na plaćanje troškova postupka tuženiku. Ovakva primjena materijalnog prava je i po ocjeni ovoga suda osnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2216/17-2 od 8. lipnja 2018.

VRIJEDNOST PREDMETA SPORA

(Tbr. 7. toč. 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika - „Narodne novine“ broj 142/12, 103/14 i 118/14)

Zahtjev tužitelja za donošenje presude kojom će se nadomjestiti ugovor o najmu stana, ne predstavlja spor iz stambenih odnosa u smislu odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

„Po ocjeni ovoga suda obzirom na način kako je formuliran Tbr. 7. toč. 2. Tarife te je u postupcima iz stambenih odnosa, u zagradi točno navedeno što treba biti predmet parnice iz stambenih odnosa da bi se primijenila jednokratna nagrada, to u konkretnom slučaju, obzirom da se radi o zahtjevu tužitelja za donošenje presude kojom će se nadomjestiti ugovor o najmu stana kojeg je tuženik odbio zaključiti sa tužiteljem temeljem odredbi Zakona o najmu stanova, se ne radi o sporu iz stambenih odnosa na koji bi se mogao primijeniti Tbr. 7. toč. 2. Tarife. Sukladno tome, tuženik bi imao pravo na nagradu čija se visina utvrđuje prema vrijednosti predmeta spora. Kako tužitelj u tužbi nije naznačio vrijednost predmeta spora a niti je to učinio do završetka prvostupanjskog postupka, to se vrijednost predmeta spora ima smatrati iznos od 50.000,00 kn, kako to proizlazi iz čl. 40. st. 5. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2353/17-2 od 21. prosinca 2017.

AKTIVNA LEGITMACIJA

(Čl. 3. st. 2. i 4. Ovršnog zakona – „Narodne novine“, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Kada je posebnim zakonom određeno da se postupak ovrhe radi naplate troškova kaznenog postupka pokreće po službenoj dužnosti, tada nadležni općinski sud u ovršnom postupku ima položaj ovrhovoditelja.

„Po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo kada je obustavio ovršni postupak zbog nedostatka stranačke sposobnosti ovrhovoditelja Općinskog suda u V. Predmet postupka je ovrha radi naplate troškova kaznenog postupka određenih u presudi Općinskog suda u V. broj K-___/98-83 od 30. travnja 2003. godine u iznosu od 5.200,00 kn. Taj trošak je prema odredbi čl. 159. st. 2. Zakona o kaznenom postupku, koji se primjenjivao u vrijeme pokretanja ovršnog postupka, bio dužan prisilno naplatiti sud po službenoj dužnosti, a koji je i podnio prijedlog za ovrhu. Odredbom čl. 3. st. 2. OZ-a propisano je da kad je zakonom određeno tijelo ili osoba koja nije nositelj određene tražbine ovlaštena pokrenuti postupak radi njegova ostvarenja ili osiguranja, to tijelo, odnosno osoba imaju u postupku položaj ovrhovoditelja, odnosno predlagatelja osiguranja. U konkretnom slučaju posebnim zakonom je bilo izrijeком određeno da se postupak ovrhe radi naplate troškova kaznenog postupka pokreće po službenoj dužnosti pa sukladno čl. 3. st. 2. i 4. OZ-a Općinski sud u V. u ovom ovršnom postupku ima položaj ovrhovoditelja i može u postupku sudjelovati s ovlastima ovrhovoditelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-134/18 od 5. veljače 2018.

PASIVNA LEGITIMACIJA

(Čl. 230. Zakona o parničnom postupku - Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14)

Obveznik plaćanja karte za parkiranje je osoba koja je upisana u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova kao vlasnik vozila.

„Ocjenjujući pobijanu presudu iz razloga ukazane pogrešne primjene materijalnog prava valja istaknuti da je u konkretnom postupku tuženika trebalo tretirati kao obveznika plaćanja predmetne tražbine temeljem čl. 230. ZPP-a. Naime, na sastanku predsjednika građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 15. lipnja 2018. donesen je zaključak da je u parnicama radi naplate karte za parkiranje pasivno legitimirana osoba upisana u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova kao vlasnik vozila sukladno čl. 230. st. 1. ZPP-a. Budući da je u konkretnom slučaju kao vlasnik vozila u vrijeme predmetnih događaja - parkiranja tuženik bio upisan u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova, isti je temeljem čl. 230. st. 1. ZPP-a pasivno legitimiran u ovoj parnici pa bi i pravilnom primjenom materijalnog prava odluka u ovom postupku bila ista.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2166/16-2 od 27. kolovoza 2018.

PRIVREMENI ZASTUPNIK

(Čl. 9. st. 2. Zakona o odvjetništvu - Narodne Novine br.: 9/94., 117/08., 50/09., 75/09., 18/11)

Prije postavljanja privremenog zastupnika sud je dužan zatražiti njegovu suglasnost.

„Odvjetnici su dužni prihvatiti funkciju privremenog zastupnika osim u slučaju zakonom, statutom Komore ili Kodeksom odvjetničke etike i posebnim propisima određenih uvjeta za uskratu pravne pomoći u smislu odredbe čl. 9. Zakona o odvjetništvu (Narodne Novine br.: 9/94., 117/08., 50/09., 75/09., 18/11.). Također je i odredbom čl. 247. st. 1. Obiteljskog zakona (Narodne novine broj: 103/15) koja se odnosi na sve vrste skrbništva propisano da se skrbnikom imenuje osoba koja ima osobine i sposobnosti za obavljanje skrbništva i koja pristaje biti skrbnikom te ako je to za dobrobit štíćenika. Kako prvostupanjski sud prije postavljanja privremenog zastupnika nije zatražio njegovu suglasnost za obavljanje te funkcije koju on može otkloniti samo u slučaju postojanja nekog od razloga iz čl. 9. st. 2. Zakona o odvjetništvu, to je valjalo prihvatiti žalbu privremenog zastupnika, ukinuti rješenje prvostupanjskog suda i temeljem odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a predmet vratiti istome sudu na ponovni postupak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2088/17-2 od 30. studenog 2017.

PRIVREMENI ZASTUPNIK

(Čl. 244. Obiteljskog zakona - „Narodne novine“, br. 103/15.)

Imenovanje privremenog zastupnika za nedostupnu osobu ili osobu nepoznatog boravišta predviđeno je odredbom čl. 244. st. 1. Obiteljskog zakona, pa kako je navedena odredba kasnija u odnosu na čl. 84. st. 1. Zakona o parničnom postupku koji predviđa uvjete za postavljanje privremenog zastupnika za nedostupnu osobu ili osobu nepoznatog boravišta, to više nije potrebno za njegovo imenovanje da bi redovan postupak oko postavljanja privremenog zastupnika tuženiku trajao dugo ili da bi za jednu ili obje stranke mogle nastati štetne posljedice, već je dovoljno da je tuženiku najmanje tri mjeseca nepoznato boravište ili da nije dostupan a nema punomoćnika u postupcima koji su pokrenuti i koji se vode pred sudom.

„Uvidom u spis predmeta prvostupanjski sud je utvrdio da je ovršenik 7. prosinca 2016. godine brisan iz registra osoba te da nema prijavljenu adresu prebivališta niti boravišta u Republici Hrvatskoj, odnosno da se radi o osobi koja nije dostupna, slijedom čega je na temelju čl. 84. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08 – Odluka Ustavnog suda RH, 123/08., - ispravak, 57/11., 148/11. (pročišćeni tekst), 25/13. i 89/14. – Odluka Ustavnog suda RH - dalje u tekstu: ZPP) u vezi čl. 21. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16. – dalje u tekstu: OZ) odbio prijedlog ovrhovoditelja za postavljanje privremenog zastupnika ovršeniku, uz obrazloženje da nije utvrđeno da bi za ovrhovoditelja mogla nastupiti štetna posljedica zbog toga što bi redovan postupak postavljanja zakonskog zastupnika pred nadležnim tijelom trajao dugo, budući da se u konkretnom slučaju prisilno ostvaruje novčani iznos od 500,00 kn. Člankom 244. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, br. 103/15.) propisano je u st. 1. da će osobi kojoj je najmanje tri mjeseca nepoznato boravište ili nije dostupna, a nema punomoćnika, u postupcima koji su pokrenuti i vode se pred sudom ili javnopravnim tijelima, tijelo pred kojim se vodi određeni postupak imenovati privremenog zastupnika, osim ako je toj osobi imenovan posebni skrbnik sukladno članku 241. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona. U st. 2. toga članka propisano je da će tijelo koje je imenovalo privremenog zastupnika iz stavka 1. toga članka o tome bez odgode obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb. Navedeni propis kasniji je u odnosu na čl. 84. st. 1. ZPP-a koji regulira tu istu materiju na način da za postavljanje privremenog zastupnika traži ispunjenje određenih pretpostavki pa u tom dijelu derogira članak 84. ZPP-a. To nadalje znači da je prvostupanjski sud u konkretnoj situaciji trebao ovršeniku postaviti privremenog zastupnika i o tome bez odgode obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-634/17-2 od 2. listopada 2017.

PRIVREMENI ZASTUPNIK

(Čl. 50. Statuta Hrvatske odvjetničke komore - „Narodne novine“ broj 101/11)

Privremeni zastupnik (odvjetnik) ima sva prava kao i odvjetnik kojeg privremeno zamjenjuje bez posebne punomoći stranke, tako dugo dok u skladu s čl. 51. st. 2. Statuta Hrvatske odvjetničke komore stranku ne obavijestiti da je njezin odvjetnik izgubio pravo na obavljanje odvjetništva.

„Pri tome prvostupanjski sud pogrešno zaključuje da je tužitelju za to trebala punomoć kojom bi ga tužitelj ovlastio da ga zastupa u tom postupku i da sama činjenica što je imenovan privremenim zamjenikom odvjetnika tuženika ne ovlašćuje tužitelja da bez ikakve ograde poduzima određene radnje u postupku za tuženika. Naime, odvjetnici u svom postupanju dužni su primjenjivati i Statut Hrvatske odvjetničke komore („Narodne novine“ broj 101/11 dalje u tekstu; Statut). Odredbom čl. 50. Statuta propisano je da ako odvjetniku bude obustavljeno pravo na obavljanje odvjetništva tijelo koje je donijelo rješenje o obustavi postaviti će mu privremenog zamjenika iz redova odvjetnika, a prema st. 3. istog članka privremeni zamjenik ima sva prava što ih je imao odvjetnik kojeg zamjenjuje i bez punomoći stranaka. Prema odredbi čl. 50. st. 5. privremeni zamjenik posluje za račun odvjetnika kojeg zamjenjuje i ukoliko se nije drugačije dogovorio s odvjetnikom kojeg zamjenjuje ima pravo za svoj rad u visini polovice svoje nagrade predviđene Tarifom. Prema čl. 51. st. 2. Statuta preuzimatelj je dužan odmah, a najkasnije u roku od 30 dana obavijestiti stranke da je njihov prijašnji zastupnik izgubio pravo na obavljanje odvjetništva i staviti na raspolaganje spise. Također prema st. 3. preuzimatelj je ovlašten i dužan zastupati stranke bez posebne punomoći sve dok stranke ne preuzmu od njega vođenje određenog pravnog posla ili dok ne nastupe pravne posljedice otkaza punomoći. Dakle, iz citirane odredbe Statuta jasno proizlazi da privremeni zastupnik ima sva prava kao i odvjetnik kojeg privremeno zamjenjuje i bez odgovarajuće punomoći stranke i da je dužan tu stranku zastupati sve dok stranka ne preuzme od njega vođenje određenog pravnog posla ili dok ne nastupe posljedice otkaza punomoći. Dakle, nije u pravu prvostupanjski sud kada smatra da je za poduzete radnje u postupku tužitelj trebao imati odgovarajuću punomoć tuženika i da činjenica što je imenovan privremenim zamjenikom punomoćnika tuženika to ga ne ovlašćuje da bez odobrenja tuženika poduzima za njega određene pravne radnje u postupku. No međutim s obzirom na odredbu čl. 51. st. 2. Statuta preuzimatelj je bio dužan odmah, a najkasnije u roku od 30 dana obavijestiti tuženika da je njegov prijašnji zastupnik izgubio pravo na obavljanje odvjetništva i staviti mu na raspolaganje spis, a što tužitelj nije učinio jer od 9. rujna 2013. godine, kada je imenovan privremenim zamjenikom, tuženika o tome nije obavijestio sve do ljeta 2014. godine, a i tada ga nije obavijestio o toj činjenici već samo o činjenici da je zakazana rasprava u njegovom predmetu. Po ocjeni ovoga suda ukoliko odvjetnik kao privremeni zamjenik drugog odvjetnika ne postupi sukladno odredbi čl. 51. st. 2. Statuta, dakle ne obavijesti stranke odvjetnika kojeg privremeno zamjenjuje da je on izgubio pravo na obavljanje odvjetništva i da mu tom obaviješću stavlja na raspolaganje spise, on ne može nakon toga bez odobrenja stranke koju je zastupao odvjetnik kojem je obustavljeno pravo na obavljanje odvjetništva poduzimati pravne radnje u postupku i odredba čl. 50. st. 3. Statuta da ima sva prava kao i odvjetnik kojeg zamjenjuje i bez punomoći stranaka odnosi se na samo slučajeve kada je odvjetnik koji je imenovan privremenim zamjenikom postupio u smislu odredbe čl. 51. st. 2. Statuta. Kako tužitelj nije obavijestio tuženika o tome da je privremeni zamjenik njegovog odvjetnika niti mu je stavio na raspolaganje spise, a iz dokaznog postupka

je vidljivo da je tuženik odmah nakon što je saznao za tu činjenicu uzeo spise od tužitelja i nije želio da ga tužitelj dalje zastupa proizlazi da je tužitelj radnje u postupku obavljao kao neovlašteni punomoćnik i pravilno je prvostupanjski sud, ali ne iz razloga koje navodi, već iz naprijed navedenih razloga, odbio zahtjev za isplatu nagrade.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-597/18-2 od 24. kolovoza 2018.

ISPLATA POLOGA

(Čl. 138. i 144. Zakona o sudovima - „Narodne novine“ broj 28/13 i 33/15)

Isplata pologa nije dopuštena na zahtjev i na žiro račun privremene zastupnice ukoliko je protustranka nije opunomoćila za primanje pologa.

„Zakonska zastupnica protustranke je doista podnijela zahtjev za isplatu pologa kojim je predložila da se polog isplati na njezin žiro-račun. Prvostupanjski sud ju je tada pozvao da u spis dostavi specijalnu punomoć za preuzimanje pologa no zakonska zastupnica takvu punomoć nije dostavila. I prema mišljenju ovog suda, iako privremena zastupnica protustranke ima sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika protustranke, isplata pologa nije moguća na njezin zahtjev i na njezin žiro-račun već je moguća jedino osobno protustranci, a privremenoj zastupnici bi polog bilo moguće isplatiti jedino ukoliko bi ju protustranka opunomoćila za primanje pologa. Stoga taj žalbeni razlog nije osnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1651/17-2 od 26. lipnja 2018.

ZASTUPNIK ZA PRIMANJE PISMENA

(Čl. 146. st. 5. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka USRH)

Zastupnik za primanje pismena u osobi odvjetnika ima pravo na trošak sastava tipiziranog dopisa kojim je dostavio stranci pismena suda i trošak poštarine.

„Pogrešno je stajalište prvostupanjskog suda da trošak sastava tipiziranog dopisa kojim je žaliteljica kao zastupnica za primanje pismena dostavila tuženicima pismena suda nije nužan trošak. Naime, imajući u vidu da se ovlaštenje zastupnika za primanje pismena odnosi samo na primitak pismena za stranku i obavijest stranke o tome, te da je žaliteljica kao zastupnik za primanje pismena postupila po tom svom ovlaštenju i o tome obavijestila sud, po ocjeni ovog suda pripada joj trošak sastava tipiziranog dopisa sukladno gore citiranim zakonskim propisima.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1605/17-2 od 4. travnja 2018.

POSEBNI SKRBNIK

(Čl. 1. st. 2. Pravilnika o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika – Narodne novine br. 5/14)

Sud nije ovlašten odlučivati o zahtjevu posebnog skrbnika za naknadu troškova jer je isto u nadležnosti centra za socijalnu skrb.

„Imajući u vidu da naknadu za posebnog skrbnika određuje i isplaćuje nadležni centar za socijalnu skrb, sukladno odredbi čl. 1. st. 2. Pravilnika o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika (NN 5/14) donesenog temeljem odredbe čl. 182. st. 2. Obiteljskog zakona, a naknada za obavljanje pravnih poslova posebnog skrbnika koji je odvjetnik prema čl. 3. st. 2. istog Pravilnika određuje se u iznosu od 50% nagrade za rad koja bi mu pripadala sukladno Odvjetničkoj tarifi, ovaj sud je odbacio zahtjev ovršenice za naknadu troškova žalbenog postupka jer odlučivanje o tom zahtjevu nije u nadležnosti suda, niti se radi o trošku koji tereti protivnu stranku u postupku (ovrhovoditelja) budući da se zahtjev odnosi na isplatu naknade za posebnog skrbnika, a odlučivanje o tom zahtjevu, kao i isplata naknade spada u nadležnost centra za socijalnu skrb.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1287/17-2 od 15. prosinca 2017.

NUŽNI I JEDINSTVENI SUPARNIČARI

(Čl. 109. st. 1. Zakona o parničnom postupku, „Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst i 25/13, 43/13 i 89/14)

Ukoliko tužitelj postupi po uputi suda i ispravi tužbu na način da pravilno na strani tuženika navede sve osobe koje u toj parnici moraju sudjelovati kao jedinstveni suparničari, tada se ne radi o subjektivnoj preinaci tužbe već o dopuni tužbe za koju nije potreban pristanak tuženika.

„Prvotuženik A. Š. kao bitnu povredu određaba parničnog postupka u žalbi navodi činjenicu da je sud samoinicijativno pozvao tužiteljicu da uredi tužbu naznačujući, između ostalog, tko bi se trebao naći na pasivnoj strani, čime prelazi granice svojih ovlasti, dakle, ističe relativno bitnu povredu određaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a u vezi s čl. 109. st. 1. ZPP-a. Žalbene tvrdnje 1. tuženika A. Š. nisu osnovane, jer činjenica što je sud pozvao tužitelja da ispravi tužbu tako da pravilno na strani tužene navede sve osobe koje u ovoj vrsti parnice moraju sudjelovati kao jedinstveni suparničari (zakonski nasljednici upisanog vlasnika nekretnine) nije prekoračio svoje ovlasti, obzirom da je takvo postupanje sukladno odredbi čl. 109. st. 1. ZPP-a (isti stav zauzet je u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-630/12). Isto tako, tuženik tvrdi da sud nije mogao dopustiti subjektivnu preinaku tužbe stupanjem nove tuženice B. Š. u postupak, obzirom da se je tome tuženik protivio, međutim niti ta žalbena tvrdnja nije osnovana jer je tužitelj samo postupio po uputi suda za pravilno označavanje stranaka ovog postupka kao nužnih i jedinstvenih suparničara, dakle radilo se o dopuni tužbe pa za takvu dopunu nije bio potreban pristanak tuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2104/16-5 od 1. veljače 2018.

STEČAJNA MASA

(Čl. 215.b Stečajnog zakona – Narodne novine br. 71/15)

Nisu se ispunile pretpostavke za obustavu parničnog postupka ukoliko je nad tuženikom proveden stečajni postupak i isti je brisan iz sudskog registra, ako je na mjesto tuženika stupila stečajna masa zastupana po stečajnom upravitelju.

„Tužitelj u žalbi tvrdi da je nad prvotuženikom proveden stečajni postupak i da je on prestao postojati brisanjem iz trgovačkog registra, pa se radi o pravnoj osobi koja je prestala postojati i nema pravnog slijednika. Suprotno tome, iz stanja prvostupanjskog spisa može se nedvojben način utvrditi da je na strani prvotuženika sada Stečajna masa stečajnog dužnika P. I. d.o.o. u stečaju, I., a Stečajni zakon je stečajnoj masi u slučajevima brisanja stečajnog dužnika iz sudskog registra priznao stranačku sposobnost. U konkretnoj situaciji, kada je stečajni dužnik (ovdje prvotuženik) brisan iz sudskog registra, on više ne može biti stranka u postupku već se umjesto njega kao stranka pojavljuje njegova stečajna masa koju zastupa stečajni upravitelj. Stoga se nisu stekle pretpostavke za obustavu postupka u odnosu na prvotuženika u smislu odredbe čl. 215.b ZPP-a, kako to pogrešno smatra tužitelj, već je određivanjem nastavka prekinutog postupka u smislu odredbe čl. 215. st. 1. ZPP-a, prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2065/17-2 od 4. prosinca 2017.

STEČAJNA MASA

(Čl. 289. Stečajnog zakona - „Narodne novine“ br. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12)

Stečajna masa je nositelj prava vlasništva i drugih prava i ima osobni identifikacijski broj koji joj dodjeljuje nadležna porezna uprava.

„Prema odredbi čl. 286. st. 3. SZ-a brisanjem iz registra stečajni dužnik pravna osoba prestaje postojati. Prema odredbi čl. 289. SZ-a sud će na prijedlog stečajnog upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti odrediti nastavljanje postupka radi naknadne diobe ako se nakon završenog ročišta ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima, iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrate u masu ili pronade imovina koja ulazi u stečajnu masu. Prema st. 4. istog članka imovina iz st. 1. navedenog članka je stečajna masa i na nju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovog zakona o stečajnom dužniku i njegovim tijelima. U ime i za račun te mase mogu se voditi sporovi, ako zakonom nije drugačije određeno. Stečajna masa je nositelj prava vlasništva i drugih prava. U slučaju iz st. 4. navedenog članka stečajna masa upisat će se u sudski registar. Pri upisu stečajne mase u sudski registar Ministarstvo financija – Porezna uprava po službenoj će

dužnosti dodijeliti i odrediti osobini identifikacijski broj stečajnoj masi. U konkretnom slučaju to znači da se u slučaju prestanka postojanja tuženika koji je brisan iz sudskog registra postupak može nastaviti sa stečajnom masom ukoliko ista postoji. Ako stečajna masa ne postoji, a ona bi morala biti upisana u sudski registar tada se nema s kim nastaviti parnični postupak jer ne postoji pravni slijednik brisane pravne osobe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1477/17-2 od 19. listopada 2017.

PRETHODNO PITANJE

(Čl. 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda)

U postupku koji se vodi radi naknade štete ne smatra se prethodnim pitanjem da li je ostvarena povreda iz čl. 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

„Imajući u vidu da je u konkretnom postupku tužitelj podnio tužbu radi naknade štete zbog kako navodi nehumanih uvjeta u zatvorima u Z. i S., a istovremeno je podnio i zahtjev Europskom sudu za ljudska prava zbog povrede čl.3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, to sama činjenica podnošenja zahtjeva Europskom sudu za ljudska prava koji je, kako to i proizlazi iz dopisa upućenog odvjetnici ovdje tužitelja od strane navedenog suda, zaprimljen kod tog suda, nema značaj da će taj sud i odlučivati o bilo kojem pravnom pitanju ili odnosu, kao prethodnom pitanju značajnom za dosudu naknade štete tužitelju u ovom postupku. Osim toga za istaći je da zahtjev Europski sud za ljudska prava može razmatrati samo nakon što su iscrpljena sva raspoloživa domaća pravna sredstva, u skladu s općeprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i unutar razdoblja od šest mjeseci od dana donošenja konačne odluke, a u ovom konkretnom slučaju parnični postupak po tužbi tužitelja radi naknade štete tek je započeo i upravo tijekom njega sud treba utvrditi da li je u konkretnom slučaju tužitelj pretrpio i u kojem obimu neimovinsku štetu i da li mu je povrijeđeno dostojanstvo boravkom u zatvoru u S. i u Z.. Da li je došlo do povrede čl.3. Konvencije nije prethodno pitanje u ovom postupku u kojem tužitelj mora dokazati pretpostavke za naknadu štete što su, subjekte odgovornosti za štetu, štetna radnja, uzročno posljedična veza između štetne radnje i nastale štete, protupravnost te radnje kao i samu štetu.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2351/17-2 od 18. prosinca 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 23. st. 4. Ovršnog zakona – „Narodne novine“, br. 112/12 i 93/14)

Tužitelj koji raspolaže ovršnom ispravom temeljem koje može pokrenuti ovršni postupak protiv tuženika radi prisilne naplate svoje tražbine, nema pravni interes za podnošenje kondemnatorne tužbe zbog iste tražbine.

„Zaključak je suda prvog stupnja da tužitelj ima ovršnu ispravu iz čl. 23. st. 4. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 112/12 i 93/14) na temelju koje može podnijeti ovršni prijedlog protiv tuženika radi namirenja novčanog potraživanja sve dok je taj javnobilježnički akt na snazi. Zbog toga nema pravni interes za podnošenje tužbe u ovom predmetu. Tužitelj se žali navodeći da je njegova tužba kondemnatorna tužba pa se stoga ne može raspravljati o pravnom interesu za podnošenje tužbe jer se prema odredbama ZPP-a on traži samo za tužbe za utvrđenje. Međutim, ukoliko tužitelj već raspolaže ovršnom ispravom temeljem koje može pokrenuti ovršni postupak protiv tuženika radi prisilne naplate neke tražbine, tada on nema pravni interes niti za podnošenje kondemnatorne tužbe te se takva tužba treba odbaciti shodnom primjenom odredbe čl. 288. st. 2. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-972/16-2 od 2. lipnja 2017.

PRAVNI INTERES

(Čl. 331.b. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11. (pročišćeni tekst), 25/13. i 89/14)

Bez obzira što je tuženik u cijelosti podmirio tražbinu tužitelja prije donošenja presude, smatra se da tuženik ima pravni interes za podnošenje žalbe protiv presude zbog ogluhe kojom mu je naloženo da tužitelju podmiri tražbinu.

„U odgovoru na žalbu tužitelj ističe da tuženik nema pravni interes za podnošenje žalbe jer je dobrovoljno u cijelosti podmirio tražbinu o kojoj je odlučeno pobijanom presudom te je uplatom u visini od 5.523,46 kn podmirio kako glavnicu tako i zateznu kamatu te trošak ovog postupka. Ovdje odmah valja na ove navode tužitelja istaći da nije točno kako tuženik nema pravni interes za podnošenje žalbe obzirom je pobijanom presudom obvezan na određenu tražbinu, no tužitelj je imao mogućnosti ukoliko je tuženik podmirio u cijelosti tražbinu o kojoj je presuđeno u ovom postupku povući svoju tužbu i u razdoblju dok je postupak povodom žalbe bio u tijeku pred drugostupanjskim sudom.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-579/18-2 od 17. travnja 2018.

PRESUĐENA STVAR

(Čl. 55. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - Narodne Novine br.: 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14.)

Ne radi se o pravomoćnoj presuđenoj stvari ako tužiteljica u parničnom postupku zahtijeva utvrđenje prava vlasništva na posebnom dijelu nekretnine nakon što je rješenjem suda između stranaka razvrgnuta suvlasnička zajednica nekretnine civilnom diobom.

„Da bi se radio o presuđenoj stvari mora postojati subjektivni i objektivni identitet spora. Kod ocjene objektivnog identiteta spora pravomoćnost je ograničena istovjetnošću presuđenog pravnog odnosa, a pravni odnos je istovjetan kad se iz iste osnove među istim strankama postavlja isti zahtjev. Kako je rješenjem Općinskog suda u Č. broj R1-___/07-54 od 6. rujna 2012. u izvanparničnom postupku između stranaka razvrgnuta suvlasnička zajednica nekretnine civilnom diobom, dok tužiteljica u ovom (parničnom) postupku zahtijeva utvrđenje prava vlasništva na posebnom dijelu nekretnine, to se očito u konkretnom slučaju ne radi o objektivnom identitetu spora jer se zahtjev iz ovog postupka ne temelji na istoj činjeničnoj (a niti pravnoj) osnovi kao i prijedlog iz izvanparničnog postupka. Tužiteljica ne zahtijeva tužbom ponovnu uspostavu suvlasničke zajednice, kako to neosnovano zaključuje prvostupanjski sud, jer tužiteljici kao upisanoj zemljišnoknjižnoj suvlasnici to pravo nije prestalo u smislu odredbe čl. 55. st. 1. i st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne Novine br.: 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14.), te je osnovom svog prava suvlasništva ovlaštena zahtijevati uspostavu vlasništva na posebnom dijelu nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1621/12-2 od 9. svibnja 2018.

ZAHTJEV ZA OCJENU SUGLASNOSTI PODZAKONSKOG AKTA

SA ZAKONOM I USTAVOM

(Čl. 37. st. 2. Ustava Republike Hrvatske)

Ukoliko sud u postupku utvrdi da drugi propis koji nije zakon, a koji bi trebao primijeniti u određenom sudskom postupku ili njegove pojedine odredbe nisu suglasne s Ustavom i zakonom, na konkretan slučaj će primijeniti zakon, a Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske će podnijeti zahtjev za ocjenu suglasnosti spornog propisa sa Ustavom i zakonom.

„Prvostupanjski sud kao glavni razlog svoje odluke navodi da su odredbe Odluke Grada Z. o dnevnoj parkirališnoj karti neustavne i nezakonite i suprotne načelu savjesnosti i poštenja, zbog čega su prouzročile očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka na štetu tužene, kao suugovaratelja ugovora kojeg je sastavio tužitelj. Međutim, ovakav pravni stav prvostupanjskog suda u direktnoj je suprotnosti sa pravnim stavom izraženoj u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 2. lipnja 2015. godine broj U-III/864/2011. Naime, prema pravnom stavu izraženoj u toj odluci, a koja veže sve fizičke i pravne osobe te sudove u Republici Hrvatskoj, ukoliko sud u postupku utvrdi da drugi propis, a koji nije zakon, koji bi se trebao primijeniti u određenom sudskom postupku ili njegove pojedine odredbe nisu suglasne s Ustavom i zakonom na konkretan slučaj će neposredno primijeniti zakon, a ustavnom sudu će podnijeti zahtjev za ocjenu suglasnosti spornog propisa s Ustavom i zakonom. Od 1. siječnja 2012. godine stupanjem na snagu Zakona u upravnom sporovima („Narodne novine“, br. 20/10, 143/12 i 152/14) ocjena zakonitosti Općeg akta jedinice lokalne i područne samouprave u nadležnosti je Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Nadalje, sud zaključuje da je sud iskoristio svoju ovlast iz prvog dijela rečenice čl. 37. st. 2. Ustavnog

zakona te je u postupku utvrdio da odredba odluke koju je trebao primijeniti nije suglasna sa zakonom pa je na konkretan slučaj neposredno primijenio mjerodavni zakon, ali je s druge strane prvostupanjski sud ignorirao drugi dio rečenice čl. 37. st. 2. Ustavnog zakona, jer nije podnio sada Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu suglasnosti sporne odredbe Odluke s Ustavom i zakonom, što je bio dužan učiniti. Time je prvostupanjski sud izravno prigrabio nadležnost Visokog upravnog suda sprječavajući ga da obavi svoju ustavnu zadaću. Takav propust prvostupanjskog suda da podnese zahtjev za ocjenu Odluke Grada Z. s Ustavom i zakonom upućuje na sudsku samovolju koja je proizašla iz zanemarivanja, temeljnih ustavnih pravila o općem funkcioniranju pravne zaštite u Republici Hrvatskoj. Zbog toga utvrđivanje prvostupanjskog suda da je odredba čl. 24. Odluke Grada Z. neustavna i nezakonita se ne može prihvatiti, jer prvostupanjski sud zbog toga što nije podnio Visokom upravnom sudu zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti te odluke nije mogao sam utvrditi neustavnost i nezakonitost odluke niti je mogao bez pokretanja takvog postupka primijeniti neposredno zakone na koje se pozvao u svojoj odluci.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-753/17-2 od 27. studenog 2017.

OSIGURANJE DOKAZA

(Čl. 34. b toč. 1. Zakona o parničnom postupku - Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14 i čl. 21. toč. 6. Zakona o sudovima - Narodne novine broj 28/13, 33/15, 82/15 i 82/16)

Ukoliko je za spor između stranaka nadležan trgovački sud, tada je isti nadležan i za provođenje osiguranja dokaza.

„S obzirom na formulaciju citirane zakonske odredbe proizlazi da je prvostupanjski sud pravilno zaključio da je u ovom slučaju za suđenje stvarno nadležan trgovački sud. Takav stav zauzet je i u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Gr1-256/11-2 od 27.lipnja 2011.g i Gr1-392/12-2 od 13.lipnja 2012. g. Pri tome se napominje da je odredbom čl. 21. toč. 6. Zakona o sudovima (Narodne novine Republike Hrvatske broj 28/13, 33/15, 82/15 i 82/16) propisano da trgovački sudovi provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni. Za spor između stranaka u ovom slučaju nadležan je trgovački sud (a i same stranke su čl. 16. Ugovora o izvođenju radova od 27.svibnja 2015.g. ugovorile nadležnost Trgovačkog suda u Varaždinu).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-1043/17-2 od 23. svibnja 2017.

DOSTAVA

(Čl. 143. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14)

Kada nakon dostave rješenja o ovrsi ovršeniku više nije bilo moguće dostaviti drugo pismeno jer se dostava vraća s naznakom da je ovršenik odselio, tada je sud ovlašten sve daljnje dostave pismena ovršenika dostavljati na oglasnu ploču suda tako dugo dok ovršenik ne obavijesti sud o novoj adresi.

„U podnesenoj žalbi ovršenik osporava pravilnost dostave u ovom postupku, međutim kako nakon dostave rješenja o ovrsi kojeg je ovršenik primio 24. kolovoza 2011. godine, kako to proizlazi iz dostavnice na poledini lista 2 spisa, dostavu daljnjih odluka u ovom postupku nije mu više bilo moguće izvršiti jer se dostava s adrese prema evidenciji MUP-a vratila s naznakom „odselio“, pravilno je sud prvog stupnja donio zaključak od 7. srpnja 2014. godine da će se sve dostave pismena u ovom postupku obavljati stavljati pismena na oglasnu ploču suda sve dok stranka ili njezini zastupnici ne priopće sudu svoju novu adresu, iz kojih razloga je pravilno postupio sud prvog stupnja kada je i rješenje o dosudi nekretnine dostavio ovršeniku stavljanjem pismena na oglasnu ploču.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1206/16-8 od 9. ožujka 2018.

DOSTAVA

(Čl. 145. st. 5. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Kada je ovršenica primila rješenje o ovrsi na adresi koja je navedena u prijedlogu za ovrhu i protiv istog podnijela prigovor a daljnja dostava na istu adresu nije bila uredna, tada je sud dužan odrediti da se daljnje dostave obavljaju stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda dok stranka ne obavijesti sud o promijeni adrese.

„Kako je tužena primila rješenje o ovrsi na adresi iz prijedloga, tj. S., P. __, i nakon toga uložila prigovor protiv rješenja o ovrsi, tužena je bila dužna obavijestiti sud o promjeni svoje adrese bez obzira na navode žalbe zbog čega to nije učinila. Međutim, temeljem odredbe čl. 145. st. 5. ZPP-a ako stranka ne obavijesti odmah sud o promjeni adrese pa se zbog toga dostava nije mogla uredno obaviti, sud će odrediti da se daljnje dostave u parnici obavljanjem stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda sve dok stranka ili njezin zastupnik ne priopće sudu svoju novu adresu. Međutim, prvostupanjski sud, nakon što su se povratnice za tuženu vraćale bez uredne dostave, nije izvršio dostavu putem oglasne ploče suda, već je provodio rasprave na temelju vraćenih dostavnica čime je onemogućio tuženu da raspravlja pred sudom zbog nepravilne dostave jer je za svaku raspravu dostavu poziva trebao staviti na oglasnu ploču, kako to predviđa odredba čl. 145. st. 5. ZPP-a, a ne provoditi raspravu prije nego što je poziv za raspravu stavio na oglasnu ploču suda.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2281/17-2 od 8. lipnja 2018.

ZAHTJEV ZA MIRNO RJEŠENJE SPORA

(Čl. 186.a st. 1. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Ako tužitelji u zahtjevu za mirno rješenje spora nisu naveli činjenice na kojima temelje tužbeni zahtjev, tada se smatra da nije ispunjena procesna pretpostavka za dopuštenost tužbe iz odredbe čl. 186.a st. 1. Zakona o parničnom postupku.

„Kako se u konkretnom slučaju radi o tužbi podnesenoj protiv Republike Hrvatske tužitelji su u smislu odredbe čl. 186.a st. 1. ZPP-a bili dužni prije podnošenja tužbe obratiti se sa zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu stvarno i mjesno nadležnom za zastupanje na sudu pred kojim namjeravaju podnijeti tužbu. Istom odredbom propisano je da zahtjev za mirno rješenje spora mora sadržavati sve ono što mora sadržavati i tužba. Prema odredbi čl. 186. st. 1. ZPP-a tužba treba sadržavati određeni zahtjev u pogledu glavne stvari i sporednih traženja, činjenice na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev, dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, a i druge podatke koje mora imati svaki podnesak. Iako su tužitelji u tužbi tvrdili da su prije podnošenja tužbe podnijeli zahtjev za mirno rješenje spora u smislu odredbe čl. 186.a st. 1. ZPP-a taj zahtjev nisu priložili niti uz tužbu, niti tijekom prvostupanjskog postupka, a niti ih je prvostupanjski sud pozvao da ga dostave obzirom na prigovor tuženice da činjenice koje su tužitelji iznijeli tijekom postupka i na kojima temelje tužbeni zahtjev nisu bile obuhvaćene u zahtjevu za mirno rješenje spora, koji prigovor prvostupanjski sud tijekom postupka uopće nije raspravio, niti je ocijenio da li je u konkretnom slučaju ostvarena procesna pretpostavka za podnošenje tužbe. Drugim riječima, ukoliko u zahtjevu za mirno rješenje spora tužitelji nisu naveli činjenice na kojima temelje tužbeni zahtjev, smatra se da nije ispunjena procesna pretpostavka za dopuštenost tužbe iz odredbe čl. 186.a st. 1. ZPP-a i u tom slučaju primjenom odredbe čl. 186.a st. 6. ZPP-a tužbu kao nedopuštenu valja odbaciti imajući u vidu da prema izričitoj odredbi čl. 186.a st. 1. ZPP-a zahtjev za mirno rješenje spora mora sadržavati sve ono što mora sadržavati tužba, što znači činjenice na kojima se temelji zahtjev i dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-425/18-2 od 2. listopada 2018.

ODBACIVANJE TUŽBE

(Čl. 71. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi - "Narodne novine" broj: 108/12, 144/12, 81/112 i 112/13)

Ukoliko je nakon što je tužitelj podnio tužbu radi naknade neimovinske štete protiv tuženika počinjene putem medija nad tuženikom otvoren postupak predstečajne nagodbe, a tužitelj nakon toga nije prijavio svoju tražbinu u postupku predstečajne nagodbe niti se radi o tražbini koje je bila osporena u postupku predstečajne nagodbe, sud će odbaciti tužbu tužitelja.

„Kako prema čl. 71. st. 1. navedenog ZFPPN-a, pravne posljedice otvaranja postupka predstečajne nagodbe nastaju za sve tražbine vjerovnika prema dužniku koje su nastale do

otvaranja postupka, ako tim Zakonom nije drugačije propisano, to znači da je tužitelj kao vjerovnik tuženika, morao pravodobno prijaviti svoju tražbinu u postupku predstečajne nagodbe. Kako je nesporno da tužitelj nije udovoljio navedenom zakonskom zahtjevu (iako je na to pozvan Oglasom na web stranicama FINE rješenjem od 31. srpnja 2013.), pa njegova tražbina nije obuhvaćena predstečajnom nagodbom, a ne radi se niti o tražbini koja bi bila osporena u postupku predstečajne nagodbe, stav je i ovog suda da je tužitelj izgubio procesnu legitimaciju za vođenje ovog postupka, te da zbog propusta da svoju, u ovom postupku zahtijevanu tražbinu ostvaruje u postupku predstečajne nagodbe, tužitelj nema pravo daljnjeg vođenja ovog parničnog postupka, jer je sukladno odredbi čl. 71. st. 1. ZFPPN-a postupak predstečajne nagodbe jedini postupak u kojem je spornu tražbinu tužitelj imao pravo ostvarivati nakon njegova pokretanja (identičan zaključak zauzeo je i Vrhovni sud na sastanku održanom 02. lipnja 2017. koji zaključak je naveden pod brojem Su-IV-204/17. i u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-354/2016 od 16. ožujka 2016.).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-398/18-2 od 22. veljače 2018.

POVLAČENJE TUŽBE

(Čl. 193. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Tuženik može pristati na povlačenje tužbe i nakon što je prije toga dao suprotnu izjavu (da ne pristaje na povlačenje tužbe).

„No, međutim, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, ne radi se o nedopuštenim dispozicijama budući tuženik može pristati na povlačenje tužbe i nakon što je prije toga dao suprotnu izjavu da ne pristaje na povlačenje tužbe. Slijedom toga, nije počinjena opisana bitna povreda parničnog postupka, a niti neka druga bitna povreda na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti temeljem čl. 365. st. 2. ZPP-a. Bez obzira na razloge zbog kojih je tužba povučena, tužitelj koji povuče tužbu dužan je stranci nadoknaditi parnične troškove prema odredbi čl. 158. st. 1. ZPP-a, a ne radi se o iznimci iz ove odredbe (povlačenje tužbe odmah nakon što je tuženik udovoljio tužbenom zahtjevu).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-2300/17-2 od 18. listopada 2018.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 190. st. 7. Zakona o parničnom postupku -, „Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14.)

Ako je sud odluku o odbijanju preinake tužbe donio na ročištu bez dostave ovjerenog prijepisa strankama smatra se da nije odlučio o preinaci tužbe.

„Osim toga, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio i odredbu čl. 190. st. 7. i 191. st. 2. ZPP-a a u svezi s odredbom čl. 343. st. 2. ZPP-a. Naime, prema odredbi čl. 190. st. 7. ZPP-a protiv rješenja kojim se prihvaća preinaka tužbe nije dopuštena posebna žalba, što znači primjenom instituta argumentum a contrario, kada sud ne prihvati preinaku tužbe protiv takvog rješenja je uvijek dopuštena posebna žalba. Prema odredbi čl. 343. st. 2. ZPP-a rješenje koje je na ročištu objavljeno dostavit će se strankama u ovjerenom prijepisu samo ako je protiv tog rješenja dopuštena posebna žalba. Kako je dakle protiv rješenja kojim je odbijen zahtjev tužitelja za preinaku tužbe dopuštena posebna žalba, prvostupanjski sud je bio dužan takvo rješenje dostaviti parničnim strankama u ovjerenom prijepisu s poukom o pravu na žalbu. Kako prvostupanjski sud nije tako postupio već je odluku o odbijanju preinake tužbe donio samo na ročištu bez dostave ovjerenog prijepisa strankama proizlazi da o tom zahtjevu tužitelja prvostupanjski sud nije donio odluku, zbog čega je u pravu tužitelj kada smatra u svom prijedlogu za donošenje dopunskog rješenja da je o tome prvostupanjski sud trebao donijeti pisano rješenje sa obrazloženjem i dostaviti ga tužitelju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1204/17-3 od 21. rujna 2017.

PREINAKA TUŽBE

(Čl. 190. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Nije dopuštena preinaka tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva nakon zaključenja prethodnog postupka bez obzira što su provedenim vještačenjem utvrđene nove činjenice.

„U konkretnom slučaju, tužiteljica je preinačila tužbeni zahtjev na način da je zatražila veći iznos naknade neimovinske štete od onog iz tužbe i da je zatražila imovinsku štetu po osnovu tuđe pomoći i njege. To je učinila nakon zaključenja prethodnog postupka, koji je zaključen dana 10. ožujka 2016. godine, a tuženik se po primitku podneska kojim je povećan tužbeni zahtjev usprotivio istom. Zbog toga prvostupanjski sud nije mogao dopustiti preinaku tužbe. Takav stav zauzet je i na sastanku predsjednika građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 15. lipnja 2018. godine koji glasi: „Preinaka tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva nakon zaključenja prethodnog postupka jer su provedenim vještačenjem utvrđene nove činjenice od kojih ovisi visina tužbenog zahtjeva ne može se tražiti ni kao iznimka prema čl. 299. st. 2. Zakona o parničnom postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1760/17-2 od 29. kolovoza 2018.

ALTERNATIVNI TUŽBENI ZAHTJEV

(Čl. 327. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Alternativno ovlaštenje oslobađanja tuženika od obveze ne predstavlja tužbeni zahtjev nego građanskopravnu ponudu tuženiku.

„Naime, kako predlagateljica i sama u svojem prijedlogu ističe da je protiv protustranke podnijela prvostupanjskom sudu tužbu radi isplate iznosa od 14.000,00 Eura, te da je postavila alternativni tužbeni zahtjev radi izdavanja tabularne isprave na nekretnini u vlasništvu tuženika u odnosu na koju traži upis zabilježbe, a iz odredbe čl. 327. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka USRH – dalje: ZPP), koja propisuje mogućnost alternativnog tužbenog zahtjeva, jasno proizlazi da to alternativno ovlaštenje oslobađanja tuženog od obveze nije tužbeni zahtjev, već građansko pravna ponuda tužitelja tuženiku koju sud unosi u dispozitiv svoje presude kojom prihvaća kondemnatorni tužbeni zahtjev, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da se u konkretnoj slučaju ne radi o okolnostima kada se pred sudom ili drugim nadležnim tijelom glede knjižnog prava vodi postupak čiji bi ishod mogao utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje toga prava, sukladno odredbi čl. 81. ZZK-a, već predlagateljica protiv tuženika vodi parnični postupak za isplatu, kako je to utvrđeno tijekom postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-98/17-2 od 30. ožujka 2018.

PROTUTUŽBA

(Čl. 186.a st. 6. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11, 25/13. i 89/14)

Prije podnošenja protutužbe protiv Republike Hrvatske tuženik se dužan obratiti nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora.

„Tužitelj se žali navodeći da je tuženik već manifestirao svoj stav prema postojećem stanju i to da ne priznaje potraživanje tužitelja na ime ulaganja u poslovni prostor pa stoga smatra da nije bilo nikakve svrhe da se tuženiku prije podnošenja protutužbe obraća sa zahtjevom za mirno rješenje spora. Osim toga, poziva se i na dopis kojeg je uputio tuženiku, a u kojem se je pozivao na svoja ulaganja u predmetni poslovni prostor, smatrajući to svojim obraćanjem tuženiku radi razrješenja spora. Također smatra da, kada se radi o podnošenju protutužbe u parnici u kojoj su stranke već u sporu, ne bi trebalo primjenjivati odredbu čl. 186.a st. 1. ZPP-a. Međutim, prvostupanjski sud je pravilno primijenio odredbu čl. 186.a st. 1. ZPP-a koja tužitelju nalaže da se prije podnošenja tužbe protiv Republike Hrvatske obrati nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora. Prvostupanjski sud pravilno smatra da se ta odredba odnosi i na situaciju kada se podnosi protutužba protiv Republike Hrvatske. Pozivanje tužitelja na dopis koji je uputio tuženiku nije osnovano jer tim dopisom tužitelj nije tražio mirno rješenje spora oko isplate njegovih ulaganja u predmetni poslovni prostor već je tražio uređenje svojih odnosa sa tuženikom u vezi tog poslovnog prostora i

predlagao je da mu se taj poslovni prostor proda. Stoga se upućivanje tog podneska tuženiku ne može smatrati postupanjem u smislu čl. 186.a st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-757/17-2 od 12. ožujka 2018.

PRIGOVOR RADI PREBIJANJA

(Čl. 50. st. 1. toč. 9. Ovršnog zakona – Narodne novine br. 112/12; 25/13; 93/14; 55/16 i 73/17)

Procesni prigovor radi prebijanja ograničen je na parnični postupak pa nije dopušteno isticati ga prvi puta u žalbi niti u ovršnom postupku.

„Prema ustaljenom stajalištu sudske prakse potrebno je razlikovati mogućnost isticanja (procesnog) prigovora radi prebijanja od mogućnosti isticanja građanskopravne kompenzacije (prijeboja). Prigovor radi prebijanja, što je pravilno utvrdio prvostupanjski sud, ograničen je na parnični postupak, i to onaj njegov dio koji se odvija pred prvostupanjskim sudom. U smislu odredbe čl. 352. st. 2. ZPP-a taj se prigovor ne može u parničnom postupku po prvi puta iznijeti u žalbi. Dakle, taj prigovor se osnovano ne može istaknuti u ovršnom postupku. Međutim, prema odredbi čl. 50. st. 1. toč. 9. Ovršnog zakona (NN br. 112/12; 25/13; 93/14; 55/16 - odluka US RH i 73/17; dalje: OZ) žalba protiv rješenja o ovrsi može se, uz ostalo, podnijeti i onda ako je tražbina prestala na temelju činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik nije mogao više uspješno istaknuti u postupku iz kojeg potječe odluka, odnosno ako je tražbina prestala na temelju činjenice koja je nastala nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja javnobilježničke isprave. Do građanskopravne kompenzacije ne dolazi čim se susrelo kompenzabilno potraživanje s istim takvim protupotraživanjem, već je za njen nastanak potrebna izjava jedne strane o prijeboju i upravo ta kompenzaciona izjava je činjenica koja dovodi do prestanka vjerovnikovog potraživanja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1364/17-2 od 6. rujna 2018.

ODGOVOR NA TUŽBU

(Čl. 461.a Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ne smatra se odgovorom na tužbu.

„Upravo imajući u vidu da prema naprijed citiranom čl.39. st.1. OZ-a prijedlog za ovrhu ne mora sadržavati nikakve činjenične navode na kojima se temelji prijedlog za ovrhu te da je i tužitelj tek nakon primitka prigovora tuženika na rješenje o ovrsi iznio činjenični supstrat na osnovu kojeg zahtijeva od tuženika isplatu utuženog iznosa te je priložio dokaze kojima navedene činjenice dokazuje (između ostalog i račune po mjesecima i opomenu), to ni tuženik

u prigovoru na rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave objektivno nije niti mogao iznijeti sve činjenice radi kojih pobija osnovanost utužene tražbine pa tako niti prigovor zastare. Upravo iz tih razloga prigovor na rješenje o ovrsi ne može se smatrati odgovorom na tužbu koja sukladno čl.186. st.1. ZPP-a mora sadržavati činjenice na kojima tužitelj temelji zahtjev i dokaze na kojima se utvrđuju te činjenice, a isto tako niti se prijedlog za ovrhu ne može smatrati tužbom zbog čega bi i tužitelj nakon što je postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnog naloga bio prekludiran u iznošenju činjenica na kojima temelji tužbeni zahtjev i predlaganju dokaza.,,

Županijski sud u Varaždinu, Gž-807/18-2 od 10. svibnja 2018.

PRIPREMNO ROČIŠTE

(Čl. 465. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 89/14.)

Zakon o parničnom postupku propisuje posljedice izostanka stranaka sa pripremnog ročišta samo u sporovima male vrijednosti.

„Pripremano ročište prethodi ročištu za glavnu raspravu. Na pripremnom ročištu se zaključuje prethodni postupak, te se odmah provodi glavna rasprava ili se zakazuje ročište za glavnu raspravu. ZPP ne propisuje posljedice za izostanak stranaka sa pripremnog ročišta osim ako se radi o sporu male vrijednosti, a ispune se uvjeti iz čl. 465. ZPP-a. Kako se ovdje ne radi o sporu male vrijednosti i kako stranke nisu izostale s ročišta glavne rasprave, to prvostupanjski sud nije mogao donijeti pobijano rješenje.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1183/17-6 od 5. listopada 2017.

RJEŠENJE O ODREĐIVANJU VJEŠTAČENJA

(Čl. 262. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Rješenje o određivanju vještačenja ne predstavlja rješenje o upravljanju parničnim postupkom.

„Glede pravne prirode rješenja o određivanju vještačenja ovaj sud smatra da isto nije rješenje o upravljanju postupkom u smislu čl. 278. st. 1. ZPP-a. Naime, iz sadržaja predmeta proizlazi da je ovaj konkretno izvanparnični zemljišnoknjižni postupak u fazi glavne rasprave (Glava dvadesetprva, čl. 294. – 320. ZPP-a) pa predmetno rješenje predstavlja rješenje o izvođenju dokaza koje je sud u smislu čl. 311. st. 1. i čl. 312. st. 1. ZPP-a u vezi čl. 91. st. 1. ZZK-a ovlašten donijeti. Treba naglasiti da je dokazni postupak izvođenja vještačenja propisan i posebnim odredbama (Glave osamnaeste, Dokazi i izvođenje dokaza, konkretno čl. 250. – 263. ZPP-a) pa rješenje o određivanju vještačenja predstavlja posebnu vrstu dokaznog

rješenja iz čl. 251. ZPP-a prema kojem vještačenje obavljaju vještaci koje određuje parnični sud. Protiv takvog rješenja suda prema čl. 262. istog Zakona nije dopuštena žalba. Stoga ovaj sud smatra da je pravilan zaključak prvostupanjskog suda o nedopuštenosti žalbe protiv toga rješenja. Odredba čl. 311. st. 5. toga Zakona doduše propisuje da protiv rješenja koja se odnose na rukovođenje raspravom nije dopuštena posebna žalba, a kako to inače stoji u uputi o pravnom lijeku u pobijanom rješenju, a što ima isti rezultat obzirom na zakonom propisanu nedopuštenost podnošenja žalbe protiv takve vrste rješenja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-274/18-2 od 6. srpnja 2018.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 214. st. 2. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 57/11., 148/11. i 25/13.)

Ukoliko je tuženica umrla prije zaključenja glavne rasprave, a sud je unatoč tome zaključio glavnu raspravu, isti nije bio ovlašten donijeti presudu.

„Grad Z., Gradski ured za opću upravu je dopisu udovoljio i obavijestio sud prvog stupnja da je tuženica umrla 27. veljače 2014. godine te o tome dostavio smrtni list. Prema odredbi čl. 212. toč. 1. ZPP-a postupak se prekida kada stranka umre. Dakle, postupak je temeljem čl. 212. toč.1. ZPP-a trebalo prekinuti od dana smrti tuženice. Prekid postupka u smislu odredbe čl. 214. st. 1. ZPP-a uzrokuje da prestaju teći svi rokovi određeni za obavljanje parničnih radnji. U smislu odredbe čl. 214. st. 2. ZPP-a za trajanja prekida postupka sud ne može poduzimati nikakve radnje u postupku, ali ako je prekid postupka nastupio poslije zaključenja glavne rasprave, sud može na temelju te rasprave donijeti odluku. Proizlazi da je tuženica umrla prije održavanja glavne rasprave te da suprotno odredbi čl. 212. toč.1. ZPP-a sud prvog stupnja nije prekinuo postupak niti kada je saznao da je tuženica umrla. Budući da je prekid postupka nastupio prije zaključenja glavne rasprave, sud prvog stupnja sukladno čl. 214. st. 2. ZPP-a nije mogao donijeti prvostupanjsku presudu nakon što je zaključio glavnu raspravu jer za vrijeme trajanja prekida postupka sud ne može poduzimati nikakve radnje u postupku.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1447/16-5 od 21. studenog 2017.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 212. st. 4. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je dio imovine tuženika prenesen na novoformirana trgovačka društva, a tuženik kao pravna osoba nije prestao postojati tada isto ne predstavlja razlog za prekid postupka.

„Prema odredbi čl. 212. st. 4. ZPP-a postupak se prekida kada pravna osoba prestane postojati. Međutim, iz žalbe 2.-6.tuženika, ali isto tako i iz izvotka registra Trgovačkog suda u

Zagrebu kojeg je prvostupanjski sud pribavio i na temelju kojeg je donio pobijano rješenje, ne proizlazi da je pravna osoba Z. – M. d.d. prestala postojati. Činjenica što je došlo do statusne promjene te je dio imovine prenesen na četiri novoformirana trgovačka društva, ne znači da je 2.tuženik prestao postojati i iz izvotka registra Trgovačkog suda u Zagrebu je jasno vidljivo da je taj pravni subjekt i dalje aktivan, tj. da ta pravna osoba i dalje postoji kako to osnovano ističu 2.-6. tuženici u svojoj žalbi. Prema tome, po ocjeni ovog suda nije bilo uvjeta da se prekine ovaj postupak jer 2.tuženik kao pravna osoba nije prestao postojati, a činjenica da je dio imovine 2.tuženika prenesen na novoformirana trgovačka društva, ne može biti razlog za prekid postupka, već u tom slučaju ako su time prenesene i obveze 2.tuženika ta novoformirana društva mogu biti stranke u postupku samo ako uslijedi intervencija tužitelja, a ne od strane suda po službenoj dužnosti.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-677/18-2 od 6. travnja 2018.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 212. st. 1. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13)

Ukoliko je tuženik umro u žalbenom stadiju postupka a prije pravomoćnog okončanja postupka, prvostupanjski sud je dužan utvrditi prekid postupka.

„Prema odredbi čl. 212. toč. 1. ZPP-a postupak se prekida kad stranka umre i u tom slučaju radi se o prekidu postupka koji nastaje po sili zakona, a sud svojim rješenjem samo utvrđuje prekid postupka, što znači da se radi o deklaratornom rješenju. Obzirom da je trećetuženik I. K. umro za vrijeme trajanja postupka (u žalbenom stadiju postupka), odnosno prije pravomoćnog okončanja postupka, danom njegove smrti (24. prosinca 2016.) došlo je do prekida postupka po sili zakona, pa je prvostupanjski sud bio dužan postupiti u smislu odredbe čl. 212. toč. 1. ZPP-a i pravilno je utvrdio prekid postupka odredivši ujedno da će se postupak nastaviti kada nasljednici preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine, sukladno odredbi čl. 215. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2164/17-2 od 7. prosinca 2017.

PREKID POSTUPKA

(Čl. 212. toč. 4. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Ukoliko je prvobitni tužitelj kao trgovačko društvo pripojen drugom trgovačkom društvu zbog čega je prestao postojati, tada su ostvareni uvjeti za prekid parničnog postupka.

„Iz priloženog izvotka iz sudskog registra proizlazi da je tužitelj H. d.d. pripojen društvu O.T. temeljem ugovora o pripajanju od 29. srpnja 2016. Prema odredbi čl. 522. st. 4. Zakona o

trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15, dalje: ZTD) upisom pripajanja u sudski registar u kojem je upisano društvo preuzimatelj prestaju pripojena društva i nije potrebno da se ona posebno brišu iz sudskog registra. Kako je prema izričitoj odredbi čl. 522. st. 4. ZTD-a obzirom na izvršeni upis pripajanja u sudski registar u kojem je upisano društvo preuzimatelj, pripojeno društvo H. d.d. (tužitelj) prestalo postojati ostvareni su uvjeti za prekid postupka u smislu odredbe čl. 212. toč. 4. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1797/18-2 od 17. listopada 2018.

ZASTOJ POSTUPKA

(Čl. 186.g Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Sud nije ovlašten odrediti zastoj parničnog postupka zbog toga što nije moguće utvrditi adresu boravišta tuženika.

„Ovakva odluka prvostupanjskog suda je međutim u potpunosti neosnovana i suprotna odredbama Zakona o parničnom postupku. Naime, zastoj postupka predviđen je odredbom čl. 186. g. ZPP-a i zastoj postupka sud će odrediti kada stranke suglasno zatraže zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora i taj zastoj može trajati najduže godinu dana i može se produžiti jednom na suglasni prijedlog stranaka. Dakle, zastoj postupka nije predviđen zbog toga što nije moguće utvrditi adresu boravišta tuženika, a pogotovo to ne predviđa odredba čl. 215. b. ZPP-a na koju se potpuno pogrešno poziva prvostupanjski sud u svojoj odluci. U konkretnom predmetu tuženik je učestvovao u ovom postupku i pristupao na ročišta i imao čak i punomoćnika i u jednom trenutku je prestao primati pozive zbog toga što je odselio ali iz potvrde prebivališta proizlazi da je njegovo prebivalište i dalje na adresi iz tužbe. Dakle, iz navedenog proizlazi da je tuženik tijekom ovog postupka promijenio adresu odnosno mjesto boravišta a da o tome nije obavijestio prvostupanjski sud, a što je dužan temeljem odredbe čl. 145. ZPP-a. Zbog toga temeljem odredbe čl. 145. st. 5. ZPP-a, ako stranka ne obavijesti sud o promjeni adrese pa se zbog toga dostava nije mogla uredno obaviti sud će odrediti da se daljnje dostave u parnici obavljaju stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda sve dok stranka ili njezin zastupnik ne priopće sudu novu adresu. Dakle, u konkretnom slučaju nije bilo nikakvih uvjeta za zastoj postupka već je dostavu poziva za tuženika trebalo obaviti isticanjem poziva i drugih dostava na oglasnu ploču suda.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1226/17-2 od 9. veljače 2018.

IZREKA PRESUDE

(Čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 43/13 i 89/14)

Izreka kojom sud određuje da se „za više traženo tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan“ smatra se nerazumljivom izrekom.

„Naime, u točki I izreke presude sud je odlučio da se za „više traženo tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan“. Takva izreka je nerazumljiva jer je tužitelj u tužbi tražio da se naloži tuženiku isplata iznosa od 42.702,19 kn sa zakonskim zateznim kamatama, zbog čega je kako u dosuđujućem, tako i u odbijajućem dijelu presudom trebalo odlučiti o tako postavljenoj novčanoj tražbini te je u odbijajućem dijelu trebalo jasno navesti iznos za koji se tužbeni zahtjev odbija kako bi presuda bila razumljiva i kako bi se mogla po žalbi ispitati.

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-561/17-2 od 6. prosinca 2017.

PRESUDA ZBOG OGLUHE

(Čl. 331.b. st. 1. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11., 25/13. i 80/14)

Sud nije ovlašten donijeti djelomičnu presudu zbog ogluhe.

„Budući da tuženik nije podnio pisani odgovor na tužbu, na pripremnom ročištu održanom 6. svibnja 2014. godine su postojali uvjeti za donošenje presude zbog ogluhe no prvostupanjski sud ju nije donio, a niti je od tuženika, koji je bio nazočan na ročištu održanom 19. veljače 2014. godine, uzeo odgovor na tužbu. Stoga u daljnjem tijeku postupka više nije bilo moguće donijeti presudu zbog ogluhe nakon što je propušteno da se ona donese najkasnije do ročišta održanog 6. svibnja 2014. godine. Osim toga, prema odredbi čl. 331.b st. 1. ZPP-a, ako tuženik ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, donijet će se presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev (presuda zbog ogluhe), ako bude udovoljeno zakonskim uvjetima propisanim tom zakonskom odredbom. Dakle, presudom zbog ogluhe nije moguće djelomično prihvatiti tužbeni zahtjev, već ga je jedino moguće prihvatiti u cijelosti.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-909/17-2 od 22. veljače 2018.

IZVANSUDSKA NAGODBA

(Čl. 220. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15)

Ukoliko sklopljena izvansudska nagodba sadrži izjavu o priznanju zastarjelog duga, tada se ista smatra pisanim priznanjem zastarjele obveze.

„Kako je obveza tuženika iz Ugovora o djelu dospijevala mjesečno, to je zastarni rok na potraživanje iz Ugovora tri godine, zbog čega je u trenutku zaključenja Nagodbe bilo u zastari potraživanje tužiteljice za sve one novčane mjesečne iznose koji su dospjeli do 31. prosinca 2007. godine. I po ocjeni ovog suda Nagodba o plaćanju obveza od 31. prosinca 2010. godine sadrži u sebi Izjavu o priznanju zastarjelog duga. Prema odredbi čl. 220. st. 1. ZOO-a/05 pisano priznanje zastarjele obveze smatra se odricanjem od zastare. Iz sadržaja navedene

Nagodbe o plaćanju obveza jasno proizlazi da se priznaje postojanje dugovanja iz navedenih Ugovora o djelu za 2003. godinu do 2010. godine i da se tuženik obvezuje to potraživanje platiti u cijelosti u pet jednakih mjesečnih rata tijekom 2011. godine počev od 1. svibnja 2011. godine do 1. rujna 2011. godine. U navedenim ugovorima je jasno i određeno koliki je iznos naknade za pojedinu godinu te nema dvojbe o visini tražbine koju tuženik priznaje. Pisano priznanje vraća pravni odnos između vjerovnika i dužnika u stanje u kojem je bio prije početka tijeka zastarijevanja, pa zastarni rok počinje teći ispočetka. Pri tome vrijeme potrebno za zastaru je ono vrijeme koje je propisano za potraživanja vjerovnika prema dužniku, dakle u ovom slučaju za povremena potraživanja i iznosi tri godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1224/17-2 od 8. svibnja 2018.

DOPUNSKA PRESUDA

(Čl. 331.b Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

Ne postoji institut dopunske presude zbog ogluhe.

Institut dopunske presude zbog ogluhe ne postoji i ne propisuju ga odredbe ZPP-a, a ovakovu presudu je prvostupanjski sud donio ne navodeći uopće u obrazloženju zbog čega je donesena takova odluka. Zbog toga pravilno u žalbi tuženik ističe da je počinjena bitna povreda iz čl. 354. st. 2. toč. 5. ZPP-a budući je protivno odredbama ovoga Zakona donesena dopunska presuda zbog ogluhe koja nije predviđena prije citiranom odredbom čl. 331b. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1185/17-2 od 30. srpnja 2018.

ISPRAVAK PRESUDE

(Čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 43/13 i 89/14)

Tužitelj je ovlašten tražiti ispravak presude na način da se navede ispravan osobni identifikacijski broj tuženika ukoliko je sud u presudi pogrešno naznačio isti.

Naime, u pravu je tužitelj da sukladno odredbi čl. 106. st. 2. ZPP-a osobni identifikacijski broj u podnescima treba naznačiti stranka koja podnosi podnesak, a ne suprotna strana, pa kako je tužitelj tražio ispravak presude tako da se ispravi OIB tužene sud nije mogao odbiti takav prijedlog iz razloga što je tužitelj u podnescima pogrešno naznačio OIB tužene. Osim toga, iz sadržaja spisa proizlazi da je u podnesku od 26. siječnja 2012. godine (list 20 spisa) tuženica naznačila svoj OIB, pa je očito da je sud kada je donosio pobijanu presudu i rješenje pogrešno naznačio OIB tuženice izostavljajući posljednju znamenku OIB-a, tako da OIB nije imao potreban broj znamenki (11 znamenki) sukladno čl. 3. st. 1. Zakona o osobnom

identifikacijskom broju („Narodne novine“ broj 60/08), iz čega je jasno vidljivo da se radi o greški u pisanju koju je moguće ispraviti temeljem odredbe čl. 342. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2198/17-2 od 23. svibnja 2018.

PONAVLJANJE POSTUPKA

(Čl. 423. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 43/13 i 89/14)

Objektivni rok za podnošenje prijedloga za ponavljanje postupka računa se od pravomoćnosti odluke.

„Odredbom čl. 423. st. 1. toč. 6. ZPP-a propisao je da se prijedlog za ponavljanje postupka, ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih je za stranku mogla biti donesena povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku, podnosi u roku od trideset dana od dana kada je stranka mogla iznijeti sudu nove činjenice odnosno nova dokazna sredstva, a prema st. 2. istog članka ako je taj rok počeo teći prije nego što je odluka postala pravomoćna isti će se računati od pravomoćnosti odluke ako protiv nje nije bio izjavljen pravni lijek odnosno od dostave pravomoćne odluke višeg suda izrečene u posljednjem stupnju, ali sukladno st. 3. istog članka nakon što protekne rok od pet godina od dana kada je odluka postala pravomoćna prijedlog za ponavljanje postupka ne može se podnijeti. Slijedom navedenog, subjektivni rok za podnošenje prijedloga za ponavljanje postupka računa se od pravomoćnosti ukoliko nije izjavljen pravni lijek ili od dostave pravomoćne odluke višeg suda ukoliko je pravni lijek podnesen, a objektivni rok se uvijek računa od pravomoćnosti odluke.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2084/17-2 od 1. prosinca 2017.

PONAVLJANJE PRAVOMOĆNO ZAVRŠENOG POSTUPKA

(Čl. 421. st. 1. toč. 10. Zakona o parničnom postupku - Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14)

Tužitelj nema pravo tražiti ponavljanje pravomoćno završenog postupka pred drugostupanjskim sudom zbog činjenice koja je nastala nakon zaključenja glavne rasprave u prvostupanjskom postupku i donošenja prvostupanjske presude.

„Po ocjeni ovoga suda, citirana zakonska odredba propisuje situacije kada su činjenice, odnosno dokazi koji bi doveli do povoljnije odluke za stranku da su bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku postojali već za vrijeme trajanja prvostupanjskog postupka, ali stranka za njih nije znala ili zbog nekog razloga nije mogla upotrijebiti takav dokaz za vrijeme trajanja tog postupka, već je za te činjenice saznala, odnosno našla ili stekla mogućnost da upotrijebi nove dokaze tek nakon pravomoćnog završetka parničnog postupka. U konkretnom slučaju

tužitelj V. L. je predložio ponavljanje postupka koji se vodio pod brojem Pr-___/11 kod Općinskog radnog suda u Zagrebu na temelju nove činjenice da mu otkazni rok nije istekao 17. prosinca 2011. godine, nego tek 25. siječnja 2012. godine pa kako je ta činjenica nastala nakon zaključenja glavne rasprave u prvostupanjskom postupku i donošenja prvostupanjske presude dana 10. studenoga 2011. godine ovaj sud je zaključio da se ne radi o novoj činjenici temeljem koje bi tužitelj imao pravo tražiti ponavljanje postupka pred drugostupanjskim sudom.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž R-2/17-3 od 17. listopada 2017.

PREDLAGANJE DOKAZA U SPORU MALE VRIJEDNOSTI

(Čl. 461.a Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14)

U postupku u sporu male vrijednosti povodom prigovora protiv rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave, tužitelj je ovlašten priložiti dokaze na pripremnom ročištu jer ih bez svoje krivnje nije mogao iznijeti u prijedlogu za ovrhu.

„U odnosu na navode tužene u žalbi da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu čl. 461.a ZPP-a time što je tužitelju prihvatio dokaze koje je sudu dostavio nakon podnošenja tužbe, valja napomenuti tuženoj da se ovdje radi o specifičnom postupku koji je proizašao iz rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave. Taj postupak pokreće se podnošenjem prijedloga za ovrhu u kojem je samo potrebno navesti osnov za pokretanje ovršnog postupka, a to je u konkretnom slučaju bio izvod iz poslovnih knjiga koji se smatra vjerodostojnom ispravom. Zbog toga po ocjeni ovoga suda tužitelj je imao opravdanih razloga svoje dokaze priložiti na pripremnom ročištu, jer ih bez svoje krivnje nije mogao iznijeti niti predložiti u prijedlogu za ovrhu, jer se u prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave samo podnosi vjerodostojna isprava, u ovom slučaju izvod iz poslovnih knjiga. Dakle, prvostupanjski sud prema ocjeni ovoga suda nije pogrešno primijenio odredbu čl. 461.a ZPP-a kada je prihvatio dokaze koje je tužitelj priložio do okončanja pripremnog ročišta. Međutim, čak da je u pravu tužena, da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu čl. 461.a ZPP-a radilo bi se o relativno bitnoj povredi odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a, a temeljem odredbe čl. 467. st. 1. ZPP-a presuda u sporu male vrijednosti ne može se pobijati zbog relativno bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog čega i iz tog razloga žalba tužene nije osnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-654/17-2 od 27. studenog 2017.

PROGLAŠENJE NESTALE OSOBE UMRLOM

(Čl. 4. st. 1. Zakona o proglašenju nestalih osoba umrlima i dokazivanju smrti - "Narodne novine" broj: 10/74)

Kada je centar za socijalnu skrb odbio postaviti staratelja nestaloj osobi, tada je za imenovanje privremene zastupnice koja je djelatnica tog centra potreban njezin pristanak.

„Polazeći od utvrđenja da je predlagatelj podnio prijedlog prvostupanjskom sudu da se protustranka proglasi umrlim, a pozivom na odredbu čl. 4. Zakona o proglašenju nestalih osoba umrlim i dokazivanju smrti ("Narodne novine" broj: 10/74), iz koje proizlazi da je sud od nadležnog organa starateljstva ovlašten zatražiti da se nestaloj osobi postavi staratelj, što je nadležni Centar za socijalnu skrb P. odbio učiniti, prvostupanjski je sud primjenom odredbe čl. 84. st. 1. i st. 2 toč. 4. ZPP-a protustranci postavio privremenog zastupnika u osobi M. B. ističući da je boravište protustranke nepoznato, a ista nema punomoćnika, dok bi postavljanje zakonskog zastupnika u ovom postupku na strani protustranke trajalo dugo, pa da bi zbog toga za jednu ili obje strane mogle nastati štetne posljedice. Međutim, kako prema odredbama čl. 247. ObZ-a, kada skrbnika imenuje rješenjem centar za socijalnu skrb, skrbnik može biti osoba koja ima osobine i sposobnosti za obavljanje skrbništva i koja pristane biti skrbnikom, a ako je to za dobrobit štíćenika i ako to zahtijevaju okolnosti slučaja, za skrbnika može biti imenovana osoba zaposlena u tom centru iz redova stručnih radnika, za koje imenovanje nije potreban pristanak osobe koja se imenuje skrbnikom, u konkretnom slučaju očito je da bez pristanka M. B., ista nije mogla biti postavljena za privremenu zastupnicu protustranke, jer je sukladno žalbenim navodima iste, upitno da li ista može pravilno zastupati interese protustranke.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1972/16-2 od 1. veljače 2018.

PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE

(Čl. 87. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima - Narodne novine 53/91, 88/01)

Ukoliko je presuda stranog suda države članice Europske unije donesena u vrijeme kada Republika Hrvatska nije bila članica Europske unije, tada se o zahtjevu za priznanje te presude odlučuje primjenom odredbi Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima.

„U konkretnom slučaju presuda Općinskog suda u N., Obiteljskog suda broj __ F __/07 donesena je 19. studenoga 2008. kada Republika Hrvatska nije bila članica Europske unije te se stoga u konkretnom predmetu ne primjenjuje Uredba već propisi Republike Hrvatske, konkretno odredbe Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Narodne novine broj 51/91, 88/21 - dalje: ZRS). Predlagatelji su prvostupanjskom sudu uz prijedlog za priznanje strane sudske odluke podnijeli i presudu s ovjerenim prijevodom, a koja presuda ima klauzulu pravomoćnosti s danom 19. studenoga 2008. Odredbom čl. 87. ZRS-a propisano je da će se strana sudska odluka priznat ako je podnositelj zahtjeva za priznanje uz tu odluku podnio i potvrdu nadležnoga stranog suda odnosno drugog organa o pravomoćnosti te odluke po pravu države u kojoj je donesena, a čl. 88. - 95. ZRS-a određeno je kada se strana sudska odluka neće priznati.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2139/17-2 od 18. prosinca 2017.

VII/ PARNIČNI TROŠKOVI

ZATEZNA KAMATA

(Čl. 164. st. 4. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11 25/13 i 89/14)

Zatezna kamata na dosuđeni trošak teče od donošenja prvostupanjske presude.

„U prilog takvom stajalištu govori i zaključak sa sastanka Vrhovnog suda Republike Hrvatske s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova koji je održan 2. lipnja 2017. u Zagrebu, a u kojem je jasno navedeno da zatezna kamata na dosuđeni trošak teče od donošenja prvostupanjske presude. Kod toga nije od odlučnog značaja činjenica da se konkretni zaključak odnosi na presudu kojom se odlučuje o osnovanosti platnog naloga, jer je stajalište o početku tijeka zateznih kamata primjenjivo na sve presude kojima se završava postupak pred sudom, a u kojima se donosi odluka o troškovima.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2027/17-2 od 3. listopada 2018.

PARNIČNI TROŠAK

(Tbr. 7. toč. 8. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika – „Narodne novine“ broj 142/12, 103/114 i 118/14)

Ukoliko punomoćnik zastupa više osoba u sporu u kojem vrijednost predmeta spora ne prelazi iznos od 1.000,00 kn ima pravo na jednokratnu nagradu za prvostupanjski postupak uz uvećanje u visini od 50% te nagrade.

„Slijedom toga, a uvažavajući pravo tužitelja na povišenje tarifnih stavaka kod zastupanja više osoba i kako je za zastupanje tužitelja kao suvlasnika utvrđena jednokratna nagrada od 625,00 kn, to tužitelje pripada još daljnji trošak u iznosu od 50% te nagrade od 312,50 kn, odnosno ukupno za zastupanje po punomoćniku odvjetniku 937,50 kn. Time je ukupni trošak koji je trebao biti dosuđen tužiteljima 1.252,30 kn, a ne više. Kako su tužitelji po punomoćniku odvjetniku zatražili u svojem troškovniku ukupni trošak zastupanja u iznosu od 4.453,06 kn, to je pretežni dio tog daljnjeg zahtjeva za troškove od 4.140,56 kn odbijen kao neosnovan slijedom prije izloženoga. Drugačija situacija bi bila (a o čemu i govori citirana presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske gdje je vrijednost predmeta spora bila 6.446,70 kn) da je vrijednost predmeta spora bila veća od 1.000,00 kn i tada bi tužitelje pripadao trošak nagrade za zastupanje po punomoćniku odvjetniku za svaku poduzetu parničnu radnju sa povećanjem od 50%.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1130/18-2 od 18. lipnja 2018.

TROŠAK POSTUPKA

(Čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03; 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11, 25/13 i 89/14)

Kada se odlučuje o osnovanosti platnog naloga presudom, tada se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsci ne održava na snazi u odnosu na trošak postupka koji se odnosi na donošenje rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave.

„Naime, presudom kojom se odlučuje o osnovanosti platnog naloga, platni nalog iz rješenja o ovrsci ne održava se na snazi u odnosu na trošak postupka koji se odnosi na donošenje rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave, već se o tom trošku odlučuje presudom kojom se odlučuje o osnovanosti prigovora protiv platnog naloga zajedno s ostalim troškovima nastalim u tom dijelu parničnog postupka, a zatezna kamata na dosuđeni trošak teče od donošenja prvostupanjske presude (zaključak sa sastanka Vrhovnog suda Republike Hrvatske s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova održanog 2. lipnja 2017. u Zagrebu). Imajući u vidu navedeni zaključak, kao i okolnost da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio opseg i visinu troškova tužitelja, valjalo je preinačiti pobijanu presudu u dijelovima toč. I. i III. izreke u kojima je odlučeno o trošku postupka, tako da je o trošku odlučeno na jedinstven (integralan) način te je tuženiku naloženo da tužitelju plati ukupan trošak od 3.004,00 kn zajedno s zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1482/17-2 od 24. rujna 2018.

TROŠKOVI PARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11., 25/13. i 89/14)

Ukoliko obje stranke imaju prebivalište na području određenog suda, tada je tužitelj opravdano očekivao da će se parnični postupak voditi pred tim sudom i angažirao je punomoćnika koji ima sjedište na području tog suda, pa zbog činjenice da je spis putem aplikacije e-Spisa dodijeljen stalnoj službi tog suda smatra se opravdanim trošak njegovog punomoćnika radi izbjivanja iz pisarnice radi putovanja u stalnu službu tog suda.

„Ovršenikov prigovor je javni bilježnik dostavio Općinskom sudu u Puli - Poli, a spis je putem aplikacije e-Spis dodijeljen u rad Općinskom sudu u Puli – Poli, Stalnoj službi u Pazinu, koja je donijela rješenje o stavljanju izvan snage rješenja o ovrsci javnog bilježnika u dijelu u kojem je određena ovrha i o nastavku ovog postupka kao povodom prigovora protiv platnog naloga. U nastavku postupka je održano ročište kod Općinskog suda u Puli – Poli, Stalne službe u Pazinu na kojem je postupak završen. Tom ročištu je pristupio punomoćnik tuženika. Tuženik je zatražio naknadu parničnog troška, a u sklopu te naknade zatražen je i iznos od 750,00 kn kao nagrada za izbjivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja za tri sata jer je punomoćnik tuženika morao putovati iz Pule u Pazin na gore navedeno ročište.“

Prvostupanjski sud je pobijanim rješenjem odbio taj dio zahtjeva za naknadu parničnog troška navodeći da smatra da taj trošak ne drži opravdanim. Međutim, po mišljenju ovog suda, radi se o opravdanom trošku. Budući da obje stranke imaju prebivalište na području Pule, tuženik je opravdano očekivao da će se postupak voditi pred Općinskim sudom u Puli – Pola te je angažirao punomoćnika koji svoju pisarnicu ima u Puli. Činjenica da je spis putem aplikacije e-Spisa dodijeljen u rad stalnoj službi Općinskog suda u Puli – Pola koja se nalazi u Pazinu, ne može pasti na teret tuženika i trošak radi izbivanja njegovog punomoćnika iz pisarnice radi putovanja u Pazin se treba smatrati opravdanim troškom koji je u smislu čl. 155. st. 1. ZPP-a bio potreban za vođenje parnice. Stoga tuženiku taj trošak pripada, ali ne u zatraženom iznosu od 750,00 kn, već u iznosu od 500,00 kn, budući da i sam u žalbi navodi da putovanje do Pazina traje oko jedan sat pa je njegov punomoćnik izbivao iz pisarnice oko dva sata, zbog čega tuženiku temeljem Tbr. 35. Tarife pripada iznos od 500,00 kn.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-150/17-2 od 19. siječnja 2018.

PRAVO UMJEŠAČA NA TROŠKOVE

(Čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku – Narodne novine br. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11; 25/13; 89/14)

Umješlač ima pravo na trošak postupka bez obzira što stranka kojoj se pridružio nije postavila zahtjev za naknadu troškova.

„U predmetnoj parnici tužitelj je nakon razdavanja postupka povukao tužbu pa se o troškovima postupka odlučuje primjenom odredbe čl. 158.st.1.ZPP-a prema kojoj je tužitelj koji povuče tužbu dužan protivnoj stranci nadoknaditi troškove postupka što se prema ocjeni ovog suda, a suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, odnosi i na troškove umješlača, pri čemu sama činjenica da stranka kojoj se pridružio nije postavila zahtjev za naknadu troškova nema značaj gubitka prava umješlača na naknadu troškova, no samo onih potrebnih za vođenje parnice u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1336/18-2 od 29. kolovoza 2018.

OBVEZA UMJEŠAČA NA PLAĆANJE SUDSKE PRISTOJBE

(Čl. 3. st. 2. Zakona o sudskim pristojbama, Narodne Novine“ br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15))

Ukoliko je žalbu protiv presude izjavio samo umješlač tada je isti u obvezi platiti sudsku pristojbu na izjavljenu žalbu.

„Pogrešno je žalbeno stajalište da odredbama ZSP-a, nije propisano da bi sudsku pristojbu na žalbu bio dužan platiti umješlač, kod čega se žalitelj poziva na odredbu čl. 36. st. 3. tog Zakona. Naime, odredba na koju se poziva žalitelj regulira situaciju plaćanja pristojbe za

pravni lijek kada ga podnose obje stranke. U konkretnom slučaju, žalbu protiv prvostupanjske presude, poslovni broj: VI P-___/16 od 19. svibnja 2016., podnio je isključivo žalitelj, pa je mjerodavna odredba čl. 3. st. 2. ZSP-a, prema kojoj pristojbu za podneske ili zapisnike koji ih zamjenjuju dužna je platiti osoba koja ih podnosi ili osoba na čiji se zahtjev sastavlja zapisnik. Prema odredbi čl. 2. toč. 1. ZSP-a, obveza plaćanja pristojbe, ako tim zakonom nije drukčije propisano, nastaje za podneske (tužbe, pravne lijekove, prijedloge za ovrhu i dr.) u trenutku kada se predaju, a za podneske dane na zapisnik, kada je zapisnik dovršen.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2167/17-2 od 11. prosinca 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Čl. 25. Zakona o sudskim pristojbama - „Narodne Novine“ br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

Spor radi predaje u posjed nekretnine ne smatra se vlasničkim sporom o nekretninama prilikom utvrđivanja vrijednosti predmeta spora mjerodavnog za utvrđivanje sudske pristojbe.

„U ovom predmetu radi se o sporu radi predaje u posjed nekretnine, a takav spor se ne smatra vlasničkim sporom o nekretninama pa se prilikom utvrđivanja vrijednosti predmeta spora ne primjenjuje odredba čl. 25. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne Novine“ br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15 – dalje: ZOSP) već se primjenjuje odredba čl. 26. ZOSP-a koja propisuje da se u parnicama u kojim je predmet spora izvršenje kakve radnje, trpljenjem, nečinjenja ili izjava volje ili utvrđivanje postojanja ili nepostojanja određenog prava ili pravnog odnosa ili utvrđivanje istinitosti ili neistinitosti neke isprave, kao vrijednost predmeta spora uzima iznos koji je tužitelj naznačio u tužbi, ali ne manji od 10.000,00 kn.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ-1178/16-2 od 24. kolovoza 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Tbr. 17. Tarife sudskih pristojbi - Narodne novine br. 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13)

Protustranka je dužna platiti pristojbu na izjavljenu prigovor protiv rješenja zemljišnoknjižnog suda kojim je dopuštena promjena oblika i površine nekretnine temeljem prijavnog lista.

„Ovaj sud zaključuje da je odluka prvostupanjskog suda zakonita, a žalba neosnovana. Protustranka M. T. izjavio je prigovor protiv rješenja Općinskog suda u K. broj Z-___/2016 od 7. studenog 2017., te je sukladno Tbr. 17. Tarife sudskih pristojbi dužan platiti sudsku pristojbu. Žalitelj se neosnovano poziva na Tbr. 16. Tarife sudskih pristojbi. Naime, rješenjem Općinskog suda u K. broj Z-___/2016. od 7. studenog 2017. određen je upis, kojim je promijenjen opis i površina nekretnine M. T. iz z.k. ul. ___ k.o. K. čest. ___. Odredbom Tbr. 16.

Tarife sudskih pristojbi nije isključena obveza plaćanja sudske pristojbe za upis koji je izvršen u ovom slučaju.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž ZK-343/18-2 od 6. kolovoza 2018.

SUDSKA PRISTOJBA

(Tbr. 12. st. 2. Tarife sudskih pristojbi koja je sastavni dio Zakona o sudskim pristojbama - Narodne novine, broj: 74/95, 57/96, 137/02, (26/03), 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

U smislu Zakona o sudskim pristojbama rješenje o naknadno pronađenoj imovini smatra se dopunskim rješenjem o nasljeđivanju.

„Žalitelj u žalbi navodi da se u ovome slučaju ne radi o dopunskom rješenju o nasljeđivanju, već o rješenju kojim se raspoređuje naknadno pronađena imovina, međutim na te žalbene navode valja odgovoriti da se prema Tbr. 12. st. (2) Tarife sudskih pristojbi koja je sastavni dio Zakona o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj: 74/95, 57/96, 137/02, (26/03), 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15) za dopunsko rješenje o nasljeđivanju plaća pristojba prema vrijednosti naknadno utvrđene ostavine. To znači da se u konkretnom slučaju, u kojem je predmet postupka naknadno pronađena imovina, u smislu Zakona o sudskim pristojbama rješenje o naknadno pronađenoj imovini smatra dopunskim rješenjem o nasljeđivanju (radi se o imovini iste osobe na koju se odnosi i „osnovno“ rješenje o nasljeđivanju), slijedom čega je mjerodavna navedena odredba Tarife sudskih pristojbi. Isto tako, neovisno o žalbenom navodu da je žalitelj prijedlog „proširio“ zbog upozorenja suda, obveza plaćanja pristojbe određuje se, kako je već navedeno, prema vrijednosti naknadno utvrđene ostavine, dakle s obzirom na vrijednost svih nekretnina na koje se odnosi rješenje o naknadno pronađenoj imovini od 27. ožujka 2017.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1592/18-2 od 17. rujna 2018.

SUDSKA PRISTOJBA

(Čl. 36. st. 2. Zakona o sudskim pristojbama - Narodne novine" broj: 74/95, 57/96, 137/02, 26/03 – pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

Prigovor radi prijeboja nije tužbeni zahtjev pa ga sud neće uzimati u obzir prilikom utvrđivanja pristojbene osnovice za obračun visine sudske pristojbe.

„Člankom 36. st. 2. ZSP propisano je da je pristojbena osnovica za pravni lijek kojim se pobija odluka u jednom dijelu vrijednost pobijanog dijela. Osnovano tuženik ističe da je prvostupanjski sud prilikom obračuna pristojbe pogrešno uzeo kao vrijednost pobijanog dijela iznos glavnice od 8.355,85 kn (točka I. izreke presude) i iznos odbijenog prigovora prijeboja od 26.654,11 kn (točka III. izreke presude), jer prigovor prebijanja nije tužbeni zahtjev pa se,

prema tome, kao vrijednost pobijanog dijela odluke ne može uzimati vrijednost potraživanja istaknutog kao prijeboj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-674/18-2 od 3. travnja 2018.

SUDSKA PRISTOJBA

(Čl. 4. Zakona o sudskim pristojbama - „Narodne Novine“ br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

Tužitelj je dužan podmiriti sudsku pristojbu na tužbu bez obzira što je tužbu povukao prije nego se tuženik upustio u parnicu i prije nego ga je sud pozvao na platež sudske pristojbe na tužbu.

„Temeljem čl. 4. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne Novine“ br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15 – dalje: ZOSP) je tužiteljeva obveza plaćanja pristojbe za tužbu nastala u trenutku kada je tužbu predao sudu. ZOSP ne sadrži odredbe koje bi propisivale da jednom nastala obveza plaćanja pristojbe na tužbu utrnjuje ukoliko tužba bude povučena prije nego li se tuženik upusti u parnicu i prije nego prvostupanjski sud rješenjem o pristojbi pozove tužitelja da plati pristojbu na tužbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-2836/16-2 od 28. kolovoza 2017.

SUDSKA PRISTOJBA

(Tar.br. 2. Tarife sudskih pristojbi sadržane u Zakonu o sudskim pristojbama – „Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02, 26/03 – pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

Ako viši sud ukine odluku nižeg suda i predmet vrati na ponovno raspravljanje tom sudu, tada se ne plaća sudska pristojba na novu odluku.

„Tužiteljici nije priznat ni trošak ponovno zatražene pristojbe na presudu budući se prema Napomeni br.3. Tar.br.2. Tarife sudskih pristojbi sadržane u Zakonu o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02, 26/03 – pročišćeni tekst, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15 – dalje u tekstu: ZSP) ne plaća pristojba za novu odluku ako viši sud ukine odluku nižeg suda i predmet vrati na ponovno raspravljanje nižem sudu kao što je u predmetnom slučaju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1112/18-2 od 12. rujna 2018.

SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ

(Čl. 12. st. 2. toč. b) Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći – Narodne novine br. 143/13)

Na temelju rješenja kojim je odobreno korištenje sekundarne pravne pomoći u jednom postupku, ne može se priznati oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe u drugom postupku istoj stranci.

„Prema tome, odobreno korištenje sekundarne pravne pomoći u koju prema odredbi čl. 12. st. 2. toč. b) Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13) spada i oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi odnosi se na ovršni postupak koji se vodi kod istog suda pod br. Ovr-___/17, a ne na parnični postupak u kojem je doneseno rješenje o plaćanju sudske pristojbe za reviziju protiv presude, pa se na temelju tog rješenja koje se odnosi na drugi sudski postupak ne može žaliteljici priznati oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe za reviziju izjavljenu protiv drugostupanjske presude u ovom parničnom postupku. Dakle, oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi u visini od 90% iznosa sudskih pristojbi odnosi se na ovršni postupak i vrijedi od 19. siječnja 2018., sukladno odredbi čl. 19. st. 8. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći kojom je propisano da oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi djeluje od dana kada je uredu podnesen zahtjev za odobravanje pravne pomoći i važi za sve podneske i radnje za koje je nastala obveza plaćanja sudskih pristojbi toga dana ili kasnije.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1752/18-2 od 3. listopada 2018.

OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA TROŠKOVA PARNIČNOG POSTUPKA

(Čl. 15. st. 1. toč. 4. Zakona o sudskim pristojbama - „Narodne novine“ broj 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15)

Invalidi Domovinskog rata oslobođeni su plaćanja sudskih pristojbi, ali ne i dužnosti naknade troškova postupka protivnoj strani.

„Protivnik osiguranja se žali protiv dijela pobijanog rješenja kojim mu je naloženo da predlagatelju osiguranja naknadi trošak postupka u iznosu od 625,00 kn navodeći u žalbi da moli da ga se oslobodi troška postupka zbog toga što je ratni invalid iz Domovinskog rata sa trajnim tjelesnim oštećenjem uslijed ranjavanja. Ti razlozi nisu razlozi koji bi doveli u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog dijela prvostupanjskog rješenja. Protivnik osiguranja, kao invalid Domovinskog rata, je oslobođen od plaćanja sudskih pristojbi temeljem čl. 15. st. 1. toč. 4. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15 – dalje: ZOSP). Međutim, invalidi Domovinskog rata nisu oslobođeni od dužnosti naknade troška postupka protivnoj strani pa stoga ne postoji zakonska mogućnost da se protivnik osiguranja oslobodi od dužnosti naknade troška postupka predlagatelju osiguranja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ Ovr-455/18-2 od 30. travnja 2018.

TROŠAK OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 14. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka USRH)

Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troška koji mu je nastao angažiranjem javnog komisionara na uredovanju, bez obzira na činjenicu što je ovrha na pokretninama obustavljena jer nisu pronađene pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe.

„Obzirom da se u ovršnom postupku provodi prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava, okolnost da je u ovom konkretnom slučaju obustavljena ovrha temeljem čl. 144. st.4. OZ-a jer prilikom pljenidbe nisu pronađene pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe, na koju ovrhovoditelj ne može imati nikakav utjecaj, ne isključuje njegovo pravo na naknadu troškova koji su bili potrebni za provedbu ovrhe, a imajući u vidu obvezu ovrhovoditelja da već u prijedlogu za ovrhu određeno navede kome će se oduzete pokretnine povjeriti na čuvanje i obvezu da prilikom pljenidbe i procjene osigura sve što je potrebno za urednu otpremu i pravilan smještaj pokretnina. Kako iz priloženog računa javnog komisionara (list 14 prvostupanjskog suda) proizlazi da je ovrhovoditelj podmirio istome trošak nastao angažiranjem javnog komisionara na uredovanju 26. studenoga 2014. u iznosu od 625,00 kn, to ovrhovoditelj ima pravo na naknadu tog ovršnog troška.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1009/17-2 od 26. veljače 2018.

TROŠAK OVRŠNOG POSTUPKA

(Čl. 14. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 112/12, 25/13 i 93/14)

Donošenje rješenja o namirenju ne isključuje obvezu donošenja rješenja o daljnjim troškovima postupka koji su nastali nakon donošenja rješenja o ovrsi.

„Neosnovane su žalbene tvrdnje 1.ovršenika M. d.o.o. O. da sud nije mogao donijeti pobijano rješenje jer je već ranije doneseno rješenje o namirenju. Donošenje rješenja o namirenju ne isključuje obvezu donošenja pobijanog rješenja o daljnjim troškovima postupka nastalih nakon donošenja rješenja o ovrsi jer o tim troškovima sud nije donio nikakvu odluku prije donošenja pobijanog rješenja pa je svakako to rješenje trebalo donijeti prije donošenja rješenja o namirenju, kojim rješenjem trebaju biti namireni i ti troškovi ovršnog postupka. Ostale žalbene tvrdnje koje se odnose na način namirenja troškova ovršnog postupka nisu pravno relevantne za valjanost pobijanog rješenja kojim je sud samo odlučio o visini troškova ovršnog postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-208/17-3 od 30. ožujka 2018.

VIII/ OVRŠNO PRAVO

ZAKONSKI ROK

(Čl. 39. st. 5. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16)

Rok od osam dana u kojem je ovrhovoditelj pozvan dostaviti podatke za ovršenika radi utvrđenja osobnog identifikacijskog broja ovršenika smatra se zakonskim rokom.

„Prema odredbi čl. 39. st. 5. OZ-a ako Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijesti sud ili javnog bilježnika o nemogućnosti dostave podatka o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, sud ili javni bilježnik je dužan u roku od osam dana od dana primitka obavijesti uputiti poziv ovrhovoditelju da dopuni podatke o ovršeniku (podaci o rođenju, matični broj građana, posljednje poznato prebivalište i adresa stanovanja za fizičku osobu, odnosno matični broj ili matični broj subjekta za pravnu osobu) u roku od osam dana od dana primitka poziva. Dakle, ovrhovoditelj je u roku od osam dana od dana primitka poziva od strane suda dužan dostaviti podatke o ovršeniku pa nije moguće na zahtjev ovrhovoditelja njegovo produljenje. Slijedom toga, rok od osam dana u kojem je ovrhovoditelj pozvan dostaviti podatke za ovršenika radi utvrđenja OIB-a ovršenika je zakonski rok, a ne sudski rok kako to pogrešno smatra ovrhovoditelj pa u tom dijelu žalba nije osnovana.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-34/17-2 od 20. rujna 2018.

OVRŠNA ISPRAVA

(Čl. 33. st. 1. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ukoliko se ovrhovoditelj pozvao na ovršnu ispravu koju je priložio u izvorniku u drugom predmetu, tada se smatra da je ovrhovoditelj predao ovjerenu presliku te ovršne isprave.

„Ovršenik se žali navodeći da iz ovrhovoditeljevog ovršnog prijedloga proizlazi da ovrhovoditelj nije podnio ovršnu ispravu u izvorniku ili ovjеровljenom prijepisu u smislu čl. 33. st. 1. OZ-a tako da bi njegov prijedlog za ovrhu trebalo odbaciti. Međutim ovrhovoditelj je ovršnu ispravu priložio u izvorniku u spis prvostupanjskog suda poslovni broj Ovr-__7/10 te se je u prijedlogu za ovrhu pozvao na tu činjenicu, a što ima isti značaj kao i predaja sudu ovjerene preslike zadužnice, tako da taj žalbeni razlog nije osnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-783/16-7 od 13. srpnja 2018.

PRIJEDLOG ZA OVRHU NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

(Čl. 278. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16 – Odluka USRH)

Ukoliko je prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave podnio ovrhovoditelj koji je hrvatski državljanin sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj protiv ovršenika koji je hrvatski državljanin sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj, tada ne dolazi do primjene Uredbe (EZ) br. 805/04 – Europski ovršni naslov za nesporne tražbine niti Uredbe Vijeća br. 44/01 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima.

„Ovrhovoditelj osnovano pobija prvostupanjsko rješenje zbog pogrešne primjene materijalnog prava jer prije svega u konkretnom slučaju ne dolazi do primjene Uredbe (EZ) br. 805/2004 – Europski ovršni naslov za nesporne tražbine, a niti do primjene Uredbe Vijeća br.44/2001 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima obzirom da su prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave o kojem je trebalo odlučiti podnijeli hrvatski državljanin sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj protiv ovršenika također hrvatskih državljanina sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj, dakle ne radi se niti o priznanju strane sudske odluke, a niti o izvršenju strane sudske odluke. Odredbom čl.278. OZ-a određeno je da je odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u nadležnosti javnih bilježnika, a odredbom čl.279. odredio je da je za određivanje ovrhe mjesno nadležan javni bilježnik čije je sjedište u jedinici područne (regionalne) samouprave prebivališta ili sjedišta ovršenika dok je u stavku 2. istog članka odredio da je za slučaj ako je jednim prijedlogom za ovrhu zatražena ovrha protiv više ovršenika, a za njih ne postoji mjesna nadležnost istog javnog bilježnika, nadležan javni bilježnik koji je mjesno nadležan za jednog od ovršenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1222/17-2 od 28. prosinca 2017.

OVLAŠTENJA JAVNIH BILJEŽNIKA

(Uredba (EZ) br. 805/04 i Uredba (EU) br. 1215/12.)

Na temelju rješenja o ovrsi javnih bilježnika ne može se izdati potvrda o europskom ovršnom naslovu.

„Pozivanje tuženice na presude Suda Europske unije u Luxembourg i na Priopćenje br. 25/17 nije primjenjivo u konkretnom slučaju. Javni bilježnici ovlašteni su donositi rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojnih isprava u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima, dok se na temelju rješenja o ovrsi javnih bilježnika ne može izdati potvrda o europskom ovršnom naslovu primjenom Uredbe (EZ) br. 805/2004 i Uredbe (EU) br. 1215/2012. Stoga je javni bilježnik bio ovlašten primjenom mjerodavnog domaćeg prava donijeti rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, dok će se (eventualno) izvršenje, odnosno ovrha provoditi na temelju odluke suda pa iz tog razloga pozivanje tuženice na presude Suda Europske unije i na Priopćenje nije primjenjivo u konkretnom slučaju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1273/17-2 od 28. svibnja 2018.

PRIJEDLOG ZA OVRHU

(Čl. 41. st. 6. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 73/17.)

Sud nije ovlašten povodom žalbe ovršenice ukinuti rješenje o ovrsi i odbiti prijedlog za ovrhu ukoliko ovršna isprava u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu nije bila ovršna, ali je to svojstvo stekla u vrijeme podnošenja žalbe ovršenice.

„Dakle, iako je u konkretnom slučaju u trenutku donošenja odluke o prijedlogu ovrhovoditelja sudska odluka bila pravomoćna, ali ne i ovršna, sud pravilno nije odbacio prijedlog ovrhovoditelja samo iz tog razloga jer to ne može učiniti po službenoj dužnosti. Međutim, niti povodom žalbe ovršenice iz ovog razloga ne može se odbiti prijedlog ovrhovoditelja jer je u vrijeme podnošenja žalbe 18. listopada 2017. godine sudska odluka koja je ovršna isprava postala ovršna, odnosno tražbina utvrđena tom ispravom stekla je svojstvo ovršivosti (prema navodu ovršenice iz žalbe sudsku odluku primila je 18. rujna 2017. godine, pa joj je rok za dobrovoljno izvršenje istekao 26. rujna 2017. godine). Takav stav zauzet je i u odluci Vrhovnog suda RH broj Gzz-86/2003-2).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1300/17-4 od 8. ožujka 2018.

USTUP TRAZBINE

(Čl. 33. st. 3. Ovršnog zakona – Narodne novine br. 112/12; 25/13; 93/14. i 55/16-Odluka USRH)

Ustupom tražbine novi ovrhovoditelj stupa u procesnu poziciju prvobitnog ovrhovoditelja koji je prestao biti stranka u postupku, zbog čega prvobitni ovrhovoditelj nije aktivno legitimiran potraživati troškove nastale nakon donošenja rješenja o ovrsi.

„Prijenos tražbine sa prvobitnog ovrhovoditelja novi ovrhovoditelj dokazao je Ugovorom o ustupu tražbine od 27. siječnja 2017. ovjerenom po javnom bilježniku kojim je u čl. 3. ugovoreno da se na novog ovrhovoditelja kao cesionara sukladno čl. 80 Zakona o obveznim odnosima sa danom 30. 06. 2016. prenosi tražbina koju prvobitni ovrhovoditelj kao cedent ima prema ovršenici, čime cesionar postaje isključivi vlasnik i nositelj svih tražbina i svih s njima povezanih sporednih prava. Ustupom tražbine novi ovrhovoditelj stupio je u procesnu poziciju prvobitnog ovrhovoditelja koji je ustupom tražbine prestao biti stranka u postupku te isti nakon što je postupak nastavljen sa novim ovrhovoditeljem nije aktivno legitimiran potraživati troškove nastale nakon donošenja rješenja o ovrsi već to pravo kao stranci pripada novom ovrhovoditelju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-896/17-2 od 13. rujna 2017.

POTVRDA PRAVOMOĆNOSTI I OVRŠNOSTI

(Čl. 36. Ovršnog zakona -Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16)

Pravila sadržana u odredbi čl. 36. Ovršnog zakona koja se odnose na ukidanje klauzule ovršnosti, primjenjuju i prilikom ukidanja potvrde pravomoćnosti.

„S obzirom da je postupljeno protivno tome, pa tako i u odnosu na dostavu presude, opravdano tuženik osporava izdavanje potvrde pravomoćnosti i ovršnosti te presude. Ovaj sud je radi toga prihvatio žalbu i primjenom čl. 380. toč. 3. ZPP-a preinačio pobijano rješenje na način da se ukida potvrda pravomoćnosti i ovršnosti presude Općinskog građanskog suda u Z. poslovni broj: Povrv-___/13-15 od 29. prosinca 2015., dok će prvostupanjski sud biti dužan u nastavku postupka istu presudu dostaviti tuženiku radi omogućavanja podnošenja žalbe. Pritom valja reći da se odluka o ukidanju potvrde ovršnosti temelji na čl. 36. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16), kao i da se pravila sadržana u toj odredbi primjenjuju i kada je riječ o ukidanju potvrde pravomoćnosti (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju poslovni broj: GŽ-14/94-2 od 13. listopada 1994.).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-673/17-2 od 2. siječnja 2018.

PRODAJA NEKRETNINE U OVRSI U VLASNIŠTVU

MALOLJETNOG OVRŠENIKA

(Čl. 354. st. 1. toč. 8. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11. (pročišćeni tekst), 25/13. i 89/14)

Ukoliko je maloljetni ovršenik u ovršnom postupku bio zastupan po majci i zakonskoj zastupnici, a ova po punomoćniku u osobi odvjetnika, tada činjenica što je ovršenik maloljetan ne može spriječiti provedbu ovrhe na imovini u njegovom vlasništvu.

„Ovršenik također smatra da je o ovršnom postupku trebao biti obaviješten nadležan centar za socijalnu skrb jer se postupak vodi protiv maloljetnog ovršenika, a kako bi radi zaštite njegovih imovinskih prava i interesa istome bio imenovan posebni skrbnik. Niti ovaj žalbeni razlog ne dovodi u pitanje pravilnost izvršene prodaje nekretnina koje su bile predmet ovrhe, obzirom da je maloljetni ovršenik zastupan po majci i zakonskoj zastupnici, a ona po punomoćniku odvjetniku, dakle stručnoj osobi, i da se ne radi o dobrovoljnom raspolaganju na štetu maloljetnog ovršenika, već o postupku prisilne naplate potraživanja prema predniku ovrhovoditelja, njegovom ocu, iz nekretnina koje je ovršenik naslijedio. Sama činjenica što je isti maloljetan ne može spriječiti provedbu ovrhe na imovini koja je u njegovom vlasništvu jer Ovršni zakon ne sadrži odredbe po kojima maloljetna osoba ne bi mogla biti ovršenik ili bi imovina maloljetnika bila izuzeta od ovrhe, a niti takove odredbe postoje u Obiteljskom zakonu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ Ovr-1296/17-9 od 8. ožujka 2018.

PRODAJA NEKRETNINE NA JAVNOJ DRAŽBI

(Čl. 98. st. 4. Ovršnog zakona - Narodne novine br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05)

U dug ovršenika prilikom prodaje nekretnine po javnom bilježniku ne može se uračunati porez na promet te nekretnine koju je dužan podmiriti kupac te nekretnine.

„Parnične stranke se spore o tome koji je datum meritoran za obračun visine tražbine: da li je to dan 5.lipanj 2006. (dan prodaje nekretnine na javnoj dražbi) ili pak je to dan sačinjenja potvrde javnog bilježnika I. K. broj OU-___/05-30 od 1.travnja 2010. Ovaj sud smatra da se visina dugovanja tužitelja treba obračunati s danom prodaje nekretnine na javnoj dražbi, a to je 5.lipnja 2006. Naime, kod prodaje nekretnine po javnom bilježniku na odgovarajući način primjenjuju se pravila o prodaji po sudu, koji pak nakon zaključenja dražbe sukladno čl. 98. st. 4. Ovršnog zakona (Narodne novine Republike Hrvatske broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05) donosi rješenje o dosudi, a dan tog rješenja meritoran je za obračun duga. Pri tome se napominje da se u dug tužitelja ne može uračunati porez na promet nekretnine, jer tužitelj nije obveznik plaćanja poreza na promet nekretnine, niti ga je on platio (platila ga je 1.tuženica J. S.).“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2057/17-3 od 8. veljače 2018.

OVRHA NA NEKRETNINAMA

(Čl. 132. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 73/17)

Ovrhovoditelj nije dužan dostaviti sudu podatke o vlasnicima susjednih nekretnina u prijedlogu za ovrhu na nekretninama ovršenika za koje nisu uspostavljene zemljišne knjige.

„Ovrhovoditelj je prvostupanjskom sudu podnio prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave te je predložio da se ovrha provede na nekretninama ovršenika. Nekretnine ovršenika nalaze se na području k.o. K. I. i G. V. za koje nisu uspostavljene zemljišne knjige zbog čega ni ovršenik nije upisan u zemljišnim knjigama kao zemljišnoknjižni vlasnik. Dakle, vidljivo je da odredba čl. 132. OZ-a, a poglavito čl. 132. st. 3. OZ-a, ne nalaže ovrhovoditelju da dostavlja podatke o vlasnicima susjednih nekretnina pa prvostupanjski sud nije imao zakonsku osnovu da ovrhovoditelja poziva da dostavi te podatke.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, GŽ Ovr-70/18-2 od 7. svibnja 2018.

UTVRĐIVANJE VRIJEDNOSTI NEKRETNINE

(Čl. 92. st. 1. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14, 55/16 i 73/17)

U ovršnom postupku prilikom utvrđivanja vrijednosti nekretnine sud nije dužan usmeno saslušati vještaka na temelju čijeg elaborata procijene vrijednosti nekretnine je utvrdio vrijednost nekretnine.

„Kako je odredbom čl. 92. st. 1. OZ-a propisano da sud vrijednost nekretnine utvrđuje po slobodnoj ocjeni, a na temelju obrazloženog nalaza i mišljenja ovlaštenog sudskog vještaka, suprotno žalbenim tvrdnjama u ovršnom postupku ne primjenjuje se odredba čl. 260. st. 1. ZPP-a, obzirom da se odredbe ZPP-a primjenjuju u ovršnom postupku u smislu odredbe čl. 21. st. 1. OZ-a samo na odgovarajući način ako OZ-om ili drugim zakonom nije drukčije određeno. Obzirom da odredba čl. 92. st. 1. OZ-a ne propisuje usmeno saslušanje vještaka prije donošenja odluke o utvrđivanju vrijednosti nekretnine sud prvog stupnja nije bio dužan usmeno saslušavati vještaka, tim više što je on pismeno odgovorio na prigovore ovršenika koji su očito sudu bili prihvatljivi.,,

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-834/18-2 od 17. srpnja 2018.

OVRHA NA NEKRETNINI

(Čl. 211. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14, 55/16 i 73/17)

Za pokretanje i provođenje ovrhe na nekretnini ovršenika temeljem ovršne isprave nije uvjet prethodno pokretanje izvansudske ovrhe.

„Kako odredbama Ovršnog zakona nije propisano da bi uvjet za pokretanje i provođenje ovrhe na nekretninama ovršenika temeljem solemniziranih ugovora, kao javnih isprava, odnosno, suglasnosti o zapljeni plaće bilo pokretanje izvansudske ovrhe žalbene tvrdnje ovršenika nisu osnovane. Naime zabranu izvansudske ovrhe propisuje jedino odredba čl. 211. OZ-a i to u slučaju ako bi se od suda zatražilo određivanje ovrhe na novčanim sredstvima ukoliko uz prijedlog nije priložena potvrda Agencije da se izvansudska ovrha nije mogla provesti.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-608/18-2 od 17. srpnja 2018.

ZABILJEŽBA DOSUDE NEKRETNINE

(Čl. 89. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama – Narodne novine broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 108/17)

Zabilježbu dosude nekretnine nalaže sud, koji je u ovršnom postupku odlučio tko je kupac nekretnine na javnoj dražbi, i to prije pravomoćnosti rješenja o dosudi.

„Po ocjeni i ovog suda, protivno žalbi a jednako tako i prigovoru, nije bilo potrebe vršenju uvida u ovršni spis prvostupanjskog suda (i njegovom prilaganju), Stalne službe u Poreču – Parenzo broj Ovr-___/15, jer je u istome podnesena žalba protiv rješenja o dosudi od 25. siječnja 2017. Naime, njezino podnošenje nema utjecaja na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja u ovom predmetu a niti utječe na zakonitost pobijanog rješenja. Prema pravilnom shvaćanju prvostupanjskog suda rješenjem o dosudi od 25. siječnja 2017. (u toč. VII izreke koja je pogrešno označena kao toč. IV) pravilno je naložena zemljišnoknjižnom odjelu toga suda provedba zabilježbe dosude na prodanim nekretninama prije njegove pravomoćnosti. Prema odredbi čl. 89.st.1. ZZK-a, na koju se ispravno pozvao i prvostupanjski sud, sud koji u ovršnom postupku donese odluku o tome tko je kupac na javnoj dražbi (rješenje o dosudi) naredit će po službenoj dužnosti da se dosuda prodane nekretnine zabilježi u zemljišnoj knjizi. Dakle, zabilježbu dosude nekretnine naređuje po službenoj dužnosti sud koji je u ovršnom postupku donio odluku o tome tko je kupac nekretnine na javnoj dražbi prije pravomoćnosti rješenja o dosudi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-249/18-2 od 4. srpnja 2018.

PRAVO NA DOM

(Čl. 65. st. 1. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14, 55/16 i 73/17)

Kada je ovršnom postupku prethodio parnični postupak u kojem je donesena presuda kojom se nalaže ovršeniku da iseli iz nekretnine, tada ovršenik više nije ovlašten u ovršnom postupku isticati pravo na dom.

„U podnesenoj žalbi ovršenik ponavlja razloge koje je naveo u prijedlogu za odgodu ovrhe osporavajući zaključak suda prvog stupnja o tome da nije ispunjena subjektivna pretpostavka za odgodu ovrhe. Naime, u žalbi ovršenik iznosi da se s obitelji nalazio u kvalificiranom posjedu predmetne nekretnine punih 18 godina te smatra da će mu nastati nenadoknativa neimovinska šteta zbog stresa i straha koju će njegova obitelj pretrpjeti iseljenjem iz kuće. Osim toga iznosi tvrdnju da je prizemlje i kat kuće uredio za davanje u najam te da će izgubiti zaradu ukoliko se presuda izvrši. I po ocjeni ovog suda žalbene tvrdnje ovršenika neosnovane su iz razloga što je u ovom ovršnom postupku prethodio parnični postupak u kojem je donesena presuda kojom je naloženo ovršeniku da se iseli iz nekretnina iz kojih razloga on ne može u ovom ovršnom postupku isticati pravo na dom, kojeg ističe žalbenim tvrdnjama o tome da mora iseliti s obitelji s nekretnine kojom se služi za stanovanje. Činjenica što će izgubiti prihod od najma koji ima namjeru ostvarivati također nije od utjecaja na pravilnost zaključka suda prvog stupnja da prijedlog za odgodu ovrhe nije osnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-597/18-4 od 4. rujna 2018.

PRODULJENJE ROKA ZA UPLATU KUPOVNINE

(Čl. 93. st. 2. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sud je ovlašten produljiti rok za uplatu razlike kupovnine.

„Međutim, unatoč naprijed navedenoj počinjenoj bitnoj povredi, a razmatranjem prvostupanjskog spisa, ovaj sud je mišljenja da je prvostupanjski sud pravilno sukladno odredbi čl. 104. OZ-a pristupio namirenju vjerovnika, jer je zaključkom od 8. srpnja 2015. dozvolio produljenje roka za uplatu razlike kupovnine do 17. srpnja 2015. koji rok, kako pravilno ističe prvoovrhovoditelj u svom odgovoru na žalbu, nije rok koji se po odluci suda ne može produljiti, već je u smislu odredbe čl. 93. st. 2. OZ-a samo propisano da on ne može biti duži od šest mjeseci od dana prodaje nekretnine, bez obzira na to isplaćuje li se cijena odjednom ili u obrocima, pa nije bilo mjesta u konkretnom slučaju primjeni odredbi čl. 100. st. 2. OZ-a, kako to pogrešno zaključuje ovršenik u svojoj žalbi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr- 274/18-2 od 20. veljače 2018.

OVRHA RADI ISELJENJA

(Čl. 124. st. 1. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05)

Osobe koje su u posjedu nekretnine koja je predmet ovrhe na nekretnini ovršenika, stupaju u pravni položaj ovršenika nakon što ovrhovoditelj zatraži njihovo iseljenje iz nekretnine koju je kupio u tom ovršnom postupku.

„Prema odredbi čl. 124. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 – dalje: OZ), nakon što donese zaključak o predaji nekretnine kupcu, sud će, na prijedlog kupca, narediti drugim osobama koje ne raspolažu valjanim pisanim pravnim temeljem za korištenje nekretnine da je bez odgode predadu kupcu i u istom zaključku odrediti protiv tih osoba ovrhu ispražnjenjem i predajom nekretnine, a prema st. 3. istog članka, u postupku iz stavka 1. i 2. ovoga članka kupac ima položaj ovrhovoditelja. Osim što kupac ima položaj ovrhovoditelja, u incidentalnom kognicijsko-ovršnom postupku poput predmetnog, kada se sa nekretnine koja je predmet ovrhe iseljavaju druge osobe poput T. L. i D. L., te osobe imaju položaj ovršenika. Stoga su oni ovlašteni podnijeti žalbu protiv rješenja o ovrsi iz čl. 124. st. 1. OZ-a pa je prvostupanjski sud pogriješio kada je njihovu žalbu odbacio kao nedopuštenu.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1085/17-2 od 20. listopada 2017.

OVRHA NA POKRETNINAMA

(Čl. 129. st. 1. Ovršnog zakona)

Ovrhovoditelj nije ovlašten podnijeti prijedlog radi promjene predmeta i sredstva ovrhe ukoliko nije s uspjehom provedena niti prva ovršna radnja pljenidbe, procjene i popisa pokretnine.

„U ovoj situaciji kada nije provedena niti jedna ovršna radnja predviđena važećom odredbom 129. st. 1. OZ-a, dakle niti popis, niti zapljena ni procjena ni oduzimanje, otpremanje i povjeravanje sudu na čuvanje pokretnina, tada bez obzira na navode podneska ovrhovoditelja od 27. lipnja 2014. godine da je ekonomičnije ovrhu nastaviti pljenidbom na novčanim sredstvima, ne može se raditi o nemogućnosti provedbe ovrhe temeljem prije donesenog rješenja o ovrši na pokretninama, budući ista nije niti pokušana, preciznije nije provedena niti jedna zakonom predviđena ovršna radnja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-858/17-2 od 30. kolovoza 2017.

OVRHA NA POKRETNINAMA

(Čl. 59. st. 3. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 73/17)

Treća osoba ovlaštena je staviti prigovor da se ovrha na popisanoj pokretnini ne može provesti jer ona ima neko pravo koje na toj pokretnini sprječava provedbu ovrhe tek nakon što sudski ovršitelj popiše pokretnine ovršenika.

„Izjava o tome da nekretnina nije bračna stečevina također nije isprava kojom bi se mogla osporavati ovrha na pokretninama, jer se ovrha ne provodi na nekretnini. Prijenos vlasništva nekretnine na J. J., također ne predstavlja pravo koje bi spriječilo provedbu ovrhe na pokretninama ovršenice, pod uvjetom da do popisa pokretnina uopće dođe. Tek kada će se znati koje su pokretnine popisane, tek tada treća osoba može stavljati prigovor da se ovrha na popisanoj pokretnini ne može provesti jer da ona na toj pokretnini ima neko pravo koje sprječava provedbu, pri čemu mora priložiti i dokaze iz kojih to njegovo pravo proizlazi. Dokaze koje je uz svoj prigovor stavila treća osoba i koji prigovor se odnosi na sve pokretnine koje se nalaze na navedenoj adresi ne čine navedeni prigovor potpun u smislu odredbe čl. 59. st. 3. OZ-a, zbog čega je taj prigovor prvostupanjski sud pravilno odbacio, a posljedično i prigovor za odgodu ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1004/17-5 od 15. ožujka 2018.

OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

(Čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 112/12., 25/13. i 93/14.)

Činjenica što je ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu omaškom naznačio u prezimenu ovršenice crticu između dva prezimena uz pravilno naznačeni OIB iste, ne dovodi u pitanje identitet ovršenice i ne može predstavljati razlog za obustavu ovršnog postupka.

„Osim toga, obzirom da je i tijekom parničnog postupka očito ovršenica bila naznačena sa crticom između dva prezimena i bez nje, te se nije postavljalo pitanje njezinog identiteta, a niti je u ovom postupku ovršenica ulagala žalbu u kojoj bi osporavala da se ovršna isprava i rješenje o ovrsi odnose upravo na nju, po ocjeni ovoga suda identitet ovršenice nije bio sporan. Eventualna pogrešna naznaka crtice između dva prezimena ovršenice ne dovodi u pitanje identitet ovršenice te ta činjenica ne može predstavljati razlog za obustavu ovršnog postupka u smislu odredbe čl. 72. st. 2. OZ-a (isti pravni stav zauzet u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-148/10).“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-312/17-2 od 14. travnja 2017.

OVRHA NA RAČUNIMA

(Čl. 149. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ograničenja iz čl. 149. Ovršnog zakona, koji se primjenjuje prilikom provođenja ovrhe na plaći ovršenika, ne nalazi primjenu kad se ovrha provodi na novčanim sredstvima po žiro-računu ovršenika.

„Ovršenik se nadalje žali navodeći da je ovrha određena na tražbini ovršenika po žiro-računu ali taj žiro-račun nije račun ovršenika već obrta koji nema nikakvo dugovanje prema ovrhovoditeljima. Međutim, kako sredstva na tom žiro-računu pripadaju ovršeniku kao vlasniku navedenog obrta, nema zapreke da se ovrha radi naplate ovršenikovog osobnog duga provede na novčanim sredstvima na tom žiro-računu pa stoga ni taj žalbeni razlog nije osnovan. Nije osnovan niti žalbeni razlog da ovršenik prima plaću preko tog žiro-računa pa bi ovrhom na žiro-računu bila spriječena isplata cijele plaće ovršeniku bez ikakvih ograničenja iz čl. 149. OZ-a. Naime, ograničenja iz čl. 149. OZ-a se primjenjuju prilikom provođenja ovrhe na plaći ovršenika, što ovdje nije slučaj jer se ovrha provodi na sredstvima na žiro-računu pa se ne primjenjuje čl. 149. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-636/17-2 od 31. kolovoza 2018.

IZVANSUDSKA OVRHA

(Čl. 284. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14)

Ukoliko se pred Financijskom agencijom vodi izvansudska ovrha, tada sud nije ovlašten donositi rješenje u slučaju promjene ovrhovoditelja.

„Iz sadržaja prijedloga ovrhovoditelja proizlazi da se kod FINA-e provodi izvansudska ovrha u smislu čl. 284. OZ-a temeljem rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika J. M. broj Ovr-___/15. Odredbama OZ-a nije propisano da bi u slučaju promjene ovrhovoditelja sud bio dužan o tome donositi bilo kakvo rješenje. Kako se u smislu naprijed citirane odredbe čl. 32. st. 3. OZ-a ovrha nastavlja u korist novog ovrhovoditelja, ukoliko je došlo do prijenosa tražbine koju novi ovrhovoditelj dokaže javnom ili ovjеровljenom privatnom ispravom, ovrhovoditelj „E. M.“ d.o.o. takvu ispravu trebao je dostaviti FINA-i, a ne tražiti od suda donošenje rješenja o stupanju novog ovrhovoditelja u već pokrenuti postupak izvansudske ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-47/18-2 od 27. ožujka 2018.

OBUSTAVA OVRHE

(Čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona)

Činjenica da je tijekom ovršnog postupka došlo do ustupa tražbine ovrhovoditelja trećoj osobi ne čini ovrhu nemogućom pa sud nije ovlašten zbog toga proglasiti ovrhu nemogućom.

„Naime, prvostupanjski sud je obustavio predmetnu ovrhu na nekretninama ovršenika i naložio brisanje zabilježbe ovrhe jer je utvrdio da je subjektivna preinaka odbijena, a iz dokumentacije je vidljivo da je izvršen ustup tražbine ovrhovoditelja te je zbog toga temeljem odredbe čl. 72. st. 2. OZ-a ova ovrha postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti. Ovakva odluka prvostupanjskog suda je u cijelosti pogrešna. Prema odredbi čl. 72. st. 2. OZ-a ovrha će se obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti. Činjenica što je tijekom ovog postupka došlo do ustupa tražbine ovrhovoditelja trećoj osobi, međutim ne čini ovu ovrhu nemogućom, niti se radi o drugom razlogu zbog koje se ovrha ne bi mogla provesti. Taj razlog bi eventualno mogao biti razlog za podnošenje žalbe iz čl. 53. OZ-a od strane ovršenika, ali dok ovršenik ne podnese takvu žalbu sam sud nije ovlašten samo zbog činjenice da je utvrdio prijenos tražbine sa ovrhovoditelja na treću osobu proglasiti takvu ovrhu nemogućom.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-439/17-2 od 28. kolovoza 2017.

OBUSTAVA OVRHE

(Čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona - Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16)

Ukoliko je Financijska agencija odbila provesti ovrhu određenu rješenjem o ovrsi prvostupanjskog suda na novčanim sredstvima ovršenice, tada taj sud nije ovlašten ispitivati pravilnost postupanja Financijske agencije.

„Pritom valja reći da u ovom slučaju u kojem je FINA odbila provesti ovrhu sud nema ovlast ispitivanja pravilnosti postupanja FINA-e, već ovrhovoditelj ima pravo od FINA-e tražiti naknadu eventualne štete u smislu čl. 213. u vezi čl. 201. OZ-a. Također, daljnji žalbeni navodi koji se tiču obveze prijave promjene podataka neodlučni su za odluku o zakonitosti i pravilnosti pobijanog rješenja jer se odnose na sadržaj pravnog odnosa ovršenice i ovrhovoditelja koji nije predmet ovog postupka ovrhe, kao postupka prisilnog ostvarenja tražbine u kojem vrijedi načelo strogo formalnog legaliteta.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-40/18 od 22. siječnja 2018.

STEČAJ

(Čl. 169. st. 3. Stečajnog zakona – „Narodne novine“ 71/2015)

Nisu ispunjeni uvjeti za obustavu ovršnog postupka ukoliko je stečajni postupak otvoren protiv ovrhovoditelja.

„Iz spisa proizlazi da je nad ovrhovoditeljem kao stečajnim dužnikom rješenjem Trgovačkog suda u V. u broj St-___/16-13 od 30.ožujka 2016. otvoren stečajni postupak. Osnovano u žalbi ovrhovoditelj navodi da nisu bili ispunjeni uvjeti za obustavu ovog ovršnog postupka obzirom da se odredba čl. 169. st. 3. Stečajnog zakona iz 2015. i istovjetna ranija odredba čl. 98. st. 3. Stečajnog zakona iz 1996. koja regulira zabranu ovrhe i osiguranja, odnosi na slučaj kada je stečajni postupak otvoren protiv ovršenika kao dužnika a ne ovrhovoditelja. Naime, čl. 169. st. 1. Stečajnog zakona iz 2015. izričito je propisano da nakon otvaranja stečajnog postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika te da se postupci ovrhe i osiguranja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka prekidaju, a nakon što ti postupci budu nastavljeni ovršni sud će ih obustaviti (st. 3.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-29/18-2 od 11. listopada 2018.

PRIORITETNA TRAŽBINA

(Čl. 13. st. 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi - „Narodne novine“ broj 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13)

Neisplaćeni iznos terenskog dodatka ne predstavlja prioritetnu tražbinu u smislu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi.

„Mišljenje je tužitelja da tražbina 1. tuženika P. V. koja predstavlja neisplaćeni iznos terenskog dodatka ne predstavlja prioritetnu tražbinu u smislu odredbe čl. 3. toč. 13. ZFPPN-a, jer se ista ne isplaćuje u bruto iznosu. Obzirom da se ne radi o prioritetnoj tražbini, a da prema odredbi čl. 66. st. 13. ZFPPN-a predstečajna nagodba ima snagu ovršne isprave za sve

vjerovnike čije su tražbine utvrđene, to da ovršna isprava kojom raspolaže 1. tuženik P. V., a koja se odnosi na tražbinu iz predstečajne nagodbe, gubi u odnosu na tužitelja pravnu snagu. I po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo. Iz čl. 6. rješenja Trgovačkog suda u O. broj Stpn-___/14-51 od 16. veljače 2015. godine, proizlazi da su 1. tuženik P. V. i dužnik (tužitelj) suglasno utvrdili da su u niže navedenoj tablici prikazani vjerovnici tražbina po osnovi terenskog dodatka zaposlenika dužnika, a koje nisu prioritetne tražbine u smislu Zakona. U stavku 2. navedenog članka propisano je da radi izbjegavanja dvojbe, vjerovnici i dužnik suglasno utvrđuju da ova nagodba ne utječe na prioritetne tražbine zaposlenika i prijašnjih zaposlenika dužnika, a koje se dužnik obvezuje uredno izvršavati. Prema odredbi čl. 66. st. 13. ZFPPN-a, predstečajna nagodba ima snagu ovršne isprave za sve vjerovnike čije su tražbine utvrđene. S obzirom na navedeno, a kako se ne radi o prioritetnoj tražbini i kako je za tražbinu iz ovršne isprave 1. tuženik P. V. zaključio predstečajnu nagodbu sa tužiteljem, to prijenos i pljenidba novčanih sredstava sa računa tužitelja na račun 1. tuženika P. V. i 2. tuženika Odvjetničko društvo Z. & P. d.o.o nije dopuštena jer 1. tuženik P. V. više nije bio ovlašten na temelju ovršne isprave koja je zaključenjem predstečajne nagodbe izgubila snagu, pokrenuti postupak izravne naplate.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-1386/17-3 od 4. rujna 2018.

IZRAVNA NAPLATA

(Čl. 211. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, br. 112/12, 25/13 i 93/14)

Ovrhovoditelj nije ovlašten zatražiti izravnu naplatu putem Financijske agencije temeljem sklopljenog ugovora o najmu stana na određeno vrijeme sa slobodno ugovorenom najamninom, bez obzira što isti ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta.

„Ovrhovoditelj je predložio ovrhu na temelju Ugovora o najmu stana na određeno vrijeme sa slobodno ugovorenom najamninom kojeg je sklopio sa ovršenikom i kojeg je javni bilježnik solemnizirao, a koji ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta. Ovrhovoditelj se žali navodeći u žalbi da na temelju te ovršne isprave nije mogao zatražiti izravnu naplatu putem Financijske agencije. Gore navedena ovršna isprava nije pravomoćno i ovršno rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, nije ni zadužnica, a niti isprava iz čl. 209. st. 1. OZ-a. U toj zakonskoj odredbi se kao isprave navode ovršna odluka i nagodba domaćeg suda ili upravnog tijela, ovršna nagodba postignuta u postupku mirnog rješenja spora na temelju čl. 186.a Zakona o parničnom postupku koja glasi na ispunjenje određene novčane tražbine i koja ima potvrdu o ovršnosti, obračun poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine. Vidljivo je da predmetna ovršna isprava nije niti jedna od tih isprava. Nadalje, od Financijske agencije je moguće zatražiti izravnu naplatu samo na temelju osnove za plaćanje, a nju definira čl. 3. toč. 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, br. 91/10, 112/12) koji određuje da je osnova za plaćanje ovršna odluka i nagodba domaćeg suda ili upravnog tijela koje glase na ispunjenje određene novčane obveze i koje imaju potvrdu ovršnosti, obračun poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine, rješenje o ovrsi, rješenje o osiguranju, zadužnica, nalog Ministarstva

financija za naplatu po aktiviranom državnom jamstvu, nalog za pljenidbu u postupku prisilnog izvršenja pravomoćno izrečene novčane kazne u kaznenom i prekršajnom postupku i svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1154/17-2 od 18. prosinca 2017.

SUDSKI PENALI

(Čl. 247. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Rješenje kojim sud odlučuje o ovrsi radi ostvarenja nenovčane tražbine izricanjem sudskih penala ne smatra se rješenjem o ovrsi.

„Naime, osnovano ovršenica u žalbi iznosi žalbeni razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka, s obzirom da je prvostupanjski sud otiskivanjem štambilja donio rješenje o ovrsi bez obrazloženja, iako se u konkretnom slučaju radi o ovrsi radi ostvarenja nenovčane tražbine prijedlogom za izricanje sudskih penala, sukladno odredbi čl. 247. OZ-a, pa pobijana odluka ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati njezina pravilnost i zakonitost, čime je ostvareno počinjenje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka USRH - dalje: ZPP), koji svoju primjenu o ovoj pravnoj stvari nalazi u odredbi čl. 21. st. 1. OZ-a. Stoga, kako rješenje kojim sud odlučuje o ovrsi radi ostvarenja nenovčane tražbine izricanjem sudskih penala nije rješenje o ovrsi, pa se ne može izdati otiskivanjem štambilja, sukladno čl. 41. st. 4. OZ-a, već mora imati uvod, izreku i obrazloženje, što je izostalo donošenjem pobijanog rješenja o ovrsi otiskivanjem štambilja na prijedlog ovrhovoditelja, valjalo je primjenom odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a u svezi s člankom 21. st. 1. OZ-a usvojiti žalbu ovršenice, ukinuti pobijano rješenje o ovrsi i predmet vratiti istom sudu prvog stupnja na ponovni postupak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-930/16-2 od 19. veljače 2018.

PROTUOVRHA

(Čl. 58. st. 1. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ br. 57/96, 29/99, 42/00 - Odluka USRH, 173/03, 194/03.-ispravak, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ukoliko je ovršna isprava ukinuta odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, tada ovršenik ima pravo u roku od 3 mjeseca od kada je saznao za tu odluku podnijeti u istom ovršnom postupku prijedlog za protuovrhu bez obzira što je nakon toga u novom parničnom postupku donesena ovršna odluka istog sadržaja kao što je bila ukinuta odluka.

„Nije sporno da je ovršna isprava na temelju koje je određena ovrha, a to je presuda Općinskog suda u R. od 22. siječnja 2010. godine broj P-___/07, koja je potvrđena presudom

Županijskog suda u R. od 20. listopada 2010. godine broj Gž-___/10, ukinuta rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 15. listopada 2014. godine broj Rev-___/11-3. Prema odredbi čl. 58. st. 1. OZ-a ukoliko je ovrha provedena u roku od 3 mjeseca od kada je ovršenik saznao za razlog za protuovrhu on može podnijeti prijedlog za protuovrhu a razlog za protuovrhu je taj da je ovršna isprava pravomoćno ukinuta. Kako je ovršna isprava na temelju koje je određena i provedena ovrha ukinuta odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske činjenica što je nakon toga u novom parničnom postupku donijeta ista takva odluka nije od utjecaja na osnovanost zahtjeva ovršenika-protuovrhovoditelja za protuovrhu jer je za osnovanost zahtjeva za protuovrhu odlučno da je ovršna isprava na temelju koje je određena ovrha pravomoćno ukinuta. Kako je ta ovršna isprava ukinuta odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske i po ocjeni ovog suda stekli su se uvjeti za protuovrhu. S obzirom da je rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske dostavljeno Općinskom sudu u Rijeci 15. prosinca 2014. godine, a prijedlog za protuovrhu podnesen 26. siječnja 2015. godine, evidentno je da je taj prijedlog podnesen u roku od 3 mjeseca, pri čemu nije u pravu ovrhovoditelj kada smatra da taj rok počinje teći od donošenja presude kojom je ovršna isprava ukinuta, već on teče od trenutka kada je ovršenik saznao za takvu odluku, zbog čega je pravilno prvostupanjski sud usvojio prijedlog za protuovrhu, a sam iznos koji je naplaćen u ovršnom postupku utvrđen je na temelju potvrde o naplati koju je izdala Financijska agencija.

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-344/18-2 od 20. travnja 2018.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 282. st. 2. Zakona o parničnom postupku - „Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11., 25/13. i 89/14)

Sud nije ovlašten odbaciti tužbu tužiteljice radi proglašenja ovrhe nedopuštenom samo iz razloga što je podnesena prije pravomoćnosti rješenja kojim je tužiteljica od strane ovršnog suda upućena na parnicu.

„Postupajući po tom rješenju tužiteljica je u ovom parničnom postupku podnijela tužbu radi proglašenja nedopuštenim postupka osiguranja tražbine zasnivanjem založnog prava. Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužiteljica svoju tužbu podnijela prije nego je postalo pravomoćno gore navedeno rješenje kojim je ona upućena u parnicu radi proglašenja postupka osiguranja nedopuštenim pa je zbog tih razloga pobijanim rješenjem odbacio tužiteljčinu tužbu kao preuranjenu. Takav postupak prvostupanjskog suda nije pravilan. Kada je stranka u ovršnom postupku upućena u parnicu radi proglašenja, bilo ovrhe, bilo postupka osiguranja, nedopuštenim pa podnese tužbu prije pravomoćnosti rješenja kojim je upućena u parnicu, to ne može biti razlog za odbacivanje tužbe temeljem čl. 288. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/0, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 148/11. (pročišćeni tekst), 25/13. i 89/14 - dalje u tekstu: ZPP), kako je to učinio prvostupanjski sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-744/17-2 od 12. ožujka 2018.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 122. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01)

Ukoliko je vlasnica nekretnine koja je predmet ovrhe prije podnošenja prijedloga za ovrhu darovala tužitelju predmetnu nekretninu i predala istu u posjed, a tužitelj se nije upisao u zemljišnu knjigu kao vlasnik iste, tada ovrha na toj nekretnini nije dopuštena samo ako je ovrhovoditelj u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu znao da se zemljišnoknjižno stanje razlikuje od izvanknjižnog stanja.

„Odluka o tužbenom zahtjevu ovisi o odgovoru na pitanje ima li tužitelj pravo koje sprječava ovrhu zbog toga što je prije pokretanja postupka ovrhe na predmetnoj nekretnini, R. M., koja je u vrijeme sklapanja Ugovora o darovanju bila upisana kao vlasnica u zemljišnoj knjizi, svoj suvlasnički dio te nekretnine (koji je predmet spornog ovršnog postupka) darovala tužitelju i predala mu isti u posjed. Sklapanje valjanog pravnog posla predstavlja pravni temelj za stjecanje vlasništva te osobu koja stupi u (zakoniti, istiniti i poštenu) posjed, ima valjani pravni temelj stjecanja i na njezinoj strani egzistira istinit način stjecanja nekretnine treba smatrati predmnijevanim vlasnikom te nekretnine, u smislu čl. 166. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01 – nastavno: ZV). Međutim, s druge strane je potrebno imati u vidu načelo zaštite povjerenja u zemljišne knjige koje znači da se smatra da zemljišna knjiga istinito i potpuno odražava činjenično i pravno stanje nekretnine, pa tko je u dobroj vjeri postupao s povjerenjem u zemljišne knjige, ne znajući da ono što je u njih upisano nije potpuno ili da je različito od izvanknjižnoga stanja, uživa glede toga stjecanja zaštitu prema odredbama zakona (čl. 122. st. 1. ZV-a). Kada se sve navedeno uzme u obzir, radi odgovora na pitanje ima li, u situaciji kao što je predmetna, treća osoba, koja ima valjani pravni temelj i istinit način stjecanja stvari, pravo koje sprječava ovrhu, odlučno je utvrditi savjesnost ovrhovoditelja u vrijeme pokretanja ovršnog postupka. To konkretno znači da ovrha ne bi bila dopuštena ako bi se utvrdilo da je ovrhovoditelj u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu znao da se zemljišnoknjižno stanje razlikuje od onog izvanknjižnog odnosno da je ovrhovoditelj postupao nepošteno, zlouporabom prava ili nesavjesno.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-2802/16-3 od 28. veljače 2018.

PROGLAŠENJE OVRHE NEDOPUŠTENOM

(Čl. 52. Ovršnog zakona - Narodne novine br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08, 139/10)

Nije dopušteno tužbom zahtijevati proglašenje ovrhe nedopuštenom općenito na pokretninama, već se takav zahtjev može podnijeti samo u odnosu na točno određene popisane i zaplijenjene pokretnine.

„Po ocjeni ovoga suda prvostupanjski sud je kod donošenja presude počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a, koji su kao žalbeni razlog istaknuli oboje žalitelja. Naime, iz prvostupanjskog spisa proizlazi da sud uopće nije izvršio uvid u ovršni spis broj Ovr-1613/11 i provjerio je li tužitelj doista upućen u parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, niti je naveo ikakve podatke iz tog spisa iz kojih bi se moglo zaključiti je li u tom postupku uopće izvršen popis pokretnina u tužiteljevom stanu, a ako jest, o kojim pokretninama se radi te na koji način odnosno u pogledu kojih pokretnina je tužitelj eventualno upućen u parnicu. Po ocjeni ovoga suda, ne može se uopćeno tražiti proglašenje ovrhe na pokretninama nedopuštenim, već se takav zahtjev može podnijeti samo u odnosu na točno određene pokretnine koje su popisane i zaplijenjene prilikom vanjskog uređivanja sudskog ovršitelja. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je u obrazloženju presude ocijenio da tužitelj nije dokazao koji namještaj je on kupio iako nije poznato da bi uopće bio zaplijenjen kakav namještaj. Zbog toga pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama i ne može se ispitati po žalbama tužitelja i 2. tuženice Đ. G., čime je počinjena prethodno navedena bitna povreda.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-28/17-2 od 28. kolovoza 2018.

ZALOŽNO PRAVO

(čl. 295.-298. Ovršnog zakona - „Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14)

Ovršni postupak ne sprječava mogućnost prisilnog zasnivanja založnog prava na nekretnini.

„Žalbene tvrdnje protivnika osiguranja nisu osnovane jer su odredbom čl. 296. OZ-a propisane pretpostavke za prisilno zasnivanje založnog prava na nekretnini, a to su da predlagatelj osiguranja raspolaže ovršnom ispravom kojom je utvrđena njegova novčana tražbina, te da je protivnik osiguranja vlasnik ili suvlasnik nekretnine. Kako je pravilno sud prvog stupnja utvrdio da je presudom broj Povrv-___/11 Općinskog suda su S. utvrđena novčana tražbina predlagatelja osiguranja u iznosu od 13.585,37 kn, pravilno je prihvatio prijedlog predlagatelja osiguranja te je odredio osiguranje prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su u suvlasništvu protivnika osiguranja, a upisane su u zk.ul.br. ___ i ___ k.o. S. S.. Činjenica koju u žalbi iznosi protivnik osiguranja, a to je da se već vodi ovršni postupak na istim nekretninama radi naplate novčane tražbine na temelju iste ovršne isprave, nije pravno relevantna za valjanost pobijanog rješenja, jer ovršni postupak ne sprječava mogućnost prisilnog zasnivanja založnog prava na nekretnini u smislu odredbi čl. 295. – 298. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-1312/17-2 od 27. prosinca 2017.

ZALOŽNO PRAVO

(Čl. 296. Ovršnog zakona - „Narodne novine“ broj 112/12, 25/13, 93/14 i 73/17)

Na temelju rješenja o ovrsi nije dopušteno odrediti mjeru osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava.

„Dakle, ovršna isprava koju navodi predlagatelj osiguranja kao osnovu za određivanje rješenja o osiguranju prisilnim zasnivanjem založnog prava nije ovršna isprava iz čl. 296. OZ-a, zbog čega je prvostupanjski sud pogrešno donio pobijano rješenje jer na temelju rješenja o ovrsi od 16. siječnja 2009. godine broj Ovr-___/08 se ne može odrediti mjera osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava, već je takvu mjeru osiguranja bilo moguće odrediti samo na temelju presude, a koja je bila osnov za donošenje rješenja o ovrsi u spisu broj Ovr-___/08. Međutim, kako predlagatelj osiguranja nije kao ovršnu ispravu naveo presudu, a temeljem odredbe čl. 39. st. 3. OZ-a ovršni sud nije dužan pozivati ovrhovoditelja da ispravi podatke u svom prijedlogu, proizlazi da je žalbu protivnika osiguranja valjalo uvažiti po službenoj dužnosti zbog pogrešne primjene materijalnog prava iz razloga što rješenje o ovrsi na temelju kojeg predlagatelj osiguranja predlaže donošenje mjere osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava nije ovršna isprava iz čl. 296. OZ-a na temelju koje se može tražiti donošenje takve mjere osiguranja.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Ovr-196/18-2 od 4. svibnja 2018.

ZALOŽNO PRAVO

(Čl. 169. st. 9. Stečajnog zakona - „Narodne novine“, br. 71/15)

Dopušteno je u zemljišnoj knjizi izvršiti upis promjene založnog vjerovnika nakon nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka.

„Predlagatelj se u žalbi poziva na odredbu čl. 146. SZ-a. Tom odredbom je u st. 1. propisano da ako stečajni vjerovnik nakon otvaranja stečajnoga postupka otuđi svoju tražbinu koju nije prijavio u tom postupku, stjecatelj tražbine može u stečajnom postupku imati samo ona prava koja bi mogao imati i njegov prednik, ako tim Zakonom nije drukčije određeno, a u st. 2. istog članka je propisano da ako stečajni vjerovnik otuđi svoju tražbinu koju je prijavio u stečajnom postupku, njezin stjecatelj stupa u pravni položaj svoga prednika, ako tim Zakonom nije drukčije određeno. Iz te zakonske odredbe proizlazi da stečajni vjerovnici mogu otuđivati svoje tražbine i nakon nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka. Obzirom da je to moguće i dopušteno, pogrešno je odredbu čl. 169. st. 9. SZ-a tumačiti na način da bi bilo zabranjeno u zemljišnoj knjizi izvršiti upis promjene založnog vjerovnika u situaciji kada je on, bilo prije ili nakon otvaranja stečajnog postupka, svoju tražbinu koja je osigurana tim založnim pravom prenio na trećeg, pogotovo zbog toga što, kako to pravilno u žalbi navodi predlagatelj, takva promjena ni na koji način ne otežava položaj stečajnog dužnika niti njegovih ostalih vjerovnika.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž Zk-90/18-2 od 19. ožujka 2018.

SUDSKO OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

(Čl. 260. Ovršnog zakona – Narodne novine br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17)

Zabilježba otvaranja postupka predstečajne nagodbe ne sprječava uknjižbu založnog prava na nekretnini ukoliko tražbina koja se osigurava založnim pravom proizlazi iz ovršne isprave koja je nastala nakon zabilježbe pokretanja postupka predstečajne nagodbe.

„Što se tiče žalbenih tvrdnji protustranke da upis nije provediv jer su na nekretnini upisanoj u zk.ul. __ k.o. D. A. već prethodno bile upisane zabilježba spora, te zabilježba otvaranja postupka predstečajne nagodbe, iste nisu osnovane. Naime, učinak zabilježbe spora jeste u tome da pravomoćna presuda donijeta povodom tužbe u sporu koji je zabilježen djeluje i protiv onih osoba koje su stekle knjižna prava pošto je prijedlog za zabilježbu spora stigao zemljišnoknjižnom sudu, što znači da zabilježba spora upisana na nekretnini protustranke zk.ul. __ k.o. D. A. odnosno pravomoćna presuda u tom sporu će imati učinak i na predlagatelja koji je pobijanim upisom stekao založno pravo na toj nekretnini. Što se tiče ranije upisane zabilježbe otvaranja postupka predstečajne nagodbe, niti ova zabilježba ne sprečava uknjižbu založnog prava na predmetnoj nekretnini. Zabilježba otvaranja postupka predstečajne nagodbe upisana je pod brojem Z-__/14 od 18. rujna 2014. dok je tražbina radi koje je donijeto rješenje o osiguranju prisilnim zasnivanjem založnog prava i koje rješenje je zemljišnoknjižni sud proveo, tražbina koja proizlazi iz ovršne isprave od 16. veljače 2017. dakle, iz razdoblja nakon zabilježbe pokretanja postupka predstečajne nagodbe pa se ne primjenjuje odredba čl.68. st.1. Stečajnog zakona (NN 71/2015) kojim je propisano da od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje parničnih, ovršnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv dužnika, već odredba st.4 istog zakonskog propisa prema kojoj se ovo ograničenje ne primjenjuje na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka. Uostalom o osnovanosti ili neosnovanosti osiguranja tražbine predlagatelja prisilnim zasnivanjem založnog prava odlučivao je ovršni sud, a ne zemljišnoknjižni sud koji je jedino ovlašten ispitati da li je upis odredilo za to nadležno tijelo i je li takav upis provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige, što je u konkretnom slučaju bilo ispunjeno.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-207/18-2 od 29. svibnja 2018.

STEČAJ POTROŠAČA

(Čl. 2. Zakona o stečaju potrošača – Narodne novine br. 100/15)

Ne može se smatrati poštenim potrošačem u smislu Zakona o stečaju potrošača predlagatelj koji se unatoč prezaduženosti i nemogućnosti plaćanja dospjelih obveza i nadalje zaduživao

preuzimanjem novih obveza, te je sporazumno otkazao ugovor o radu i nije poduzimao nikakve radnje da bi se oslobodio obveza koje nije bio dužan podmirivati.

„Na temelju ocjene provedenih dokaza prvostupanjski sud protivno tvrdnjama predlagatelja zaključuje da su problemi s likvidnošću započeli već prije gubitka radne sposobnosti jer je već tada bio prezadužen obzirom da mu je plaća iznosila 4.200,00 kn a obveze po kreditima 3.300,00 kn, a da nakon gubitka radne sposobnosti nije poduzeo ništa da smanji dugovanje, već suprotno, zaključivao je nove ugovore i preuzimao nove obveze, osim toga bio je naručitelj građevinskih radova 2009. koji su obavljani na nekretnini njegove supruge i nadalje su sve režije na njega iako više nije u braku s vlasnicom nekretnine te i te obveze predlaže otpisati, a osim toga da pokazuje i nebrigu prema svojim interesima, odnosno eventualnim pravima koja mu pripadaju iz bračne zajednice. Imajući u vidu odredbu čl.2. Zakona o stečaju potrošača kojom je određeno da je cilj tog Zakona poštenog potrošača osloboditi od obveza koje prestanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima te da poštenje potrošača utvrđuje sud uzimajući u obzir ponašanje potrošača prije podnošenja prijedloga za otvaranje postupka stečaja potrošača, te njegovo ponašanje tijekom sudskog postupka i razdoblja provjere ponašanja u skladu s tim Zakonom, prvostupanjski sud zaključuje da se predlagatelj koji nakon gubitka radne sposobnosti i nastanka većeg problema s likvidnošću odnosno podmirenja svojih obveza, preuzima nove obveze za koje zna ili barem mora znati da ih neće moći ispuniti, ne može smatrati poštenim potrošačem zbog čega usvajanje njegovog prijedloga ne bi bilo u skladu sa svrhom Zakona o stečaju potrošača. Iznesenim žalbenim navodima predlagatelj samo dodatno potvrđuje pravilnost zaključka prvostupanjskog suda da nije pošten potrošač u smislu čl.2. Zakona o stečaju potrošača, odnosno da se unatoč prezaduženosti i nemogućnosti plaćanja dospjelih obveza po sklopljenim ugovorima o kreditima i režija i nadalje zaduživao preuzimanjem novih obveza, nepoduzimanjem bilo kakvih radnji radi oslobođenja obveza plaćanja režijskih troškova u cijelosti unatoč razvodu braka, kao i davanjem sporazumnog otkaza uslijed čega je primao od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje daleko manju naknadu nego mu je bila plaća, ali i plaćanjem uzdržavanja za sina u daleko većem iznosu nego što je to obvezan pravomoćnom presudom i to ustegom iz mirovine na temelju njegove izjave čime je svjesno onemogućio namirenje dospjelih tražbina ostalih vjerovnika po pravomoćnim rješenjima o ovrsi barem djelomično.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-968/17-2 od 17. siječnja 2018.

STEČAJ POTROŠAČA

(Čl. 44. st. 4. Zakona o stečaju potrošača - „Narodne novine“, br. 100/15)

Plan ispunjenja obveza kojim potrošač predlaže da ga sud u cijelosti oslobodi njegovih obveza ne može se smatrati planom ispunjenja obveza.

„Cilj stečaja potrošača je poštenog potrošača osloboditi od obaveza koji preostanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima, a ta raspodjela

prikupljenih sredstava vjerovnicima provodi se u skladu s planom ispunjenja obveza ili u okviru postupka pred sudom. Utvrđeno je da je potrošač uz prijedlog za otvaranje postupka podnio plan ispunjenja obveza u kojem je predložio da ga sud u cijelosti oslobodi njegovih obveza, odnosno da postotak umanjnja tih obveza iznosi 100%. I po ocjeni ovoga suda, plan ispunjenja obveza u kojem potrošač traži tj. predlaže da ga sud u cijelosti oslobodi njegovih obveza, odnosno da postotak umanjnja tih obveza iznosi 100% ne može se smatrati planom ispunjenja obveza, već predstavlja svojevrsni zahtjev za oslobođenje od dugova.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Koprivnici, Gž-404/18-2 od 1. ožujka 2018.

ZABRANA OTUĐENJA I OPTEREĆENJA NEKRETNINA

(Čl. 43. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama - „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 i 108/17)

Upis privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja nekretnine nije dopušten na temelju ugovora o kupoprodaji.

„Suprotno navodima žalbe, prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da postoji zapreka za predloženi upis zabilježbe u smislu odredbe čl. 108. st. 1. ZZK-a jer utemeljenost prijedloga predlagatelja ne proizlazi iz sadržaja isprava priloženih uz prijedlog. Naime, polazeći od odredbe čl. 108. st. 1. ZZK-a te je dovodeći u vezu sa odredbom čl. 43. st. 1. ZZK-a kojom je propisano da će se upisi u zemljišnu knjigu dopustiti samo na temelju isprava sastavljenih u obliku propisanom za njihovu valjanost, ovaj sud ocjenjuje da priloženi ugovor o kupoprodaji nekretnina od 29. studenoga 2005. nije isprava podobna za upis zahtijevane zabilježbe u smislu citiranih zakonskih odredbi jer u istome ugovorne stranke nisu ugovorile nikakva ograničenja u smislu odredbe čl. 34. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 – pročišćeni tekst – dalje u tekstu: ZV) odnosno nisu uvjetovale prijenos prava vlasništva isplatom kupoprodajne cijene. Pravilno je prvostupanjski sud zaključio da je zabrana otuđenja i opterećenja nekretnina privremena mjera propisana odredbama Ovršnog zakona, a o čijem određivanju odlučuje parnični ili ovršni sud i upis privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja nekretnina može se izvršiti samo na temelju rješenja kojim je određena navedena privremena mjera, a u kojem slučaju zemljišnoknjižni sud udovoljava prijedlogu stranke temeljem čl. 108. st. 2. ZZK-a. Neosnovane su tvrdnje predlagatelja da zakonom nije propisana obveza predlagateljima da, uz svoj prijedlog za zahtijevani upis prilože isprave sastavljene u obliku podobnom za upis, jer upravo citirani čl. 108. st. 1. ZZK-a, kao i čl. 102. st. 1. ZZK-a propisuju ovu obvezu predlagatelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-122/18-2 od 27. kolovoza 2018.